



City Cooperation II. ATHU018 projekt az Interreg V-A Ausztria- Magyarország
Együttműködési Program keretében

I. MUNKARÉSZ: CITY BRANDING KIDOLGOZÁSA

Helyzetfeltárás

KÖRMEND



Készítette:

MEDIUS Első Győri Közvélemény-és Piackutató Bt. és EFFIX-Marketing Kft. konzorcium
2019.



Tartalom

Vezetői összefoglaló	5
Helyzetelemzés.....	14
Bevezetés	14
Környezeti elemzés.....	15
Földrajzi elemzés, elérhetőség	15
Körmend természeti értékei.....	18
Az épített környezet értékei.....	21
Társadalmi elemzés	21
Lakosság száma és összetétele.....	21
Iskolázottság.....	24
Háztartások, foglalkoztatottság.....	25
A humán közszolgáltatások helyzete Körmenden.....	27
Kulturális elemzés.....	30
Sportélet.....	30
Kulturális és közösségi erőforrások	32
Testvérvárosi kapcsolatok	38
Rendezvények.....	40
Turisztikai elemzés	43
A Nyugat-Dunántúl turizmusa	43
Vas megye és a Vasi Hegyhát-Rábamente turizmusa	46
A Körmendi kistérség és környezetének épített és természeti értékei.....	49
Kistérségi települések értékleltára	51
Körmend turizmusa	63
Körmend vonzerőleltára.....	66



Gazdasági elemzés.....	70
Általános iparági áttekintés.....	70
Legnagyobb foglalkoztatók.....	72
Legfontosabb város-, gazdaság- és turisztikai fejlesztési eredmények.....	73
SWOT elemzés.....	76
Tervezett városprofil relevanciájának vizsgálata.....	77
Primer kutatás	82
Kvalitatív fázis - Mélyinterjúk eredményeinek bemutatása	82
Kvantitatív fázis - Kérdőíves megkérdezés eredményeinek bemutatása.....	101
Lakóhellyel való elégedettség	102
Gyermeke lakóhelyén maradásának támogatása	106
Mi jelképezi a települést.....	106
Település jellemzői.....	107
A településen élők közös ügye, ami alkalmas lenne arra, hogy összekovácsolja a lakosságát ...	117
Település helyzetének megítélése más településhez képest.....	119
Városi szolgáltatások iránti igény	121
Lakóhely fejlesztési igények	134
A válaszadók számára értékes fejlesztések az elmúlt 5 évből.....	135
A válaszadók által használt kommunikációs csatornák.....	135
A település sorsa és a támogatások	136
Turizmus szerepe a gazdaságfejlesztésben	137
Turistákhoz való viszonyulás	138
Település turisztikai értékei	140
Kihasztnátlan turisztikai vonzerő	141
Ajánlások a településre látogató turistának.....	141
Spontán javasolt turisztikai fejlesztések.....	142



Turizmusfejlesztési javaslatok	143
Rendezvénykínálat megítélése	144
Rendezvények, melyekre a legtöbb turista érkezik.....	144
Ön szerint mi az, amit az idelátogató turista kifogásolhat a településsel kapcsolatban?	145
A válaszadók demográfiája.....	146
Osztrák városok tapasztalatai.....	148
MELLÉKLETEK.....	155
Kérdőív.....	155
Interjú vázlat.....	160
Interjúk	164
1. interjú	164
2. interjú	172
3. interjú	181
4. interjú	189
5. interjú	196
6. interjú	204
7. interjú	211
8. interjú	220
9. interjú	228
10. interjú	239
Kvalitatív kutatás résztvevői.....	245



Vezetői összefoglaló

A City Cooperation II. ATHU018 projekt az Interreg V-A Ausztria- Magyarország Együttműködési Program keretében, a City Branding kidolgozása munkarész keretében került sor a Körmend marketingtervének megalapozását szolgáló helyzetelemzése elvégzésére.

Jelen dokumentum tartalmazza mindazokat a megállapításokat, amelyet számba vesznek Körmend adottságait, amelyek jó alapot szolgáltatnak a később bemutatásra kerülő városmarketing terv stratégiai megalapozásához. Fontosnak tartjuk megemlíteni, hogy meggyőződésünk szerint egy jó tervnek (ez esetben marketingtervnek) objektív, teljes körű, s a kiemelkedő értékek és erősségek mellett az esetleges gyengeségeket is felvonultató vizsgálaton kell alapulnia, hisz nem tekinthetünk el azoknak a tényezőknek a számbavételétől sem, amelyek jelenleg gátat szabnak a további fejlődésnek. Tesszük ezt mindazért, hogy elemzésünk megállapításai, majd az arra születő válaszok komplex, megvalósítható, sőt hosszú távon is fenntartható megoldásokat kínáljanak, ezzel járulva hozzá ahhoz, hogy Körmend sikeresen tudjon szerepelni a településversenyben.

A helyzetfeltárás során ezen felül figyelembe vettük azokat a hazánkra, térségre és közvetlenül a városra is ható külső trendeket, amelyek alapvetően befolyásolják a tervezés kereteit, ide értve a turizmusban, a településversenyben, marketingben tapasztalható trendeket, valamint a fogyasztói magatartás és a technológiai világ alakulását is, hisz mindezek együttesen határozzák meg azokat a lehetőségeket, amelyeknek keretei között mozogni, tervezni lehet, s érdemes.

A helyzetfeltárás eredményeként alakítottuk ki vízióinkat, melyek a jövőben sikeresen képviselhetik Körmendet, mint márkát a települések közötti versenyben, s a helyi érdekcsoportok körében egyaránt.

Az alábbiakban röviden foglaljuk össze a helyzetelemzés legfontosabb megállapításait.

Körmend a Nyugat – Dunántúli régióban, Vas megyében fekszik, két történelmi kereskedelmi útvonal találkozásánál, a Rába folyó kedvező átkelési helyénél. A város keleti határánál halad el Európa egyik fontos észak-déli fő közlekedési útvonala, a 86-os főút, erre merőlegesen, kelet-nyugati irányban a szintén az európai főúthálózathoz tartozó 8-as számú főút.

A település természeti értékekben gazdag, területén több nemzeti és nemzetközi oltalom alatt álló vagy védendő táji-és természeti érték, terület található, így például országosan védett, illetve védelemre tervezett természeti értékek, ex lege védett területek, Ramsari terület, helyi jelentőségű védett természeti területek a védelem alatt nem álló, de jelentős természeti értékek mellett.



A város épített értékeinek listája szintén jelentős, országosan védett építészeti értékek a Batthyány kastély-együttes, benne a 14 történelmi épület egyedi védelmével, további 30 épület és 7 szobor és sírkeresztek.

Körmend Vas megye negyedik legnépesebb városa. A lakosság száma az elmúlt tíz esztendőben folyamatosan, de kismértékben csökkent: a városra a természetes fogyás a jellemző, emellett a vándorlási egyenleg is negatív a városban. A háztartások esetében a foglalkoztatottsági arány meghaladja az országos és megyei átlagot egyaránt, a város a kedvező foglalkoztatottságú települések közé tartozik. Az elérhető közszolgáltatások színvonala emelkedik, az elmúlt években számos fejlesztés történt a köznevelés, a szociális ellátás, az egészségügy területén.

Mind kulturális adottságaiban, mind a sportéletében Körmend gazdag város, neve összefonódott a Batthyány-örökség köré fonódó kulturális élettel, mind a kosárlabdasporthal, melyekre a város lakói nem csak büszkék, de azokat aktívan támogatják s a település fő vonzerjének is tartják.

A kosárlabda mellett a korszellemmel párhuzamban jelennek meg világban népszerű új sportágak és különböző rekreációs szabadidő lehetőségek is, az Önkormányzat sportstratégiája szerint támogatja a sportélet színesebbé tételét.

Körmend számára a legfontosabb kulturális-turisztikai értéket a Batthyány kastély jelenti. Benne jelenleg a Dr. Batthyány-Strattmann László Múzeum és időszakai kiállítóterem működnek, valamint a Nyugat-Dunántúli Operatív Program keretein belüli nyertes pályázat nyomán kialakított Batthyány Örökségközpont.

Körmendre jellemző a kulturális alapú településfejlesztés, a kreatív és összetartó helyi társadalom erősítése érdekében a teret ad a közösségeknek, és elérhetővé teszi a rendelkezésre álló infrastrukturális hátteret. A város támogatja a tehetségeket, a műkedvelő csoportokat, a civil társadalmat; valamint kiemelten fontosnak tartja, hogy a kulturális kínálatban kapjanak minél nagyobb szerepet és ösztönzést a köztereken, tájban megvalósuló programok.

Körmend civil élete rendkívül sokrétű, hiszen az oktatástól kezdődően a városfejlesztésen (szépítésen) keresztül egészen a mozgáskultúráig, művészeti tevékenységekig és sporttevékenységekig sokféle területet átfog ezen szervezetek működése.

A turizmus fejlesztésére a város vezetése számos koncepciót dolgozott ki, Körmend Város Turisztikai Koncepciója öt fejlesztési területet tűzött ki az ágazat élénkítésére:

- A Rába-part pihenőövezetté való nyilvánításával a strandolás és vízi-turizmus fejlesztése;
- A városi és városkörnyéki kerékpárutak kiépítésével a kerékpáros turizmus fejlesztése;
- A várkert tulajdonjogának megszerzése, városi játszó és pihenőparkká fejlesztése, játszóterek, szabadidőcentrum, városi sportcsarnok létesítése;



- A műemlék épületek idegenforgalmi hasznosítása, az óváros és a Főtér rekonstrukciója;
- A városi ünnepekhez, kiemelt sportrendezvényekhez, vallási ünnepekhez, a városban működő kulturális, civil szervezetek szolgáltatásaihoz köthető turisztikai programok biztosítása.

A fentiekből az elmúlt években számos területen jelentős fejlődést ért el a város, valamint jelenleg is folynak olyan fejlesztések, amelyek a jövőben hozzájárulnak a fenti célok további megvalósulásához.

A szálláshelyek és fürdőturizmus tekintetében messze kiemelkedik Körmend kínálatából a 2016-ban újranyílt MJUS World szálloda és wellnessközpont, amely jelentősen megemelte a városi vendégforgalom és vendégéjszakák számát, ugyanakkor a Fürdő Körmenden önálló turisztikai célpontként van jelen, nem szerves része a város turisztikai attrakcióinak.

A minőségi szállásférőhely növekedése, a városba áramló fizetőképes turisták számának emelkedése révén megerősítheti a körmendi kulturális és közösségi programkínálat fenntarthatóságát.

A Körmenden töltött vendégéjszakák száma tartósan a Vas megyei mutatók alatt marad, jelenleg a városban összesen 25 szálláshely található (köztük a MJUS-szal), a kínálatból hiányoznak a turistaszállók.

Hiányzik továbbá a komplex turisztikai termékek, programcsomagok kialakítása, hiszen jelenleg az egyes programelemek sokkal inkább önállóan, mozaikszerűen helyezkednek el a kínálati palettán nem csak a városon belül, de a város és környezete, a kistérség relációjában is.

Körmend kereskedelme és szolgáltatása keresletkorlátos, a város és kistérsége lakosságára épülhet. A regisztrált gazdasági vállalkozások száma a megyei és országos átlag alatt van, túlnyomó többségük (98%) mikroállalkozás.

Körmenden alig van felszívható munkaerőfelesleg. Jelentős Ausztria, Szentgotthárd és Szombathely munkaerő-elszívó hatása. A város legnagyobb foglalkoztatói az EGIS Gyógyszergyár, ADA Bútorgyár és MJUS World.

Az elmúlt években a város fejlesztése érdekében végrehajtott legfontosabb programok:

- Jelentős és komoly előrelépések történtek az egészségügy területén. Megújult többek között a kórház és a gyermekorvosi rendelő épülete.
- A körmendi óvodákban külső-belső megújítások mellett játszóudvarokat alakítottak ki, energetikai fejlesztéseket hajtottak végre. Az óvodák mellett az iskolák fejlesztésére is jelentős forrásokat allokáltak.
- A Batthyány-kastélyegyüttes esetében jelentős előrelépések történtek a teljes megújítás felé. Az évek során lépcsőről lépésre haladva újították meg a főépület környezetében található épületeket. A főépület felújítása hamarosan kezdetét veszi. A több mint 3 milliárd forintos fejlesztésnek



köszönhetően teljesen megújul a főépület külső homlokzata, de jut forrás a belső terek rekonstrukciójára, valamint új állandó kiállítások létrehozására is.

- Az elmúlt évben mind az Egis, mind pedig az Ada nagyszabású munkahelyteremtő beruházásokba kezdett.
- A munkaerőhiány miatt az új cégek, vállalkozások betelepítése nehézkes, ezért a szakképzési rendszer újragondolásával, a helyi kisvállalkozók munkahelyteremtő beruházásainak támogatásával készül a városvezetés a jelenlegi helyzet stabilizálására.
- Az infrastrukturális fejlesztések közül a legnagyobb eredményt a Dózsa György utca és a Rákóczi út közötti zöldterület teljes rehabilitációja jelenti. Játsszóteret, sportpályát, közösségi teret hoztak létre a területen, ezek mellett mára kutya-futtató, fitnesskert és sétaút is szolgálja a helyieket.
- A Zöld Város projekt keretein belül megtörtént továbbá a helyszínen a zöldfelület növényállományának rekonstrukciója, a csapadékvíz közvetlen hasznosítása, az átalakítás során rendezésre került a parkolás kérdése is, illetve megtörtént még továbbá a közvilágítás korszerűsítése is a területen.
- 2018-ban zárult le öt kilométernyi új kerékpárút megépítése és átadása a városban. Ennek egyik része a külső városrészeket köti össze a belvárossal, a másik a piactértől kiindulva a Mátyás király utcán át fut egészen az ipari területekig. A jövőben további fejlesztések várhatóak ezen a területen.

A jövőbeli tervek sarokpontjai:

- Batthyány-kastély további rekonstrukciója
- Rába parton folyamatban lévő fejlesztések folytatása
- piactér rekonstrukciója
- közösségi terek további megújítása a Zöld Város program keretében (új zöldfelületek, játszótérek, parkolás)
- csapadékelvezetési rendszerek további felújítása
- programok a fiatal generáció helyben tartására.

A fentiek alapján Körmend jövőképe három alternatív úton fogalmazható meg:

1. Körmend, mint sportváros – Együtt földön, vízen
2. Pezsgő kisváros: Körmend – Több, mint gondolnád
3. Körmend, mint kulturális központ

Mindhárom vízió megvalósítható, fenntartható megoldásokat és programokat kínál Körmend városának.



Zusammenfassung

Im Rahmen des Projektes City Cooperation II. ATHU018 des Interreg V-A Österreich-Ungarn Kooperationsprogramms, bei Ausarbeitung des City Branding wurde eine Situationsanalyse zur Unterstützung des Marketingplans von Körmend durchgeführt.

Dieses Dokument enthält alle Ergebnisse, die die Umstände von Körmend berücksichtigen und eine gute Basis für die strategische Grundlage des später vorzulegenden Stadtmarketingplans bilden. Es ist wichtig zu erwähnen, dass wir der Ansicht sind, dass ein guter Plan (in diesem Fall ein Marketingplan) auf einer objektiven, umfassenden Studie basieren muss, die nicht nur herausragende Werte und Stärken, sondern auch Schwächen berücksichtigt, da wir auch diejenige Aspekte nicht vernachlässigen dürfen, die derzeit der Weiterentwicklung im Wege stehen. Wir tun mit dem Ziel, dass die Ergebnisse unserer Analyse und die daraus resultierenden Reaktionen komplexe, praktikable und sogar auf langer Sicht nachhaltige Lösungen liefern und so zum Erfolg von Körmend im Township-Wettbewerb beitragen.

Im Zuge der haben wir auch externe Trends berücksichtigt, die sich direkt auf unser Land, unsere Region und die Stadt auswirken und die Planungsgrundlagen grundlegend beeinflussen, einschließlich Trends im Tourismus, im städtischen Wettbewerb, im Marketing und im Verbraucherverhalten sowie Veränderungen in der technologischen Welt, denn all dies zusammen bestimmt die Möglichkeiten, die die Planung ermöglichen und lohnend machen.

Als Ergebnis der Situationsanalyse haben wir unsere Visionen entwickelt, die Körmend in Zukunft erfolgreich als Marke im Wettbewerb zwischen den Siedlungen und unter lokalen Interessengruppen darstellen können.

Die wichtigsten Ergebnisse der Situationsanalyse sind nachfolgend kurz zusammengefasst.

Körmend liegt in der Region Westtransdanubien im Komitat Vas, an der Kreuzung zweier historischer Handelsstraßen und an der günstigen Überquerung der Raab. An der Ostgrenze der Stadt verläuft eine der wichtigsten Nord-Süd-Haupttransportrouten Europas, die Nr. 86, gekreuzt durch die Ost-West laufende Nationalstraße Nr. 8, die ebenfalls Teil des europäischen Hauptverkehrsstraßennetzes ist.

Die Siedlung ist reich an Naturwerten und verfügt über mehrere national und international geschützte oder zu schützende Landschaften und Gebiete, wie zum Beispiel das national geschützte oder geplante Naturwerte, Ex lege Schutzgebiete, Ramsar-Gebiete, nicht geschützte lokal wichtige Naturschutzgebiete mit signifikantem natürlichen Wert.



Die Liste der errichteten Werte der Stadt ist auch bedeutend, wie der national geschützte architektonische Wert Batthyány Schlosskomplex, mit dem einzigartigen Schutz von 14 historischen Gebäuden, weiteren 30 Gebäuden und 7 Statuen und Gräbern.

Körmend ist die vierte meistbewohnte Stadt im Komitat Vas. Die Bevölkerung ist in den letzten zehn Jahren stetig, aber leicht zurückgegangen: die Stadt ist durch natürlichen Rückgang der Bevölkerung gekennzeichnet und die Nettomigration ist negativ. Bei den Haushalten liegt die Beschäftigungsquote über dem Landes- und Kreisdurchschnitt, und die Stadt ist aus der Hinsicht der Beschäftigung eine der bevorzugten Siedlungen.

Die Qualität der verfügbaren öffentlichen Dienste steigt, und in den letzten Jahren gab es viele Entwicklungen in den Bereichen öffentliche Bildung, Sozialfürsorge und Gesundheitsfürsorge.

Die Stadt Körmend ist reich an Kultur und Sport, mit einem rund um das Batthyány-Erbe organisierten kulturellen Leben, und dem Basketball, auf den die Stadtbewohner nicht nur stolz sind, sondern den sie aktiv unterstützen und als Hauptattraktion der Stadt betrachten.

Neben dem Basketball entstehen mit dem Zeitgeist auch neue Sportarten und verschiedene Erholungsmöglichkeiten, die Gemeinde unterstützt gemäß der Sportstrategie die Vielseitigkeit des sportlichen Lebens.

Der wichtigste kulturell-touristische Wert von Körmend ist das Schloss Batthyány. Es beherbergt derzeit das Dr. Batthyány-Strattmann László Museum und temporäre Ausstellungshallen sowie das Batthyány Heritage Centre, das als Ergebnis einer erfolgreichen Ausschreibung im Rahmen des westtransdanubischen operationellen Programms eingerichtet wurde.

Körmend zeichnet sich durch eine kulturbasierte Siedlungsentwicklung aus, die den Gemeinden Raum und Zugang zur verfügbaren Infrastruktur bietet, um eine kreative und kohärente lokale Gesellschaft zu stärken. Die Stadt unterstützt Talente, künstlerische Gruppen, die Zivilgesellschaft; und misst der Rolle und Förderung von Kulturprogrammen in öffentlichen Räumen und Landschaften größte Bedeutung bei.

Das bürgerliche Leben in Körmend ist äußerst vielfältig, da die Aktivitäten dieser Organisationen von Bildung über Stadtentwicklung (Verschönerung) bis hin zu Sport, Kunst und sportlichen Aktivitäten reichen.

Für die Entwicklung des Tourismus hat die Stadtverwaltung mehrere Konzepte entwickelt. Das Tourismuskonzept der Stadt Körmend hat fünf Entwicklungsbereiche zur Wiederbelebung des Sektors festgelegt:

- Entwicklung des Strand- und Wassertourismus durch Ausweisung des Raab-Ufers als Erholungsgebiet;



- Entwicklung des Fahrradtourismus durch Ausbau von Radwegen in Stadt und in den Vororten;
- Erwerb des Eigentums am Schlossgarten, Entwicklung eines städtischen Spiel- und Erholungsparks, Schaffung von Spielplätzen, Freizeitzentrum und Stadtsporthalle;
- touristische Nutzung der historischen Gebäude, Umbau der Altstadt und des Hauptplatzes;
- Bereitstellung von touristischen Programmen im Zusammenhang mit Stadtfeiern, besonderen Sportveranstaltungen, religiösen Feiertagen, Dienstleistungen von kulturellen und nichtstaatlichen Organisationen.

Auf dieser Grundlage hat die Stadt in den letzten Jahren in einer Reihe der oben genannten Bereiche erhebliche Fortschritte erzielt, und es werden derzeit Entwicklungen durchgeführt, die zur weiteren Erreichung dieser Ziele in Zukunft beitragen werden.

Aus dem Angebot an Übernachtungsmöglichkeiten und Badetourismus erhebt sich das 2016 wiedereröffnete MJUS World Hotel und Wellness Center, das die Zahl der Gäste und Übernachtungen in der Stadt deutlich steigerte. Das Bad ist jedoch ein selbständiges Ziel in der Stadt und ist kein fester Bestandteil des Angebots an touristische Attraktionen der Stadt.

Die Erhöhung der Qualität der Unterkünfte kann durch die Erhöhung der Zahl der zahlungsfähigen Touristen, die in die Stadt strömen, die Nachhaltigkeit des Kultur- und Gemeinschaftsprogrammangebots in Körmend stärken.

Die Zahl der Übernachtungen in Körmend liegt durchweg unter den Indikatoren im Komitats Vas, derzeit gibt es insgesamt 25 Hotels (einschließlich MJUS) in der Stadt und die touristischen Herbergen fehlen aus dem Angebot.

Darüber hinaus fehlt die Entwicklung komplexer touristischer Produkte und Programmpakete, da sich die einzelnen Programmelemente derzeit eher mosaikartig auf der Angebotspalette befinden, nicht nur innerhalb der Stadt, sondern auch in Bezug auf die Umgebung, die Mikroregion.

Der Handel und die Dienstleistungen von Körmend sind durch die Nachfrage begrenzt, sie hängen von der Bevölkerung der Stadt und ihrer Subregion ab. Die Zahl der registrierten Unternehmen liegt unter dem landesweiten Durchschnitt, die überwiegende Mehrheit (98%) sind Kleinstunternehmen.

In Körmend gibt es kaum überschüssige Arbeitskraft zu finden. Die Abwanderung der Arbeitskräfte nach Österreich, Szentgotthárd und Szombathely ist erheblich. Die größten Arbeitgeber der Stadt sind EGIS Pharmaceuticals, ADA Möbelfabrik und MJUS World.

Die wichtigsten Programme für die Entwicklung der Stadt in den letzten Jahren:

- Auf dem Gebiet der Gesundheit wurden erhebliche und ernsthafte Fortschritte erzielt. Unter anderem wurden das Krankenhaus und die pädiatrische Praxis renoviert.



- In den Kindergärten von Körmend wurden neben Außen- und Innenrenovierungen Spielplätze geschaffen und energetische Entwicklungen durchgeführt. Neben Kindergärten wurden erhebliche Mittel für die Entwicklung von Schulen bereitgestellt.
- Im Falle des Schlosskomplexes Batthyány wurden erhebliche Fortschritte bei der vollständigen Renovierung erzielt. Im Laufe der Jahre wurden die Gebäude rund um das Hauptgebäude schrittweise renoviert. Die Renovierung des Hauptgebäudes steht kurz vor dem Beginn. Dank dem Projekt mit einem Budget von mehr als 3 Mrd. HUF wird die Außenfassade des Hauptgebäudes komplett erneuert, aber es werden auch Mittel für die Rekonstruktion der Innenräume und die Schaffung neuer Dauerausstellungen bereitgestellt.
- Im vergangenen Jahr haben sowohl Egis als auch ADA kräftig in die Schaffung von Arbeitsplätzen investiert.
- Aufgrund des Arbeitskräftemangels ist die Anlockung von neuen Unternehmen und Betrieben schwer zu realisieren. Daher bereitet sich die Stadtverwaltung darauf vor, die derzeitige Situation zu stabilisieren, indem sie das Berufsbildungssystem überdenkt und die Investitionen zur Schaffung von Arbeitsplätzen lokaler Kleinunternehmer unterstützt.
- Unter den infrastrukturellen Entwicklungen ist das größte Ergebnis die vollständige Sanierung der Grünfläche zwischen der Dózsa György-Straße und der Rákóczi-Straße. Es wurden ein Spielplatz, ein Sportplatz, ein Gemeinschaftsbereich sowie ein Hundezwinger, ein Fitnessgarten und ein Wanderweg eingerichtet.
- Im Rahmen des Green City-Projekts wurde der Pflanzenbestand der Grünflächen erneuert, die direkte Nutzung des Regenwassers geregelt, das Problem des Parkens gelöst und auch die öffentliche Beleuchtung wurde modernisiert.
- 2018 wurde der Bau und die Übergabe von fünf Kilometern neuen Radwegen in der Stadt abgeschlossen. Ein Teil verbindet die Außenbezirke der Stadt mit der Innenstadt, der andere Teil führt vom Marktplatz über die König-Matthias-Straße zu Industriegebieten. Weitere Entwicklungen in diesem Bereich werden für die Zukunft erwartet.

Die Eckpfeiler zukünftiger Pläne sind:

- Weitere Rekonstruktion des Batthyány-Schlusses
- Fortsetzung der laufenden Entwicklungen am Raab-Ufer
- Rekonstruktion des Marktplatzes
- Weitere Renovierung von Gemeinschaftsräumen im Rahmen des Green City-Programms (neue Grünflächen, Spielplätze, Parkplätze)
- weitere Modernisierung der Regenwasserentwässerungssysteme



- Programme zur Erhaltung der jungen Generation.

Auf der Grundlage des Vorstehenden gibt es drei alternative Wege, um die Vision von Körmend zu formulieren:

1. Körmend als Sportstadt - Gemeinsam an Land, zu Wasser
2. Funkelnde Kleinstadt: Körmend - mehr als Sie denken
3. Körmend als kulturelles Zentrum

Alle drei Visionen bieten der Stadt Körmend realisierbare, nachhaltige Lösungen und Programme.



Helyzetelemzés

Bevezetés

Magyarország városai közötti differenciálás egyre inkább hangsúlyosabba válik, melynek alapja mindenképpen egy átgondolt, tudatosan megtervezett marketingstratégiai koncepciót jelent az adott városra vonatkozóan.

A városmarketing elmélete alapján a várost egy komplex szolgáltatáscsomagnak kell tekinteni, melyben megjelennek az adott városban és annak közvetlen vonzáskörzetében igénybe vehető szolgáltatások, a helyi termékek, a természeti környezet illetve erőforrások, a történelmi és kulturális örökségek, a kulturális rendezvények, a gazdasági struktúra és társadalmi tényezők egyaránt.

Piskóti (2012)¹ alapján a marketing lényegében egy vezetési, működési szemlélet valamint egy konkrét eszközrendszer, mely egységes, arculat, imázs formájában megjeleníti, pozicionálja, kommunikálja az adott települést, várost, azaz márkává formálja. Piskóti, I. (2012): Régió és településmarketing. Marketingorientált fejlesztés, márkázás. Akadémiai Kiadó, Budapest A városmárkázás során szükséges feltérképezni az adott város legjelentősebb versenyelőnyét vagy versenyelőnyeit (például rendezvény, tiszta környezet, környezettudatosság, kulturális örökség), mely lehetőséget teremt arra, hogy megkülönböztethetővé váljon az adott város, illetve ezt meg kell ismertetnünk, valamint tudatosítanunk kell és el kell fogadtatnunk az emberekkel (Piskóti, 2012).

A városmárka kidolgozásának lépései (Papp-Váry, 2011)²:

- Stratégiai márkaelemzés: versenytársak, célcsoportok, város elemzése.
- Márkaidentitás felépítése: azon gondolatok összessége, melyek a stratégiában kidolgozásra kerülnek és megkülönböztető szerepet töltenek be.
- Márkakommunikáció: célok meghatározása, szekunder és primer kutatás, helyzetelemzés, pozicionális, városmarketing-stratégia kidolgozása, célcsoportok meghatározása, kommunikáció eszközrendszerének kidolgozása, városmárka bevezetése és a városmárka értékelése és visszacsatolás.

Papp-Váry (2011) alapján a városmárkázásnak számtalan pozitív hatása van, melyek közül a következőket szükséges kiemelni:

- a város kommunikációs tevékenységének a megkönnyítése,
- a városban élők identitásának erősödése,

¹ Piskóti, I. (2012): Régió és településmarketing. Marketingorientált fejlesztés, márkázás. Akadémiai Kiadó, Budapest

² Papp-Váry, Á. (2011): Hogyan lesz a településből márka? A városmárkázás alapjai. Beszédgyűjtemény Polgármestereknek.



- a város vonzóbbá tétele nemcsak a helybeliek, hanem a turisták, vállalkozások, befektetők számára is,
- a turisták számának növekedése, tartózkodási idejük és elkölthető jövedelmük növekedése,
- a város hírnevének, imázsának növekedése,
- a város versenyképességének javulása.

Adott város márkapozícióját az úgynevezett City Brand Index szemlélteti, mely hat dimenziója alapján határozza meg az emberek megítélését az adott városról (Anholt, 2007.)³:

- Jelenlét: város ismertsége, az emberekben kialakult kép, kulturális, tudományos élet.
- Hely, városjellemzők: fizikai jellemzők, megjelenés, hangulat, atmoszféra, tisztaság, biztonság.
- Lehetőségek: gazdasági és oktatási tényezők.
- Pezsgés, életstílus, pulzus: milyen programok, rendezvények, látnivalók, túra lehetőségek vannak a városban.
- Emberek: mennyire barátságosak a lakók, milyen az együttműködési hajlandóságuk.
- Előfeltétel, adottságok: szolgáltatásokkal, lakhatással, közszolgáltatásokkal kapcsolatos tényezők.

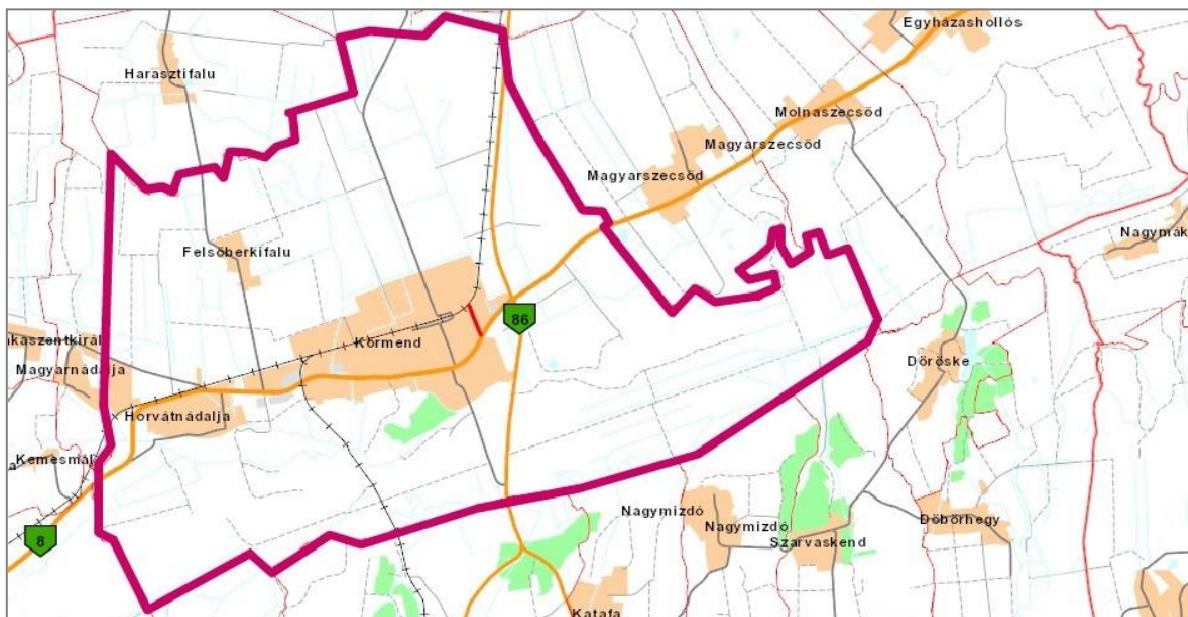
Környezeti elemzés

Földrajzi elemzés, elérhetőség

Körmend (1. ábra) a Nyugat – Dunántúli régióban, Vas megyében, hazánk harmadik legkisebb kiterjedésű megyéjében fekszik. A Nyugat – Dunántúli régió területe 11336,41km², lakosainak száma: 1 000 345fő, településeinek száma: 657 db, míg Vas megye területe 3336km², lakónépessége a 2018-as adatok szerint 251838 fő, településeinek száma 216 db.

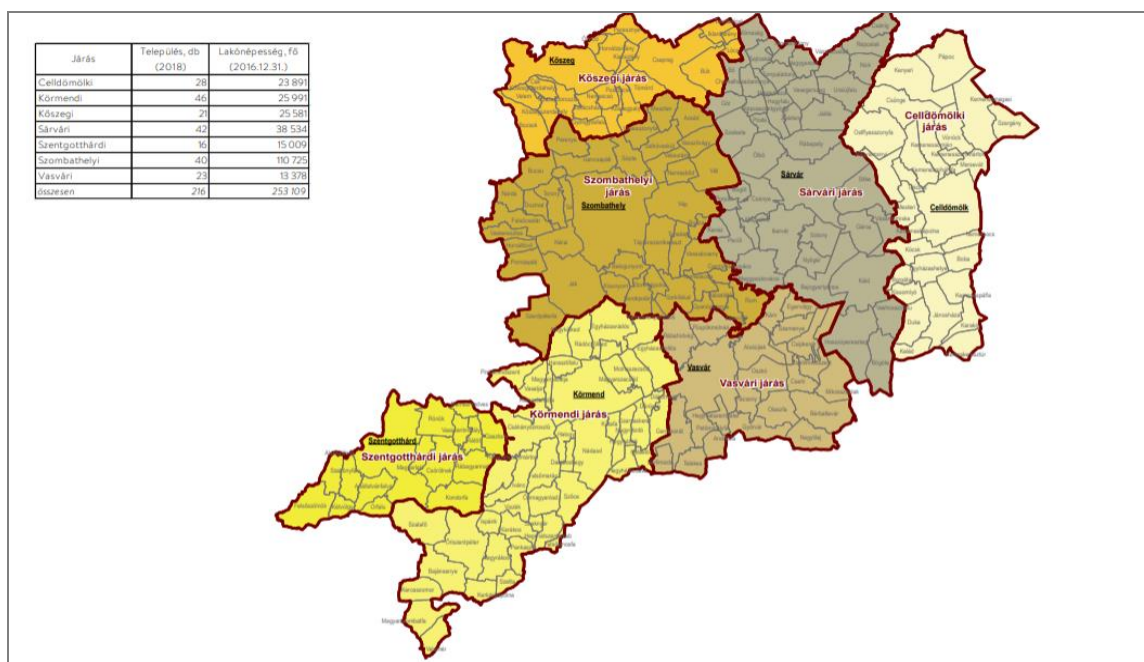
A Vas megyében található 7 járás (2. ábra) közül egyik a Körmendi járás, lakóinak száma 2018-ban 25542 fő volt. A járásban két kis-térség található: a Körmendi Kistérség 330,11km²-en, az Óriszentpéteri Kistérség 305,23km²-en terül el.

³ Anholt, Simon (2007): Competitive Identity – The New Brand Management for Nations, Cities and Regions (Palgrave MacMillan. Houndmills, Basingstoke, Hampshire, UK



1. ábra: Körönd város területe

Forrás: Köröndi Helyi Közösségi Fejlesztési Stratégia 2014-2020 (2016)



2. ábra: Vas megye járásai, 2018 (66/2015 III.30. Korm. rendelet)

Forrás: TEIR, 2019.

A köröndi kistérség települései: Csákánydoroszló, Daraboshegy, Döbörhegy, Döröske, Egyházashollós, Egyházasrádóc, Halastó, Halogy, Harasztifalu, Hegyháthodász, Hegyhátsál, Kátafa, Kemestardófa, Körönd, Magyarnadalja, Magyarzecsőd, Molnaszecsőd, Nagykölked, Nagymizdó, Nádasd, Nemesrempehollós, Pinkaminszent, Rádóckölked, Szarvaskend, Vasalja.



Körmend két történelmi kereskedelmi útvonal találkozásánál, a Rába folyó kedvező átkelési helyénél fekszik. A város keleti határánál halad el Európa egyik fontos észak-déli fő közlekedési útvonala, a 86-os főút, amelyen északi irányba Szombathely, déli irányban pedig a szlovén határ érhető el, és innen ágazik ki a 76. sz. főút Zalaegerszeg, majd Keszthely irányába. A 86-os útvonalra merőleges, keletnyugati irányú a szintén az európai főúthálózathoz tartozó 8-as számú főút, amelyen nyugati irányban az osztrák határ, keleti irányban Veszprém, majd Budapest (7/M7) érhető el.

Körmend és a járási települések között a gépjárművel a legtöbb településre a járásközpontból 25 percen belül el lehet érni, de 8-9 település elérésére 10-15 perccel többet is kell szánni autóval.

A közösségi közlekedést a városban és városon kívül az ÉNYKK Zrt. üzemeltetésében álló helyi és helyközi buszjáratok biztosítják. A távolsági közlekedés meghatározója az autóbuszos közlekedés, de vasúti közlekedés is biztosítja a környező települések, megyék, a régió és főváros elérhetőségét. A vasútállomás és a buszpályaudvar intermodális közlekedési csomópontként kapcsolódik össze.

A vasútállomás 2012-es felújítása után 2013-ban adták át a gyalogos felüljárót és a 43 férőhelyet biztosító P+R parkolót. Az állomáson és a vonalszakaszon ütemes menetrend működik.

A körmendi állomásról 2 járási települést és 1 Körmendhez tartozó városrészt lehet megközelíteni vasúttal.

Körmend településen, illetve a településhez tartozó közigazgatási területen kiépített kerékpáros infrastruktúra található, bár egyes szakaszai eltérő állapotúak és eltérő kihasználtságúak. Nyugat-Kelet irányban a horvátnádajjai városrész és a legnagyobb városi kereszteződés között – útba esik a MJUS Hotel, a Berki Csárda- található a legnagyobb forgalmú kerékpáros út, melyet a helyi lakosság és a turisták is használnak. A Városközpont és Keleti Városrész között a Rába-hídtól a temetőig futó utat főleg a városban élők használják, a Piac és az Egis Gyógyszergyár közötti kerékpáros utat főleg a munkába igyekvők veszik igénybe, nagyobb forgalom egyelőre nem tapasztalható. A Rába-híd déli végétől a 86-os főútig elterülő bicikliút meglehetősen elhanyagolt, nem nagyon van használatban.

A településen belül minden fontosabb intézménynél és a legtöbb kereskedelmi célú létesítmény előtt található kiépített, vagy kihelyezett kerékpártároló/támasz, melyek azonban modernségüket tekintve eltérőek: a belvárosi részekben korszerű támaszok találhatóak, a sétálóutca mentén ennél régebbiek, azonban a Rákóczi utca mentén és a további városban lévő üzlethelységek előtt viszont korszerűtlen támaszhelyek találhatóak.



Körmend természeti értékei

Körmend és térsége az Őrségi Nemzeti Park Igazgatóságának működési területéhez tartozik, a település tájszerkezetét (a két fő közlekedési úton és a vasútvonalon kívül) a Rába, a Pinka és a Csörnöc-patak tagolja. A településen több nemzeti és nemzetközi oltalom alatt álló vagy védendő táji-és természeti érték, terület található.

Vas megye Területrendezési Terve⁴ a Rába folyó mentét, valamint a közigazgatási terület északnyugati részén levő erdőterületet tekinti országos jelentőségű tájképvédelmi területeknek, az Országos Területrendezési terv⁵ viszont ennél nagyobb kiterjedésű területeket sorol ide: a települési területtől (belterülettől) délre eső területeket szinte a közigazgatási határig összefüggő foltban, valamint a közigazgatási terület északnyugati és északkeleti határában elhelyezkedő erdőterületeket, ill. azok egy részét.

Védettségi kategóriák⁶:

Országosan védett, illetve védelemre tervezett természeti értékek

- Körmendi-kastélypark 37,76 ha, 152/2007. (XII. 27.) KvVM rendelet
- Csörnöc-menti Tájképvédelmi Körzet, 6146 ha (védelemre tervezett)

Ex lege védett területek

- A tervezési területen 14 ex lege földvár található 9,62 ha összkiterjedésben, és 169 ex lege láp 284,84 ha összkiterjedésben.

Ramsari terület

- A Rába-völgy Ramsari terület 8030,11 ha-on érinti a tervezési területet, mely ennek 66,11%-át jelenti.

Helyi jelentőségű védett természeti területek

- Csörnöc-patak menti égeres láprét 79,38 ha - Nádasd község Önkormányzata Képviselő-testületének 1/2008.(II.14.) számú rendelete

⁴ Vas Megye Területrendezési Terve : http://www.vascounty.com/upload/koncepciok/Vas_TrT_I_2010nov_rendelet_hatarozat.pdf

⁵ OTTrT, Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területe övezete - 3/5. számú melléklet: http://www.terport.hu/webfm_send/4214

⁶ I. Natura 2000 fenntartási terv: HUON20008 Rába és Csörnöc-völgy kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület <http://www.orseginemzetipark.hu/doc/fenntartasi-tervek/elfogadott-fenntartasi-terv--raba-es-csornocvolgy.pdf>



- Dobogó elnevezésű erdőrészlet 29,9 ha - Körmend Város Önkormányzata Képviselőtestületének 39/2007. (XII.21.) számú rendelete

A településen az alábbi védelem alatt nem álló, jelentős természeti értékei találhatók⁷:

- a Nádajai templomkert előtti kettő darab platánfa,
- a Szabadság téri kettő darab kínai szúrósfenyő és három darab tiszafa,
- a város központi belterületén lévő mindhárom templomkert,
- a Rába part mindkét oldala,
- a 86-os számú fk. úttól keletre – a Várkerttől leválasztott – fekete dióerdő,
- a 8-as sz. fk. úttól, az erdészházhoz vezető út-menti Piramis tölgy sor.

Történeti kertek, történeti tájak

Körmend közigazgatási területén található történeti kert:

- a Batthyány-Strattmann-kastély parkja

Egyedi tájértékek

Körmenden 64 db egyedi tájérték⁸ található, döntő többségük belterületen és zömmel kultúrtörténeti értékek (lakóépületek, templomok, szobrok), míg külterületen elsősorban vallási emlékek (feszületek, keresztek) találhatóak.

Zöldfelületi ellátottság:

Egy település életében meghatározó szerep jut a zöldfelület kiterjedésének, állapotának, hiszen nem csak ökológiai és esztétikai, de funkcionálisan és a településszerkezet tekintetében is befolyásolja a város képét. A zöldterület összessége kedvezően befolyásolja a klímát, a levegőminőséget, a vízháztartási viszonyokat, a felszíni és felszín alatti vizek minőségét, megakadályozza a talaj mennyiségi és minőségi romlását. E sokrétű szerepkörnek a zöldfelületek akkor tudnak optimálisan megfelelni, ha rendszerbe szervezettek.

Körmend zöldfelületi ellátottság tekintetében kedvező képet mutat. Kiemelkedő adottsága, hogy van városi szintű, több funkcióval rendelkező közparkja, a Batthyány-Strattmann kastély parkja, valamint a Várkert, melynek területének egy részét EU források felhasználásával revitalizálták.

⁷ 24/2003. (VII.01.) sz. önkormányzati rendelet

⁸ **Egyedi tájérték**nek minősül az adott tájra jellemző természeti érték, képződmény és az emberi tevékenységgel létrehozott tájalkotó elem, amelynek természeti, történelmi, kultúrtörténeti, tudományos vagy esztétikai szempontból a társadalom számára jelentősége van.



A közparkok tekintetében különbségek adódnak az egyes városrészek között. A vasútvonaltól délre lévő településrész kedvező helyzetben van e tekintetében. A 33 hektáros kastélypark, a Várkert országosan védett természetvédelmi terület, a 2009-ben beadott és megnyert 3PARK pályázat nyomán revitalizációja lezárult, megtörtént a vízháztartás pótlása, a tó helyreállítása, a sétányok felújítása. Később újabb pályázat nyomán a közpark közösségi funkcióinak kialakítása is a kulturális, ökológiai értékek revitalizációja is sikeresen lezárult.

Körmend vasúttól északra eső keleti városrésze lakóterületi közparkkal nem rendelkezik. A város középű, a 8-as út és a vasút közötti részén, a meglévő zöldfelületek felújításra szorulnak, játszótérnek, sportpályának és pihenő kertnek megfelelő méretű területek állnak rendelkezésre.

A legnagyobb eredmény ezen a területen a Dózsa György utca és a Rákóczi út közötti zöldterület teljes rehabilitációja volt. Körmend Város Önkormányzata 2018-ban látott hozzá a „Zöld Város projekt” kivitelezésének. A projekt eredeti célja az volt, hogy az épületek által határolt, leromlott képet mutató park rekonstrukciójával az ott élők lakókörnyezete megújuljon, még vonzóbb legyen, és új funkciókkal lássák el a közel 3900 négyzetméternyi területet. Játszóteret, sportpályát, közösségi teret hoztak létre a területen, miután a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Zöld Város kategóriájában sikeresen pályázott a város. A terület rekonstrukciójára mintegy 290 millió forintot fordítottak. A játszótér és sportpálya mellett mára kutyafuttató, fitnesskert és sétaút is szolgálja a helyieket.

A Zöld Város projekt keretein belül megtörtént továbbá a helyszínen a zöldfelület növényállományának rekonstrukciója, a csapadékvíz közvetlen hasznosítása, az átalakítás során rendezésre került a parkolás kérdése is, illetve megtörtént még továbbá a közvilágítás korszerűsítése is a területen.

A vasúttól északra lévő településrészen kisebb közkertek találhatóak. Ezek funkcionális felépítéséről általánosságban elmondható, hogy sok esetben hiányos, kevés a játszótér, sportpálya.

A funkcionális zöldfelületek közé sorolandóak a sportpályák, temetőkertek, templomkertek és kórházkertek, ezek funkciójukból fakadóan korlátozottan közhasználatúak.

Fontos szót ejteni a zöldfelületeket összekapcsoló összekötő elemekről. A folyók közül jelentős összekötő elem a Rába, a Csörnös és a Pinka, de jelentős szerepük van a települést átszövő fasoroknak is, közülük kiemelkedő a Hunyadi és Hegyaljai úti piramis tölgyfasor.

A város zöldfelületi hálózatában fontos szerepet töltenek be a kisvárosi és kertvárosi lakóterületek magánkertjei, amelyeknek főként ökológiai és kismértékű helyi- illetve önellátó termelési szerepük emelendő ki. Kedvező adottsága a településnek, hogy az utcák nagy része fásított, amelyek zöldfelületi összekötő elemekként jelennek meg a városban.



Az épített környezet értékei

A városban az országosan védett építészeti értékek a Batthyány kastély-együttes, benne a 14 történelmi épület egyedi védelmével, további 30 épület és 7 szobor és sírkeresztek. Történelmi kertként védett a Batthyány kastély parkja, a Várkert. Műemléki terület a Batthyány kastély-együttes és parkjának területe, a Római katolikus templom kibővített területével együtt, és a Horvátnádálja római katolikus templom és temető, illetve a védett építmények ex-lege védett környezete.

Az épített örökség helyi védelméről 8/2005. (III.01.), 26/2012.(V.24.), 30/2012.(VI.29.) önkormányzati rendeletekkel módosított 8/2004. (III.1.) számú rendelete szól. A rendelt melléklete 190 épületet tartalmaz, amelyek közül 22 középület, 14 gazdálkodási/üzlet épület és 3 melléképület ismertet. A védett építmények – szobrok, emlékművek – száma 15, illetve 8 utca, vagy utca szakasz.

Társadalmi elemzés

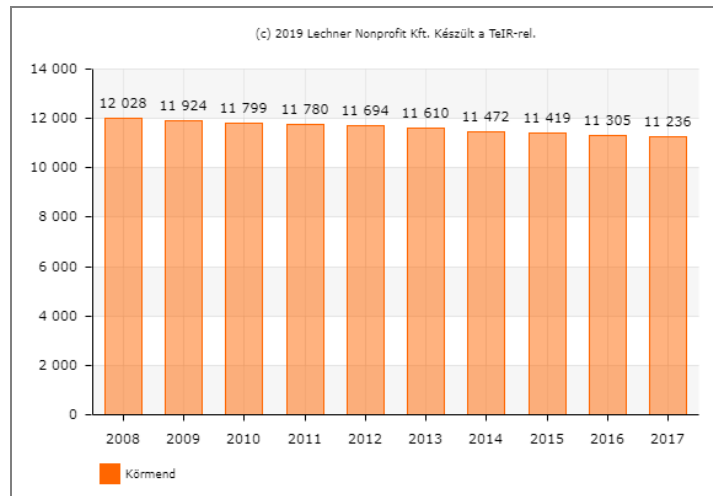
Lakosság száma és összetétele

Körmend Vas megye negyedik legnépesebb városa (Szombathely, Sárvár és Kőszeg után). A lakosság száma az elmúlt tíz esztendőben folyamatosan, de kismértékben csökkent, 2008-ról 2017-re a statisztikai adatok alapján mintegy 800 fővel (3. ábra) . Az országos trendeknek megfelelően Körmend, és a Körmendi járás lakossága az ezredforduló óta nagyobb mértékben csökkent a megyei átlagnál.

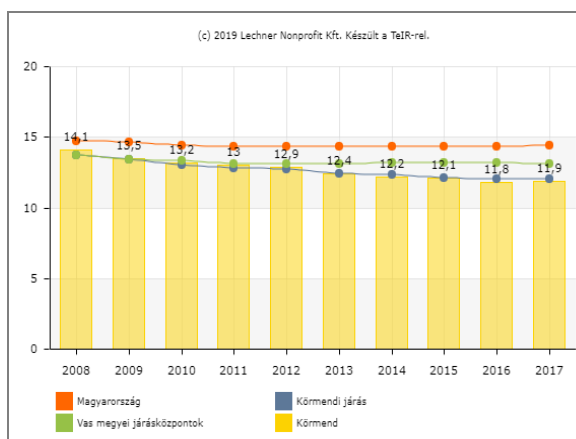
A 2019. januári KSH statisztika alapján – további csökkenéssel – 11095 fő élt a településen, amely Vas megye lakosságának (252,795 fő) 4,3 %-át teszi ki.

2019.-ben a lakosság kormegoszlása alapján a 18 évnél fiatalabb lakosság száma 1738 fő (ebből férfi 903, nő 835 fő), a 19-65 évesek száma 7347 fő (ebből férfi: 3634, nő: 3713), míg 65 év felettiek száma 2010 fő (férfi: 778, és nő: 1232 fő). A Körmendi járás összlakosság száma 2019 elején 26249 fő volt, melyből 12846 fő férfi és 13403fő a női lakosok száma⁹.

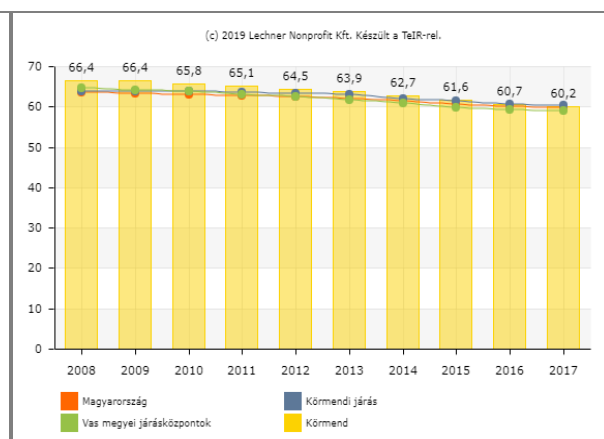
⁹ Forrás: Önkormányzati adatok alapján, 2019. Más korcsoportos bontásból származó adatokat 2017-ig a TEIR szolgáltat, ld. 4.-6. ábra



3. ábra: Körömend lakosság száma 2008-2017 között
Forrás: teir.hu (2019)

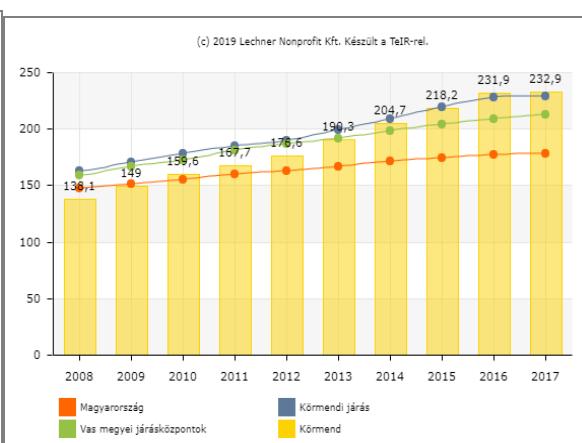
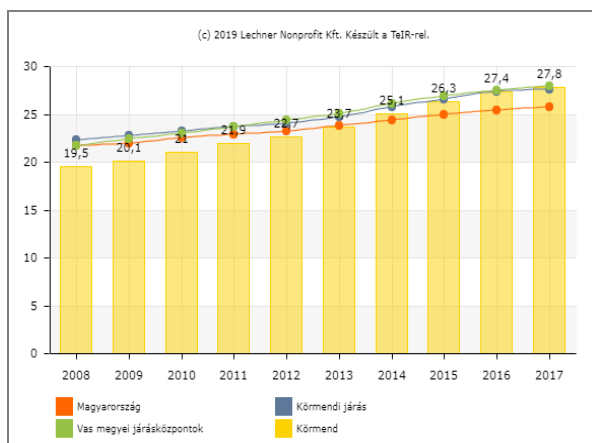


4. ábra: Állandó népességben belül a 0-14 évesek aránya (%)
Forrás: teir.hu (2019)



5. ábra: Állandó népességben belül a 15-59 évesek aránya (%)
Forrás: teir.hu (2019)

Az öregedési index magasabb az országos átlagnál (7. ábra). Körömeden 2002 óta a halálozások száma meghaladja az élve születések számát, amelynek eredményeképpen a városra a természetes fogyás a jellemző (8. ábra). A fogyás azonban jóval kisebb mértékű, mint a megye többi járásközpont városában illetve Vas megyében.

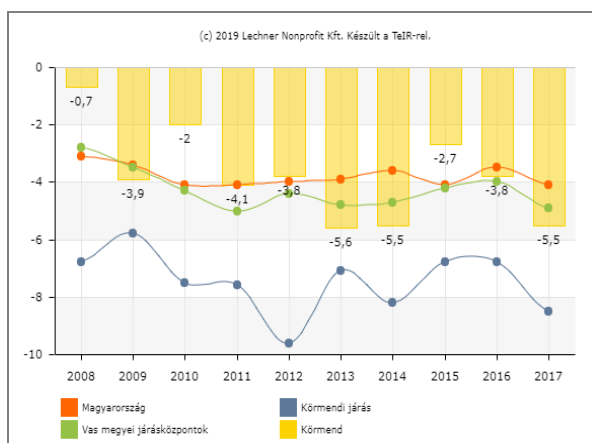


6. ábra: Állandó népesség belül a 60-x évesek aránya (%)

Forrás: teir.hu (2019)

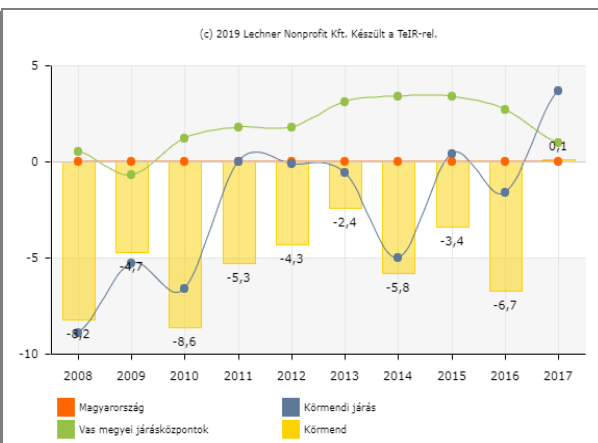
7. ábra: Öregségi mutató (száz 0-14 évesre jutó 60-x éves)

Forrás: teir.hu (2019)



8. ábra: Természetes szaporodás, fogyás

Forrás: teir.hu (2019)



9. ábra: Vándorlási egyenleg (állandó, ideiglenes együtt)

Forrás: teir.hu (2019)

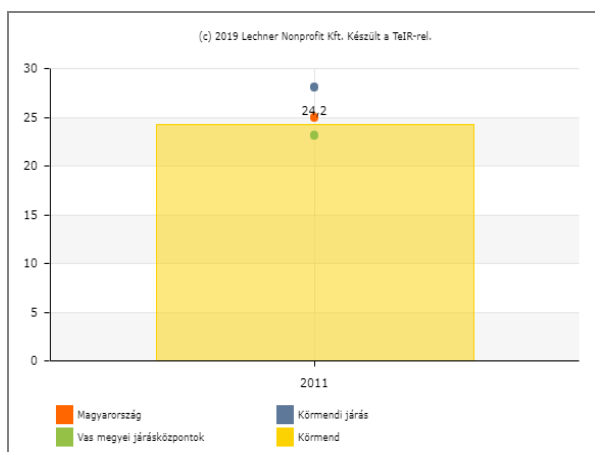
Körmenden a vándorlási egyenleg 2001 óta folyamatosan negatív (9. ábra). Az elvándorlások száma 2010-ben haladta meg a legjelentősebben az odavándorlások számát, azóta az elvándorlások száma jelentősen mérséklődött. Összességében megállapítható, hogy Körmenden, Vas megye negyedik legnépesebb városában az országos tendenciáknak megfelelően csökkent a lakosság száma, ez a csökkenés mind a természetes fogyásra, mind a negatív vándorlási egyenlegre visszavezethető.

A város lakosságának nemi arányát a stabilitás jellemzi, bár a nők népességén belüli aránya valamelyest magasabb (51-52%) a férfiakénál (2019 elején 5315 férfi és 5780 nő élt Körmenden)¹⁰.

Körmenden a magyar mellett két jelentősebb nemzetiség, a német és a roma van jelen nagyobb arányban. A 2001. évi népszámlás adatai alapján a településen 2013-ra a romák száma megduplázódott, a német nemzetiségűek száma megháromszorozódott.

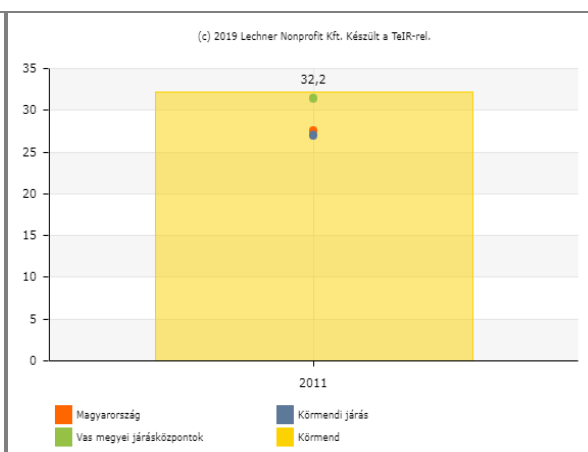
Iskolázottság

A legfeljebb nyolc általános iskolai osztályt végzettek aránya (10. ábra) a 7 éves és annál idősebb korosztályban 2011-ben Körmenden 24,2 % volt, mely magasabb, mint a vas megyei járásközpontok átlaga (23,1%), ugyanakkor alacsonyabb, mint a körmendi járás (28,1%) és az országos átlag (25%). A 7 évesnél idősebb lakosság körében az érettségivel, mint legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők aránya 2011-es népszámlálási adatok alapján 32,2 % volt, ez magasabb, mint a járásközpontok átlaga, s meghaladja az országos és a járási adatokat is (11. ábra).



10. ábra: Legfeljebb általános iskola 8. osztályát végzettek a 7 éves és idősebbek arányában (%) - 2011

Forrás: teir.hu (2019)



11. ábra: Érettségivel mint legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők a 7 éves és idősebbek arányában (%) - 2011

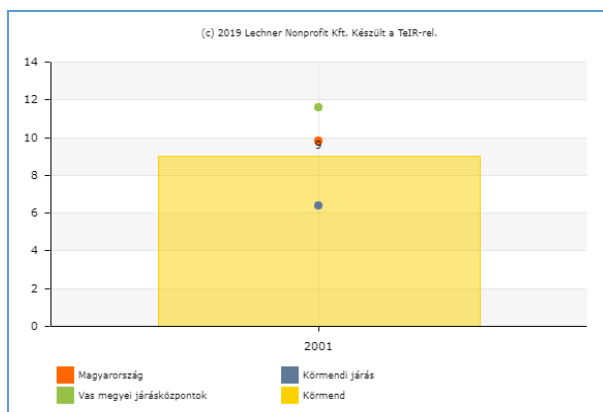
Forrás: teir.hu (2019)

A 2011-ben felsőfokú végzettséggel rendelkező körmendi lakosok száma 1010 fő. Ez a 7 évesnél idősebb lakosságra vetítve 12,3%-os arányt képviselt (13. ábra).

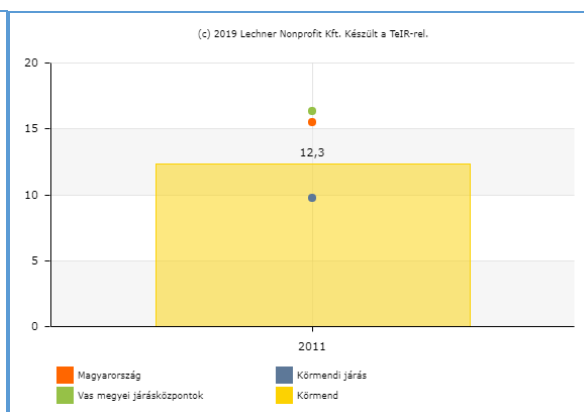
Ez a csoport a megfelelő korú (25 év feletti) lakosságra vetítve 11,7%-os arányt képviselt, ami mind az országos átlagnál (15,5%), mind pedig a vas megyei járásközpontok (16,3%) értékeinél alacsonyabb, de magasabb, mint a körmendi járás egészében (9,7%). Meg kell említeni ugyanakkor, hogy a meg-

¹⁰ Forrás: Önkormányzati adatok alapján, 2019.

előző 10 évhez képest (12. ábra) 3,3%-kal nőtt a felsőfokú végzettségűek aránya, ez a növekedés ugyanakkor elmarad az országos átlag növekedési ütemétől (9,8%-ról 15,5%-ra) és a járásközpontok növekedési ütemétől is (11,6%-ról 16,3%-ra). A felsőfokú végzettséggel rendelkezők körében korcsoportonként jelentős eltérés tapasztalható a fiatalabbak javára. A diplomások nemek közti megoszlása közel azonos.



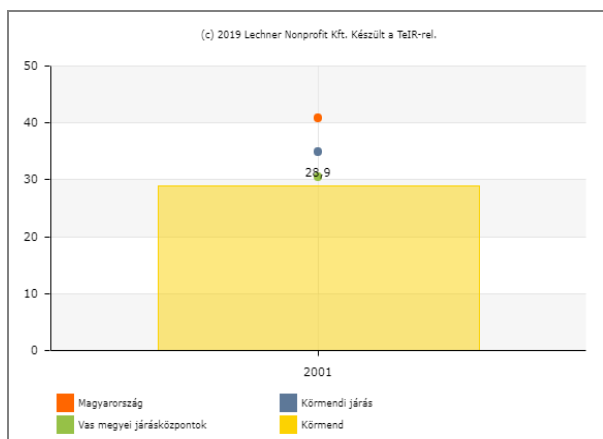
12. ábra: Egyetemi, főiskolai, egyéb oklevéllel, mint legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők a 7 éves és idősebbek arányában (%) – 2001
 Forrás: teir.hu (2019)



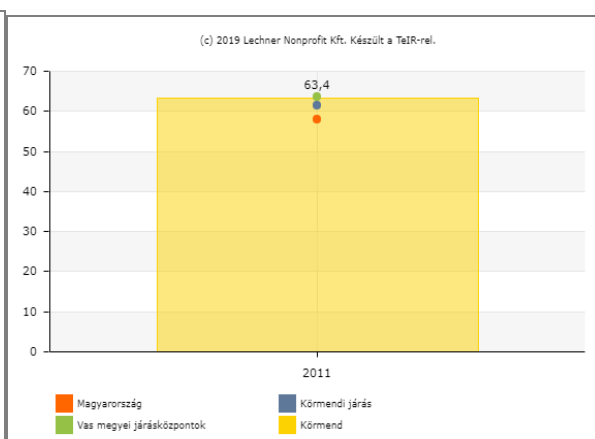
13. ábra: Egyetemi, főiskolai, egyéb oklevéllel, mint legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők a 7 éves és idősebbek arányában (%) – 2011
 Forrás: teir.hu (2019)

Háztartások, foglalkoztatottság

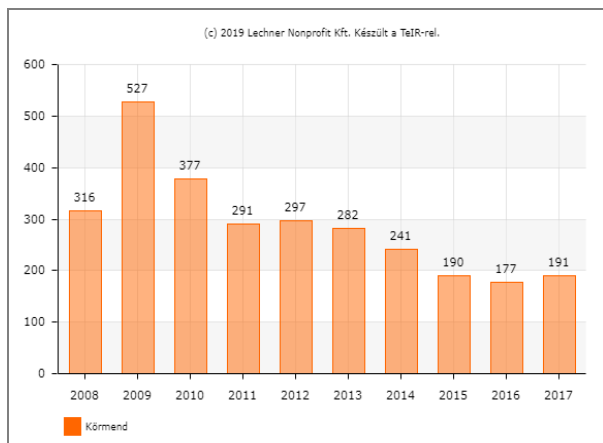
A háztartások vizsgálata során megállapítható, hogy Körmenden a házaspárok, illetve élettársi kapcsolatban élő háztartások aránya jóval magasabb, ebből következően pedig az egyszülős háztartások aránya jelentősen alacsonyabb, mint az országos átlag. A háztartások esetében a foglalkoztatottsági arány meghaladja az országos és megyei átlagot egyaránt: 2011-ben 28,9 % volt a foglalkoztatott nélküli háztartások aránya Körmenden, ugyanez a mutató országos szinten 40,9% volt (14. ábra).



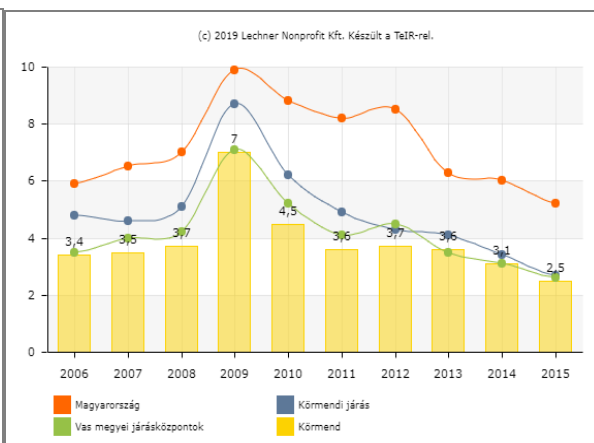
14. ábra: Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya (%) – 2001
 Forrás: teir.hu (2019)



15. ábra: Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességben belül (%) – 2011
 Forrás: teir.hu (2019)

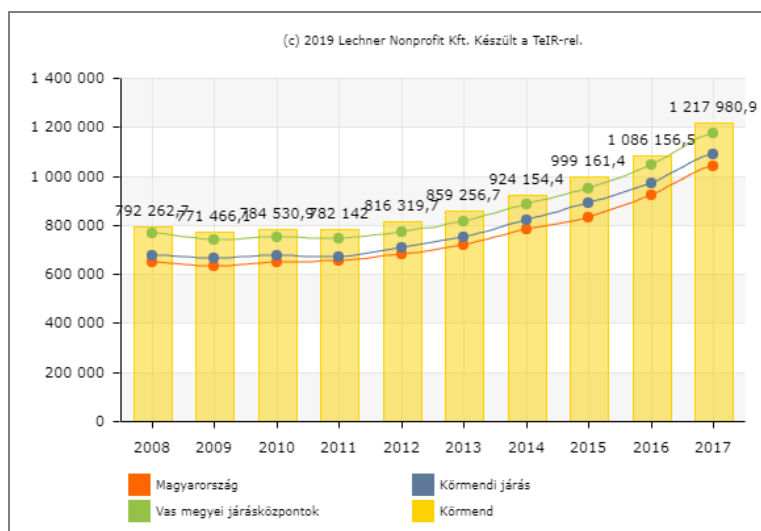


16. ábra: Regisztrált munkanélküliek száma (fő)
Forrás: teir.hu (2019)



17. ábra: Nyilvántartott álláskereső aránya a munkaképes korú népesség százalékában (%)
Forrás: teir.hu (2019)

A munkanélküliségi ráta 2009 óta csökkent a járás egészében (16. ábra). A városra és térségére is az országos átlagnál alacsonyabb munkanélküliség jellemző. Körmenden a 2011-es népszámlálási adatok alapján a teljes népesség 45,5%-a foglalkoztatott, a 15-64 éve korosztály tekintetében ez az arány 63,4 % (15. ábra). Ez magasabb, mint az országos átlag (57,9%) és a Körmendi járás átlaga (61,5%), s csak minimálisan marad el a vas megyei járásközpontokban összességében mértektől (63,6%). 2009 és 2015 között a munkanélküliek aránya csökkent, 2015-ben az országos, megyei szint alatt volt. A város a kedvező foglalkoztatottságú települések közé tartozik a vizsgált térségben (17. ábra). Körmenden kedvező jövedelemmel rendelkeznek a munkavállalók, megyei és országos összehasonlításban is (18. ábra). A település alacsony jövedelmű lakosságának életében a szociális segélyező rendszer meghatározó mértékű.



18. ábra: Egy lakosra jutó nettó belföldi jövedelem (Ft)
Forrás: teir.hu (2019)



2019 februári adatok alapján a Körmen di járásban¹¹ a

- munkanélküliségi ráta: 3,7 %
- nyilvántartott álláskereső k száma: 483 fő
- tartós álláskereső k száma: 96 fő
- újonnan bejelentett álláshelyek száma: 113 fő volt.

A humán közszolgáltatások helyzete Körmen den

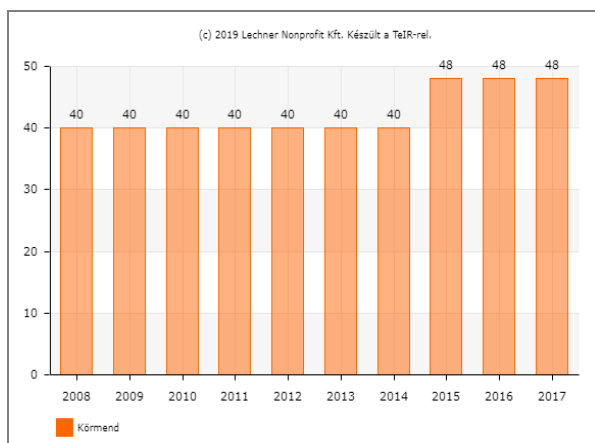
Mint minden településen és környezetében, úgy Körmen den és térségében lakók életminőségét is jelentős mértékben meghatározza az elérhető humán közszolgáltatások: a köznevelés, a szociális ellátás, az egészségügy, a kultúra és sport elérhetősége és azok minősége.

Köznevelés

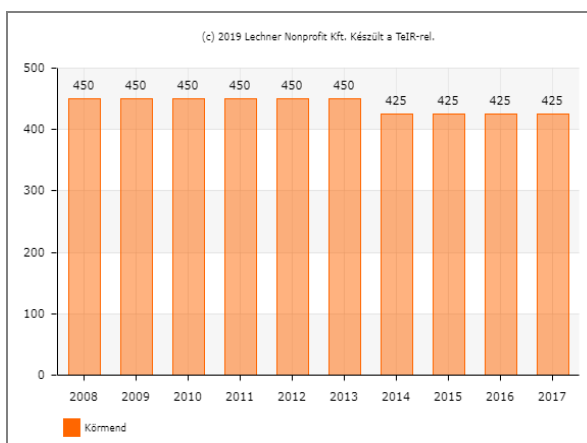
Körmen d Város Önkormányzata kötelező feladatként látja el a 3-6 éves korú gyermekek óvodai ellátását. Az óvodai ellátás 2 intézményben (Mátyás Király Utcai Óvoda és Bölcsőde, Dr. Batthyányné Coreth Mária Óvoda), valamint két tagintézményben történik. Egy óvodában bölcsődei ellátás is folyik, a férőhelyek száma 2014-ig 40, majd 2015-től 48 fő (19. ábra). Körmen den az évezred első éveiben valamivel magasabb volt az óvodai férőhelyek száma, a csökkenés mögött a gyermeklétszám mérséklése áll. Az óvodai férőhelyek száma 2013-ig 450 fő volt, majd 425 főre mérséklődött (20. ábra). A Dr. Batthyányné Coreth Mária Óvodában kiemelten foglalkoznak a hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek fejlesztésével és nevelésével. A Mátyás Király Utcai Óvoda szintén jó kapcsolatot alakított ki a védőnői szolgálat és a családsegítő szolgálat dolgozóival.

A Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (KLIK) Körmen di Tankerületébe Bajánsenye, Óriszentpéter, Egyházsrádóc, Csákánydoroszló, Nádasd, Magyarszezsőd és Körmen d települések köznevelési intézményei tartoznak.

¹¹ Forrás: Önkormányzati adatok alapján, 2019.

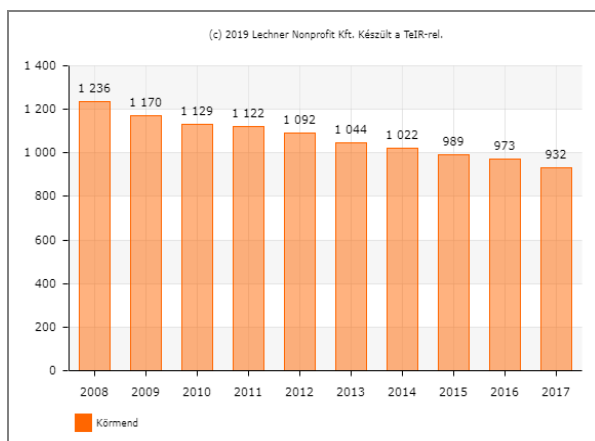


19. ábra: Működő bölcsődei férőhelyek száma (db)
 Forrás: teir.hu (2019)

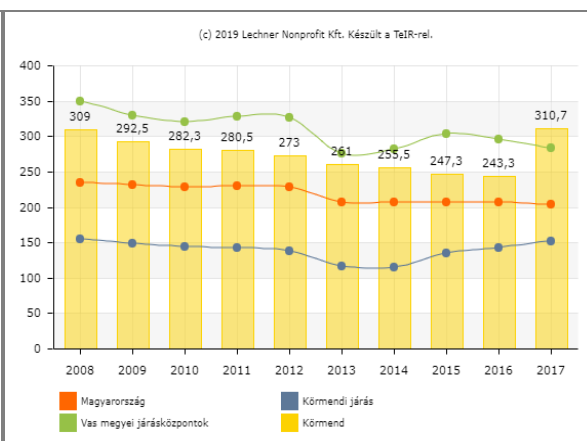


20. ábra: Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)
 Forrás: teir.hu (2019)

Az általános iskolai feladat-ellátást Körmenden a Kölcsey Utcai Általános és Alapfokú Művészeti Iskola és az Olcsai-Kiss Zoltán Általános Iskola végzik, utóbbi feladatellátási helyeinek száma 2. Az általános iskolai tanulók összlétszáma az utóbbi 10 évben folyamatosan csökken (21. ábra), az egy feladatellátási helyre jutó átlagos létszám szintűgy, ugyanakkor 2017-ben ez a szám 243 főről 310 főre emelkedett (22. ábra).



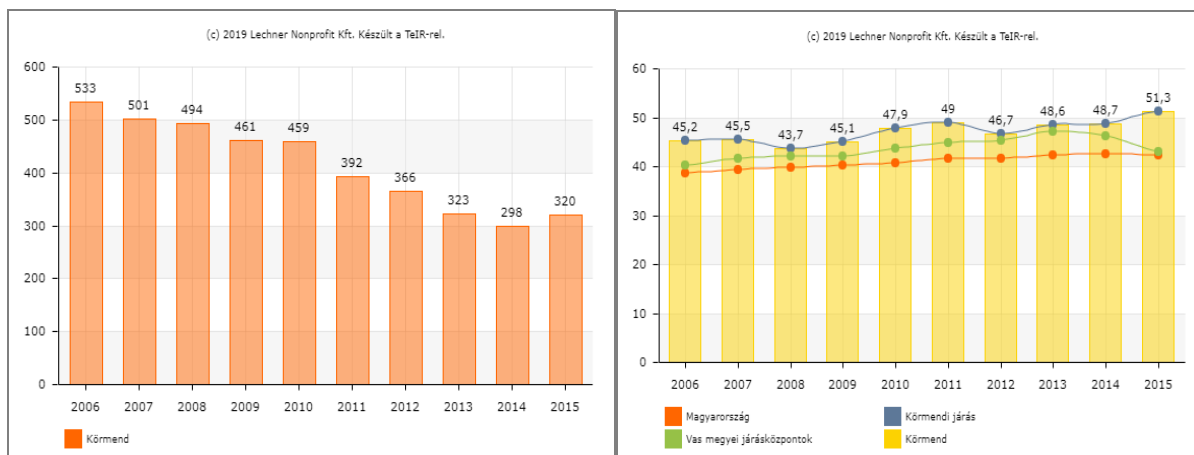
21. ábra: Általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (fő)
 Forrás: teir.hu (2019)



22. ábra: Általános iskolai feladatellátási helyek átlagos létszáma (fő)
 Forrás: teir.hu (2019)

Középiskolai tanulmányok folytatására a Körmendi Kölcsey Ferenc Gimnázium, a Rázsó Imre Szakközépiskola és Szakiskola és a Körmendi Rendészeti Szakközépiskola ad lehetőséget. A Rázsó Szakközépiskola a Szombathelyi Műszaki Szakképzési Centrum tagintézményeként működik, a Körmendi Rendészeti Szakközépiskola a Belügyminisztériumhoz tartozik.

A nappali tagozatos középiskolai tanulók száma 2006 és 2015 között folyamatosan csökkent, azonban a legfrissebb 2015-ös adatok szerint ebben az évben ismét emelkedett (23. ábra). Jelentős, az országos és megyei átlagot is meghaladó a más településekről bejáró középiskolások aránya a városban (51,3 % 2015-ben) (24. ábra).



23. ábra: A nappali tagozatos középiskolai tanulók száma (a hat-, nyolcévfolyamos gimnáziumok megfelelő évfolyamaival együtt) (fő)
 Forrás: teir.hu (2019)

24. ábra: Más településről bejáró középiskolai iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (%)
 Forrás: teir.hu (2019)

A fiatalokat sújtó problémák fokozottan jelentkeznek. Körmenden 2016-ban 250-300 tanuló volt hátrányos helyzetű, ami indokolja az ifjúságvédelmi munka erősítését.

Az oktatásnevelési intézményeknél végzett fejlesztések, beruházások tekintetében kiemelendő, hogy minden körmendi óvodára jutott fejlesztési forrás az elmúlt években. A külső-belső megújítások mellett játszóudvarokat alakítottak ki, energetikai fejlesztéseket hajtottak végre. Az óvodák mellett az iskolák fejlesztésére is jelentős forrásokat allokáltak, kívül-belül megújult a Kölcsey Ferenc Gimnázium épülete.

Egészségügy

Az egészségügyi ellátás terén a város minden szempontból kedvező helyzetben van a megye többi városához képest. Mind az alapellátás különböző formái, mind a járó beteg- és a fekvőbeteg szakellátás helyben rendelkezésre áll. A háziorvosi szolgálatot 5 területi ellátási kötelezettséggel rendelkező háziorvos látja el. Az orvosi ügyeletet is a háziorvosok látják el. A város területén 3 körzeti fogorvos látja el a lakosságot: négy területi ellátási kötelezettséggel. Említésre méltó, hogy az EGIS Gyógyszer-gyár Rt. saját dolgozói részére az üzem területén biztosít fogszakorvosi ellátást.



A körmendi Markusovszky Egyetemi Oktató Kórház-Rendelőintézet a szakellátás helyszíne, az intézmény ellátási területe a városon kívül még 64 település közel 48 ezer főnyi lakosságára terjed ki. A kórház mellett működik a mentőállomás.

Az elmúlt öt évben jelentős fejlesztéseket hajtottak végre az egészségügy területén, megújult többek között a kórház, a gyermekorvosi rendelő épülete és az eszközpark is. Az 1,7 milliárd forintból megvalósuló fejlesztés az elmúlt ötven év legjelentősebb egészségügyi fejlesztése volt a térségben. A gyermekorvosi rendelőt az önkormányzat teljes egészében saját költségvetésből újíttotta meg.

Szociális ellátás

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény alapján a Körmendi Szociális Szolgáltató és Információs Központban 2016-ban 11 feladatellátás működött. Alapszolgáltatás körében: étkeztetést, házi segítségnyújtást, jelzőrendszeres házi segítségnyújtást, család- és gyermekjóléti szolgáltatást, család- és gyermekjóléti központot, idősek klubját, szenvedélybetegek nappali intézményét, fogyatékosok nappali intézményét, támogató szolgálatot, szociális foglalkoztatást, szakosított ellátás körében: időskorúak átmeneti elhelyezését nyújtó gondozóházat működtetett.

A város szociális intézményrendszere az utóbbi években folyamatosan bővült és átalakult.

A városban különös gondosságot igényel az idősek ellátása, merthogy számuk növekedésének ütemével nem nő a bentlakásos idősellátás lehetősége, hiányos a részükre rendelkezésre álló városrészi és városi infrastruktúra, programjaik megszervezése egyre nagyobb figyelmet és erőforrást igényel, annak ellenére, hogy a Kulturális Központ folyamatosan szervezi a nyugdíjas klub összejöveleit, gondoskodik szolgáltatásainak ilyen célú kibővítéséről, szerepet vállal a speciális ismeretterjesztésben. A Szociális Szolgáltató és Információs Központ és az Unger László Idősek Otthona családi házas övezetben frekventált helyen fekszik, tömegközlekedési eszközzel jól megközelíthető.

Kulturális elemzés

Sportélet

Körmeny sportélete nagy hagyományokra tekint vissza mind az amatőr, mind a profi sportéletét tekintve. A városban működő sportegyesületek több területen is kiemelkedő eredményekkel büszkélkedhetnek. Világ- és Európa Bajnokságok, Magyar Bajnokságok sora fémjelzi Körmeny nevét. A várost az országban nagyon sokan a „kosárlabda magyar városaként” ismerik.



Az EGIS Körmenđ Kosárlabda Klub többszörös Magyar Bajnok és Magyar Kupa győztes, névadó szponzora az EGIS, a többi szponzor javarészt a szolgáltató szektorból és építőiparból kerül ki. A szponzoráció ellentételezéseként különböző marketingfelületeket biztosítanak a támogatók számára, a szerződések részletei nem publikusak. A Klub önálló marketingtevékenységet is folytat, de karitatív tevékenységekben is részt vesz, valamint az utánpótlásnevelés biztosítására programokat szervez.

A kosárlabda mellett a korszellemmel párhuzamban jelennek meg világban népszerű új sportágak és különböző rekreációs szabadidő lehetőségek is, amelyeknek végzésére a Körmenđi Kulturális Központ biztosít helyet (jóga, kick-boksz, aerobic, zumba, hip-hop).

Körmenđ Város Önkormányzatának Sporttal Kapcsolatos Koncepciója¹² kiemeli: az önkormányzat szerepvállalása jelentősen megnőtt, mind az anyagi források előteremtésében, mind a létesítmények felújításában és biztosításában, mivel csak ebben a formában tudtak az egyesületek fennmaradni és a bajnokságokban részt venni. Az önkormányzat minden évben elkülönít támogatási összeget a társadalmi szervezetek és egyesületek támogatására.

A 2014-ben felújított Városi Sportcsarnok a Somogyi Általános Iskola tornatermeként, a Körmenđi Törpördögök Utánpótlás Egyesület otthonaként üzemel mindamelllett, hogy az NB-1-es Egis Körmenđ Kosárlabdacsapat mérkőzéseinek és edzéseinek, valamint több városi rendezvénynek is helyet biztosít.

A Sporttelepen labdarúgó és kézilabda pálya is található az atlétikai lehetőségek mellett. A vízi sportok kedvelőinek rendelkezésre áll az uszoda, illetve a Rába folyó. Ez utóbbi nemcsak fürdésre alkalmas, hanem vízi túrák lebonyolítására is. A 2016-ban megnyílt termál-wellness-fürdő központ (MJUS) újabb sportolási és rekreációs lehetőségeket teremtett.

A városban a következő létesítmények biztosítanak lehetőséget sporttevékenységek végzésére: 2 db sportcsarnok, tornatermek, labdarúgó pálya, atlétikai pályák, tekepályák, kétsávos tekepálya, a Rába Part Sport- és Szabadidőcentrumon belül tenispályák; tekepálya; kézilabdapálya; további kézilabdapályák és kosárlabdapályák.

¹² <https://docplayer.hu/108101739-Kormend-varos-onkormanyzatanak-sporttal-kapcsolatos-koncepcioja.html>



Az egyesületek között a labdarúgás és kosárlabda mellett a vízi sportok is képviseltetve vannak. A Körmenten működő egyesületek:

- kosárlabda, labdarúgás: Körmendi Kosárlabdáért Közhasznú Egyesület, Körmendi Törpördögök Utánpótlás Egyesület, Alsóberki Football Club, Kék Sünik Utánpótlás Labdarugó Club Körmend, Körmendi Football Club
- vízi sportok: Bereki Bártás Egylet Egyesület, Munkás Horgász Egyesület
- teke: Budai Tekevendéglő Sportegyesület, Határőr Sporthorgász Egyesület, Körmendi Teke Sportegyesület
- birkózás: Kovács Vince Birkózó Sportegyesület Körmend
- nevelés: Kölcsey Ferenc Gimnázium Diáksport Egyesület, Körmend Város Sportegyesülete – Horvátnádálja, Rendészeti Sport Egyesület Körmend
- vívás: Körmendi Vívó Sport Club
- további szervezetek: ARION Sportegyesület, Castrum Sec-Dinamica Se Körmend, Kék Üstökös Sportegyesület, Körmendi Dózsa MTE, Körmendi Téglagyári Sportegyesület, Körmendi Vasparipa Egylet, Pici Szupi Spinning Klub Egyesület, Rally-Mánia Autósport Egyesület Sport Alapítvány.

A fiatalok kedvelt szabadidős sportjainak (pl. gördeszka, BMX, kerékár) pálya-feltételei viszont nincsenek meg a városban. Hiányzik továbbá legalább egy multifunkcionális edzőterem olyan sajátos felszereltséget igénylő sportok esetében, mint a vívás, a darts és a kick-boksz. Számos kültéri sportpálya részleges vagy teljes felújításra szorul.

A 2018-ban Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretében elnyert pályázati forrásból valósul meg a tervek szerint a Rába-part megújítása, ahol a tervezett fejlesztések több, egymástól különálló területet és ingatlant is érintenek. A strand területe mellett megújul az önkormányzati tulajdonban lévő Rába-parti Sport- és Szabadidőcentrum is: új kemping épül, és megoldódik a Bártkaház árvíz elleni védelme is.

Kulturális és közösségi erőforrások

Körmend az elmúlt években újraéledő lokálpatriotizmusra építi a kulturális alapú városfejlesztését. A kulturális alapú településfejlesztés, a közösségi részvétel hagyományos és új formáinak ösztönzése, a kulturális kínálat általános hozzáférhetősége elsősorban a helyi közösségeket szolgálja, melyben a kultúra az a megújuló és megtartó erő, amely a kötődésélményen, az identitástudat fejlesztésében, a



közösségi életben való részvételen keresztül a közös élményekben fejt ki hatását, ennek eredményeként válhat a helyi társadalom, az egyéni és a közösségi élet céltudatos alakítójává.

A kreatív és összetartó helyi társadalom erősítése érdekében a teret adott a közösségeknek, és elérhetővé tette a rendelkezésre álló infrastrukturális hátteret. A város támogatta a tehetségeket, a műkedvelő csoportokat, a civil társadalmat; valamint kiemelten fontosnak tartotta, hogy a kulturális kínálatban kapjanak minél nagyobb szerepet és ösztönzést a köztereken, tájban megvalósuló programok.

A város már évekkel ezelőtt kialakította helyben a párhuzamosan működő intézmények helyett az együttes szerepvállalásra támaszkodó, többfunkciós intézményrendszert.

A kulturális élet mozgatórugója Körmenden az önkormányzat által működtetett Körmendi Kulturális Központ, Múzeum és Könyvtár. A múzeumi feladatok működtetését az önkormányzat 2013. évben vette át, s kerültek azok a kulturális központ intézményi keretei közé. A múzeum a helyi identitás fejlesztésének eszköze is amellet, hogy a turizmus kiszolgálásában is aktív szerepe van.

A Körmendi Kulturális Központ szakmai munkája elismeréseként 2016 januárjában megkapta az EM-MI minisztere által kiadott Minősített Közművelődési Intézmény Címet. Munkájában a város és vonzáskörzetének közösségként való fejlesztésére törekszik a helyi tudás, értékek közvetítésével, a közösségi tudat erősítésével, az intézmény helyi beágyazottsága folyamatosan fejlődik: napi szinten áll kapcsolatban iskolákkal, óvodákkal, intézményekkel, egyházakkal, pártokkal, egyesületekkel, magán-személyekkel, akikkel közös projekteket valósít meg, vagy akiknek tevékenységét szakmai, technikai lehetőségeivel segíti, de szoros munkakapcsolatot ápol a kistérség településeivel, intézményeivel is.

A Körmendi Kulturális Központ szervezésében megvalósuló előadóművészeti és műsoros rendezvények száma folyamatosan növekszik, míg a bálók, zenés rendezvények száma nagyjából stagnáló. A rendezvények számának gyarapodásával a résztvevők száma nem azonos, hanem többszörös mértékben növekedett, 2010-ről 2015-re a rendezvények számának 2-2,5-szeresére növekedése mellett a látogatószám a tízszeresére gyarapodott. A látogatottsági mutatók egyfelől a rendezvények iránt támasztott lakossági igényt fémjelzik, másfelől növekedésük hátterében áll a szabadtéri rendezvények számának növekedése, amelyek azok (jelentős hányadának) ingyenessége miatt bárki számára hozzáférhetőek.



A Központ kulturális szolgáltatásait valamennyi korosztály igénybe veszi és speciális rétegfeladatokat ellátásában is részt vesz:

- 0 - 3 éves korig: Fészek kör - szülőkkel közös fejlesztő foglalkozások
- 3 - 10 éves korig: mesebérlet, valamint egyedi előadások, játszóházak, ünnepekhez kapcsolódó rendezvények
- 10 - 14 éves korig: színházi előadások, játszóházak, koncertek, ünnepekhez kapcsolódó rendezvények
- 14 - 18 éves korig: kedvezményes szórakozási lehetőségek biztosítása, koncertek, ismeretterjesztő előadások, komolyzenei koncertek, fesztiválok, hivatásos és amatőr zenekarok
- Felnőtteknek: tanfolyamok, klubok, körök, színházi előadások, kiállítások, koncertek, kirándulások, táncos rendezvények, klubjellegű programok, szabadtéri rendezvények, fesztiválok, városi ünnepek
- Nyugdíjasok számára: klubok számára helybiztosítás, rendezvényeik lebonyolításának segítése
- Fogyatékkal élők részére: színházi előadások, kiállítások, szabadtéri rendezvények

A hagyományos közművelődési formák között megtalálhatók:

- alkotó művészeti csoport: Körmendi Kastélyszínház Társulat, 3F-K Fotóklub, Szövő Szakkör, Díszítőművész Kör, Foltosok Klubja, Hölgyek Népfőiskolája
- rekreációs-szabadidő lehetőségek: jóga, kick-boks, aerobic, hip-hop

Nagyobb rendezvények: Európa Napok, Múzeumok Éjszakája, Körmendi Napok, Körmend Város Ünnepnapja, Körmendi Advent.

A több mint 60 éves Faludi Ferenc Könyvtár és Gyermekekönnyvtár nem csak a város, hanem a Körmendi és az Őrszentpéteri térség településeinek ellátásával is foglalkozik, amely feladatot korábban saját hatáskörben, 2013-tól pedig a Berzsényi Dániel Megyei Könyvtárral kötött feladat ellátási szerződés keretén belül látja el. A könyvtárban nyilvános internetállandóságok működnek. A Faludi Ferenc Könyvtár nyilvános könyvtárként működik, szolgáltatásai a pályázati forrásoknak köszönhetően egyre bővülnek. A korábban gyűjteménybe került archív anyag digitalizálása és internetes hozzáférése több, mint harminc ezres tételt tesz ki. A könyvtári állomány gyarapítása folyamatos, a könyvtárba internetes állandóságok működnek, rendszeresen a pedagógiai foglalkozások.

Körmend számára a legfontosabb kulturális-turisztikai értéket a Batthyány kastély jelenti. Benne jelenleg a Dr. Batthyány-Strattmann László Múzeum és időszaki kiállítóterem működnek, valamint a a



Nyugat-Dunántúli Operatív Program keretein belüli nyertes pályázat nyomán kialakított Batthyány Örökségközpont. A Batthyány kastély-együttes épületei közül az egykori lovarda Színházteremként, a régi kocsiszín Városi Kiállító teremként funkcionál, az egykori levéltár épület helyét a Sala Terrena Galéria hasznosítja, illetve egy Rendezvényterem is kialakításra került. A Kastély-együtteshez tartozik az egykori parádés ló istálló is.

Sala Terrena Galéria: A Batthyány kastély épületrésze az egykori levéltár - majd a későbbiekben cipőbolt és cipőmúzeum helye - 2006 óta funkcionál kiállítótérként. A Sala Terrena Galériában időszaki kiállítások láthatók, de a terem rendszeresen helyet ad egyéb kulturális rendezvényeknek is.

A közelmúlt néhány - a Galériában megrendezett - kiállítása:

- Vasparipa Egylet autó- és motortörténeti kiállítása
- Kistérségi műhelyalkotások
- 9. Szudáni tárlat
- Glenda Sburelin olasz képzőművész - La Roggia Galériával közös szervezés
- Született tehetségek V.
- A ponyvafejedelem - Rejtő Jenő kiállítás - Petőfi Irodalmi Múzeummal közös szervezés
- Finn viseleti kiállítás - Magyar- Finn Baráti Körrel közös szervezés

Színház: A felújított színháztermet 2016. október 27-én adták át. Ekkor megújult a nézőtér, a színpad és az ahhoz tartozó valamennyi technikai berendezés. Az intézményben a felnőtt előadások mellett gyermekelőadásokkal is várják a legkisebb korosztály képviselőit.

Városi Kiállítóterem: Körmend Városi Kiállítóterme - amit egykor a hintók tárolására kocsiszíneként használtak - időszaki kiállításoknak ad helyet. A felújított terem 2017. októberében Körmend városi kiváltságlevelének 773 éves évfordulója alkalmából adták át.

Kiállítások, melyek a Városi Kiállítóteremben valósultak meg:

- 20 éves a Körmendi Kastélyszínház Társulat
- "Lencsevégen" - 3F-K Fotóklub 5. tárlata
- Graffiti & Street Art Festival Styria 2014-2015
- "Lélek rétegek" - Ferencz Eszter restaurátorművész kiállítása

Az elmúlt években előtérbe kerültek az összművészeti fesztiválok. A kevert műfajú programok eddigi sikere azt bizonyítja, hogy a kultúra hatalmas tömegeket vonzhat, ha kilép az intézmény falai közül és



elébe megy a közönségnek. Ezért került a „város nappalijába”, a Szabadság térre számos nagyrendezvény, fesztivál, hogy az azonos hozzáférést biztosítson, hogy ezzel támogassuk a kultúra terjesztését. A Szabadság tér élettellel való megtöltése immár ugyancsak rendszeressé és elvárttá vált. A hagyományos városi és nemzeti ünnepek mellé populárisabb, közösségformáló, identitáserősítő produkciókkal is előállt, amelyek fogadtatása a közönség, a városlakók és az ideérkezők részéről is egyértelmű sikerrel tanúskodott.

A hagyományos közművelődési formák keretei között megtalálhatók alkotó művészeti csoportfoglalkozások, tárgyi alkotó csoportfoglalkozások és rekreációs szabadidő lehetőségek is. A közművelődési és közgyűjteményi intézmény ingyenesen biztosít teret azoknak az amatőr művészeti csoportok, együttesek, amelyek rendszeresen megújított minősítéssel rendelkeznek, vagyis kiemelt közösségek. Ezek a következők: Béri Balogh Ádám Közhasznú Kulturális Egyesület, Városi Fúvószenekar Egyesület, Városi Vegyeskar Egyesület, Senior Néptáncgyűttes Közhasznú Kulturális Egyesület, Csaba József Honismereti Egyesület, Régió Hagyományőrző Egyesület, Körmenyi Kastélyszínház Társulat, Szent-György Közösségfejlesztő Egyesület, Batthyány Bandérium Hagyományőrző Közhasznú Egyesület, 3F-K Fotóklub.

A város kiemelt figyelemmel fordult a fiatalok, a fogyatékkal élők és az idősek kulturális és közösségi aktivitásához. Előbbiek esetében a saját kulturális értékrendjük kialakítása helyezte a hangsúlyt, hiszen ezen keresztül lehetett a tehetséges fiatalokat felkarolni, kulturálisan integrálni a helyi közösségbe, közéletbe. Ezért erősödtek a városban a vizuális kreativitással, élőzenével, művészetekkel kapcsolatos területek.

A fogyatékkal élők számára különleges megoldásokkal biztosítjuk a városi nagyrendezvényeken és a kulturális programokon való részvétel lehetőségét.

Az „alkonygazdaság” (az idősek tanulási, utazási, rekreációs, társasági igényeit kielégítő tevékenységek) is jelentősen bővült a városban.

Speciális technikákat igényelnek a fogyatékkal élők. Eddig is szép számmal valósultak meg kezdeményezések, amelyben számukra biztosította a város a kultúra művelését, élvezetét.

A város civil élete rendkívül sokrétű, hiszen az oktatástól kezdődően a városfejlesztésen (szépítésen) keresztül egészen a mozgáskultúráig, művészeti tevékenységekig és sporttevékenységekig sokféle



területet átfog ezen szervezetek működése. A Helyi Esélyegyenlőségi Program¹³ (HEP) részletesen bemutatja a helyi civil életet. Körmenden 87 bejegyzett helyi civil szervezet programjaikkal, javaslataikkal, észrevételeikkel, érdekképviseléssel, a helyi kezdeményezésekkel segítik a város kulturális, oktatási, művészeti, sport és egyéb területének fejlődését, segítve ezzel a pezsgő városi élet fennmaradását. Az önkormányzat, illetve az önkormányzat által fenntartott intézményrendszer partneri viszonyban áll a civil szervezetekkel. Körmend legjelentősebb civil szervezetei a HEP alapján:

- Kulturális tevékenység, hagyományőrzés: Béri Balogh Ádám Táncegyüttes Közhasznú Kulturális Egyesület, Csaba József Honismereti Egyesület, Batthyány Lovas Bandérium Hagyományőrző Közhasznú Egyesület, Dr. Batthyány-Strattmann László Alapítvány Körmend, Körmendi Kulturális Műhely, Körmendi Vegyeskar Egyesület, Lacta Tudományos Közhasznú Egyesület, MODELL és Maktépítő Klub, Nyugat Magyarországi Néptáncszövetség, Városi Fúvószenekar Egyesület, Senior Néptáncegyüttes Körmend, Szép vers, szép szó Alapítvány
- Oktatás: Diénes Lajos Alapítvány, Dr. Batthyányné Coreth Mária Óvoda Millenniumi Alapítványa Gyerekekért, Kardos Gábor Számítástechnikai Alapítvány, Kölcsey Diákszervezet, Mátyás Ovi Alapítvány, Olcsai Iskola Gyermekéiért Alapítvány, Somogyi Béla Tehetséggondozó Alapítvány, Tehetséggondozás gyermekeinkért Alapítvány
- Érdekvédelem: Európa 2000 Magyar Romák Polgári Érdekvédelmi Szervezete Körmend, Körmendi Faipari Dolgozók Független Szakszervezete, Körmendi Ipartestület, Szent László Nyugdíjas Egyesület, Egis Nyrt. Lacta Vegyész Szakszervezet
- Állatvédelem, környezetvédelem: 111. sz. Magyar Galamb és Kisállattenyésztő Egyesület, Körmend Y 9. Postagalamb Sportegyesület, Alapítvány az Audio Vizuális és Internetes Kultúráért, Magyar Postagalambsport Szövetség Nyugat-dunántúli Tagszövetsége, UNICLUB Környezetvédelmi Egyesület, Postagalamb Sport Egyesület
- Egyházi szervezetek: A Körmendi Református Egyházközségért Alapítvány, Körmendi Kolping Család
- Közügyek, közbiztonság, nemzetközi kapcsolatok: Körmend Múltja, Jelene, Jövője Alapítvány, Körmend Város Közbiztonságáért Alapítvány, Körmenden Foglalkoztatottakért Közalapítvány, Körmendi Polgárőr Egyesület, Magyar – Holland - Német Baráti Kör Egyesület, Magyar - Finn Baráti Kör Körmend, PIROSECURITAS Élet és Vagyonvédelmi Alapítvány
- Szociális terület, egészségügy: Büszke Aranykor Alapítvány, Dr. Batthyány-Strattmann László Kórházért Alapítvány, Körmendi Cukorbeteg Közhazsnú Egyesülete, Lions Alapítvány, LIONS CLUB

¹³Helyi Esélyegyenlőségi program http://www.kx.hu/kepek/kormend_projekt/terulet/hep_kormend.pdf



Körmend, Reménysugár Alapítvány

- Egyéb: Falugondnokok Vas és Győr-Moson-Sopron Megyei Egyesülete, FATIMA a Gyermekekért Alapítvány, Határőr Nyugdíjas Klub, Könyvtár a Kölcsey Ferenc Gimnáziumban Alapítvány, Körmendi Televízióért Alapítvány, Körmend Újra Körmendért Egyesület, Körmendi Gimnáziumi Öregdiákok Közhasznú Egyesület, Körmendi Rábántúli Közhasznú Egyesület, Pannon Közösségért Egyesület, Polgári Összefogás Körmendért, Pro Körmend Városszépítő Egyesület, Rába-parti Fórum Egyesület, Reform Klub Körmend, Vasi Hegyhát - Rábamente Közhasznú Turisztikai Egyesület.

Fontos kiemelni a Körmenden működő katolikus és protestáns egyházaknak a város életében betöltött hangsúlyos szerepét is.

Testvérvárosi kapcsolatok

Körmend kiterjedt partner- és testvérvárosi hálózata már eddig is rengeteg lehetőséget rejtett magában. Ezek a kapcsolatok elsődlegesen kulturális területen alakultak ki, hogy továbblépve a szociális szolgáltatások és a gazdasági szektorban is szerepet kaptak. A város nemzetközi kapcsolatai lehetőséget teremtettek a reális önértékelésre, a lokálpatriotizmus mélyülésére, a kulturális másság elfogadására és megértésére, a különböző érdekképviselőkre. Fontos volt, hogy ezeket a nemzetközi kapcsolatokat arra is fel tudta a város használni, hogy a saját alkotásainak a piacát is bővítse, minél nagyobb szeletet ismerjenek meg kultúránkból egész Európában.

Heinävesi (Finnország): Heinavesit a mozgás és a csendes pihenés városának is nevezik. A település 1318 km²-en fekszik, ebből 20% vízterület. Központja kellemes, csendes lakóterület, ahol minden alapszolgáltatás megtalálható. A település 5200 lakosából mintegy 3500-an laknak itt. A skandináv országokban egyedül ebben a városban találhatóak ortodox kolostorok. A Heinävesi templom Finnország egyik legnagyobb fatemploma, A neogótikus stílusú templomot 1892-ben szentelték fel. A várost átszelő vízi út Finnország egyik legszebb vidéke. Nyaranta menetrendszerű hajójáratokkal lehet eljutni Kuopióba és Savonlinnába. A Varistaival-csatorna Finnország legnagyobb szintkülönbségű (14,5 m) csatornája. A két testvérváros képviselői gyakran tesznek látogatásokat, a hivatalos kapcsolatok pedig az évek alatt Heinävesi és Körmend lakosságának baráti kapcsolatává alakult. Lakosainak száma: 3572. Első kapcsolatfelvétel: 1987.

Juzsnij (Ukrajna):Juzsnij, a Fekete-tenger partján fekvő kikötő és üdülőközpont, dinamikusan fejlődő, fiatal város, 32 ezer lakossal, mintegy 50 kilométerre Odesszától. Ukrajna harmadik legnagyobb kikötője és egyben a legnagyobb mélytengeri kikötője is. Kiemelkedő teheráru-forgalmat bonyolít le,



fejlett a vegyipara. A város ezenkívül a kosárlabda csapatáról, az Ukrán Superligában szereplő BC Khimikről, és az azonos nevű női röplabdacsapatáról ismert, ez utóbbi kétszeres ukrán bajnok. A város életében fontos szerep jut a gyógyászati turizmusnak és élénk a kulturális élet. A testvérvárosi kapcsolat 2014. év végén született meg.

Kranenburg (Németország): Kranenburg a Rajna és Reichwald között fekszik. 750 éves történelmi múlttal rendelkező német város. 1294-ben kapta a nevét és az alapító okiratát. Mai Kranenburg belvárosa őrzi a középkori városerődítményt. A városhoz nyolc település tartozik, önálló városrészként. Kranenburg Hollandiával határos. Gyönyörű üdülőhely, kerékpárutakkal, turistautakkal, szabadidős programokkal, lovas programmal. Akit a kultúra érdekel; komolyzenei koncert és színházlátogatási lehetőség is adott.

A két település kapcsolata évek óta igen jelentős a kultúra, a szociális szféra, valamint a közigazgatás területén. Lakosainak száma: 10648 fő. Első kapcsolatfelvétel: 2001.

Roznov pod Radhostem (Csehország): Rožnovot a fák városkájának is nevezik, ahol mindenhol a fa és a fenyők illata érződik. A várost is fából építették a Beèva folyó két partján. Az utóbbi évtizedekben Rožnov modern turisztikai, kulturális, kereskedelmi és ipari centrum lett. A város környékén napsütötte rétek, kék hegyek, ligetek találhatóak, mindenhol erdei eper illata szállong, így a mai napig kedvelt pihenőhely. Aki egyszer ide ellátogat az mindig szívesen tér vissza. A két település között az elmúlt időszakban, rövid megszakítás után újra felélénkült a kapcsolat. Lakosainak száma 16 477 fő. Első kapcsolatfelvétel: 1969.

Ausztria: Fürstenfeld Testvérvárosi kapcsolat létesítése: 1967. A testvérvárosi kapcsolat létesítéséről szóló okiratban olvasható: "Fürstenfeld (Ausztria) és Körmend (Magyarország) város polgármesterei meggyőződve annak felette hasznos voltáról, hogy országaink és nemzeteink közötti barátság különösen a két város közt, együttműködés által elmélyíttessék. Annak szilárd tudatában, hogy településeink közti kapcsolatok gyakorivá, rendszeressé és gyümölcsözővé tétele polgárainak jólétének, műveltségének emelése érdekében igen nagy jelentőséggel bír. Polgárságunk és képviselő-testületünk kívánságának eleget téve elhatároztuk, hogy városaink közt a testvérvárosi kapcsolatot mely 1967 óta élő, ezen okmány alapján rögzítjük."(1991. szeptember 21.) A város Feldbach stíriai kerület kapitány-ságban, a magyar határ közelében, vasút mellett fekszik 4300 lakossal. Ausztria egyik legnagyobb dohánygyárával rendelkezik. Plébániatemploma 1774-ben olasz ízlésben épült.



Güssing: Csinos fekvésű kisközség járásbírószékhelyével és adóhivatallal, takarékpénztárral, vasútállomással, posta és távíróhivatallal és telefonállomással. A községben gr. Draskovits Pál kastélya szép parkkal, a főutcában a ferencrendiek temploma a Batthyányak kriptájával, a ferencrendi zárda (régii könyvtárral) és gr. Batthyány féle kis kastély. A község fölé emelkedő meredek hegyet (310m) Németújvár vára koronázza.

Rendezvények

Körmend Város Önkormányzati Képviselőtestülete 7/1999. (VII. 1.) számú, többször módosított rendelete határozta meg a város kiemelt ünnepeit, rendezvényeit, melyek közül legjelentősebb turisztikai hatást figyelembe véve a következők emelhetők ki:

Európa Napok (Tavaszi Közös Napok) (április vége, május eleje)

A Körmenyi Kulturális Központ, Múzeum és Könyvtár 2013-ban rendezte meg először Körmend város Európa napok elnevezésű rendezvényét. A program célja kezdetben a Testvérvárosi Hálózat, a partnerkapcsolatok erősítése volt. A rendezvény már kezdeti szakaszában nagy sikernek örvendett, hiszen a "Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok" országos versenyén második helyezést ért el. A mára már hagyománnyá vált rendezvény jellegzetessége a nemzetköziség hangsúlyozása mellett a helyi erősségek kiemelése.

Az Európa Napok szerepe egyrészt a közösségek fejlesztése, támogatása, másrészt pedig a turizmusban résztvevők számára kulturális, szórakoztató, mégis a település egyediségét hangsúlyozó programok felsorakoztatása. Mindezek együtt helyspecifikusak ugyan, mégis megfelelőek arra, hogy a város, a régió, valamint az ország kultúráját, szellemi-kulturális örökségét bemutassák.

A rendezvény hagyományos programelemei: kiállítások, koncertek, Tánc Világnapja, Városi Fúvószenekar zenés ébresztője.

Májusfa kitáncolás – május utolsó szombatja

A Bérei Balogh Ádám Táncgyűttes által megrendezett folkesemény minden évben május végén benépesíti a kastélyudvart. Koreográfiai verseny, közösségi folkprogramok várják az érdeklődőket, melyek minden korosztály számára izgalmasnak és érdekesnek ígérkeznek.



Körmendi Napok – augusztus közepe

A rendezvény egyik fő attrakciója a tűzijáték, amely immáron több mint fél évszázados múltra tekint vissza. 1963-ban - vidéki településként először - Körmenden rendeztek ilyen jellegű tüzes bemutatót. 2011-től már több helyszínnel, változatos programkínálattal áll elő.

A Körmendi Napok több célú programkonceptiója kiterjed mindenkire, aki felkeresi a várost, valamint a turisztikai desztinációt. A kulturális sokszínűség jegyében az események minden igényt kielégítenek. Rendezvényen a gasztronómiai hagyományok és innovációk felvonultatásán kívül aktív és passzív résztvevőkre épülő programok egyaránt megtalálhatók. A lovas- és íjásztábor, valamint az ehhez kapcsolódó tábori étkek népszerűsítése a nemzeti hagyományok ápolását vállalja fel. A multikulturalitást a Nemzetközi Néptáncgála közvetíti. Természeti kincsünkre, a Rábára a szárazföldi-, vízi- és légiparadé irányítja a figyelmet. Immár 2012 óta mutatnak be szabadtéri színházi produkciót.

Körmendi Augusztusi Szabadtéri Színházi Alkalom - a Körmendi Napok ideje alatt. Gasztronómiai kalandozások programrész kapcsán főző- bor- és egyéb gasztronómiai versenyekkel gazdagítják programkínálatunkat mindamelllett, hogy koncertekkel, gyermekprogramokkal is várják az érdeklődőket. A rendezvény hagyományos programelemei: koncertek, kiállítások, Hagyományőrző élménytábor, Csónakfelvonulás, Tűzijáték, hagyományőrzők felvonulása és harcászati bemutatói.

Körmend Város Ünnepe napja – Október 28.

Az 1244-es városalapítás évfordulója 1994-től, a város 750 éves jubileumától Körmend hivatalos ünnepe napja október 28. 2011-től rendezik meg a város megújult Főterén Körmend Város Ünnepe napját. 2014-től már négy napos programsorozattal, többek között jubileumi futóversennyel, fotókiállítással, nyilvános főzéssel, helytörténeti vetélkedővel, kiállításokkal, illetve a legkisebbeknek szóló programokkal is várják az érdeklődőket. Ahogy minden rendezvényen, Körmend Város Ünnepe napjain is fellépési lehetőséget biztosítanak a helyi civil szervezeteknek.

Körmendi Advent

Az Advent időszakában minden szombaton várják az ünnepekre hangolódni vágyókat. A Szabadság téri faházakat karácsonyi hangulattal töltik meg a karácsonyi árusok. Az Adventi vásár legérdekesebb eleme soha sem maradhat el: az Óriás Kalendárium éppen aktuális ablakocskája - vasárnap kivételével - minden délután kinyitásra kerül. A játékos naptárnyitogatás mellett hangulatos koncertekkel, valamint gyertyagyújtással is várják a rendezvényre érkezőket.



Múzeumok Éjszakája - Szent Iván Éj

Minden júniusban - Szent Iván éjszakáján - meghosszabbított nyitva tartást és változatos programokat kínál mindenkinek a Körmendi Kulturális Központ, Múzeum és Könyvtár intézményegységeiben. A kiállítások mellett koncertekkel, kreatív játszóházzal várnak minden érdeklődőt.

Alterába Fesztivál

2010 óta minden évben július közepén fesztiválozók lepik el a Rába folyó partját, ahol az alternatív, a könnyű és kemény rock, de a populárisabb zene kedvelői is megtalálhatják a számukra leginkább kedves szórakozást. Ezt Hegedüs László, a helyi közösségi élet meghatározó alakja hívta életre és tartja kezében a kezdetek óta, az évek során országosan is elismert, meghatározó fesztivállá nőtte ki magát. A szálláshelyek 90% -a kihasznált ekkor Körmenden. Az elmúlt 7 esztendőben a fesztivál bekerült az ország 15 legnagyobbként számon tartott fesztiválja közé, valamint két alkalommal is Pro Art díjjal jutalmazták. Az immár 5 napos rendezvény 2019-ben 10. alkalommal valósul meg Körmenden

Újévi Fúvóskoncert

Január első hétvégéjén a Városi Fúvószenekar két félidős nagykoncertjével megtölti a Városi Sportcsarnokot.

A rendezvények látogatottsági adatai¹⁴:

Tavaszi Közös Napok - ~3000 fő

Májusfakítáncolás - ~1000 fő

Körmendi Napok - ~15 000 fő

Körmend Város Ünnepnapijai – ~3000 fő

Alterába Fesztivál – ~13 000 fő

Újévi Fúvóskoncert – 2200 fő

¹⁴ forrás: önkormányzati adatszolgáltatás



Turisztikai elemzés

A Nyugat-Dunántúl turizmusa

A Nyugat-Dunántúli Régió egyedülállóan négy országgal határos, benne több nagy forgalmú és sok kisebb határállomás (közúti, vasúti, vízi, légi) található. Az országban levő határállomások személyforgalmának csaknem fele bonyolódik a régió határátkelőhelyein, melyből az osztrák határszakasz személyforgalma csaknem kétharmados arányt képvisel.

A régióban összesen hat üdülőkörzet található az országos huszonehétből: Sopron-Kőszeghegyalja, Nyugati-határszél, Göcsej, Dél-Zala, Rába-Marcal mente, Szigetköz, a leglátogatottabbak Sopron-Kőszeghegyalja és a Szigetköz üdülőkörzet.

A koncentráció a külföldi vendégkörnél magasabb, mint a belföldiekénél, külföldről szervezeten első sorban az idősebb korosztály érkezik, ezen belül is kiemelten osztrákok és németek, kisebb számban hollandok, franciák, olaszok és spanyolok. Önmagában a régióért azonban ritkán keresik fel Nyugat-Dunántúlt az ide érkező vendégek, sokkal inkább az ország más részeivel, vagy Ausztriával összekötve.

A belföldiek közül különösen a budapestiek és az alföldiek körében népszerű a régió, valamint a helyiek is szívesen utaznak a régióon belül, így a belső turizmus támogatandó irányvonalat jelent. A jövőben a presztízstényezővé válást a kiemelt rendezvényekben, valamint a kalandturizmusban (pl. vadvízi evezés) látható.

A régió turizmusában fontos szerepet játszanak a nagyvárosok (Győr, Szombathely) vendégforgalma. Regionális szinten a régió legfőbb versenytársa a budapesti és a balatoni régió, a turisztikai kínálatot tekintve viszont Észak-Magyarország a gyógyturizmus, természeti és történelmi emlékeinek sokszínűsége okán. Nemzetközi szinten a termékínálat szintjén Burgenland jelenti a fő versenytársat, ugyanakkor ott a termékfejlesztésre, valamint a kapcsolódó marketingtevékenységek fejlesztésére magasabb finanszírozási összegek állnak rendelkezésre.

A térség kulturális öröksége igen gazdag, de komoly értékeket tud felmutatni az épített környezet is, amelyeknél azonban nagy problémát jelent az állagmegóvás kérdése és a tulajdonviszonyok, hasznosíthatóság témaköre.

A Régió a két világörökségi helyszínt, Pannonhalmát és a Fertő kultúrtáját leszámítva igazi világraszóló turisztikai attrakcióval nem rendelkezik, mégis egész évben jelentős turisztikai potenciált tud felmutatni a termál-, a kulturális és örökség-, valamint az aktív turizmus területén, a célcsoport specifikusan kifejlesztett széleskörű kínálatával. Fejlődőben van a hivatásturizmus, továbbá a bor- és gasztronómiai turizmus.



Az egyes turisztikai termékek kínálata kiegészíti egymást, a komplex értékesítés a régió eladhatóságát fokozza hazánkban és külföldön egyaránt.

A régió legfontosabb turisztikai trendjei:

- külföldről szervezett formában leggyakrabban az idősebb korosztály keresi fel a régiót, míg belföldről a budapestiek és az alföldiek alkotják a vendégek nagy részét
- jelentős a régió belső turizmusa
- bővül az iskolai kirándulások, ifjúsági turizmus igénybe vevőinek köre
- növekszik az igény a szervezett egyesületi, vállalati kirándulásokra
- legkedveltebb termékeink a gyógyturizmus, történelmi városok látogatása, ökoturizmus, legkeresettebb célpontok: Órség, Rába, Szigetköz, Fertőmellék, Sopron, Kőszeg.
- előtérbe kerülnek a hegyvidéki és falusi üdülési lehetőségek.
- növekszik a kereslet az egészséges életmóddal kapcsolatos, aktív pihenést biztosító programok iránt.

A régió kiemelkedő turisztikai termékei:

Kulturális és örökségturizmus

- Műemlékek, emlékművek: Sopron belvárosa, Győr belvárosa, Kőszeg belvárosa, Pannonhalmi Apátság, Fertődi Esterházy Kastély, Nagycenki Széchenyi Kastély, Körmendi Batthyány Kastély, Fertőrákosi Barlang és Páneurópai Piknik Emlékpark
- Kulturális rendezvények: Savaria Történelmi Karnevál Szombathelyen, Fertőrákos Európa Koncertek, Fertődi Haydn Fesztivál, Győri Nyár, Barokk Esküvő, Soproni Ünnepi Hetek, VOLT FESZTIVÁL Sopronban, AlteRába fesztivál Körmenden

Aktív turizmus

- Kerékpározás: Szigetközben Darnózseli és Győr között, Fertő menti kerékpárút, Kőszegfalva-Kőszeg-CákVelem-Bozsok-Búcsú-Felsőcsatár-Vaskeresztes-Szentpéterfa egybefüggő kerékpárútvonal (benne az Írottkő Kerékpárútvonal, a Vashegy Kerékpárútvonal), Bezenye-Rajka-Dunacsúny kerékpárútvonal
- Víziturizmus: a régió igen kedvező adottságokkal rendelkezik a víziturizmus tekintetében, mely adottságok még kihasználatlanok. Rába, Szigetköz ágrendszere, Fertő tó (jelenleg rekonstrukció alatt), Duna, Mosoni-Duna, Mura,
- Strandfürdőzés: Fertő tó (magyar oldala jelenleg rekonstrukció alatt), kis tavak



- Természetjárás: Írottkő Natúrpark, Kőszegi hegység, Kemeneshát, Kerkamenti Natúrpark, Őrség és Göcsej, Őrségi Natúrpark, Sokoró, Soproni hegység, Szigetköz, Fertő-Hanság Nemzeti Park, Soproni Natúrpark
- Lovasturizmus: A Régióban jelentős számban vannak lovaglási lehetőségek, lovasrendezvények, díjugrató és fogathajtó versenyek
- Horgászturizmus: Bányatavak, Duna, Fertő-tó, Zala, Mura, Rába, Mosoni-Duna, Marcal
- Vadászturizmus: Göcsej, Kőszegi-hegység, Őrség, Régió déli része, Soproni-hegység, Szigetköz
- Kisebbszámban: golfozás, teniszezés, sportrepülés, motorversenyzés, bob, sárkányrepülés, lövészet, gyorsulási versenyek.

Gasztronómia és borturizmus

- Jellegzetes zalai étel a krumpliprósza, a dödölle, a galambleves, a fumu és a füstölt túró. Az Őrségben jelentős a tökmagolaj. Poncihter ételek, Pannonhalmi borvidék, soproni borvidék, Balatonmelléke borvidék, részben a Somlói borvidék, borutak (pl. Kőszeg-Vaskeresztes-Felsőcsatár, zalai borutak, soproni borút). A borfajták közül legnevesebb a soproni kékfrankos, a Zalai és a Sokoró-Pannonhalmi területeken az olaszrizling.

Rendezvények

- Páneurópai Vörösborverseny Sopron, Kékfrankos nyár turisztikai programsorozat Sopron, Szüreti napok és felvonulások, Aranymosó Fesztivál a Szigetközben, Halászléfőző Verseny Véneken, Tökfesztivál az Őrségben, Falusi turizmus, Szigetköz falvai, Rábaközi hagyományok, Sokoró-Pannonhalma, Rába-Marcalmente, Sopron-Kőszeghegyalja, Fertő-part, Őrség, Göcsej, Dél Zala

Konferenciaturizmus

- A régió Sopronon kívül valójában csak kis és közepes konferenciák fogadására van berendezkedve.
- Több kisebb konferencia, szimpózium, szakmai találkozó helyszíne Győr, Sopron, Szombathely, Zalaegerszeg, és Nagykanizsa, illetve Körmend (MJUS)

Egészségturizmus, termálturizmus

- Az elmúlt években a kereslet folyamatosan növekedett a Régió fürdői iránt, és a nemzetközi trendek a turizmus és termálturizmus iránti kereslet növekedését prognosztizálják. Egyre több település rendelkezik komplett koncepcióval és finanszírozási háttérrel. A régió nemzetközi összehasonlításban is egyedülállóan nagyszámú, bővizű, magas hőfokú termálvizet kínáló fürdővel rendelkezik. A statisztikai Régió számos településén található gyógy-, illetve termálfürdő, amelyek között nemzetközi hír is van.

- Nemzetközi jelentőség fürdő: Bükfürdő, Sárvár.
- Országos jelentőség fürdő: Győr, Lenti, Balf, Hegykő, Kehidakustány, Zalaegerszeg, Körmend (MJUS)
- Regionális jelentőség fürdő: Celldömölk, Csorna, Kapuvár, Szombathely, Mesteri, Borgáta, Pétőháza, Zalaszentgrót, Lipót, Vasvár, Bázakerettye, Szeleste, Letenye.

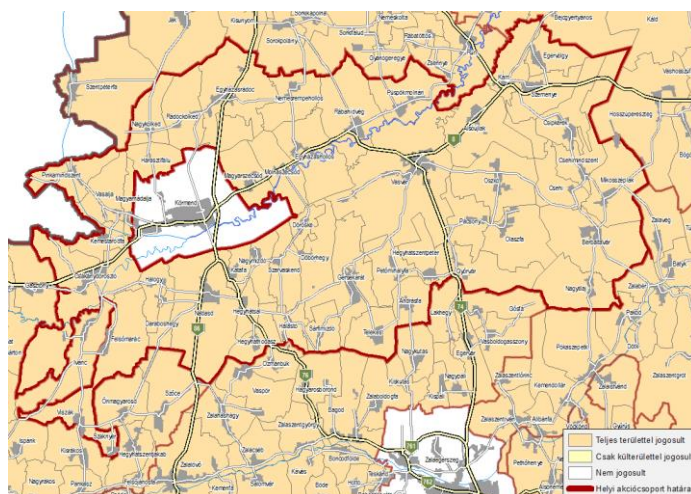
Vas megye és a Vasi Hegyhát-Rábamente turizmusa

Vas megye turisztikai jellemzői

Szűkítve a kört hasonló megállapításokra jutunk Vas megye tekintetében is, hiszen a régióhoz hasonlóan kedvező adottságú területnek számít a megye, főként kulturális emlékei, termásvízincse és a határmentiségéből fakadó gazdaságföldrajzi helyzete okán. Ezeket az előnyöket eddig Bük és Sárvár (a termálturizmushoz kapcsolódóan) és Szombathely, Szentgotthárd (osztrák bevásárlóturizmushoz kapcsolódóan, kulturális turizmushoz kapcsolódóan) használta ki megfelelően. Ennek alapvető oka, hogy Bükön és Sárváron kívül a megyében, így Körmenden sem található még olyan idegenforgalmi kínálat, amely jelentős és stabil keresletre számíthatna. A megye természeti és kulturális értékei, főként a falusi turizmushoz kapcsolódóan nincsenek jellemzően nincsenek minőségi idegenforgalmi terméként hasznosítva, ennek azonban meghatározó szerepe volna a falusi térségek fejlődésében.

Vasi Hegyhát-Rábamente vidéke

A Vasi Hegyhát-Rábamente vidéke a Vas megye déli részén, az Őrség szomszédságában terül el, az "Ezer apró csoda földje", amely természeti és kulturális látnivalókkal várja az idelátogatókat. A térséghez a Vasi-Hegyhát területe, illetve Magyarlaktól Zsenyeyig a Rába folyó menti települések tartoznak, tagtelepüléseinek száma 51, lakossága mintegy 23,5 ezer főt számlál.



25. ábra: Vasi-hegyhát Rábamente térsége

Forrás: <http://www.vasihegyhat-rabamente.hu/Videkfejlesztés1/Bemutakozás2.html>



Tagtelepülései: Alsóújlak, Andrásfa, Bérbaltavár, Csákánydoroszló, Csehi, Csehimindszent, Csipkerek, Daraboshegy, Döbörhegy, Döröske, Egervölgy, Egyházashollós, Egyházasrádóc, Felsőmarác, Gersekarát, Győrvár, Halastó, Halogy, Harasztifalu, Hegyháthodász, Hegyhátsál, Hegyhátszentmárton, Hegyhátszentpéter, Kám, Katafa, Kemestaródfa, Magyarnádalja, Magyarszecsőd, Mikosszéplak, Molnaszecsőd, Nádasd, Nagykölked, Nagymizdó, Nagytilaj, Nemesrempehollós, Olaszfa, Oszkó, Pácsony, Petőmihályfa, Pinkamindszent, Püspökmolnári, Rábahídvég, Rádóckölked, Sárfimizdó, Szaknyér, Szarvaskend, Szemenye, Telekes Vasalja, Vasvár, Viszák.

A térséget, a természetesség jellemzi, különféle természeti- és kulturális hagyaték köti össze az apró településeket, valamint a két kisvárost, Körmentet és Vasvárt, melyek még őrzik a történelmi határvidék számos emlékét.

Az aktív turizmus összeköthető a falusi turizmussal, a hagyományos népi életforma megismerésével. A városlakók számára különleges élményt nyújt a falusi gazdálkodás, az életmód megismerése. A klasszikus értelemben vett falusi turizmus jellemzi Vasi Hegyhát-Rábamente több helyen is található magán szálláshelyét is, amelyeket általában szépen felújított parasztházakban, portákon alakítottak ki.

Természetesen kereskedelmi szálláshelyek is találhatóak a térségben, de csak kisebb számban. Körmenten és Vasváron több panzió is működik, jellemzően vendéglátással összekötve.

Főként a nyári időszakban osztálykirándulók és nagyobb csoportokban utazók számára kiválóan alkalmas a csákánydoroszlói Őrség Kapuja Ifjúsági Szálló, mely a hármashatár közelségének köszönhetően határon átnyúló programok szervezését is biztosítja, valamint rábahídvégi Csodaszarvas Tájpark, mely 16 hektáron terül el és különféle sportolási, kikapcsolódási lehetőségeket biztosít nem mindennapi szálláslehetőségekkel, mint jurta, sátor, lábas pajta, de természetesen tájház és fogadó épület is várja az ide látogatókat.

A jellemzően falusi szálláshelyek, mint például a Karát-lak Gersekaráton, a Mesélő Vendégház Hegyhátsálban, vagy a Nádkunyhó Vendégház Hegyhátszentjakabon, mind önálló vendégházak, a falusi vendéglátók várják a turistákat a vidéki élet megismerésének lehetőségével.

A térséget jellemzően az átutazó és kiránduló turizmus jellemzi, melyhez egyéb szolgáltatások kapcsolódnak, például a helyi termékek kóstolása, előállításukban való részvétel (Őrség), tájmegőrző állattartás megismerése (Alsóújlak), méhészet (Vasvár).

A Vasi Hegyhát-Rábamente térségbe érkező vendégek nagy része kiránduló és átutazó turista. A felmérések szerint fiatalok, fiatal családok és nyugdíjas túrázók a jellemzőek. A kiránduló turizmusnak



köszönhetően rengeteg bakancsos turista, természetjáró látogat el a térségbe. Elsődleges küldő terület Magyarország teljes területe, Ausztria és Németország, ahonnan leginkább nyugdíjasok indulnak túrázni. De érkeznek Franciaországból és az Amerikai Egyesült Államokból is.

Az ide érkezők fő utazási motivációi a rekreáció, aktív turizmus (kirándulás, természeti környezet, aktív programok), kulturális programok (színház, múzeum, kastélylátogatás, hagyományőrző, szórakoztató és gasztronómia rendezvények), a városnézés és a vallási turizmus (Batthyány kultusz, búcsújáróhelyek, zarándokutak).

A versenytársak körében olyan térségeket kerülnek megvizsgálásra, melyek adottságai, vonzereje hasonló lehet a Vasi Hegyhát-Rábamentéhez képest. Jelen esetben legfőbb versenytársnak tekinthető az országosan, Európa szerte híres Őrség, mely kiemelt turisztikai és kulturális örökséggel rendelkezik, jelentős turisztikai vonzerőt jelent. Ismertségének köszönhetően jelentős látogatószámmal rendelkezik, mely a Vasi Hegyhát-Rábamente térség előnye és hátrány is egyaránt.

Jelentős versenytársként jelenik meg a Vulkánság. A Vas megye keleti határán elterülő terület nyugalmas, mégis élmény gazdag táj. Szőlőültetvények, apró falvak, hangulatos kastélyok, öreg kúriák találhatóak a térségben. Mindenütt történelmi múlt érezhető, de irodalmi emlékekben is gazdag a vidék. A központi Celldömölk természeti értékeinek, fekvésének, egyházi emlékeinek és az utóbbi évek fejlesztéseinek köszönhetően méltán egyre népszerűbb a turisták körében.

A térség gazdaságban, turizmusban betöltött szerepének erősítésére alakult a Vasi Hegyhát-Rábamente Közhasznú Turisztikai Egyesület 2011.-ben azzal a céllal, hogy a létrejövő új desztináció átgondolt, egységes megjelenítése révén a vendégforgalom növekedjen, és a jelenleg jellemzően átutazó turistákat, a térség kínálatának összekapcsolásával, többnapos itt tartózkodásra ösztönözzék. Fő feladatai közé sorolandó a térségi turisztikai vállalkozások és szervezetek tevékenységének összehangolása és támogatása, térségi marketingstratégia kialakítása, turisztikai információs irodák működtetése és szolgáltatások közvetítése. Az Egyesületet a Nemzetgazdasági Minisztérium turisztikai desztináció menedzsment (TDM) szervezatként regisztrálta. Körmend Város Önkormányzata Képviselő-testülete 68/2011. (V.26.) számú határozatával hagyta jóvá, hogy Körmend Város Önkormányzata a Vasi Hegyhát – Rábamente Közhasznú Turisztikai Egyesület megalakításában alapító rendes tagként részt vesz. A Vasi Hegyhát – Rábamente Közhasznú Turisztikai Egyesület a turisztika mellett koordinációs feladatot lát el a LEADER vidékfejlesztési programokban, valamint jelentős közreműködői feladatot vállal a CLLD program- megvalósításban.



A Vasi Hegyhát-Rábamente Közhasznú Turisztikai Egyesület 2012 novemberében támogatást nyert el az Új Széchenyi Terv Nyugat-Dunántúli Operatív Program keretén belül a „Vasi Hegyhát-Rábamente – Ezer apró csoda földje” turisztikai marketing program megvalósítására.

Fejlesztésre került az egyesület honlapja (www.vasihegyhat-rabamente.hu), ahonnan naprakész információkat kapunk egyaránt a TDM szervezet munkájáról, a térség rendezvényeiről, de a szervezet által működtetett LEADER munkaszervezet munkájáról, tevékenységeiről is.

Kiadásra kerültek a minden évben megjelenő térségi turisztikai kiadványok, melyekben a térség szolgáltatóinak egy része megtalálható, ezzel biztosítva a tagok számára az ingyenes megjelenés lehetőségét. Emellett rendezvényfüzet, tematikus túraajánlók és idegen nyelvű kiadványok is kiadásra kerültek. A terület promóciós anyagához tartoznak szalagos kulcstartók, dossziék, jegyzettömbök és papírtáskák, a projekt keretében kidolgozásra került a Vasi Hegyhát-Rábamente utazója elnevezésű kedvezményrendszer is. A füzet egyfajta útlevelekként szolgál és tartalmaz egy plastik kártyát, melynek felmutatásával érvényesek az adott kedvezmények. Az információnyújtás fejlesztése érdekében a körmendi tourinform iroda felszerelését modernizálták. Touch info készülékeket helyeztek el Körmenden és Vasváron, melyekről az egyesület honlapja érhető el az év minden napján, napi 24 órában.

A térség fontosabb attrakcióinál interaktív és hagyományos táblákat helyeztek ki. Az interaktív táblák megújuló energia felhasználásával (napenergiával) működnek, különböző funkciókkal, mint hangos beszéd, megvilágítás, forgatható kirakó.

Megemlítést érdekel a körmendi irodában bérelhető tandemek és elektromos kerékpárok kölcsönzési lehetősége is. Az elektromos kerékpár megvásárlásával a meglévő eszközpark, a közlekedési lehetőségek bővítése, a turisták komfortérzetének növelése és új látogatóbarát szolgáltatás indításával bevételszerzés lehetőségei növelése volt a cél. Ezáltal fejlesztésre került a térség láttnivalóhoz való eljutás infrastrukturális lehetősége, melynek segítségével aktív időtöltésre ösztönzik a turistákat.

A Körmendi kistérség és környezetének épített és természeti értékei

- A környék nevezetességei a római emlékek (katonák útja), az árpádkori templomok (Alsóújlak, Döröske, Egyházásrádóc, Nádasd), a többszáz éves kastélyok. Fontos történelmi események és híres személyiségek emlékét is őrzi a térség: körmendi Batthyány-oratórium, Győrvári csata emlékhelye, Mindszenty József hercegprímás szülőháza, Nagy Gáspár költő sírja szülőfalujában. Szentgotthárd nevezetességei a Barokk Templom, Kolostorépület, Várkert, Színház, Széll Kálmán tér, Brenner kápolna, Temetőkápolna, Pável Ágoston Múzeum. Vasváron áll a Domokos kolostor és templom, a város határában található az ún. Vas-



vári Sánc. A Szentkúti ősi búcsújáró hely szép természeti környezetben vízzel fogadja a látogatókat. Kedvelt turisztikai állomás az apátistvánfalvi Határőr Emlékhely, Orfalun a tájház és teház, Rönökön a Szent Imre templom.

- A térség különleges természeti színtere a Jeli Arborétum, mely egyedülálló havasszépe (rhododendron) gyűjteményéről Európa szerte híres. Az erdők felfedezését kijelölt túraútvonalak és tanösvények segítik. A számtalan kisebb-nagyobb tó (Vadása, Döröske, Gersekarát, Vasvár, Győrvár, Szajki-tavak, Hársas-tó) a horgászat mellett a vízi sportoknak is teret enged.
- A táj adottságai a lovas turizmus számára is kiválóak, ám még számos kiaknázatlan lehetőséget is rejt magában. A turisztikai kínálat színesítésére gyarapszik a lovaglási lehetőséget is biztosító szálláshelyek, vendéglátóhelyek száma.
- A kis falvak gondosan őrzik a népi építészet fennmaradt emlékeit, tájházak, haranglábak, szőlőhegyi présházak várják a turistákat. Kedvelt célpont a csörötneki Rábavölgye gyümölcsút, a vasvári Csónakázó-tó, a Szentkút fürdő, a Kneipp-módszerre épülő témaút is, csak úgy, mint a Hármashatárkő, az oszkói pincesor, Rábahídvégen a Csodaszarvas Tájpark, vagy a csehimindszenti Mindszenty Emlékház.
- Mint minden térség, így a Vasi Hegyhát-Rábamente térsége sem panaszkodhat programok, illetve rendezvények hiányával kapcsolatban. Szinte minden településen, a nagyobb falvakban, városokban főleg, szinte bármikor találkozhat a turista egy-egy kisebb, vagy akár országos hírű rendezvénnyel.
- Mivel leginkább törpe és apró falvokról beszélhetünk, természetes, hogy a legtöbb esemény csak helyi szinten ismert, és csak a helyi vagy környéki lakosságot vonza. Népszerűek a falunapok, búcsúk, májusfa állítás és kitáncolás, rönkhúzás, a húsvéti tojásdobálás és locsolás, pünkösddőlés, és egyéb a vidéki, falusi hagyományőrzéssel kapcsolatos programok.
- Térségi szinten ismert a Birkás Pálinka Fesztivál Győrváron, a Vasvári Rétes Fesztivál, vagy az Orbán-napi Hegyi Vigadalom az oszkói szőlőhegyen, illetve a Körmen-di Napok augusztus 20.-a körül.
- **Túraútvonalak** A térségen áthaladó tematikus útvonalakat bejárva megismerhető a terület története, történelme, a hegyhát teljesítménytúrák teljesíthetőek egyénileg, vagy akár csoportosan is, szervezett vezetéssel, kitűzött dátummal. A táv szintén egyénileg választható, van 10, 20 illetve 30 km-es kialakított útvonal is.
 - **Katonák útja:** kulturális-turisztikai útvonal, egyik legfontosabb célkitűzése az Őrség és a Vasi-Hegyhát (illetve Mura vidék) összekapcsolása.



- Zarándok és kulturális útvonalak: a térségen áthaladó nemzetközi zarándokutak (Szent Márton út, Mária út, Magyar Szentek és Boldogok útja) pozitív hatást gyakorolnak a megye vallási turizmusára. A Szent Márton úton Dunakilitiből indulva mintegy 180 km megtétele után lehet Körmentre érkezni. A Mária Út Közép-Európa talán legjelentősebb zarándokútvonala. A Mariazellbe vezető zarándokút déli útvonala Körmend környékét is érinti. A jelzett ösvény Vasvár felől érkezve az egykori Batthyány birtokokon (Nádasd, Csákánydoroszló) keresztül vezet Ausztria felé. A Magyar Szentek és Boldogok útja kulturális, turisztikai és zarándokútvonal célja, hogy felhívja a figyelmet a nemzeti szentekhez kapcsolódó templomokra és emlékhelyekre. A Batthyány Örökségközpont és a Szent Erzsébet templom révén Körmend az útvonal fontos állomáshelye.
- Kneipp témaút: a szellemi és testi harmónia felfedezésére és megőrzésére jött létre a Kneipp témaút, amelyen a vizet, gyógynövényeket, táplálkozást, mozgást és lelki egyensúlyt jelenítik meg a tervezők a magyar népi gyógyászat alapján, miközben a Vasi hegyháttal is megismerkednek a látogatók. A Kneipp-útvonal által érintett települések: Alsóújlak, Csehimindszent, Gersekarát, Győrvár, Hegyhátszentpéter, Kám, Mikosszéplak, Olaszfa, Oszkó, Petőmihályfa, Rábahídvég, Szemenye, Vasvár.

Kistérségi települések értékleltára

A körmendi kistérség a Nyugat-dunántúli régió kapuja, egyediséget a kedvező földrajzi fekvés (Ausztria közelsége, nemzetközi közlekedési folyosók csomópontja) és a tiszta környezet adja. A kistérséget a lakónépesség 55 %-át lefedő Körmend város és a vonzáskörzetét alkotó települések alkotják: városi központtal, kedvező kapcsolatokkal rendelkező homogén települési egységet képező tipikusan aprófalvas jellegű térséget alkot, ahol a települések nem csak a földrajzi összetartozással, de történelmi gyökereikkel is egymáshoz kapcsolódnak.

A körmendi kistérség települései: Csákánydoroszló, Daraboshegy, Döbörhegy, Döröske, Egyházashollós, Egyházasrádóc, Halastó, Halogy, Harasztifalu, Hegyháthodász, Hegyhátsál, Katafa, Kemestaródfa, Körmend, Magyarnádalja, Magyarszecsőd, Molnászecsőd, Nagymizdó, Nagykölked, Nádasd, Nemesrempehollós, Pinkamindszent, Rádóckölked, Szarvaskend, Vasalja.



CSÁKÁNYDOROSZLÓ

Vas megye nyugati határánál helyezkedik el Csákánydoroszló: a 8-as főút mellett, Szentgotthárd, és Körmend között található, a Rába folyó völgyében a FertőHanság és Őrségi Nemzeti Park északi kapujában.

Csákánydoroszló község Nagycsákány mezőváros és Rábadoroszló Árpád-kori falu egyesüléséből jött létre 1939-ben, az újkori története a Batthyány-család grófi ágával fonódott össze. Csákány volt a törökök egyik célpontja, ezért a család itt épült kastélyát végvárrá építették át. A háborús idők elmúlásával a végvárat barokk kastéllyá alakították át, jelentős park tartozik hozzá. Mai formájában ekkor épült a Nepomuki Szent János titulusú, igen szép berendezésű mai katolikus templom is. A kastélypark a ritka és különleges növényvilágával természetvédelmi terület. Ugyancsak természetvédelmi terület a Rába mente is festői szépségével. Infrastrukturálisan jól ellátott település. A társadalmi élet felpezsdítését, régi hagyományok felelevenítését a Civil Szervezet Egyesület is szervezi. A falu híres szülötte Csaba József ornitológus, néprajzkutató. Hírét munkásságát a Csaba József Kör őrzi és mutatja be különböző színvonalas programokon keresztül a lakosság felé.

A település turisztikai vonzerői: Római katolikus templom, Nepomuki Szent János-szobor, Batthyány-emlékszoba, Batthyány-emlékpark díszkúttal, Batthyány-kastély és parkja, 1848/49-es szabadságharc emlékműve, 1965-ös árvíz hősi halottainak emlékműve, „Fejetlen” szobor, Mária-kápolna, Méréföldkő a millennium tiszteletére.

Szabadidő-eltöltési lehetőségek: Kellemes időtöltést nyújt a festői szépségű Rába folyó. Kemping, Csónakkikötő. Tekésés a Gyöngygolyó tekészőben biztosított. Horgászatra, erdei sétára, szabadtéri főzésre, télen korcsolyázásra nyílik lehetőség a Himfa tónál, a Himfai Parkerdőben. Vadászatot szervez hazai és külföldi vadászoknak a Pinkamenti Vadásztársaság.

Rendezvények: Rönkhúzás, Májusfaállítás, Búcsú, Falunap-sportnap, Szüreti felvonulás, Mikulás-váró, Karácsonyi koncert

DARABOSHEGY

Daraboshegy hazánk legkisebb községei közé tartozik. Jelenleg lakóinak száma alig éri el a 100 főt.

1870-ben lett önálló község. 1813-ban a Nadasdi Plébánia puspöki vizitációjában Daraboshegynek 89 lakója van, az első világháborúig folyamatosan fejlődött, a 154 lélekszámot is elérte. 1910-ben a község saját erejéből elemi iskolát épített tanítói lakással. Ma a falunak közösségi terme, könyvtára és orvosi rendelője, kosárlabdapályája van benne.

A község legrégebbi tárgyi értéke a Grazban 1749-ben öntött 50 kg-os harang. Műemléki védeltséget élvez. Az 1987-ben öntetett új harangot a szombathelyi megyéspüspök szentelte fel. Daraboshegy



büszkesége a temploma, amelyet az Önkormányzat az Egyházközséggel együtt épített fel három és fél hónap alatt. A község saját búcsút tart.

A település turisztikai vonzerói: II. Rákóczi Ferenc-szobor, Hans Peter Profunser szobra, Népi fa harangláb 1866-ból, Magyarok Nagyasszonya és Szent István király-templom Rendezvények: II. Rákóczi Ferenc-emplénap, Búcsú, Nemzetközi szobrásztalálkozó

DÖBÖRHEGY

A Vasi-Hegyhát középső részének északi peremén, Körmentől délkeleti irányba, 13 km-re fekszik. A kicsiny Bogrács-patak mentén fekvő, 164 fős kis község. Keletkezésére vonatkozóan megbízható adatunk nincs.

Szabadidő-eltöltési lehetőségek: Döbörhegy vonzerejét jelenti a pihenésre alkalmas csendes, nyugodt légköre, a környező táj szépsége, valamint a közeli, fürdésre alkalmas döröskei és a gersekaráti tavak. Mindezeket kiegészítve Döbörhegyen halad át az Országos Kéktúra útvonala.

Turisztikai vonzerők: Helytörténeti gyűjtemény, a római katolikus Magyarok Nagyasszonya Templom, Présházak és pincék a népi építészet emlékeiként.

DÖRÖSKE

Árpád-kori település, első írásos említése 1244-ből maradt ránk. A 8-as főútról érkezve a Vasi-Hegyhát peremén helyezkedik el. A falu legészakibb pontján, a régi temetőben áll a XIII. századi román stílusú katolikus templom. Mellőle észak felé szép kilátás nyílik a völgyre. Keleti részén a Bogrács-patak (régii Malompatak) hangulatos kis völgyében, a patak vizét gáttal megfogva tóvá duzzasztották azt. Ez a szép környezetben levő mesterséges tó idegenforgalmi vonzeróvá vált, sok horgászt és fürdőzőt vonz.

A település turisztikai vonzerói: Római katolikus templom (román kori műemlék templom) és régi temető, Harangláb, Árpád-kori lakótorony: őrtorony romjai, Mária-emplékhelyek (korabeli Mária-zarándokút mentén), Lábaspajta berendezéssel, Régi gémeskút, Útmenti kőkeresztek, régi népi pincék, présházak és hegyi pincék, Régi parasztházak, I. és II. világháborús hősi emlékmű. Szabadidő-eltöltési lehetőségek: Horgásztó, turistautak. Rendezvények: Erdei nap, Májusfaállítás és döntögetés, Búcsú, Falunap, Szüret, Mikulás-napi ünnepség, Falu közös karácsonya, Hagyományteremtő „Döröskei Téltemető rendezvény”



EGYHÁZASHOLLÓS

A község 1937-ben keletkezett Egyházashollós és Hidashollós egyesítésével.

A falu belterületének déli határát a Rába folyó, míg közigazgatási területének déli peremét a Csörnöc-Herpenyő jelöli ki a Rába-völgy délnyugati részén. A települést átszeli a 8-as számú főút, emiatt közlekedés-földrajzi helyzete kifejezetten jónak mondható.

A településnek jelenleg 585 lakója van. A községben 25 férőhelyes óvoda, könyvtár, háziorvosi és védőnői szolgálat működik. Önálló sportegyesülete van a községnek, továbbá két civil szervezet működik: a Vöröskereszt szervezete és az Egyházashollós Község Töretlen Fejlődéséért Közalapítvány.

A település turisztikai vonzerői: Árpád-kori eredetű római katolikus templom, Harangláb, I. világháborús emlékmű, Kegyeleti park, Tervezett Csörnöc-Herpenyő Tájvédelmi Körzet területe

Szabadidő-eltöltési lehetőségek: A települést délről a Rába folyó övezi, amely a kedvező évszakokban a meglehetősen intenzív víziturizmust szolgálja, s ennek keretében a túrázók rövid pihenőt tarthatnak a településen. Ezen víziturizmus fejlesztése több szomszédos település programjában is szerepel.

EGYHÁZASRÁDÓC

Egyházasrádóc község a Nyugat-dunántúli régióban, az osztrák határhoz közel, az Őrség kapujában található. Történelmi múltja az 1221-es esztendőig vezethető vissza. A község lakossága 1351 fő. A település könnyen, vonattal a Szombathelyt Grazcal összekötő vasútvonalon, autóval a 86-os számú főútvonalon közelíthető meg. Vezetői várják az ide érkező turistákat, befektetőket, letelepedni vágyókat. Lakóparkjában közműves építési telkeket alakítottak ki. Gazdag kulturális programokat szerveznek (falunap, nőnap, szüreti vigadalom, falukarácsony). Polgármesteri hivatala, általános iskolája, óvodája, orvosi rendelője, fogorvosi rendelője, védőnői szolgálata, gyermekjóléti szolgálata, gyógyszerháza, postája, vasútállomása van. A település turisztikai vonzerői: Árpád-kori eredetű római katolikus templom, XVIII. sz.-i református templom, római katolikus plébániaház, I. és II. világháborús emlékmű, Szent István-szobor és park, Hősök parkja, Rosner-kastély angolparkkal.

Szabadidő-eltöltési lehetőségek: Kirándulás helyben. Szomszédos település Ják községt ahol a híres román stílusú jáki templom található.

HALASTÓ

Halastó a Vasi-Hegyhát déli peremén a Bük-patak mentén fekszik. Külső és Belső Halastó a megyehatáron ugyan, de a 76-os főúttól nem messze, kisebb jelentőségű utak kereszteződésében található Körmend, Vasvár és Zalaegerszeg térségének középpontján. Eróziós völgyekkel tagolt, hullámos fel-



színű gyönyörű táj. Első okleveles említése 1236-ból származik. Halastón szőlőhegy, régi pincék, épületek valamint a régi iskola és az út menti szobrok és keresztek őrzik a régi építészeti emlékeit.

Jellegzetes törpefalu, melynek lakossága soha nem érte el az 500 főt. Jelenleg 110 lakosa van.

A helyi gazdálkodást 3 mezőgazdasági őstermelő és egy habszivacs-feldolgozó kft. jelenti. A falu ellátását egy élelmiszerbolt és italbolt biztosítja. A település vezetékes ivóvízzel, telefonnal, gázzal van ellátva. A faluban kultúrház és könyvtár is működik.

A település turisztikai vonzerői: Régi iskolaépület, Szent Mihály római katolikus templom, Régi útmenti kőkeresztek, Régi pincék, Falusi tájkép.

Rendezvények: A régi hagyományokat megőrizve évente megrendezésre kerül a búcsú, falunap, szüreti felvonulás, idősek napja, játszóház gyermekeknek és a Mikulás-ünnepség.

HALOGY

Halogy a Rábamellék és a Vasi-Hegyhát találkozásánál Körmentdtől délnyugatra települt, soros beépítésű, 296 lakosú kis község. Az első írásos emlékek 1274-ben említik. A Faluházban könyvtár, ifjúsági klub és orvosi rendelő is működik. Nagyterme pedig különböző rendezvényeknek ad otthont. Falugondnoki szolgálata segítségével könnyebben megoldhatók a falu, illetve a lakosság ügyes-bajos dolgai. A Faluházban lehetőség van még számítógépes munkák elvégzésére. Biztosított az internet elérhetőség is.

A település turisztikai vonzerői: Millenniumi Emlékpark, Régi iskolaépület, Római katolikus templom, Virágos, tiszta levegőjű környezet

HARASZTIFALU

Harasztifalu az osztrák határ mentén, Körmentdtől északnyugatra lévő, a Pinka-fennsíkon települt, egy utcás, szalagtelkes község. Zárt tölgyest bükkösök borították a felszínt. Az országos átlagnál mintegy 14%-kal több itt az erdő. A lakosság száma sajnos folyamatosan csökken. 1890ben 481 fő volt, még ma 170 fő. A gyermekek Körmentdre és Egyházasarádócra járnak óvodába, iskolába.

A település turisztikai vonzerői: Katolikus templom / Szent László király-templom, Hósi emlékmű, Régi iskola épülete, mely védett műemlék, ahol helyet kapott a Völgyes Ferenc helytörténeti gyűjtemény.

Rendezvények: Szent László búcsú, minden év szeptemberében „haraszi hetvenkedések, pogácsafesztivál”.



HEGYHÁTHODÁSZ

Hegyháthodász község Vas és Zala megye határán fekvő kistelepülés. Megközelíthető a Körmentet és Zalaegerszeget összekötő 76-os számú főútról. A település első fennmaradt okleveles említése 1221-ből való.

Napjainkban a települést nagy kiterjedésű bükkös erdő övezi, rendelkezik a falusi élet nyugalmaival és minden szépségével. Működik klubkönyvtár, ahol számítógépekhez és az internethez is hozzáfér a lakosság, van játszótér, sportpálya és konditerem.

A település turisztikai vonzerői: Harangtorony, Katonák Útja, Halomsírok, Népi boronapince, Régi népiskola, Vaskorszakbeli leletek, Falusi tájkép

Szabadidő-eltöltési lehetőségek: Erdei kirándulások

Rendezvények: hagyományőrző farsangi rönkhúzás, húsvéti locsolkodás, májusban a májusfaállítás, valamint júliusban a falunap és augusztus első vasárnapján a búcsú.

HEGYHÁTHODÁSZ

Hegyháthodász község Vas és Zala megye határán fekvő kistelepülés. Megközelíthető a Körmentet és Zalaegerszeget összekötő 76-os számú főútról. A település első fennmaradt okleveles említése 1221-ből való.

Napjainkban a települést nagy kiterjedésű bükkös erdő övezi, rendelkezik a falusi élet nyugalmaival és minden szépségével. Működik klubkönyvtár, ahol számítógépekhez és az internethez is hozzáfér a lakosság, van játszótér, sportpálya és konditerem. A település turisztikai vonzerői: Harangtorony, Katonák Útja, Halomsírok, Népi boronapince, Régi népiskola, Vaskorszakbeli leletek, Falusi tájkép.

Szabadidő-eltöltési lehetőségek: Erdei kirándulások

Rendezvények: hagyományőrző farsangi rönkhúzás, húsvéti locsolkodás, májusban a májusfaállítás, valamint júliusban a falunap és augusztus első vasárnapján a búcsú.

HEGYHÁTSÁL

A Körmentdtől délkeletre fekvő község régi lakott hely, Hegyhátsál az egyik legősibb nemesi község. A középkor óta kismesek által lakott község nevének első okleveles említéseit a XIV. század óta ismerjük. Hegyhátsál jelenleg kisközség 164 lakossal.

A település turisztikai vonzerői: Lakóház, Imaház, gyermekével szobor, Falusi tájkép, Csillagvizsgáló

Rendezvények: Májusfaállítás, Májusfa-kitáncolás, E Falunap, Mikulás-ünnepség, Szüreti felvonulás



KATAFA

Körmentől 5 km-re délre, a Vasi-Hegyháton fekszik. Megközelítése Körmentől a 76-os számú főúton lehetséges. Környező települések: Körmend, Nagymizdó, Hegyhátsál, és Nádasd.

Katafa község régi település. A település első okleveles említése 1230-ból származik. Határában emelkedik a Várdomb, ahol régészek római kori leleteket találtak. Az egykoron itt áthaladó Borostyánkő út mellett állt egy mansio, kiserőd. A Salla (Zalalövő) és Savaria (Szombathely) között megközelítően félúton található őrség vigyázta a rábai átkelőt. Másodlagos feladatuk közé tartozott a híres római futárszolgálatot ellátni pihent lóval és élelemmel. A XVI. században a Nádasdy-, majd később Festetics-család birtokában volt.

A település turisztikai vonzerői: Millenniumi emlékpark, Harangláb, Római kori ásatások helyszíne (Várdomb), Római őrtorony maradványai, Ökumenikus imaház, Hősi halottak emlékműve, Falusi tájkép

Rendezvények: Búcsú, Falunap, Mikulás-ünnepség

KEMESTARÓDFA

A falu a Pinka és a Strém patakok összefolyásánál, Körmentől 5 km-re nyugatra fekszik. A 8-as számú fő közlekedési útról egy 3,5 kilométer hosszú bekötőúton közelíthető meg. Kemestaródfa az a település, ahol a kertek végén már a szomszédos Ausztriába léphetünk át.

Az első írásos emlékek, melyek Taródfáról előkerültek 1277 körülre tehetők.

A település turisztikai vonzerői:

Régi népiskola, Római katolikus templom, Mirród-forrás, Millenniumi emlékpark, Régi falusi hangulatot idéző pihenőpark a Fő utcában, Bruno Cappelletti Szimbiozis című alkotása a Taródfai dombtetőn elhelyezkedő parkban, Kemesmáli Harangláb, Gyönyörű kilátás a taródfai dombtetőről Körmend és Ausztria irányába, Strém és Pinka part

Rendezvények, kulturális élet: A kulturális élet központja a felújított művelődési ház. A falu legnagyobb rendezvénye a falunapok. Az évszakoknak megfelelő néphagyományok ápolására is nagy gondot fordítanak (pl. farsang, húsvét, májusfaállítás stb.). A községben aktív civil élet is folyik. Civil szervezetek: Kulturális és Faluszépítő Egyesület, Önkéntes Tűzoltó Egyesület, Mirród-forrásért Egyesület.

MAGYARNÁDALJA

Magyarnádalja kis magyar község Körmentől nyugatra. Eredetéről biztos adataink nincsenek.

A XIX. század első felében 200-250 hold szántón búzát, rozsot, zabot termeltek. A legközelebbi piac Körmend volt. A század utolsó harmadában a falu lélekszáma a magas népszaporulat miatt gyorsan



nőtt. A kapitalista fejlődés szétfeszítette a hagyományos kereteket: a paraszti gazdálkodás és a családi kapcsolatok terén egyaránt. A század első évtizedeiben a falu lakossága öltözködésében elhagyta a régi paraszti viseletet, a népi hitvilághoz kötődő szokások közül is számos elhalványul. Leginkább azok a hagyományok éltek tovább, amelyek a közös munkához, a társas élethez, és közös szórakozáshoz kötődtek (tollfosztó, tök- magköpesztés, rönkhúzás). Az 1960-as és 70-es évektől Körmenden számos új munkalehetőség adódott, a megnyíló gyárakba, üzemekbe jártak el dolgozni a község lakói.

A település turisztikai vonzerői: Harangláb, Emlékpark, Millenniumi emlékmű, 1848-as kopjafa, Helytörténeti anyag.

Rendezvények: Falunap az augusztus 20-i ünnepséggel egybekötve.

MAGYARSZECSŐD

Magyarszecsőd Körmendtől 5 km-re keletre fekszik. Áthalad rajta a 8-as számú fő közlekedési út. Környező települések: Körmend, és Molnaszezsőd.

A település első okleveles említése 1205-ből származik.

1242-1260 között felépült a római katolikus templom, amit Kisboldogasszony tiszteletére szenteltek fel. A XIX. században toronnyal bővítették. A templom a faluegyesítés előtt Egyházasszezsőd területén állt. Szintén ide tartozott a XVIII. század végén épült barokk református templom. A haranglábat 1880 körül emelték Németszezsődön, népies barokk stílusban. A volt Batthyány-kastély 1893-ban készült el eklektikus stílusban, barokk előzményekkel. 1934ben egyesült Egyházasszezsőd, Németszezsőd és Terestyén Magyarszezsőd néven.

A település turisztikai vonzerői: Római katolikus templom, Református templom, Batthyány-kastély, Harangláb, Dénes Lajos-kripta

Rendezvények: sportnapok (férfi és női labdarúgó-tornák, Magyarszezsőd SE mérkőzései), magyarszezsődi fesztivál augusztusban, szüreti felvonulás, gyermekrendezvények (mikulás-ünnepség, gyermeknap, diákprogramok, kulturális- és ismeretterjesztő rendezvények, egészségmegőrző programok, idősök napja.

MOLNASZECSŐD

Molnaszezsőd község Vas megye nyugati részén helyezkedik el. A Rába folyó mentén, a 8-as fő közlekedési út két oldalán lévő település, melynek első okleveles említése 1406-ból származik. Agrártörténeti emlék a múlt század elejéről származó hatalmas klasszicizáló, késő barokk magtár. A faluból származik a szombathelyi múzeumfaluban látható, 1780-ban készült fa harangláb. Molnaszezsődön élt és dolgozott Molnár Lajos világhírű ornitológus, madártani szakember, aki mind az öt világrészen



végzett kutatásokat. A Rába folyón vízi túrázó hazai és külföldiek kedvelt kikötőhelye a molnaszecsődi Rába-híd melletti terület, amelyhez vendéglátó, kereskedelmi kiszolgáló egységek állnak rendelkezésre. A település déli oldalán van az „Usztató” nevű tó, amely természetvédelem alatt áll. Látványossága a tavirózsa. A Rába folyó községet érintő szakasza a szép, érintetlen Rába-völgy, mely a horgászok kedvelt helye. Molnaszecsőd község tagja az „Auszttria-Balaton Lovas Út” lovasturisztikai programnak. Kijelölt lovas-útvonal és szálláshelyek biztosításával áll az ide látogató turisták rendelkezésére. A települést északról kiterjedt erdő övezi, itt halad át az Országos Kéktúra útvonal. A település turisztikai vonzerői: Agrártörténeti emlék a múlt század elejéről származó késő barokk magtár, Természeti értékek

Rendezvények: Falunap augusztus hónapban, Búcsú szeptember első vasárnapján

NAGYMIZDÓ

Nagymizdó Körmentdtől 9 km-re délre fekszik a Vasi-Hegyháton a Rába völgye mellett. Szomszédos települések: Katafa és Szarvaskend. Megközelíthető Körmentdtől a 86-os útról a katafai elágazáson, valamint a 8-as útról a molnaszecsődi elágazáson keresztül. A település ősidők óta lakott. A falu melletti várdombon őskori leletekre, határában neolitikus cserepekre és kőeszközökre is rábukkantak.

A település turisztikai vonzerői: Szent Anna római katolikus templom, Vadászdvar, borospincék, Oskori várdomb, Falusi tájkép

Szabadidő-eltöltési lehetőségek: Kellemes időtöltést nyújt a szőlőhegy, a közeli Csörnök és Lánka patak, valamint a Rába folyó völgyének felfedezése. Remek túrázási és kerékpározási lehetőséget kínál az erdőkben és mezőkben gazdag táj, valamint az országos kéktúra útvonal is érinti a települést. Automata tekepálya is várja a faluba látogatókat. Lehetőség van pingpongozásra és könyvtár használatára a Művelődési házban. Terápiás és egyéb lovaglási, lovas-kocsikázási szolgáltatást nyújt elsősorban Bardigiano lófajtákkal a Vadászdvar és Vendégház.

Hazai és külföldi vadászatokat szervez az Uj Nádasd és Környéke Földtulajdonosi Közösség Vadásztársasága.

Rendezvények: Farsangi bál, Nőnap bál, Májusfaállítás és kitáncolás, Búcsú, Sportnap, Karácsonyváró ünnepség.

NAGYKÖLKED

A település Körmentdtől 10 km-re található északnyugati irányban, közel Auszttria határához. Húsz km-en belül kettő határátkelő is van. A község határában gyönyörű erdőket, mezőket láthatnak a kirándulók, és a vadállományban is gyönyörködhetnek. Ideális helyszín kerékpártúrákhoz. A kis forgalmú



utak, mezei utak a közelben haladó nemzetközi kerékpárút sok érdekes helyszín elérését teszik lehetővé. Rádóckölkeddel és Harasztifaluval közös Körjegyzőség a Faluházban üzemel, a kulturális élet is itt zajlik. (könyvtár, internet, játszóház, rendezvények).

A település turisztikai vonzerői: Régi parasztházak • Népi lakóház • Katolikus templom • 1848-as kúria • Helytörténeti anyag • Falusi tájkép Rendezvények: Búcsú • Falunap • Szüreti vigadalom • Mikulásünnepség

NÁDASD

Nádasd Vas- és Zala megye határán a Vasi-Hegyháton, Körmenddel átellenben a Rába és a Csörnök patak jobb partja felett, hét lankás dombra épült. Két észak-déli irányú főút, a 86-os és a 76-05 szögletében. Neve is jelzi, hogy évszázadokon keresztül a falu történelmi magját, amelyet Templomdombnak és Főszegnek nevezünk (Kossuth L. út déli része), körös-körül nádasok, mocsarak övezték. Európa egyik ősi, forgalmas kereskedelmi és hadiútja, a Baltikumot Itáliával összekötő Borostyánkő út vezetett az Árpád-kori Nádasd nyugati határában. Maradványai Nádasd területén, több helyen ma is láthatók. Nádasd első okleveles említése a jelenlegi ismereteink szerint 1233-ból való. 2003-ban lelelték fel a templomkertben a XI. században épült, hazánkban páratlan építménynek számító, lakótoronnyal erősített körtemplom rotunda alapjait. A községben sok műemléket, mesteremberek munkáit fedezhetik fel az idelátogatók a római katolikus templom épületében, kertjében, de várja a látogatókat többek közt az evangélikus imaház, és a helytörténeti gyűjtemény. Nádasd hat település közigazgatási központja.

A Széchenyi István Általános Művelődési Központ keretén belül 210 fős általános iskola, 80 fős óvoda és 350 adagos konyha, valamint művelődési ház működik.

A település turisztikai vonzerői: Rotunda (Erődített-körtemplom) • Helytörténeti gyűjtemény • Katolikus és templomkert • Római út a Borostyánkő út meglévő • Lovaglási lehetőség

Szabadidő-eltöltési lehetőségek: Tömegközlekedési közökkel jól megközelíthető, busz-összeköttetés Zalaegerszeg-Szombathely, Zalalövő és Körmend Kirándulni, túrázni vágyóknak jó kiindulási pont az Őrség és a Hegyhát közelsége miatt, valamint több fürdésre, horgászásra alkalmas tó található 15-20 km-es körzetben. Áthalad a településen az Országos Kéktúra útvonal, valamint a 2006-ban létrehozott sárga jelzésű Szent Márton turisztikai útvonal.

Rendezvények: Rönkhúzás, húsvéti locsolás, májusfaállítás és kitáncolás, pütkösi helytörténeti vetélkedő, háromnapos falunapok (benne bagolytúra, falu bikája és tehénkéje vetélkedők) aratási felvonulás és kézi aratás, Nádpatkó lovasverseny, Lucázás és betlehemezés, valamint az általános iskolások és a néptánc tagozatosok közös karácsonyi nagy műsora.



NEMESREMPEHOLLÓS

Nemesrempehollós Körmentől 13 km-re, Egyházsrádóc, Egyházashollós és Sorokpolány szomszédságában elterülő község Vas megyében. A Rempehollós és Nemeshollós 1937-ben történt egyesítéséből keletkezett település középkori eredetű. A munkaképes korú lakosság egy része a termelőszövetkezetben dolgozik, másik része Szombathelyre, illetve Körmentre jár be. A gyerekek az egyházsrádóci óvoda, vagy iskola diákjai. A falu lakói katolikus vallásúak. Nemesrempehollós képe az utóbbi években sokat változott. A községben mindenütt szépen karbantartott épületek, ápoltt kertek és közterületek fogadják a faluba látogatót. Az új, vagy régi tulajdonosai által igényesen felújított régi házak mellett újakat is találunk a településen. A középületek közül meg kell említenünk a Művelődési Ház és Polgármesteri Hivatal közös épületét. Ez utóbbit pályázaton nyert támogatásból, és a falu lakosságának egyetértésével sikerült létrehozni, illetve felújítani. A község központjában áll az első és a második világháború nemesrempehollósi áldozatainak adózó emlékmű, amely szintén magán viseli a falu mesterembereinek keze nyomát. 1998 októberében került átadásra az 1848/49-es forradalom és szabadságharc kivégzett tábornokainak emléket állító kopjafa. A megyében egyedülállónak számító emlékmű, amely az aradi vértanúk arcát örökíti meg, a szombathelyi szobrászművész, Marosits József alkotása. A település nevezetességeihez tartozik még az 1732-ben épült, majd felújított harangláb is. Az építmény kicsinyített mását ábrázoló üdvözlő táblák fogadják a községbe érkező látogatókat.

A település turisztikai vonzerői: Szent Rozália római katolikus templom, Harangláb, Aradi vértanúk emlékmű, kopjafa, Millenniumi emlékoszlop, Szent István-emlékpark, Hősi emlékmű, Falusi tájkép

Rendezvények: Búcsú, Falunap, Farsang, Húsvétváró játszóház, Mikulás-ünnepség, Falukarácsony

PINKAMINDSZENT

Pinkamindszent Körmentől északnyugati irányban a mentén elhelyezkedő község, Ausztria felé határátkelővel rendelkező régi település. Első említése 1221 -ből származik. A korai Árpád-korban Mindenszentek tiszteletére templom köré települő falunak innen ered a neve. A település turisztikai vonzerői: Tornácos parasztház, Század eleji parasztház, Római katolikus templom, I. világháborús emlékmű, Régi vízimalom.

Rendezvények: Flórián-napi búcsú, Mindenszentek napi búcsú



RÁDÓCKÖLKED

Szombathelytől 18 km-re, Körmendtől 9 km-re található, közel Ausztria határához. Húsz km-en belül kettő határ átkelő is van.

Már időszámításunk előtt lakott település volt a község területe és azóta is folyamatosan, amelyről a minden korból előkerült régészeti leletanyag tanúskodik.

A község határában gyönyörű erdőket, mezőket láthatnak a kirándulók, és a vadállományban is gyönyörködhetnek. Ideális helyszín kerékpártúrákhoz. A kis forgalmú utak, mezei utak a közelben haladó nemzetközi kerékpárút sok érdekes helyszín elérését teszik lehetővé. Nagykölkeddel és harasztifalival közös körjegyzőség a Faluházban üzemel, a kulturális élet is itt zajlik (könyvtár, internet, játszóház, rendezvények). A sportolnivalóknak füves kézilabdapálya, aszfaltos tenisz- és kosárlabdapálya épült.

A település turisztikai vonzerői: Harangtorony, Református templom, Helytörténeti anyag, I. és II. Világháborús hősi emlékmű, Kegyeleti park, Útmenti fakereszt, Falusi tájkép.

Szabadidő-eltöltési lehetőségek: Kerékpáros- és gyalogtúrák a község közigazgatási területén és a környező településeken. Sportolás.

SZARVASKEND

Döröske és Döbörhegy nyugati szomszédságában elterülő apró falu. Szarvaskend említése 1217 óta található meg az oklevelekben. 1829-ben középkori alapokra építették a klasszicista Sibrik-kúria épületét, a kúriát övező park pedig védett. Később barokk stílusban, a XVIII. század végén épült a római katolikus Sárlos Boldogasszony templom. Berendezése szintén XVIII. század végi, oltárképe id. Dorfmeister István műve 1793-ból. A település szomszédságában lévő Király- és Sas-hegyen védett népi pincék és présházak láthatók, s a településen áthalad az Országos Kéktúra útvonala.

A település turisztikai vonzerői: Sibrik-kastély, Műemlék

VASALJA

vasalja község a Vasi-völgyesség települése, Körmend mellett, a Pinka folyó völgyében, az országhatár közvetlen szomszédságában található.

A település turisztikai vonzerői: régi parasztházak, népi lakóház, római katolikus műemléktemplom, harangláb, milleniumi emlékpark, helytörténeti anyag.



Körmend turizmusa

Körmend az „Őrség kapuja”, amely utcaképeivel, rendezettségével, kiépítettségével nyugati típusú kisváros képét nyújtja az idelátogatóknak. Legnagyobb vonzerejét a Batthyány Kastély és kastélypark, az óváros, a Rába jelenti ezek együttes komplexitásában, de a kosárlabda városi hagyományai miatt a sportturizmus ide kapcsolódó ága is jelentős látogatószámot vonz a fentiekén kívül.

A turizmus fejlesztésére a város vezetése számos koncepciót dolgozott ki, Körmend Város Turisztikai Koncepciója öt fejlesztési területet tűzött ki az ágazat élénkítésére:

1. A Rába-part pihenővezetetté való nyilvánításával a strandolás és vízi-turizmus fejlesztése;
2. A városi és városkörnyéki kerékpárutak kiépítésével a kerékpáros turizmus fejlesztése;
3. A várkert tulajdonjogának megszerzése, városi játszó és pihenőparkká fejlesztése, játszóterek, szabadidőcentrum, városi sportcsarnok létesítése;
4. A műemlék épületek idegenforgalmi hasznosítása, az óváros és a Főtér rekonstrukciója;
5. A városi ünnepekhez, kiemelt sportrendezvényekhez, vallási ünnepekhez, a városban működő kulturális, civil szervezetek szolgáltatásaihoz köthető turisztikai programok biztosítása.

A fentiekből az elmúlt években számos területen jelentős fejlődést ért el a város, valamint jelenleg is folynak olyan fejlesztések, amelyek a jövőben hozzájárulnak a fenti célok további megvalósulásához.

Jelenleg a városban összesen 25 szálláshely található, felsorolásukat, valamint férőhelyeik számát az alábbi táblázat tartalmazza:

	Szálláshely neve	Férőhely
1	Fezőr Panzió	6 szoba
2	Halászcserda Panzió	9 szoba
3	Berki Vendéglő és Hotel	14 szoba
4	Monet Panzió	6 szoba
5	Gőzmalom	8 szoba
6	Mjus Hotel****	122 szoba
7	Májerné Ferencz Ildikó	4 szoba
8	Berbás Csaba	2 szoba
9	Köbli Albert	2 szoba
10	Vincze Dezső	3 szoba
11	Haholt Csaba	3 szoba
12	Burka Jánosné	1 szoba
13	Tóth Zoltán	5 szoba
14	Kovács Sándor	3 szoba
15	Magyar Közút Nonprofit Zrt.	8 szoba



16	Tóth Zoltánné	21 szoba
17	Vörös Károlyné	3 szoba
18	Budai Miklós	5 szoba
20	Horváthné Németh Krisztina	6 szoba
21	Gőző József	4 szoba
23	Horváthné Németh Krisztina	1 szoba
25	Kovács-Nemes Erzsébet	1 szoba

1. táblázat: Szálláshelyek befogadóképessége Körmenden, 2019

Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás 2019

A szálláshelyek és fürdőturizmus tekintetében messze kiemelkedik Körmend kínálatából a 2016-ban nyílt az olasz tulajdonú MJUS World szálloda és wellnessközpont, mely kínálatán felül, földrajzi elhelyezkedésének köszönhetően tökéletes kiindulópontja lehet számos kirándulásnak.

A szálloda 122 modern szobával rendelkezik, konyhájában olasz, magyar specialitásokkal és nemzetközi konyhával várja vendégeit.

Wellness részlege rendelkezik Magyarországon az egyik legnagyobb fedett területtel, 4 belső, 1 külső, valamint 1 kül-és beltéri medencével rendelkezik, medencéi termálvizesek. Vízfelületének mérete 1751 m² (külső és belső együtt), belül 791 m². 50 fős különterme, valamint 120 fős konferenciaterme ideális helyszínt biztosít céges rendezvények, konferenciák, workshopok, lebonyolításához.

Szolgáltatásai részeként nem csak pizzériát, cukrászdát, wellness bárát üzemeltet, de szabadidős lehetőségként 6 bowlingpályát, de léghoki, csocsó, asztalitenisz, billiárd, biciklibérlési lehetőséget is kínál, valamint sportpályát is üzemeltet. Többféle szaunázási lehetőséggel, pedikűr- és manikűrrezszelggel, masszázssal, fitneszteremmel, szoláriummal rendelkezik, ezen felül animációs programokat biztosít vendégei részére.

A MJUS újrainyitása jelentősen megemelte a városi vendégforgalom és vendégéjszakák számát, ugyanakkor a Fürdő Körmenden önálló turisztikai célpontként van jelen, nem szerves része a város turisztikai attrakcióinak.

A vendéglátóhelyek száma az előzményekre visszatekintve 1990 óta közel ötszörösére nőtt. A kereskedelmi férőhelyek száma 1990-től 1993-ig erősen növekedett, majd visszaesett az 1990-es értékre és ott stabilizálódni látszott. A Körmenden töltött vendégéjszakák száma tartósan a Vas megyei mutatók 40 %-a alatt maradt, a kevés vendégéjszaka a bevásárló turizmus, az üzleti munkalátogatások nagy részarányára utal az idegenforgalomhoz képest. Az élelmiszerüzlet ellátottság alapján a Vas megyei kisvárosok között Körmend az első helyen áll. A MJUS újrainyitása mind a vendégéjszakák, mind a megszállt vendégek számát tekintve jelentősen fellendítette Körmend idegenforgalmát.



Napjainkban Körmenden a hotelek ágyszáma mindösszesen 292, a panziók ágyszáma nagyságrendileg 120. A 2018-as bejelentett adatok alapján az éves összes vendégéjszaka a településen 53.417 volt, ennek jelentős hányadát, 41665 vendégéjszakát a MJUS Hotel képviselt az évben.

A kereskedelmi¹⁵ szálláshelyeken eltöltött vendégéjszakák száma 2014 és 2016 között az alábbiak szerint alakult:

- 2014: 7065 fő, ebből belföldi 5522, külföldi 1543
- 2015: 6191 fő, ebből belföldi 4419, külföldi 1772
- 2016: 18155 fő, ebből belföldi 8657, külföldi 9498

A kereskedelmi szálláshelyeken¹⁶ eltöltött vendégéjszakák száma 2014 és 2016 között:

- 2014: 3615 fő, ebből belföldi 2706, külföldi 909
- 2015: 3757 fő, ebből belföldi 2706, külföldi 1051
- 2016: 7719 fő, ebből belföldi 3858, külföldi 3861

A legnagyobb vendégforgalmú időszakok az éven belül a hosszú hétvégék, illetve ünnepek alkalmára tehetőek, de jelentős potenciált képvisel az Alterába Fesztivál időszaka, amelyben a szálláshelyek többsége foglalt a városban.

Körmenden hiányzik turistaszálló, működik kemping, valamint 2016-ban nyitott (újra) az első minőségi szálloda, egy négycsillagos hotel és termál-wellness park, amely javította a Körmenden töltött vendégéjszakáknak a többi Vas megyei városhoz képest viszonylag alacsony arányát. A minőségi szállásférőhely növekedése, a városba áramló fizetőképes turisták számának emelkedése révén megerősítheti a körmendi kulturális és közösségi programkínálat fenntarthatóságát.

Hiányzik továbbá a várost kistérségével összekötő idegenforgalmi programkínálat. Az attrakciók önállóan, mozaikszerűen vannak jelen a térségben, nem fűződnek össze komplex turisztikai programkínálattá, programcsomagokká. A szálláshelykínálat minőségében igazodik a jelenlegi attrakciókhoz, hosszabb távon azonban a minőségi termékfejlesztés egyik akadálya lehet. E területen képvisel összetartó erőt a Vasi Hegyhát-Rábamente Közhasznú Turisztikai Egyesület, amely a programkínálat fejlesztésére jött létre 2011-ben.

A kiemelt jelentőségű rendezvények évről évre növekvő vendégszámot vonzanak, ugyanakkor a legjelentősebb rendezvények a városon kívüli vonzáskörzetek tekintetében az Alterába Fesztivál és a Körmendi Napok. A rendezvények becsült résztvevői száma a következőképpen alakul:

¹⁵ Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás, 2019

¹⁶ Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás, 2019



Tavaszi Közös Napok - ~3000 fő

Májusfa kitáncolás - ~1000 fő

Körmendi Napok - ~15 000 fő

Körmend Város Ünneppnapjai – ~3000 fő

Alterába Fesztivál – ~13 000 fő

Újévi Fúvóskoncert – 2200 fő

A városi múzeumi látogatások száma fokozatosan csökkent 2004 és 2013 között. 2013-ban a látogatások száma jelentősen elmaradt a 2006-os rekordtól (2006. év: 30 945, 2013. év: 5 153). 2014-15-ben viszont fordult a trend. 2014-ben már 5315 fő, 2015-ben pedig 7069 fő volt a látogatók száma. 2016-ban 6971 fő, 2017-ben 8503 fő, 2018-ban pedig 9334 fő volt a látogatók száma, amely lassú, de kiegyensúlyozott növekedést mutat. A külföldi látogatók szám évente 150 – 350 fő között mozog 2014-2018 években.

	összes látogató	felnőtt	diák	családi	nyugdíjas	ingyenes	egyéb	külföldi
2014	5315	800	750	713	880	1939	233	199
2015	7069	1111	1739	724	1141	1983	229	142
2016	6971	1182	796	698	1388	2603	304	328
2017	8503	1224	909	918	1306	4146		272
2018	9334	1956	1159	1020	1698	3501		347

2. táblázat: Múzeumlátogatások alakulása Körmenden, 2019

Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás 2019

Körmend vonzerőleltára

- Batthyány-Strattmann-kastély : Körmend speciális, elsősorban kulturális turizmusának központja a Batthyány-Strattmann kastély, amelynek fejlesztése kormányzati program. Az e területen végzett/elvégzendő feladatok egyszerre jelentenek a városnak, mint üzemeltetőnek jelentős feladatokat, de egyszersmind a városi idegenforgalom lehetőségeit alapvetően meghatározó tényezőt is. A kastély komplex fejlesztésére tanulmányterv készült (2014. szeptember), a fejlesztések részben megvalósultak s a tervek szerint tovább folytatódnak. A hercegi Batthyány-Strattmann-kastély az ország egyik legjelentősebb műemlékegyüttese. Magyarországon öt kastélyegyüttes került a kulturális közcél szempontjából kiemelt kastélyok közé,



melyek a magyar kastélyépítészetet leginkább reprezentáló alkotások: az óbudai Zichy-kastély, a fertődi Esterházy-kastély, a gödöllői Grassalkovich-kastély, a körmendi Batthyány-Strattmann kastély és a keszthelyi Festetics-kastély. A körmendi műemlék hosszú történelmével a fentiek közül is kiemelkedik, hiszen a barokk kastély megalkotásához felhasználták a 15. századi várkastélyból a 17. század folyamán kiépített végvár falait.

- Batthyány Örökségközpont: A Batthyány Örökségközpont meghatározó szerepet tölt be a hazai turizmusban. A kastély épületegyüttesének főépületében található a körmendi múzeum, amely állandó és időszakos kiállításokkal várja vendégeit.

A 2014-ben megújult „Körmend és a Battyányok évszázadai” című kiállítás hét teremben foglal helyet, első fele a 775 éves város történetét eleveníti fel a kastély délnyugati szárnyának első emeletén. Bemutatja azokat a tárgyi emlékeket, amelyek Körmendet a régmúlthoz kötik, legyen szó római korból maradt használati tárgyról, középkori vagy kora újkori emlékekről. A három teremben megtekinthető várostörténeti anyag bemutatja a város híres szülötteit és a gazdag, 19. század végi kézműipartörténeti gyűjteményen keresztül azt a kort, amikor az óváros mai arculata kialakult. A kiállítás második felében végig kísérelhetjük a család történetét a 14. századtól 1945-ig, a Batthyány-kastély történetétől napjainkig, valamint képet kaphatunk a hercegi család gyűjteményeiről.

Cipőtörténeti gyűjtemény: Magyarország egyetlen hasonló tárgyú kiállításaként a kastély első emeletén található Cipőtörténeti Gyűjtemény a lábbelik készítésének történetét taglaja. A hagyományos szuszterműhely, a cipőkészítés történeti ritkaságai és népművészeti tárgyai mellett a céhes világ jellegzetes emlékei is helyet kaptak a kiállításban.

Az intézmény időszakos kiállítótere a kastélykápolna, valamint a múzeum mutatja be a főlépcsőházat, a dísztermet és az erkélyt.

- Liktárium: a kastélynak a liktárium évszázadok óta tartozéka, hiszen a gyógyító tevékenység generációkon keresztül jellemző volt. A Liktáriumban évszázados gasztró-gyógyító hagyományok élnek újra, amelyek a 21. században ismét olyan természetes módon élnek reneszánszokat, mint ahogyan azt a Battyányok megalapozták. A kiállítás szándék szerint nem csak ennek az értékes örökségnek a bemutatásául szolgál, de egyben képviseli azt a törekvést is amely a helyi termékek értékének, hitelének megteremtését célozza a helyi termelők közösségei tagjaiban és a vásárlók körében egyaránt.
- Kastélypark: 35,5 hektáron elterülő kastélypark, amelynek története a 17. századig nyúlik vissza. A megmaradt öreg fák országos szinten is kiemelkedő jelentőségűek. A parknak ma több mint hetve fa- és cserjefaja van. Bár fajgazdagsága elmarad a többi arborétumétól, faál-



lománya korát és méretét tekintve az egyik legértékesebb. A park leghíresebb fája a több mint 200 éves juharlevelű platán, amelynek kerülete 7,8 méter, koronaátmérője 45 méter. Hasonlóan nagyméretűek a park tulipánfái és simafenyői. Az újraépített hidak stílusukban a korabeli tervekhez igazodnak.

- Vadászlak: a várkertben 1884-ben épület a Vadászlak, amely építése után a Batthyányak fővadászának lakhelye lett. Az épületet 2017-ben felújították, megújult tereiben sokszínű kiállítások leltek otthonra. A látogatók megismerkedhetnek a várkert történetével, szobraival, állat- és növényvilágával, a Vadászlak építéstörténetével és első lakójával, Petrzilka Károllyal. Külön teremben kapott otthont Szinetár Miklós körmendi tanár és természetvédő hagyatéka, a földszinti folyosón pedig az első pannóniai flóraművet megalkotó Carolus Clusiust bemutató tablókiállítás. A második emelet egyik termében Ditz Ferenc körmendi vadász trófeái tekinthetők meg, míg a második helyiségben Molnár Lajos ornitológus egzotikus madárgyűjteményéből láthatnak válogatást a látogatók. A gyerekek kedvence az interaktív játékokkal berendezett terem.
- A kertben a Vadászlaktól a kastélyig barokk szoborcsoportok, az ősök emlékére állított obeliszk, a csónakázótó és a platán tesz ik emlékezetessé a sétát.
- Szabadság tér: A körmendi fő tér rekonstrukciója 2010-ben történt meg, s eredményeképpen létrejött az óváros, a tér és a kastélyegyüttes vizuális, szellemi és fizikai kapcsolata. A város alapítása óta Körmend központjának számító, is a kisváros méretéhez képest hatalmas tér a 20. század közepéig piacként funkcionált.
- A klasszicista épületek és a kastély által határolt terület középpontjában a Batthyány Fülöp által az ősei tiszteletére 1822-ben állíttatott Maria Immaculata szobor található.
- A tér látványossága a Dunántúl első egész alakos Kossuth-szobra, valamint Batthyány Fülöp mellszobra.
- A város nevezetessége közé tartozik még az 1788.-ban épített, 1824-ben toronnyal ellátott református templom, melynek belső falát 1948-ban Haranghy Jenő freskóival díszítették.
- A vele szemben lévő neogót stílusban épült evangélikus templom 1888 óta a város ékessége.
- A tőle nem messzire fekvő Hősök terén Kisfaludi Strobl Zsigmond által 1927-ben készített világháborús emlékmű áll. Itt kapott helyet az a lófejes kopjafa is, melyet alkotója, Lakatos József, a Körmendi Kulturális Műhely megbízásából 1996-ban a millennium ünnepére készített.
- A vasúton túli városrészben lévő kápolnát 1999. október 24-én szentelték fel Szent László király tiszteletére és dr. Batthyány-Strattmann László emlékére.



- Heiszig ház: A XIX. században a még két, különálló épület a tehetős körmendi Heiszig-kereskedőcsalád, majd a Vas Megyei Takarékpénztár tulajdona is volt. A XIX. század végén került sor a két épületrész összeépítésére a kornak megfelelően divatos eklektikus stílusban. Az épület azóta alkot egységet és gyarapítja a város műemlékeinek számát.
- Szent Erzsébet Plébánia: Az óvárosban álló templom az ősi Rába-átkelőhely, a Borostyánkő út mellett, a folyó közelében települt. A templom elődjét a tatárjárás körül építhették, 1244-ben már állt. Főoltára Árpádházi Szent Erzsébetet ábrázolja udvarhölgye kíséretében, az oltárkép mellett a két nőalak, Avilai Nagy Szent Teréz és Sziénai Szent Katalin szobra áll.
- Tiszti ház: A Körmend főterét északról határoló klasszicista épületet 1828-1835 között emelték a Batthyány hitbizomány vezetői – tisztartók, főszámvevők, számtartók, ügyvédek, gyógyszerészek, mérnökök – számára. Hátsó udvarán egykor fogda működött.
- Volt Városháza: A két épületet a 18. század közepén emelték barokk stílusban. Az északi uradalmi tisztiházként, a déli városházaként működött. A 19. század végén egyesítették a két épületet városházává, s ezen funkcióját majd 100 éven keresztül töltötte be.
- Nepomuki Szent János szobor: A Rábán járókat óvja a Rába-híd melletti téren felállított, klasszicista stílusú, oszlopos, dór főpárkányú glorieta alatt 3 lépcsőfok magasságban Nepomuki Szent János 18. századi szép barokk szobra. Az 1774-ben készített barokk szobor köré Batthyány-Strattmann Fülöp herceg építtette a glorieta.
- Rába-híd szomszédságában, a városalapító IV. Béla király 1994-ben emelt carrarai márvány szobrát tekinthetik meg a látogatók.
- A Házaspárok útja: a Szentlélek-templom előtt, Körmend-Horvátnádalján található. Két hatalmas platánfa fogadja a templomba érkezőt a kapunál. A bejáratnál kezdődik a „Házaspárok útjának” 16 állomása és egy szép Mária-szobornál ér véget a plébánia udvarán.
- Rába-part: A Rába Magyarország 3. leghosszabb folyója, a Duna legjelentősebb magyarországi mellékfolyója. A Rába-part nemcsak természeti szépségeivel vonzza látogatóit, hanem a vízi túrák indulópontjaként és nyári időszakban strandolási lehetőséggel is. Nevezetes esemény a város életében az évről évre visszatérő augusztus 19-iki tűzijátékkal egybekötött vízikarnevál. Nyaranta a Rába-part sok *strandolót*, *fürdőzőt* vonz. Minden településnek van hivatalosan kijelölt vagy hagyományosan látogatott rábai fürdőhelye, de – az erőművek közvetlen szomszédságát kivéve – máshol is lehet fürödni. A folyó partján tavasztól őszig jelen vannak a *horgászok*. Az érvényben lévő szabályok szerint éjjel-nappal lehet horgászni, engedélyezett a pergetés és a szakáll nélküli hármashorog használata is. Csónakot használni és sátrat verni



is szinte mindenhol lehet. Minden nyáron szerveznek *vízitúrákat* is. A folyó felső szakasza csak kajakkal vagy kenuval járható, de Nicktől Győrig evezős hajóval is. A hosszabb túrák általában Szentgotthárdról vagy Körmendről indulnak, s a túrázóknak külön kalandot jelent a duzzasztógátak és erőművek akadályának leküzdése (ez általában a hajók „átemelését” jelenti). A folyó végigjárása nagy figyelmet kíván, éles kanyarok, parthoz nyomó áramlatok, vízbe dőlt fák, rőzsegátak, cölöpök, zátonyok és homokpadok teszik nehezzé és egyben változatos-sá a haladást.

- Figyelmet érdemel a Pinka torkolatánál található közép-európai ritkaságként funkcionáló rőzsegát és a hozzá kapcsolódó ipari műemlék jellegű turbinaház.
- Körmend és Horvátnádálja között a Rába-Pinka árterében feltöltődő holtágak ölelésében találjuk a Dobogó nevű erdőt. A Rába árterére jellemző keményfás liget erdők egyik utolsó maradványa. Mégsem a faállományáról nevezetes ez a terület. Vas megye egyik legjelentősebb tőzike erdeje ez. Valaha a nagy kiterjedésű ártéri erdőknek a tavaszi tőzike, a csillagvirág, a kockás kotuliliom jellemző növénye volt. Mára ezek az erdők szigetszerűvé zsugorodtak, a tőzike pedig védelem alá került.
- Kerékpározás: a kerékpározás szerelmesei Körmenden és környékén számos kulturális és történelmi látnivalót látogathatnak meg, Körmendről indulva az Őrség, a Vasi Hegyhát, Ják, de akár Burgenland is túracélpont lehet. Épített emlékekkel rendelkező, fő kerékpáros célpontok: Németújvár, Őriszentpéter, Nádasd, Csákánydoroszló, Magyarszecsőd Batthyány-emlékekkel.

Kerékpáros turistatérkép elkészült.

Gazdasági elemzés

Általános iparági áttekintés

Körmend az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió szerint a Szombathely – Zalaegerszeg – Nagykanizsa regionális tengely mentén elhelyezkedő, Vas megye területrendezési tervében lefektetett elvek szerint teljes körű városi központ. Két megyeszékhely, Szombathely és Zalaegerszeg, valamint az ipari centrummá váló Szentgotthárd egyaránt 30 km-en belül van. Vonzáskörzete kiterjed az Őrség szinte teljes területére, a legszerveesebb kapcsolatrendszerét a járás és a kistérség jelenti.



Közlekedés-földrajzi kapcsolatai jók (ld. 1.2.1. fejezet), nagytérégi kapcsolataiban jelentős a Graz-Szombathely-Szentgotthárd-Zalaegerszeg térségében – a mintegy 80 km sugarú körben – kirajzolódó új hármashatármenti városrégió kialakulása. Ezen kívül része a Pannon Eurorégióknak és a PHARE CBC határon átnyúló együttműködést támogató programnak.

Körmenden alig van rendelkezésre álló, felszívható munkaerő-felesleg. Szombathely, a megyeszékhely foglalkoztatói szerepe Körmend munkavállalói számára jelentős.

Az Opel szentgotthárdi üzeme is jelentős foglalkoztató a Szombathely-Szentgotthárd közúti, illetve vasútvonalon fekvő valamennyi település számára. A körmendi kistérségből, mint az Alpokalja egészéből, jelentős továbbá az alkalmi vagy rendszeres ausztriai munkavállalás, tekintettel az elérhető magasabb munkabérekre.

Körmend kereskedelme és szolgáltatása keresletkorlátos, a város és kistérsége lakosságára épülhet. Ezért bír különös gazdasági jelentőséggel a turizmus fellendülése.

A regisztrált gazdasági vállalkozások száma a megyei és országos átlag alatt van, túlnyomó többségük (98%) mikrovállalkozás.

A városban jelentős vállalkozások 2/3-a a feldolgozóiparban működik. A jelentős feldolgozóipari vállalkozások ¼-e fafeldolgozó cég, tekintettel arra, hogy az erdőgazdálkodás jelentős gazdasági tényezőként jelenik meg a faipar beszállítójaként. A legfontosabb fafeldolgozók: ADA Kft. (bútorgyártás), A.H.Universal-Bau Kft., Serenzo Kft.

Az Alpok keleti végéhez, az Alpokaljához tartozó védett erdőterületek a zöldturizmus fejlesztésében lehetnek stratégiai tényezők. A vadgazdálkodás szintén az idegenforgalom fejlesztésében kaphat növekvő szerepet. Mindezekhez szükség lesz a megfelelő szálláshelyek bővítésére, erdei feltáró utak fejlesztésére.

A kistérség mezőgazdasági termelői számára fontos kitörési lehetőség a helyi termékek helybeni értékesítésére felépülő ellátási láncok fejlesztése. A Batthyány Örökségközpontban található Liktárium is ezekre a helyi termékekre kíván építeni.

Körmend kiskereskedelme - a napi szükségletek kielégítésén túlmenően – a határmenti bevásárló turizmus osztrák kínálatának erős nyomása alatt áll.

Körmend, mint teljes körű városi központ rendelkezik banki, biztosítói, jogi szolgáltatásokkal. A szolgáltatók központi irodái általában a közeli megyeszékhelyre települtek.



Legnagyobb foglalkoztatók

Körmend legnagyobb, egyben fél évszázada a Dunántúl egyetlen jelentős gyógyszeripari tudásbázisa az 1970-ben nyílt, 2006-ban jelentős kapacitásbővítésen átesett EGIS Gyógyszergyár. Jelenleg mintegy 700 főt foglalkoztat. Az Egis közösségfejlesztő támogatásai (pl. a sportban), illetve részvétele a CLLD folyamatban iránymutató más, városon belüli cégeknek is.

1992 óta van jelen a város életében az Ada Hungária Bútorgyár Kft., amely szintén jelentős foglalkoztató, kárpitos bútorok, ágyak és matracok gyártásával és forgalmazásával foglalkozik. Szintén megközelítőleg 700 főt foglalkoztat.

A szolgáltatási szektor legjelentősebb képviselője a MJUS World Resort & Thermal Park, amely 2016-ban nyitotta újra kapuit, Körmend és vonzáskörzete egyetlen négycsillagos szállodájaként mintegy 200 főt foglalkoztat.

Körmenden egy jelentős foglalkoztató kapcsolódik az élelmiszergazdasághoz: a Babati és Társa Kft. húsfeldolgozó cég. A város északnyugati határában található az Ipari Park kapocsként szolgál a város két legnagyobb üzeme az EGIS Nyrt. gyógyszergyár és az ADA Hungária Kft. bútorgyár között helyezkedik el. Az ipari park a gazdaság növekedésével egyre jobb helyzetbe kerül, tovább bővíülhet az ott működő vállalkozások száma, a kis és középvállalkozások pedig egyre fontosabb szerepet töltenek be a Körmend életében.

Az EGIS Gyógyszergyár, ADA Bútorgyár és MJUS Worldön felül a legjelentősebb foglalkoztatók Körmenden:

- Rábaparti Járműjavító és Szolgáltató Kft.
- A.H. UNIVERSAL-BAU Faüzem, Faipari és Kereskedelmi Kft.
- B.B. UNIVERSAL GENERALBAU Építőipari Kft.
- DRÁNIK Kereskedelmi Kft.
- LEGERO HUNGARIA Cipőgyártó Kft.
- TUTITEXTIL Kft.
- Zenit Nagy- és Kiskereskedelmi Szolgáltató Kft.
- Spar Magyarország Kereskedelmi Kft.
- Körmend és Vidéke ÁFÉSZ
- Babati és Társa Húsfeldolgozó és Kereskedelmi Szolgáltató Kft.
- Kiss Barkácsbolt
- PENCZ & Társa Vendéglátó Bt.
- Penny Market Kereskedelmi Kft.
- MÁ-PI Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.



- Maxmédia Számítástechnikai Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.
- TESCO-Global Zrt.
- ZALACO Sütőipari Zrt.
- TRUMMER ÉS TRUMMER Ingatlanhasznosító Kft.
- GO-RI Kereskedelmi Kft.
- DANIELO KFT.
- FEZO Kereskedelmi Kft.
- „Győrvár Tej” Kft.
- FEPU Körmend Kft.
- Joó Építőanyag Bt.
- Sport36 Kft.
- Veres és Társai Kereskedelmi és Vendéglátóipari Kft.
- Lidl Magyarország Kereskedelmi Bt.

Legfontosabb város-, gazdaság- és turisztikai fejlesztési eredmények

2010 óta a város vezetése számos területen hajtott végre értéknövelő beruházásokat és fejlesztési lépéseket, köztük város-, gazdaság-, és turizmusfejlesztési területen.

A 2010 és 2014 közötti időszak legfontosabb eredményei:

Felsőberki, Alsóberki és Horvátnádajla városrészen csatornahálózat kiépítése

Városi utak felújítása

Az intermodális közlekedés megvalósításában való aktív önkormányzati együttműködés

Távfűtési rendszer korszerűsítése

Kastély 800 millió forintos felújítási programja elkezdődött

Kórházi felújításokkal és korszerűsítésekkel megőrizte a város az egészségügyben betöltött szerepét

Országos hírű kulturális rendezvények kerültek megrendezésre (Európa Napok, AlteRába Fesztivál, Körmendi Napok)

Önkormányzatok és civil szervezetek karöltve létrehozták a Vasi Hegyhát-Rábamente Közhasznú Turisztikai Egyesületet a helyi és környékbeli turizmusfejlesztés érdekében

Lakosság közbiztonsága érdekében bővült a kamerarendszer

Felújították a városi sportcsarnokot

Felújítás alatt az évekig nem lakott, sétálóutcában található, korábbi Ifjú Házasok Otthona és Centrál Üzletház épülete



Fő tér és környékének város-rehabilitációja befejeződött (Fő tér teljes területe, Polgármesteri Hivatal homlokzata, Rába Áruház)

A 2014 utáni időszakban tovább folytatódtak a fejlesztések.

- Jelentős és komoly előrelépések történtek az egészségügy területén. Megújult többek között a kórház és a gyermekorvosi rendelő épülete, mára teljesen megújult környezet, teljesen megújult eszközpark várja a gyógyulni váró betegeket. Az 1,7 milliárd forintból megvalósuló fejlesztés egyébként az elmúlt ötven év legjelentősebb egészségügyi fejlesztése volt a térségben. A gyermekorvosi rendelőt az önkormányzat teljes egészében saját költségvetéséből újíttotta meg.
- Az oktatásinevelési intézményeknél végzett fejlesztések, beruházások tekintetében kiemelendő, hogy minden körmendi óvodára jutott fejlesztési forrás az elmúlt években. A külső-belső megújítások mellett játszóudvarokat alakítottak ki, energetikai fejlesztéseket hajtottak végre. Az óvodák mellett az iskolák fejlesztésére is jelentős forrásokat allokáltak, kívül-belül megújult például a Kölcsey Ferenc Gimnázium épülete.
- A Batthyány-kastélyegyüttes esetében jelentős előrelépések történtek a teljes megújítás felé. Az évek során lépésről lépésre haladva újíttották meg a főépület környezetében található épületeket. 1,3 milliárd forintból felújíttották a volt lovarda, a mai színház épületét, létrejött a Batthyány Örökségközpont, új közösségi és kiállítótereket építettek be és teljes egészében felújíttották a színháztermet. A színház épülete mellett pedig olyan kisebb épületek is megújultak, mint például a Vadászlak, ahol a külső felújítás mellett új állandó és időszakos kiállításokat rendeztek be. Új külsőt kapott az elmúlt években a kiállítóteremként funkcionáló volt kocsiszín, valamint az időszakos kiállításoknak helyet adó volt lóistálló épülete is. A főépület felújítása hamarosan kezdetét veszi. A több mint 3 milliárd forintos fejlesztésnek köszönhetően teljesen megújul a főépület külső homlokzata, de jut forrás a belső terek rekonstrukciójára, valamint új állandó kiállítások létrehozására is.
- Az elmúlt évben mind az Egis, mind pedig az Ada nagyszabású munkahelyteremtő beruházásokba kezdett, aminek köszönhetően több mint 100 új munkahely jön létre a városban.
- A munkaerőhiány miatt az új cégek, vállalkozások betelepítése nehézkes, ezért a szakképzési rendszer újragondolásával, a helyi kisvállalkozók munkahelyteremtő beruházásainak támogatásával készül a városvezetés a jelenlegi helyzet stabilizálására.
- Az infrastrukturális fejlesztések közül a legnagyobb eredményt a Dózsa György utca és a Rákóczi út közötti zöldterület teljes rehabilitációja jelenti. Körmendi Város Önkormányzata 2018-ban látott hozzá a „Zöld Város projekt” kivitelezésének. A projekt eredeti célja az volt,



hogy az épületek által határolt, leromlott képet mutató park rekonstrukciójával az ott élők lakókörnyezete megújuljon, még vonzóbb legyen, és új funkciókkal lássák el a közel 3900 négyzetméternyi területet. A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program által finanszírozott projektből a terület rekonstrukciójára mintegy 290 millió forintot fordítottak. Játzóteret, sportpályát, közösségi teret hoztak létre a területen, ezek mellett mára kutyafuttató, fitneszkert és sétaút is szolgálja a helyieket.

- A Zöld Város projekt keretein belül megtörtént továbbá a helyszínen a zöldfelület növényállományának rekonstrukciója, a csapadékvíz közvetlen hasznosítása, az átalakítás során rendezésre került a parkolás kérdése is, illetve megtörtént még továbbá a közvilágítás korszerűsítése is a területen.
- 2018-ban zárult le öt kilométernyi új kerékpárút megépítése és átadása a városban. Ennek egyik része a külső városrészeket köti össze a belvárossal, a másik a piactértől kiindulva a Mátyás király utcán át fut egészen az ipari területekig. A jövőben további fejlesztések várhatóak ezen a területen.
- Mind a közterületek megújítása, mind a kerékpárút átadása egyebek mellett környezetvédelmi szempontokat is képvisel, de ide sorolandó az is, hogy mára gyakorlatilag teljes egészében kiépült a szennyvízhálózat a városban.
- A közlekedési hálózaton belül további fejlesztések zárultak le több utca és járda felújításával. Ezt a programot a város a jövőben is folytatni kívánja. Tervek között szerepel a Deák Ferenc utca útburkolatának felújítása.

A jövőbeli tervek sarokpontjai:

- Batthyány-kastély további rekonstrukciója
- Rába parton folyamatban lévő fejlesztések folytatása
- piactér rekonstrukciója
- közösségi terek további megújítása a Zöld Város program keretében (új zöldfelületek, játzóterek, parkolás)
- csapadékelvezetési rendszerek további felújítása
- programok a fiatal generáció helyben tartására



SWOT elemzés

A helyzetelemzés szintéziseként az alábbi táblázat tartalmazza Körmend város erősségeinek, gyengeségeinek összefoglalását, valamint a lehetőségek és veszélyek megjelenítését.

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
<ul style="list-style-type: none">- magas a házaspárok aránya- alacsony munkanélküliség- kedvező jövedelmi viszonyok- iskolázottság szintje kedvező- közintézmények, egészségügy, szociális ellátó hálózat folyamatos fejlesztése- hármashatár közelsége- gazdag természeti értékek, országos jelentőségű és helyi védett területek, NATURA 2000, Ramsari terület- Batthyány-kultusz, épített és szellemi örökség- Kastély felújítása folyamatban- Termálvíz jelenléte- kiépített testvérvárosi kapcsolatok- együttműködés a városvezetés és a vállalatok között- nagy hagyományú sportélet- sportélt támogatottsága maga- gazdag és erős civil élet- infrastrukturális beruházások, Zöld Város koncepció	<ul style="list-style-type: none">- öregedő város, csökkenő lakosság- nincs felsőoktatás, fiatalok elhagyják a várost- városból munkába ingázás szintje magas- csökkent a város munkaerőmegtartó képessége- cégek betelepülése lassú- idegenforgalmi kiszolgáló háttér nem erős (vendéglátóhelyek, szálláshelyek hiánya)- kistérségi komplex kínálat hiánya- mozaikszerű turisztikai attrakciók- nem egységes marketingkommunikáció- MJUS nem szerves része a város életének- Rába rekreációs potenciálja még nincs kihasználva
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
<ul style="list-style-type: none">- szakképzési rendszer átalakítása a munkaerőmegtartó képesség fokozására- fiatalokat megtartó sport, edukációs és szabadidő programok kínálatának bővítése kapcsolódó fejlesztések (pl mozi)- Kastély felújítása után konferenciaturizmusba való bekapcsolódás- Őrséghez / közeli fürdőhelyekhez való csatlakozás a fürdőturizmusban- Rába part fejlesztésén keresztül új sportágak meghonosítása, az adottságok kihasználása a zöld- és kalandturizmusban- térségi marketingtevékenység fejlesztése, csomagajánlatok, komplex temrékek, korábban hatékonyabb marketingkommunikáció- M8-as megépülésével együtt az autópálya mellett kereskedelmi területek fejlődésnek indulnak.- helyi termelők összefogása, piacfejlesztés	<ul style="list-style-type: none">- Szentgotthárd, Szombathely és Ausztria elszívó hatása tovább erősödik- környező fürdővárosok elszívó ereje a turizmusban- marketingkommunikáció, turizmuskommunikáció összefogásának, fejlődésének elmaradása- térségi összefogás hiánya fennmarad- források elapadása → beruházások ütemének lassulása vagy elmaradása- M8 megépülésével kevesebb átutazó a városban



Tervezett városprofil relevanciájának vizsgálata

Körmend városának helyzetértékelése, a kutatási eredmények, a település értékleltára, adottságainak s lehetőségeinek figyelembevételével együtt determinálják azokat az utakat és feladatokat, amelyek megvalósítása nyomán Körmend

- térségbeli vezető szerepe tovább erősödhet
- folytatja az elmúlt évek fejlesztései során megkezdett stratégiai területek fejlesztését
- Egyedi karakterisztikájú, erős üzenettel jól kommunikálható kisváros képét mutatja
- megfelel a különböző stratégiai dokumentumokban lefektetett fejlesztési alapelveknek.

A lehetséges fejlesztési irányok meghatározásához a térség adottságait, a helyzetfelmérés során végzett kutatás eredményeit, valamint a külső környezeti tényezőket vettük alapul.

A legfontosabb, tervezés során figyelembe vett tényezők:

- Változatos, magas értékekkel bíró természeti környezet,
- Őrség és Vendvidék közelsége
- Hármashatár közelsége
- A városon belüli, és azt a környező településekkel összekötő kerékpárút hálózat
- Rába jelenléte, mint potenciális turisztikai érték, egyszersmind a város életének meghatározó eleme
- Épített környezet elemei a kulturális turizmus alapjaként, egyben a városi élet meghatározó alapjaként; ezek folyamatos rehabilitációja és új élettel megtöltése
- Körmend kistérség gazdag történelmi múltja
- Rendezvények, melyek részben helyi, részben a környező települések, részben tágabb célcsoportok vonzerejét bírják
- Belváros revitalizációja és infrastrukturális fejlesztések nyomán létrejövő potenciál, amely alapot teremt a közösségi élet szorosabbá s pezsgőbbé tételére
- Zöld Város koncepció
- Híres és erős sportélet, további potenciálok a vízi turizmus területén
- Erős és pezsgő civil szféra, lokálpatriotizmus, kulturális és tudás alapú városfejlesztés



A fenti értékek mellett azonban nem hagyhatjuk figyelmen kívül a város s környezetének életét alapvetően meghatározó külső környezeti elemeket, valamint a társadalmi folyamatok, gazdaság, turizmus területén kirajzolódó trendeket sem. Ezek:

- környezettudatosság, természet- és környezetvédelem növekvő fontossága, lakossági edukáció fontossága
- fenntarthatóság, mint alapelv a természeti és kulturális erőforrások hasznosítása során
- öregedő város, az idős korosztály arányának növekedése, melyből két cselekvési feladat rajzolódik ki: a fiatalok helyben tartására tett erőfeszítések szükségessége, valamint az időskorú és nyugdíjas lakosság támogatása, igényeik és szükségleteik alapján szolgáltatások biztosítása
- környező városok és Ausztria elszívó ereje
- hazai turizmusban tapasztalható trendek alapján az élményalapú utazások felértékelődése, a komplex élmény előtérbe kerülése (ez a kistérség turizmusára egyébiránt is jellemző)
- új belépők a turizmusba, Z generáció attitűdjeinek, motivációinak figyelembe vétele
- digitalizáció, kommunikációs platformok átalakulása, könnyen és gyorsan elérhető információk
- a gazdaságfejlesztés kulcsa tekintettel a jelenlegi helyzetre a tőkevonzó képesség erősödése és a helybeni foglalkoztatottság növelése, illetve a turizmus megerősödése kell legyen

A helyzetfeltárás során végzett kutatásokból kiderült, hogy Körmendet a bevont szakértők és a megkérdezett lakosság egy élhető, szerethető, emberléptékű kisváros képét vizionálják, ahol közösségi és környezetbarát fejlesztések teszik komfortosabbá az ottlakók életét, pezsgő kulturális és társadalmi élettel, aktív sportélettel, és turistákkal, az őket, valamint a helyieket is kiszolgáló infrastruktúrával, vállalkozásokkal.

Víziók:

A fenti adottságok részben egymással összekapcsolódva, részben külön utakon jelölik meg a fejlesztés lehetséges irányait:

1, Körmend, mint sportváros – Együtt földön, vízben

- Alapelvek:

A kosárlabda, mint tradicionális sportág hosszú évek óta összefonódik a város nevével, a külső asszociációk is egyértelműen a kosárlabda fellegváraként azonosítják a települést. Emellett ugyanakkor egyre több új sportág jelenik meg a város életében. Az önkormányzat kiemelt figyelmet fordít sportkoncepciójában e terület fejlesztésére és támogatására, a megújult/megújítandó közterületek, a sportcsarnok biztosítja a legtöbb sportág számára a befogadó közeget, a vízi sportok hely-



színe természetükből fakadóan elsősorban a Rába kell, hogy legyen. A folyóvízhez köthető vízi sportok fejlesztése olyan kiaknázatlan terület Körmend számára, amely egyértelmű USP-t, azaz egyedi márkaelőnyt tudna biztosítani a városnak.

- Stratégiai célok:

- a) Rába folyóban rejlő lehetőségek jelenleginél teljesebb kihasználása, különleges sportok meghonosítása. A természeti környezet adottságai alkalmassá teszik a várost a vadvízi evezés (kajak, kenu, rafting, hydrospeed), mint sportág fejlesztésére. A vadvízi evezés nagy népszerűségnek örvendő sportág, de természetes lehetőségei hazánkban korlátosok: a táji adottságok nem teszik lehetővé a nagy paradicsomok, azaz a szlovén, osztrák körülményekhez hasonló természeti kínálat biztosítását, ugyanakkor ezek az országok fontos fogadó állomásai a hazánkból érkező aktív turistáknak. Körmend potenciálját az a tény adja, mely szerint a Rába, mint hazánk egyetlen vadvize számíthat e különleges sport kedvelőinek jelenlétére, ugyanakkor adottságaiból fakadóan azok számára is tud terepet biztosítani, akik a síkvízi evezés különböző formáit kedvelik, egyedi élményt kívánnak szerezni, amatőr vagy profi sportolók, családi élményre vágnak vagy különleges csapatépítési lehetőséget keresnek. További különlegesség, hogy a vadvíz szerelmeseinek nem áll rendelkezésre olyan mesterséges gyakorló pálya a közelben, ahol biztonságos körülmények között gyakorolhatnak vagy vehetnek részt szervezett programon viszonylag kis távolság megtétele mellett. (Edzések jellemzően Budapesten folynak, míg a legközelebbi mesterséges gyakorló pálya Dunacsúnyban, Szlovákiában található, amely egyébként 2019-ben adott helyt a vadvízi szlalom világbajnokságnak.)
- b) Fiatalok bevonása már az iskolai időszakban a sportolási lehetőségekbe, olyan speciális programok, klubok, edzési lehetőségek, ösztöndíjrendszer kialakításával, amely később a városhoz való kötődésüket erősíti, egyben a sportág további helyi fejlődéséhez és utánpótlásneveléshez nyújt alapot.
- c) A vadvízi turizmus bekapcsolása az aktív turizmus rendszerébe, programcsomagok kidolgozása komplex turisztikai élménykínálat biztosítására. A jelenleg adott tematikus szárazföldi túrák vagy önálló aktív turisztikai célmotiváció összekapcsolása a vizet hasznosító lehetőségekkel egyedi program-, valamint élménycsomagot eredményez. Legyen szó Körmendre érkező turistákról vagy a helyi közösségekről, e teljesen új sportág – melynek művelői, trénerai szép számmal találhatóak országunkban, mely tudásukat jellemzően külföldön hasznosítják – nem csak színfoltjává, de márkaerejévé is válhat a városnak. Az új kínálati elem célcsoportjaiban jól szegmentálható és a speciális feltételek miatt az általános programkínálathoz képest markánsabban pozícionálható turisztikai terméket eredményez.



- d) A Rába-part aktív bevonása a zöld- és aktív turizmus rendszerébe feltételezi a turizmust kiszolgáló háttér fejlesztését, az alkalmi és rendszeres, amatőr és profi sportolók számára az infrastruktúra kiépítését.

2, Pezsgő kisváros: Körment – Több, mint gondolnád

- Alapelv: kulturális alapú városfejlesztési intézkedésekkel, a kultúra elérhetővé tételével, civil szervezeteinek támogatásával, közterek és közösségi terek revitalizációjával a város az elmúlt időszakban is folyamatosan dolgozott az élhető, szerethető, fenntartható, nyugati típusú magyar kisváros kialakulása felé. A demográfiai folyamatokból kirajzolódó trendek alapján egyfelől a fiatalok helyben tartásáért, másfelől a szépkorúak aktivizálásáért azonban a jövőben is sokat kell tenni, emellett biztosítani a pezsgő közélet, kulturális kínálat sokszínűségét, egy olyan városkép kialakításával, amelyben az ide érkező turista is ugyanazzal a pezsgő kulturális és társadalmi élettel találkozhat, mint a város lakói.
- Stratégiai célok:
 - a) Közösségépítés, lokálpatriotizmus mélyítése, bevonódás megteremtése, a város és lakosai közötti szoros együtt-létezés érzésének elmélyítése. A legfontosabb cél, hogy a lakosság, mint közösség végsősoron ne pusztán a lakhelyének tekintse Körmentet, hanem annak a városnak, amelyben jó lenni, amelyben jó élni. E közösségépítés történhet a feltörekvő tehetségek felkarolásával, a városért való összefogást, az értékek felfedését és ápolását célzó programok megvalósításával. E programok azonban nem csak a városlakóknak szólnak, a helyi vállalkozások, gazdasági szervezetek, civil szervezetek támogatói és megvalósítói oldalról is részesei kell, hogy legyenek az aktivitásoknak (amely végső soron számukra marketingértéket is képvisel).
 - b) Kulturális programkínálat bővítése: marketing- és programeszközökkel célcsoport-specifikus megvalósítása annak a rendkívül fontos alapelvnek, hogy egyfelől a szépkorúak egyre növekvő száma miatt e korosztály részére igényeiknek és szükségleteiknek megfelelő programokat biztosítsunk helyben, másfelől a fiatalokat kössük a városhoz az elvándorlás mértékének mérséklése érdekében. E programok között helyet kell kapjanak az edukációs programok, kulturális rendezvények, szabadtéri tevékenységek, figyelemmel arra, hogy az újonnan létrejött közösségi tereket és a városi infrastruktúrát is használjuk a megvalósítás során.
 - c) Integrált kommunikáció kialakítása: az önazonos, belső kohézió alapuló kommunikációs feltétele a hatékony, környezet felé irányuló párbeszédnek, ezért rendkívül fontos a tudatos, új technológiákat kihasználó, integrált kommunikációs stratégia kialakítása. Végső



cél a város „szeretetmárkává alakítása”, az egységes kommunikációnak meg kell jelennie úgy a programkínálat kialakításában, mint a külső kommunikációs eszközök (kiadványok, honlap, közösségi oldalak, portálok, belsőterek, információs táblák, események, köztéri bútorok) használatában.

3, Körmend, mint kulturális központ

- Alapelv: Körmend a jövőben az ezer apró csoda földje kulturális központja, mely számtalan, régiós szinten is jegyzett rendezvényével, épített és természeti kincseivel, rendezvényeivel, attrakcióival nem csak jelentős számú turistát vonz a környező nagyobb desztinációkból, de Batthyány-örökségre építve egyedi élménycsomagot kínál az ide látogatóknak és az itt élőknek egyaránt.
- Stratégiai célok:
 - a) A Batthyány-örökség részeinek, a Kastély megújításának egyes részberuházásai már lezajlottak, a közeljövőben indul a főépület felújítása, melynek későbbi hasznosítására már vannak elképzelések. Ennek városon belüli és kívüli tudatos kommunikációja segíthet abban, hogy turisztikai szempontból a jelenleg még nem túl markánsan létező komplex termékínálati csomag létrejöhessen az örökségi értékekre építve, e termék széles körben ismertté váljon, a kastély és parkja rentábilisan és fenntarthatóan üzemeltethető legyen.
 - b) A városon belüli kulturális kínálat összehangolása és egységes kommunikációja: Körmend jelenleg is számos olyan rendezvénnyel, kulturális programmal rendelkezik, amely szép számmal vonzza a látogatókat, a múzeumi látogatószámok emelkednek, a rendezvények sikeresek, ugyanakkor vannak még teendők ezek sorfűzérére alakításában – bár a városvezetés egységes kommunikációs tevékenységet folytat, a különböző rendezvények, attrakciók megjelenítése úgy önállóan mint egységben még tartogat fejlesztési lehetőségeket. A körmendi élet számos olyan szépséget tartogat, amelyek a jövőben egységesen köszönnek vissza a honlapokon való kommunikációban, az attrakciókat és kínálatot közösen is tartalmazó online és offline térképeken, a közösségi média egyes felületein, a város közterein.
 - c) A kistérségi kulturális turizmus kínálati csomagjainak összehangolása: a programok jelenleg kistérségi szinten szigetszerűen léteznek, összehangolásuk korábban nem történt meg, ugyanakkor a kistérség, mint desztináció értékesítése akkor valósulhat meg hatékonyan, ha nem csak kommunikációjában, de a kínálat kialakításában is egységként tud megjelenni, benne Körmenddel, mint kulturális középponttal.



Primer kutatás

Kvalitatív fázis - Mélyinterjúk eredményeinek bemutatása

A munka során kvalitatív interjúk kutatással vizsgáltuk a szakértői véleményeket a város gazdaságfejlesztésével kapcsolatban. Vizsgáltuk azt is, hogy a turizmusnak milyen szerepet szánunk a gazdaságfejlesztésben, illetve milyen lehetőségeket látnak a turizmusfejlesztés terén. A kutatás kérdéskörei a következők voltak:

- 1) A várossal kapcsolatos attitűdök (szabad asszociációk és megszemélyesítés)
- 2) Jelenlegi gazdasági helyzet
- 3) Gazdaságfejlesztési igények
- 4) Közös ügyek a városban
- 5) Városi szolgáltatások iránti feltételezett igények
- 6) A régió turisztikai helyzete általában
- 7) A város turisztikai helyzete
- 8) Turisztikai értékek leltára
- 9) Turizmusfejlesztési lehetőségek, programok, márkázás alapjainak feltárása
- 10) Turisztikai célú kommunikációs üzenetek és eszközök

A VÁROSSAL KAPCSOLATOS ATTITŰDÖK

A szabad asszociációk többnyire pozitívak voltak. A válaszadók által megadott első gondolatok, spontán említések Körmenről a következők voltak:

- Otthonom, városom
- Vár
- Kosárlabda
- Rába
- Körmend szeretem
- Nyitottság. Az emberek, ahogy nyitottak, odafigyelnek egymásra.



Megszemélyesítés

A város megszemélyesítésekor a következő válaszokat kaptuk:

- Fiatalodó, barátságos
- Álmos
- Öregedő
- Nyugodt, összetartó, büszke
- „Azt szeretném látni, hogy ez egy fiatalos, de ilyen is, ha megmozdul és sokan vagyunk és HURRÁ optimizmus van. Ilyenkor fiatalos, de mindenképpen barátságos a kisvárosi létből fakadóan is, egy ilyen közeg. Mindenki ismer mindenkit és ebből inkább előnyünk van.”
- Szerethető, talán vidám is
- Középkorú város, inkább férfi. Visszahúzódó, merev, sértődékeny, amúgy békés.
- Szerethető, barátságos
- Egy középkorú férfi, aki egyrészt már bizonyos fokú dolgokban már fáradt, de ugyanakkor másik oldalt meg mindig új utakra tör és kész arra hogy, változtasson. Egy megállapodott ember.
- Nyugodtság, nagyon is nyugodt. Inkább egy nő, kedves. Merész, mert próbálkozik sok minden újjal.

GAZDASÁGFEJLESZTÉS

A **jelenlegi gazdasági helyzetről** elmondták a válaszadók, hogy volt olyan időszak, amikor a könnyűipar, azaz a cipő- és textilipar megszűnése problémát jelentett. Ezt mára sikerült megoldani és jelenleg szakember-hiányos a foglalkoztatás. Mind a magánszektorban, mind a nagyvállalatoknál a szakmailag képzett emberek hiánya érződik. Régebben Körmendre jártak dolgozni 40 km-ről, most inkább munkaerő elvándorlás tapasztalható. Van egy ipari parkuk, ahol már 3-4 cég is megvetette lábát. Vannak még területek, ahol még számítanak több vállalkozás megjelenésére is. Az ipari park területi korlátok miatt nem felelt meg nagyobb cégeknek.

Szinte valamennyi válaszadó említette az Egis és az ADA Bútorgyár nagyvállaltokat, akik munkaerőt vonzanak a városba. Említésre méltónak tartották még a Babati és Társa húsfeldolgozót és a turizmus területén a MJUS szálloda komplexumot.

Nagyfoglalkoztató az önkormányzat. Mellette a szolgáltató iparban dolgozók is megjelennek az említések között. Vannak kisebb, nagyobb vállalkozások, a fürdő, a szálloda, panziók. Szálloda csak egy van, de jelentős létszámú foglalkoztatottal dolgoznak.



A település fejlődésében szerepet játszanak a Polgármesteri Hivatal, civil szervezetek, lakosság. Az egyház az oktatásban vesz részt. A településen működik általános és középiskola, az egykori főiskola megszűnt.

A Polgármesteri Hivatalban igyekeznek folyamatosan cégeket bevonni és lehetőségeket teremteni arra, hogy ne csak munkahely legyen, hanem érdemes legyen Körmentre települni a cégeknek, munkavállalóknak.

Körmenten aktív a civil élet, az elmondások szerint több tucatnyi olyan civil szervezet van a városban, akik nagyon aktívak és őket próbálják mindig bevonni a város által rendezett eseményekbe. Említették a CLLD projektet, ahol TOP pályázatok keretében komoly források jutnak a civil szervezetek programjaira, eszköztáruk fejlesztésére. Mindemellett az önkormányzat is minden évben több 10 millió forinttal járul hozzá a civilek működéséhez. A városvezetés elmondása szerint a civilek óriási segítséget nyújtanak azokon a területeken, ahol az önkormányzatnak nem feltétlenül van mindig ráhatása, vagy éppen nincs meg a humán erőforrás.

Civil szervezetek közül gazdasági a Bereki Bártások, ők turizmusban is érdekeltek, hagyományőrzők, a fűvósok, városi vegyeskar. Egyházi oldalról a Karitás, akik képzésekkel foglalkoznak, adományosztással, gyűjtéssel.

Körmenten említésre került, hogy problémát jelent a lakosság számának csökkenése. Bár sokan költöznek úgy ide, hogy Ausztriába járnak dolgozni, de itt is megjelenik az országos probléma, hogy öregedik a lakosság, egyre kevesebb gyermek születik. A fiatalok megtartása szintén gondot jelent, mert ők jellemzően diplomások, válogatnak a lehetőségek között és mobilabbak, mint a korábbi generációk.

Említették, hogy ha az M8-as gyorsforgalmi út megépül 2021-re, az újabb gazdasági lökést adhat a városnak, ami új vállalkozást is vonzhat, amellet hogy az átmenő forgalom csökkenése pozitív változás lenne. Körmentet jó elhelyezkedésűnek tartják: „régén úgy fogalmaztunk, hogy a legfontosabb kereskedelmi útvonalak mentén fekszik”.

A városban utak fejlődtek, csatornázás, infrastruktúrafejlesztések történtek. A közlekedés gyakorlatilag megújult, ahogyan a vasútállomás is. A GYSEV átvette a vasútvonalat, ami fejlődést hozott a vonatos közlekedésben.



A településen élők **közös ügye**, ami alkalmas lenne arra, hogy összekovácsolja a lakosságot több említés szerint a környezet szépítése, akár a szemétszedés, akár a környezetvédelem vagy az épített környezet tekintetében.

A helyi közösségek (pl. néptánc, egyesületek) tudják jobban összefogni a településen élőket, és ha ezek megfelelően együttműködnek, akkor a különböző csoportokba tartozó emberek tudnak egymással találkozni és jobban együttműködni egymással

Közös ügy, hogy a kastély és kastélykert rendben legyen, amire EU-s források rendelkezésre állnak. A lakosság igényét korábbi önkormányzati kutatások támasztják alá.

Szintén közösségformáló erő, közös ügy a kosárlabda. Büszkén mondták el, hogy nincs még egy ilyen kisváros az országban, ahol az 1960-es évektől egy MB I-es kosárlabda csapat működik.

Közös ügy az idősek gondozása, az öregedő társadalomban. Van Idősek Otthona és másik szociális ellátó intézmény is. Szükséges, hogy jó programokat és ellátást tudjanak nyújtani ennek a korosztálynak. Tudatos munka az öregek napközi ellátásától kezdve, annak a bővítése, az új Információs Központ, az Unger László otthon, a gondozóház.

Városi szolgáltatások iránti feltételezett igények

Múzeum, könyvtár, strand, uszoda, színház feltétlenül fontos szolgáltatások, amelyek meglétét, működését támogatják a válaszadók.

A Városi TV esetében éppen a TV képviselője jegyezte meg, hogy a világ átalakul és szerinte a városi TV-k 5-10 éven belül meg fognak szűnni. Vagy maga a formája, de még az egész televíziózás is 10 éven belül teljesen át fog alakulni. Az Internet korában ugyanis célzottan keresnek információt az emberek. Városi rádióval kapcsolatban nem érkezett hasonló vélemény.

Az ingyenes városi újságot mindenki megkapja időszakosan, 4-6 hetente jelenik meg egy szám.

Fontosnak tartják, csak jó részében nem olvassák el.

Régebben volt főiskola Körmenden, és úgy látják, hogy „egy felsőfokú képzés nagyot lendítene a városban.”

Kulturális egyesületek nagyon fontosak a válaszadók szerint, mert mindent az önkormányzat nem tud felvállalni.

Sportcsarnokot fontosnak tartják. A kosárlabda mellett a kézilabda is jól működik Körmenden.

Egy olyan sportcsarnok lenne szükséges, amiben még több szurkoló tudna elmenni kulturált körülmények között szórakozni. Focit azt nem biztos, hogy annyian látogatnák, inkább egy sportcsarnok, hisz gyakorlatilag Körmendnek van a legnagyobb szurkolói bázissal a kosárlabdában.



Javasolt fejlesztések a városban:

- Várkert.
- Kialakítani a bicikliutakat, települések összekötése
- Mozi hiányzik még a városból
- Múzeum
- Környezetvédelem
- Kórház, az egészségügy
- Közbiztonság: elkezdtek bekamerázni a várost
- Településen lévő munkahelyek
- Kastély felújítása, funkciójának megadása, működtetése
- Sportcsarnokot bővíteni, komfortosabbá, tágasabbá tenni
- Uszoda építése
- Infrastrukturális fejlesztések: utak, járdák, szennyvízelvezető hálózat
- Egészségügy
- „Közoktatás színvonalát lehetne növelni. A két meglévő középiskola színvonalát kellene emelni. Kevés gyerek van, elmennek Szombathelyre. Nincs megfelelő tornaterem és azokat a tárgyakat kellene előtérbe helyezni és erősíteni, amire szükség van (informatika, nyelv). A középiskolában vannak képzések, amik a hiányszakmákat pótolják.”
- Környezetvédelem
- Régi sportlétesítmények „újra élesztése” Rába parton működött régen kosárpálya, tenispálya, a várkertben volt három tenispálya, Tesco mögött van egy hatalmas sportlétesítmény, ahol volt kézilabdapálya vagy kispályás foci, kosárpálya, tenispálya, tollaspálya.
- Kultúra, közművelődés, szórakozás
- Turizmus, mert az „most nulla”
- Szociális ellátás bővítése. Javaslat: régi kórházban történő fejlesztés.



Állami támogatások, települések összefogása, Európai Unió támogatások

A támogatások szükségesek a város céljainak megvalósításához (pl. Kastély felújítás). A városvezetés már kinevezett egy pályázati csoportot. Hangsúlyozták a helyi összefogás fontosságát is.

TURISZTIKAI HELYZETKÉP FELTÁRÁSA

A régió turisztikai helyzete általában

A régióban turizmusfejlesztésre irányuló törekvéseket látnak, amely egy lassan épülő folyamatként értelmezhető, a fejlődési lehetőség azonban adott. Elmondták, hogy Vas megye a látogatók számának tekintetében fejlődést mutat. Jó példaként Vasvárt, Sárvárt, Büköt említik. Szombathelyet gyengébbnek tartják turizmus tekintetében.

Vonzerőnek látják az Őrséget, és Vasvár-Körmend-Őriszentpéter-Szentgotthárd területeket. Kiemelik az Őrséghez vagy a környező fürdőturizmushoz való kapcsolódás lehetőségét.

A régió „ezer apró csoda földje” szlogennel történő hirdetését előre mutatónak tartják, és megemlítik sok fejlesztés történt (szálláshelyek, látnivalók) az elmúlt tíz évben. Régió szinten létre jöttek wellness hotelek, szállodák, fürdők. Körmend környékén nagyon sok van: Szentgotthárd, Sárvár, Celldömölk, Lenti, Körmenden a Mjus. A térségi települések valóban „ezer apró csodával”, látnivalóval várják a turistákat. A terület biciklivel, akár gyalogosan könnyen bejárható, mert a települések közel helyezkednek el egymáshoz. Erdők, szép vidék jellemzik a területet, aminek bejárásához Körmend jó kiindulópontot jelent a maga kiállításával, kulturális adottságaival.

Jó példák

Jó példaként említették a régióból a következőket:

- Tökfesztivál
- Savaria Karnevál - Felvonulás
- Sárvár, amely a '70-es években kezdte felépíteni a fürdővárosi imázsát, amely mára meghozta eredményét
- Fertőd, Keszthely, Őrvidék ahol vannak olyan kastélyok, amikkel lehet foglalkozni és fel lehet hozni. Őrvidéken a várak megmaradtak magántulajdonban, de olyan környezetet teremtettek a körük, ahol nem önmagában a vár a vonzó, hanem az attrakció, amit teremtettek mellé. Ez lehet állatkert, vagy interaktív foglalkozás.
- Büki és sárvári gyógyfürdő, erőteljes marketinggel dolgozik.
- Gencsapáti pünkösdi fesztivál
- Büki gyógybornapok



- AlterÁba fesztivál Körmenyden (az ország 12. legjobb fesztiválja között szerepel)
- Máriaút kiépítése, vagyis a Szent Márton út, több szakasza, Szentgotthárdtól Vasvárig összefüggő szakasz illetve Szombathelytől Lentiig

Problémák

A válaszadók által megjelölt problémák a turizmus területén a következők:

- Kevés a propagált látnivaló.
- Gondot jelet a felsőfokú végzettségűek elvándorlása, ami a város kultúrájában is meglátszik.
- Nem látják, hogy bármilyen marketing tevékenység zajlana a TDM szervezet részéről. Általában bírálják a térségi marketinget: „Ami hiányzik, az a humán erőforrás és a pénz. A költségvetésbe külön megjelölt soron legyen pénz a marketingre, souvenirekre. Lehesse márkát építeni. Marketing fel van értékelődve, ezért kellene külön egy kolléga, aki ezzel foglalkozik, brand-et épít. Kiszerveztük a TDM-be, de nem látni jelen pillanatban a várt eredményt. Lehet forráshiányosak is, de én ezt a dolgot átgondolásra javasolnám.”
- „Ki kell menni az irodákból és elérni az embereket.”

A település turisztikai helyzete

A turizmus nem játszik meghatározó szerepet a gazdaság fejlődésében az egyes válaszadói vélemények szerint.”... ezen változtatni kell. A turisztika a legerősebben fejlődő iparág, nem használjuk ki, úgy le fogunk maradni.”

A turisztikai helyzet többen jónak és fejlődőnek látják, hiszen folyamatos a fejlődés, folyamatos felújítások vannak a turisztikai látnivalók tekintetében. A turisztikai erőforrások használatával azonban többen elégedetlenek, mert nincs egy átfogó koncepció, ami egésként kezeli a részeket. Mindenki végzi a saját munkáját: kastély, fürdő, Rábán a civil szervezet, az önkormányzat, de nincs egységként kezelve a turizmus. „A legnagyobb probléma, hogy nincsen nálunk egységes városmarketing, ... nincs egy felelőse ennek a területnek az önkormányzaton belül. Nincs városmarketingre elkülönített pénzforrásunk, hanem ilyen ad hoc elven működik ez a dolog.” Bírálják a városi marketing tevékenységet, amely szerintük szórólapok és utazás kiállítási megjelenésben kimerül: „Bottyán kultusz, amit én sajnálok, de ennek önmagában kevés a marketing értéke a mai világban. Szóval elég erős a szekularizáció, úgy gondolom, és most arra építeni, hogy jó jönnek.”

A tervezett fejlesztésektől (Kastély és Várkert felújítása) további fellendülést várnak.



Körmend turisztikai szempontból jófekvésű település: Zalaegerszeg, Szombathely és Szentgotthárd háromszög, 27 km Körmend közepén helyezkedik el. Hiányolják a megállítóablakat, hiszen nagy az átmenő forgalom, amiből lehetne „lecsípni”. Jellemzően a turisták az Őrség felé menet átutaznak, egy-egy órára megállnak. Jellemző még vallási turizmus a városra.

Olyan véleménnyel is találkoztunk, amely szerint a helyi lakosság életminőségének növelése hozhatja meg a turisztikai fellendülést: „Jó példa inkább a park felújítása. Ez nem turisztika, mert azzal, hogy fel van újítva a park, nem jön több turista, de több ember mozdul ki a saját lakásából. Ha kimozdul az ember a lakásából, akkor szívesebben érzi magát, idehívja a turistát és megismeri Körmendet. Bemegy a Kónyába, mert oda szokott járni a barátja, bár nem a legelegánsabb kocsmá. Így jobban megismeri Körmendet, mintha eljön egy fesztiválra és meghallgatja a Bikinit. Az sem Körmenddel kapcsolatos, nincs igazán kötődés, nem tud meg semmit Körmendről.”

Problémának tartják, hogy a fiatalokat nem tudják a városba csábítani, nincs éjszakai szórakozóhely, minden 10 órakor bezár.

Erősségek

- Kastély, Vár felújításra kerül, Kastélypark
- MJUS
- A kastély területén egy barnamezős beruházás keretein belül lesz egy olyan közösségi tér, ahol a városi rendezvényeket lehet tartani
- Rába és Bárkaház, kajak-kenu szakosztály
- Várkert jelentős faállománya
- Fürdő
- Őrség közelsége
- Kertmozi
- Rába, Csörnös menté védett terület, az Őrségi Nemzeti Parkhoz tartozik, lápos rész van a kettő között. Védett tűzikés erdő, a Nemzeti Park túravezetői vezetnek ott túrákat.
- Szállások minősége Kisvároshoz képest jók. Van két szálloda, 3-4 panzió, amik színvonalasak.



Gyengeségek

- A Fő téren nincs kávézó, étterem „nincs miért bemenni”, terasz hiányzik
- Kastélyt „kívülről nézik”
- Szálláslehetőség kevés
- Egy-két étterem található, de egyik sem kiemelkedő
- Kevés turisztikai tapasztalat, „Vannak elképzelések, de ehhez kellenének olyan szakemberek, akik ezt ismerik, értik és jól tudják kommunikálni”
- Felelős és összefogás hiánya
- Fürdő „... nem érezzük a magunkénak. Jó hogy itt van, teljesen jó, csak ők abszolút az olaszokra, az osztrákokra, a németekre építenek. Szerintem a marketing is kifelé zajlik teljes mértékben. Itt alig látni valamit, kis kötelező reklámjuk van, meg semmi olyan kedvezmény nincs a körmendiek részére, ami például Szentgotthárdon vagy Sárváron vagy Bükön megvan.”
- Jelenleg elhanyagolt kastélykert
- Nincs éjszakai szórakozási lehetőség, 10-kor bezár minden
- Vallási turizmus túlzó megjelenése a kommunikációban „Én úgy gondolom, hogy az egész, mert építeni kellene, a Batthyány kultuszt változatlanul, de nemcsak a vallási és kultúra részét, mert az baj, hogy arra építettek fel mindent, amikor boldoggá avatták Batthyányt.”
- A szállások valamilyen szinten korlátozottak, ha lenne egy kiépített kemping, lehet, hogy sokkal többen jönnének.

Lehetőségek

- A turisztikai látnivalókból csomagajánlatok kialakítása
- Térségi összefogás Órségben
- A környékbeli látnivalókra történő „rácsatlakozás”, kis falvak értékei
- A Batthyány-kultuszra építve, a történelmi és az egyházi turizmus
- A vízi turizmus fellendülőben van, nemcsak Körmenten, hanem az egész országban
- A fürdő esetében komoly versenytársak vannak
- A fürdő a külföldi vendégeket tekinti célcsoportjának, nem kommunikál Magyarországon, és ez az árakon is meglátszik.
- Az igényeknek megfelelő színes, populáris kulturális programkínálat kialakítása



Veszélyek

- Munkalehetőségek csökkenése miatt kevésbé pezsgő a város, kevesebben használják, szolgáltatások szűnnek meg.
- Polgármester és vezetőség váltás: „Ha olyan vezetőség lenne a város élén, aki nem tudná tovább vinni az elkezdett utat.”
- A turista nem találja meg a valódi értékeket a rossz kommunikáció miatt
- Összefogás hiánya (térsgéi)
- Források elapadása: „ha a kastély üzemeltetését nézzük, hiszen szinte sehol sem rentabilis egy múzeum működtetése: ehhez a források megtalálása, a működtetés kigazdálkodása jelenthet veszélyt. A kastély önkormányzati kézben van.”
- A beruházások elmaradása, vagy nem olyan mértékűek lesznek, mint amelyet szeretnének
- Elkerülő út megépülésével kevesebb az átutazó

Egyediség, különlegesség

- Kosárcsapat
- Az első vidéki város volt, ahol 20-át tűzijátékkal ünnepelték.
- A kastély
- Rába
- AlteRába Fesztivál

Turistavonzó események

A város sok rendezvénnyel büszkélkedhet: Körmendi Napok a főtéren (5-6 nap), nyáron szabadtéri színpad a várudvarban, augusztus 19. csónakfelvonulás és tűzijáték, Tavasz Közös Napok (április), a várossá avatás ünnepe október 28. körül (3-4 nap), Adventi programok decemberben, Alterába fesztivál (egyhetes), ami a legjelentősebb szabadtéri fesztivál, több ezer embert vonz az országból.

A rendezvények kapcsán elhangzott vélemény szerint problémát jelent, hogy a szervezők nem kérdezik meg a lakosságot, hogy mit szeretnének, mit látnának a színpadokon szívesen, hanem a saját ízlésük szerint formálják az eseményeket.



Szórakozási lehetőségek

A szórakozási lehetőségeken javítani szükséges, főleg a fiatalok igényei szerint. Nincs mozi (az említett Kertmozin kívül), Szombathelyre vagy Szentgotthárdra kell utazni, ha moziba szeretnének menni. Színház vándortársulatokkal működik.

Kulturális helyszínek: örökségközpont, színház, Fő tér, kastély, a régi városrész, templomok, múzeum. A Kulturális Központban kisebb rendezvények vannak: szakkörök vagy például táncos rendezvények, mint a májusfa-kitáncolás.

Az *épített környezet* több kívánnivalót hagy maga után egy válaszó véleménye szerint az rendszer-váltás előtti időszakban több oda nem illő épületet építettek a belvárosban.

Természeti környezet: Rába-part, Kastélypark.

Hagyományok

Több hagyományt említettek:

- Augusztus 19.
- Körmendi Napok, amit a kastélyudvarban rendeznek, főzőversenyek, különböző kulturális programok
- sport, a tánc, illetve a kultúra területén az egyesületek munkáját kiemelték
- várossá avatás ünnepe
- Tavasz Ünnepe körében van a májusfa-kitáncolás is, ez is hagyomány.
- Csónakfelvonulás
- Déry-Balogh Ádám Tácegyüttes
- Kosárlabda 1962 óta egy erős közösséget alkot
- Belencsák késes dinasztia, apáról fiúra szálló kézműves mesterség
- A kereskedelmi jelleg, a piac körzet jól megmaradt. A környéken Körmend egy központi település szerepet tölt be.

Versenyársak turisztikai szempontból:

- Szombathely
- Celldömölk nagyságrendileg
- Szentgotthárd nagyságrendileg: „még közelebb van a határhoz az átjövő turisták még egy 20 évvel ezelőtt Körmendig jöttek, mert Gotthárdon semmi nem volt. Az kiépült, szépen felfej-



lódott, észrevették az ottaniak, gondolkodtak, hogy miért jönnek el Körmendig az emberek, amikor oda csináljuk a fodrászatot, a fogorvosi rendelőt, a butikokat és szépen megálltak, minek mennék Körmendre, és ezáltal leépült ez a fajta lehetőség.”

- Sárvár
- Kőszeg

Jövőkép

Jövőképük általában pozitív, fejlődő vagy fejleszthető turizmusról beszéltek a válaszadók. Fejlesztési lehetőség a Kastély, Rába-part, Őrséghez való kapcsolódás, amikhez a pozitív jövőkép kapcsolódik.

Az turisztikai erőforrások kihasználtságával jelenleg többnyire elégedetlenek a válaszadók, de bíznak a jövőbeli említett fejlesztésekben.

TURISZTIKAI FEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEK ÉS MÁRKÁZÁS

Javasolt turisztikai fejlesztési irányok, programötletek:

- A környéken élőket bevonni a városba.
- Más múzeumok kiállításait a városba hozni, elsősorban helyi célcsoportra gondol a válaszadó,
- Konferenciaterem építése után konferenciaturizmus fejlesztése,
- A kastély és a kastélyegyüttes az egy látogatónak maximum egy napi programot tud nyújtani, és emellett be kell csatlakozni az Őrségbe
- Körmend-Zalalövő vasútvonal fejlesztése, ami nincs kihasználva: „meglévő pálya, akár azt, hogy egy kisvasúttal – jelen pillanatban ez az enyészeté – kihasználni. De ha naponta lemenne az Őrségbe egy kis vasút, ami levinné az Őrségbe az embereket, akár kerékpárral, meg vissza, mert nem mindenki vállalja a 60-70 km-t egy nap, de 30 km-t megtesz. Ami még elképzelhető, hogy ezt a vasúti pályát kerékpárúttá fejleszteni, mert olyan területeken megy végig, hogy aki nem járt arra, az nem is tudja.”
- Étterem kerthelyiséggel a Fő térre.
- „A Rába és Pinka összefolyásánál olyan élőhelyek vannak, amik szinte csodálatossá teszik ezt a tájat. Ha ezt lassú turizmusnak nevezzük, a táj, a két folyó találkozási közti terület, meg a Hegyalja kezdete, a Zalai-dombság vége, mind olyan részek, amik kimondottan érdekesek. Itt kerékpárutak fejleszthetők, mert ott egyszerre megindul a futás, a gyaloglás, a kerékpározás.”



- Tervezett projekt, hogy Körmend és Óriszentpéter kerékpáros útvonallal legyen összekötve. „Ha ide hozzuk az embereket, akkor a Rába-parton lesz felépítve egy olyan fogadóhely, ahol egy kis büfé, egy kis szórakozás, sport lehetőséget ad arra, hogy itt leüljenek és pihenjenek egyet.”
- Szállással kapcsolatos fejlesztések, vagy ösztönzés szállásépítésre.
- A kastély és a hozzá tartozó kastélykert fejlesztése.
- A Rába fejlesztése.
- Belvárosban cukrászda, kávézó, fagyizó (már nyitottak), büfé (hosszabb nyitva tartással).
- Rába-parti rendezvények erőteljesebb kommunikációja.
- Gyermekeprogramok és rendezvények szervezése.
- Fellépők a rendezvényeken ne a szervezők igénye szerint, hanem a célcsoport igénye szerint legyenek biztosítva.
- Kis színpad a Fő térre, ahol állandó fellépések lehetnek.
- Kollégiumban gyerekcsoportoknak szálláslehetőség biztosítása.
- Várkertben tanösvényszerű interaktív játékok.
- Fiataloknak szabadidő eltöltésére helyek kialakítása pl. gördeszka pálya. Tiniknek kulturált, sporttal is összefüggő szórakozási lehetőség, akár a Rába parton.
- Várkertben szökőkút, a Batthyány szobor mellett, padokkal.
- Makettet a Fő téren, amin a város szerkezete látható.
- Sétáló audio guide-ok.
- Dotto.
- A kemping, a Rába part megújítása.
- Rába- strand fejlesztése.
- Rábán Bereki Bárkás sportegyesülettel túrákat szervezni.
- KÖRMEND embernagyságú betűkből álló felirat készítése

Javasolt konkrét programok

- (1) Konferencia helyszín fejlesztése (pl. orvosi konferenciák, díjátadók).

Az országos és helyi vezetésnek kellene együttműködni, illetve kormányzati és EU-s forrásokból lehetne megvalósítani.

Feltételek: Kastély felújítása, termek kialakítása

- (2) Múzeumok közötti kiállításcsere országos viszonylatban. „Kiskunfélegyházára elvisszük és bemutatjuk: így néz ki az őrségi. Nem valaminek a része, nem csak pár tárgyat kérünk, hanem



összeállítunk ilyet. Nem megy el, nem fogyaszt annyit, ez bizonyos szereplőknek nem lesz jó, de környezettudatosabb megoldás. Ha idehozzuk az alföldi tanyavilágot, akkor a helyinek nem kell elmenni.”

Feltétele a megfelelő kiállítási környezet biztosítása.

(3) Kastélyfejlesztés. 10 éven belül a teljes épületegyüttes megújulására van esély.

A volt cipőgyári épületek elbontása, ami egy barnamezős beruházás, és ott történne egy közösségi tér kialakítása színpaddal, mobil lelátókkal. Van elnyert forrás, de ez a projekt még forráshiányos.

Szereplők: az állam adja a forrást; az önkormányzat, mint az ingatlan vagyonkezelője és fenntartója, illetve a Batthyány Örökségközpont Non-profit Kft., amit az önkormányzat hozott létre, a kastély fenntartására és működtetésére.

Forrás: Kormányzati és EU-s forrás, önkormányzati önerő.

Megvalósuláshoz kell: források megléte fontos, illetve, hogy a sokszor eltérő elképzeléseket össze lehessen hangolni. Az állam adja a pénzt, van egy elképzelés, hogy mit szeretne, az önkormányzat tudja, mit szeretne, ő lesz a fenntartó. Ezeket az érdekeket kell összehangolni, kompromisszumokat kötni.

(4) Vadvízi turizmus, a Rába-part fejlesztése, ököcentrum, strand, fitnesspark kialakítása. Mind azt a célt szolgálják, hogy pár napot, egy hetet el tudjanak itt tölteni a látogatók, és innen kiindulva túrázhatnak.

Szereplők: önkormányzat, civilek és vállalkozók, lakosság.

Forrás: EU-s források. Mindenképpen pályázatból lehetne magvalósítani. De ha mondjuk, egy civil szervezet be pályázik, arra, hogy Rába turizmusának fellendítése és veszünk 20 kenut, megfelelő felszereléssel, ezzel már el lehet indulni. Szakemberek, túravezetők képzése is elengedhetetlen. Rába még mindig egy vadvíz.

Feltételek: pénz.



Slow turizmus

Slow turizmust a Kastély köré szerveződve látják megvalósíthatónak, amihez a városvezetés, lakosság, civil szervezetek együttműködése szükséges.

A helyi gasztronómia feledésbe merült, szükségesnek látják a hagyományok megújítását. „Hát valamikor volt egy nagyon jó szakács a Berki csárdába, Pilnei Zoltán, de már nem ő van, ő egy hihetetlenül jó szakács volt. Ő előadásokat is tartott, helyi ételeket készített.” A Berki Csárdát mások is említették, ahol a helyi specialitások fogyaszthatók.

Slow turizmust támogatná a gyógyfűvek turisztikai célú hasznosítása is, az arra épülő rendezvények.

A helyi piac kapcsán szóba került az is, hogy sok kistermelő van Körmenden és a környéken. A termékekre építve lehetne termelői piacot létrehozni, ami kezdődhet a piacon (jelenleg zömében idősek árulnak itt), de akár egy városi rendezvény kapcsán faházakban is.

Turisztikai célú kommunikációs üzenetek

Az interjúalanyok a következő turisztikai célú kommunikációs üzeneteket határozták meg:

- Csendes, élhető város, ahol nagy a közbiztonság, ahol megtalálja mindenki a saját szórakozási lehetőségét.
- „Ha idejössz, hozd Magaddal az otthonodat is.”
- Az üzenet ne trendekre épüljön, hanem állandó értékre.
- Megállni és megnyugodni.
- Minden időben jó együtt lenni Körmenden.
- Van egy jelmondata a helyi Alterába fesztiválnak: „Az ország legnagyobb kerti partija”. Nem nagyváros, de élhető, szimpatikus és kisvárosi, barátságos hangulat.
- Az Őrség kapuja. Akár innen be lehet barangolni az egész Őrséget.
- Fákkal teli nyugodt kistelepülés.
- Jó levegő.
- Rába folyó.
- Kastély.
- „Körmend az élhető város.”
- „Körmend úton, vízen, vasúton.”
- „Színes kulturális kavalkáddal Körmend téged vár.”
- „Életre szóló élmények a Nyugati végeken.”
- Az ország legnagyobb medencéjével rendelkező fürdője.
- „Kicsit vad, kicsit romantikus.”



- „Körmend egy jó hely, mert nagyon sok minden van elérhető távolságra.”
- Fiataloknak szóló rendezvények, fesztiválok.

Javasolt kommunikációs eszközök

A válaszadók említették a turista irányító táblákat, amelyek az átutazókat megállítanák a településen. Az online kommunikáció támogatott, a közösségi média erősítését javasolják. Egy válaszadó említette, hogy ebben sokat fejlődtek az utóbbi néhány évben. Imázsfilm is készül egy projekten belül. A facebook mellett az Instagram került említésre. A városi honlap megújult néhány évvel ezelőtt, így most szépnek és tartalmasnak tartják.

Említették, hogy olyan applikációk is készíthetők, amelyen minden információ megtalálható a turisztikai célú üzenetektől a közszolgáltatásokig.

A városvezetés Budapesten megjelenik különböző rendezvényeket, amelyet egyes válaszadók hasznosnak tartanak, míg mások nem. Ezzel kapcsolatban említették, hogy a hatásoságmérés nem megoldott, amire mindenképpen kellene figyelmet fordítani a kommunikációs eszközök alkalmazásakor. Javasolták felvenni a kapcsolatot akár a közeli városokkal, a főbb látogatott területekkel, ahol kölcsönös megegyezéssel ki lehetne helyezni a Körmendre invitáló szóróanyagokat. A kiadványok esetében a képekkel teli változatot javasolják, az informatív kiadványokat nem olvassák el a vélemények szerint.

Az egyik válaszadó készített egy logót (le is van védve), amiben a meghatározó körmendi érték szerepelnek: Kastély, Rába, kosárlabda.

A Múzeum részt vett a Múzeumok Majálisán (május 18.) a Nemzeti Múzeumban, ahol sok vidéki múzeum megjelenik. A kétnapos rendezvényen nagy volt a tömeg, és olyan sok ember szerzett tudomást a körmendi múzeumról, Körmendről. Más szereplők is beszámoltak arról, hogy különböző rendezvényeken vesznek részt az országban (pl. kosárcsapattal), aminek imázsépítő szerepe van.

Említést kapott még a TV és rádió.



Nyomtatott eszközök esetében említették a térképeket a városról, ábrázolva azon, hogy milyen nevezetességek láthatók a belvárosban. Az élménydús, mozgalmos képeket támogatják, amelyeken emberek is szerepelnek.

Kihasználatlan turisztikai vonzerő, amelyről kevesen tudnak

A városban a marketing hiánya jellemző, ezért a turisztikai látványosságokról nem tudnak a látogatók. Említették:

- Rába, amit elkezdtek fejleszteni.
- református Harangi freskó elég egyedülálló, kettő van az országban, a másik Debrecenben, és mindkettőt Harangi Jenő festette.
- a holokauszt emlékmű érdekes, mert egy Herendi Porcelán, egyedi fotó technikai eljárással készített emlékmű. Polgár Ildikó Munkácsy díjas keramikus művész alkotása.
- A Vadászlak, ami nemrégiben került felújításra.
- Tőzike virágzás tavasszal, Dobogó erdő. A töltésen 3 km-es túra a központból.

A város jelképeként említették:

- Kosárlabda.
- Batthyány-kultusz, ami a keresztény körökben elég elterjedt. Aki idejön és valamilyen formában kapcsolatba kerül vele, az maradandó élményt jelent.

Megkérdeztük a válaszadókat, hogy mit tudnak arról, mi az az identitás, életstílus elem, amit a közösségi médiában közvetít a turista, ha Vasvárról posztol. A következő válaszok érkeztek:

- Kastély
- Nyugalom
- Kosármeccs
- Fürdő
- Barátságosság, vidámság, a környezet tisztasága.
- Alterábások: háttérben víz, part



Turisztikai célcsoport

- Magyarország lakossága
- Inkább fiatalok, mert pezsgőbbé teszik a várost, jobban viszik a híret, megosztják élményeiket
- 40 év körüli, családosturisták, akik már megfelelő anyagi körülményekkel rendelkeznek az utazáshoz
- Az idősebb korosztály, akik tudják mit jelent: megállni és megnyugodni.
- Hotelben külföldiek: németek, osztrákok, olaszok.
- Gyerekek és a fiatal felnőttek, osztálykirándulók
- Fiatal, családostok
- 50-60 évesek: aktív szabadidő eltöltés, kerékpár, gyalogos turizmus. A településekkel párhuzamosan a 8-as úton lehet biciklizni.

Kiemelt jellemzők összefoglaló vizsgálata

Végül megkértük a válaszadókat, hogy lényegre törően foglalják össze a főbb turisztikai szempontokat Vasvár tekintetében, a legkiemelkedőbb jellemzőket megemlítve.

1) Turisztikai vonzerő

- Kastély
- Rába
- Kosárlabda
- Atmoszféra, amit Körmen és az Őrség közötti terület biztosítani tud

2) Elérhetőség

- A nyolcas, a nyolcvanhatos
- Rába folyó, amit most kezdenek kiaknázni
- Nagyon jó
- Vasúton tökéletes, közutat fejlesztik

3) Élmények és programok

- Rába-part
- A város által rendezett főtéri rendezvények
- Augusztus 19-i rendezvények
- Hiányos
- A Városi Ünnepek, hagyományőrző programok
- Kerékpáros turizmus



- Gyalogos-, bakancsos turizmus

4) Utazási ajánlatok és csomagok

- Őrséggel összefogva (Őriszentpéter, Szentgotthárd, Körmend háromszög)
- Szükségesnek tartják
- Tourinform irodán keresztül vannak olyan ajánlatok, amik a környékre, 20-30 km-es körzetre vonatkoznak

5) Támogató szolgáltatások

- Megfelelőek, de nem kiemelkedők
- Gasztronómiai fejlesztések szükségesek
- Transzfer szolgáltatások (gyalogos túrázóknak, csomagok, autós kíséret)

6) Turisztikai infrastruktúra

- Megfelelő.
- Szállásfejlesztés
- Kemping fejlesztése
- Kerékpárút fejlesztése
- Természetjáró útvonalak karbantartása, fejlesztése

Jó példák

Jó példaként említik Szombathelyet a Savaria Karnevállal: „az embereket a hasukon keresztül kell megfogni”. Említik még Sárvárt, ahol nagyon jól működik a fürdő, a köré épített programok. Jó példa a pápai kastély. Csehországban, Lengyelországban olyan közösségi terek (parkok is), ahol kiülhetnek az emberek társasággal, sörrrel.

Eger a várával, ami felépült köré, effektíve még fürdő beruházásokkal jó példa. További említések:

- Büki gyógybornapok
- veszprémi utcazene fesztivál
- Szombathelyen makett a Fő téren, amin a város szerkezete van.
- „USA-ban voltunk, leginkább sporteseményekhez kapcsolódóan, hatalmas tömegeket tudtak megmozgatni, futás, maraton, kosárlabda. De lehet, hogy itt is érdemes lenne futóversenyeket szervezni Körmenden. Volt Körbe Körmend régen. Meg lehetne hirdetni tágabb körben. Mi külföldön szállodában laktunk és a szálloda is hirdette és kedvezményt kaptunk. Fel lehetne eleveníteni a futóversenyt, a környéken vannak maratonfutók.”



Kvantitatív fázis - Kérdőíves megkérdezés eredményeinek bemutatása

A kvantitatív kérdőíves személyes megkérdezés célja az volt, hogy megismerjük a lakosság véleményét lakóhelyükről, annak fejlesztési lehetőségeiről, turisztikai adottságairól. Célunk volt még az attitűdök feltárása a városmárka kialakításához. kutatás kérdéskörei a következők voltak:

- lakóhellyel való elégedettség
- a település jellemzése
- városi szolgáltatások iránti igények
- fejlesztési javaslatok
- lakosság által használt információforrások, kommunikációs csatornák
- turistákkal szembeni attitűdök
- település turisztikai értékei, vonzerő leltár
- kihasználatlan turisztikai vonzerő
- rendezvénykínálat
- turizmusfejlesztési javaslatok

A minta nagysága 112 fő volt. A kérdezés 2019 nyarán zajlott a településen.

A minta megadása:

Életkor Körmend férfi

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	20-29 év	9	17,6	18,0	18,0
	30-39 év	12	23,5	24,0	42,0
	40-49 év	8	15,7	16,0	58,0
	50-59 év	10	19,6	20,0	78,0
	60-74 év	11	21,6	22,0	100,0
	Total		50	98,0	100,0
Missing	System	1	2,0		
Total		51	100,0		

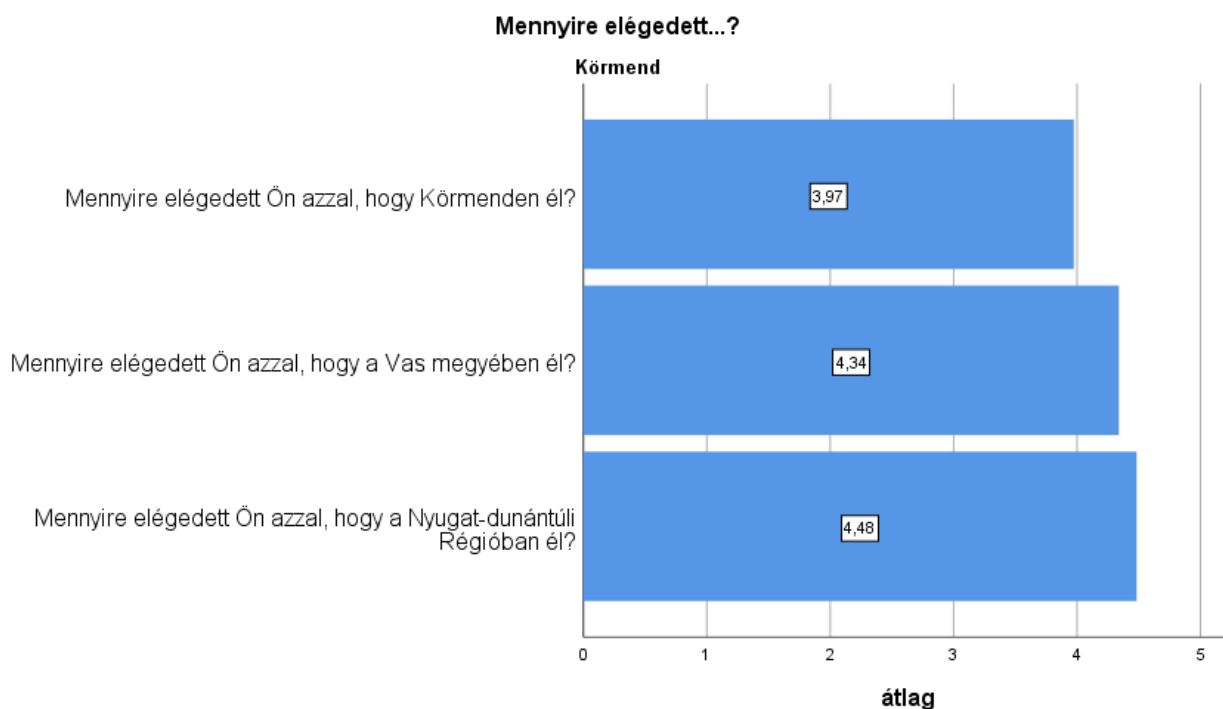
Életkor Körmend nő

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	20-29 év	9	15,8	16,1	16,1
	30-39 év	9	15,8	16,1	32,1
	40-49 év	8	14,0	14,3	46,4
	50-59 év	13	22,8	23,2	69,6
	60-74 év	17	29,8	30,4	100,0
	Total		56	98,2	100,0
Missing	System	1	1,8		
Total		57	100,0		

Lakóhellyel való elégedettség

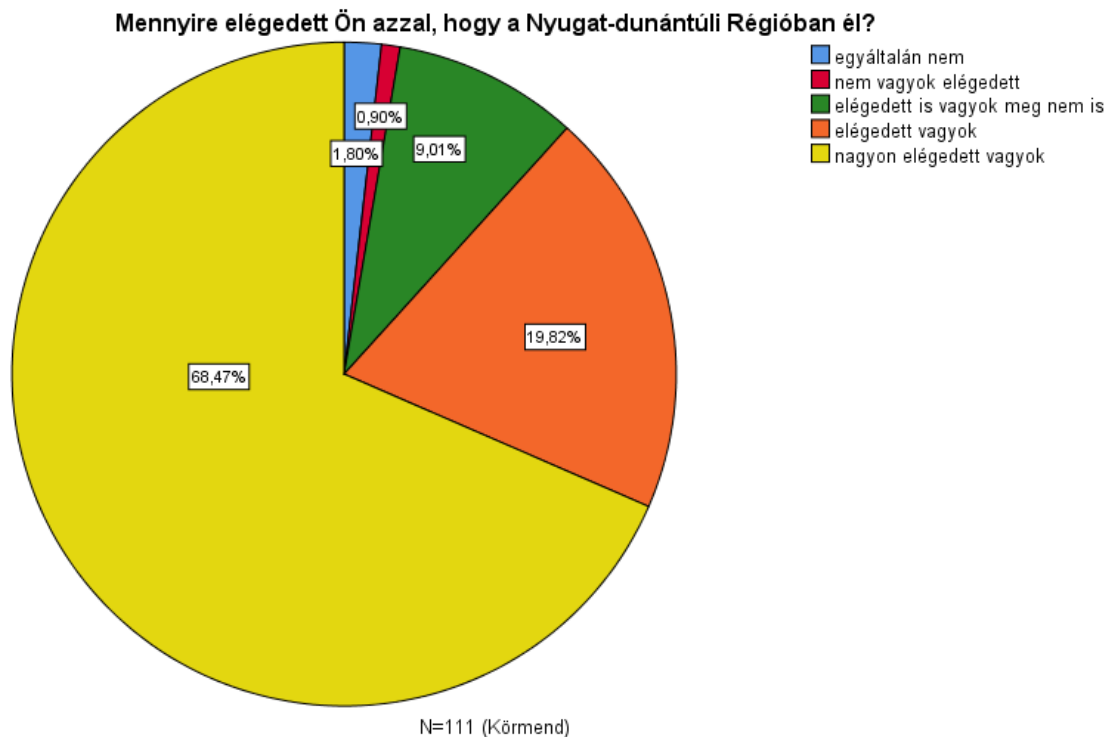
A válaszadók összességében elégedettek lakóhelyükkel. Az egytől ötig terjedő elégedettségi skálán (ahol 5 jelentése nagyon elégedett) történő értékelés átlagai:

- Nyugat-Dunántúllal való elégedettség: 4,48
- Vas megyével való elégedettség: 4,34
- településsel való elégedettség: 3,97



	N	Minimum	Maximum	Átlag	Szórás	Variancia
Mennyire elégedett Ön azzal, hogy a Nyugat-dunántúli Régióban él?	111	1	5	4,52	0,840	0,706
Mennyire elégedett Ön azzal, hogy a Vas megyében él?	111	1	5	4,38	0,944	0,892
Mennyire elégedett Ön azzal, hogy Körmenden él?	110	1	5	4,05	1,184	1,402

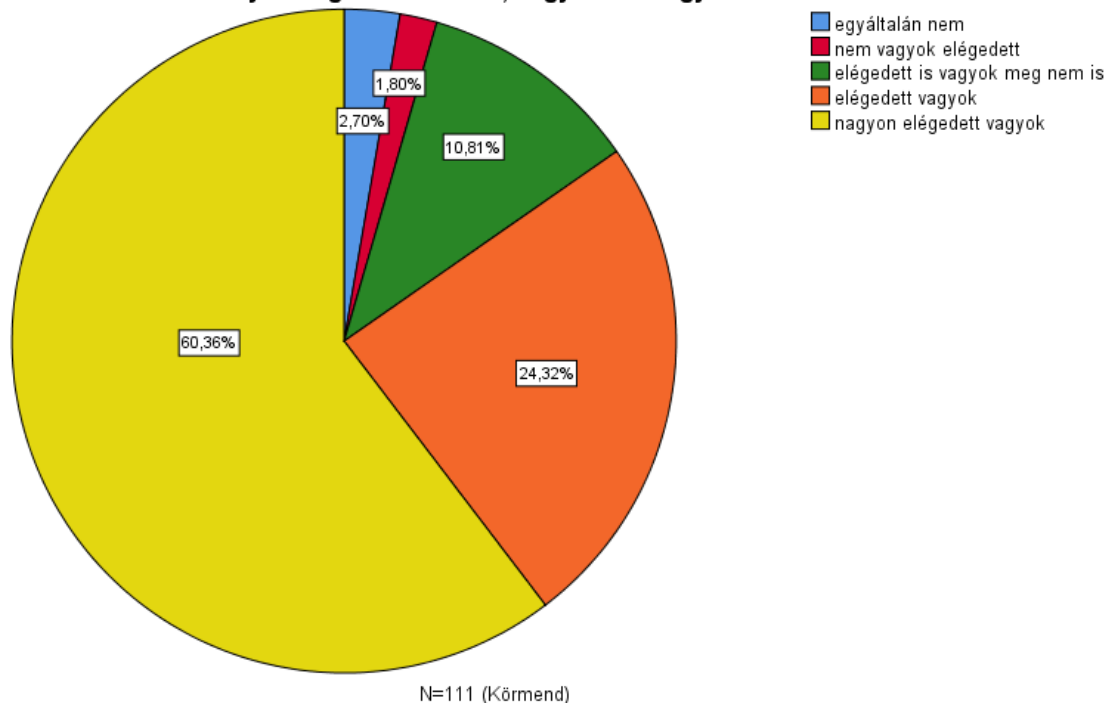
A következő ábrák az egyes területtípusokkal való elégedettség átlagait részletezik.



Mennyire elégedett Ön azzal, hogy a Nyugat-dunántúli Régióban él?

	Említések száma	Gyakoriság (%)	Érv. gyakoriság (%)	Kumulált gyakoriság (%)
Érv. egyáltalán nem	2	1,8	1,8	1,8
nem vagyok elégedett	1	,9	,9	2,7
elégedett is vagyok meg nem is	10	8,9	9,0	11,7
elégedett vagyok	22	19,6	19,8	31,5
nagyon elégedett vagyok	76	67,9	68,5	100,0
Összesen	111	99,1	100,0	
NV/NA	1	,9		
Összesen	112	100,0		

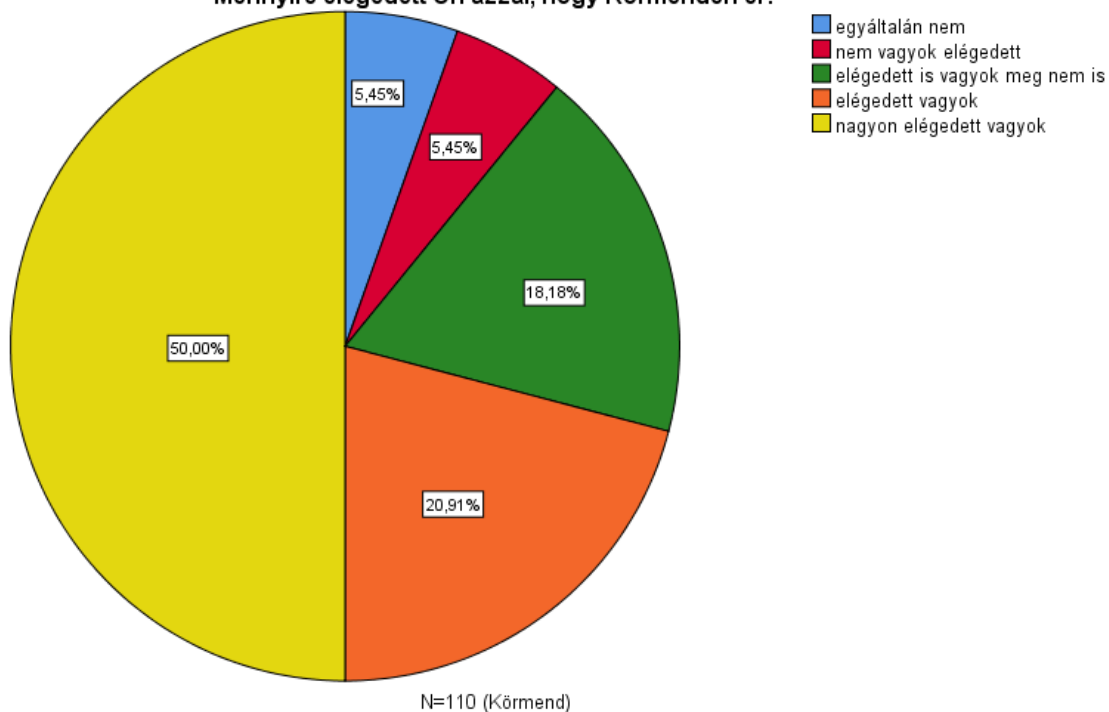
Mennyire elégedett Ön azzal, hogy a Vas megyében él?



Mennyire elégedett Ön azzal, hogy a Vas megyében él?

		Említések száma	Gyakoriság (%)	Érv. gyakoriság (%)	Kumulált gyakoriság (%)
Érv.	egyáltalán nem	3	2,7	2,7	2,7
	nem vagyok elégedett	2	1,8	1,8	4,5
	elégedett is vagyok meg nem is	12	10,7	10,8	15,3
	elégedett vagyok	27	24,1	24,3	39,6
	nagyon elégedett vagyok	67	59,8	60,4	100,0
	Összesen	111	99,1	100,0	
NV/NA		1	,9		
Összesen		112	100,0		

Mennyire elégedett Ön azzal, hogy Kőrmenden él?

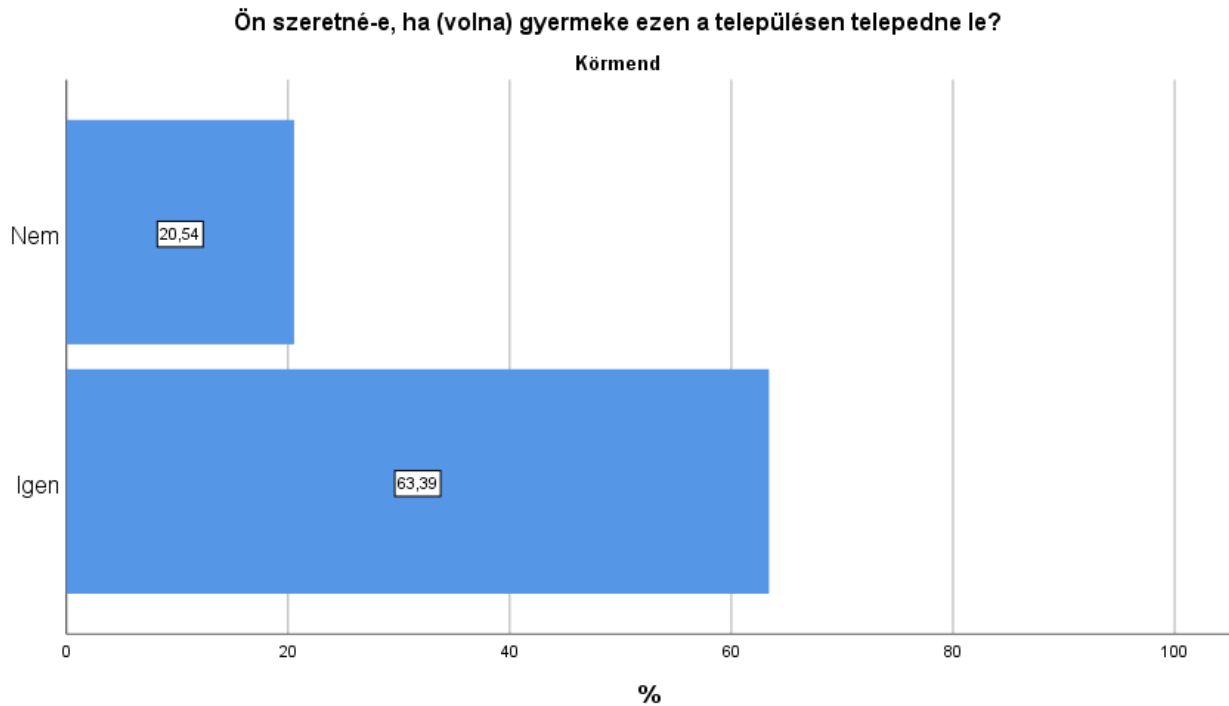


Mennyire elégedett Ön azzal, hogy Kőrmenden él?

		Említések száma	Gyakoriság (%)	Érv. gyakoriság (%)	Kumulált gyakoriság (%)
Érv.	egyáltalán nem	6	5,4	5,5	5,5
	nem vagyok elégedett	6	5,4	5,5	10,9
	elégedett is vagyok meg nem is	20	17,9	18,2	29,1
	elégedett vagyok	23	20,5	20,9	50,0
	nagyon elégedett vagyok	55	49,1	50,0	100,0
	Összesen	110	98,2	100,0	
NV/NA		2	1,8		
Összesen		112	100,0		

Gyermeke lakóhelyén maradásának támogatása

A válaszadók 63,39 %-a szeretné, vagy szeretne volna, ha gyermeke a településen telepedne le.



Mi jelképezi a települést

A nyitott kérdésre kapott válaszokat a következő táblázatban szemléltetjük. A válaszadók közül a legtöbben a kastélyt (30%), a Rábát, Rába-partot (15,83%), a kosárlabdát (15%) említették. Legkevesebben a színházat (0,83%), a Mária szobrot (0,83%), a Csónakázó tó (0,83%), valamint a fűvösokat (0,83%) jelölték meg számukra fontos jelképként. A megkérdezettek 5,83%-a gondolja a város jelképeinek a várat, és 5%-uk a Várkertet. A felmérésben résztvevők közül 1,67% említette a jó munkahely lehetőségét, jellegzetes kisvárosi létet, tiszta szép környezetet, sportéletet, Fő teret, barátságos embereket, kedves várost, nyugodtságot, békességet, biztonságot, közösséget és az összetartozást.



Mi jelképezi Ön számára a települést?	Említések száma	Gyakoriság
Kastély	36	30,00%
Rába, Rába part	19	15,83%
kosárlabda	18	15,00%
vár	7	5,83%
Várkert	6	5,00%
Batthyányiak	5	4,17%
Polgármester	3	2,50%
Béri Balogh Táncegyüttes	3	2,50%
sportcsarnok	3	2,50%
jó munkahely lehetőség, munkahely	2	1,67%
jellegzetes kisváros	2	1,67%
tiszta, szép környezet	2	1,67%
sportélet	2	1,67%
Fő tér	2	1,67%
barátságos emberek, kedves város	2	1,67%
nyugodtság, békesség, biztonság	2	1,67%
A közösség, összetartozás	2	1,67%
színház	1	0,83%
Mária szobor	1	0,83%
Csótó	1	0,83%
fúvósok	1	0,83%
Összesen	120	100,00%

Település jellemzői

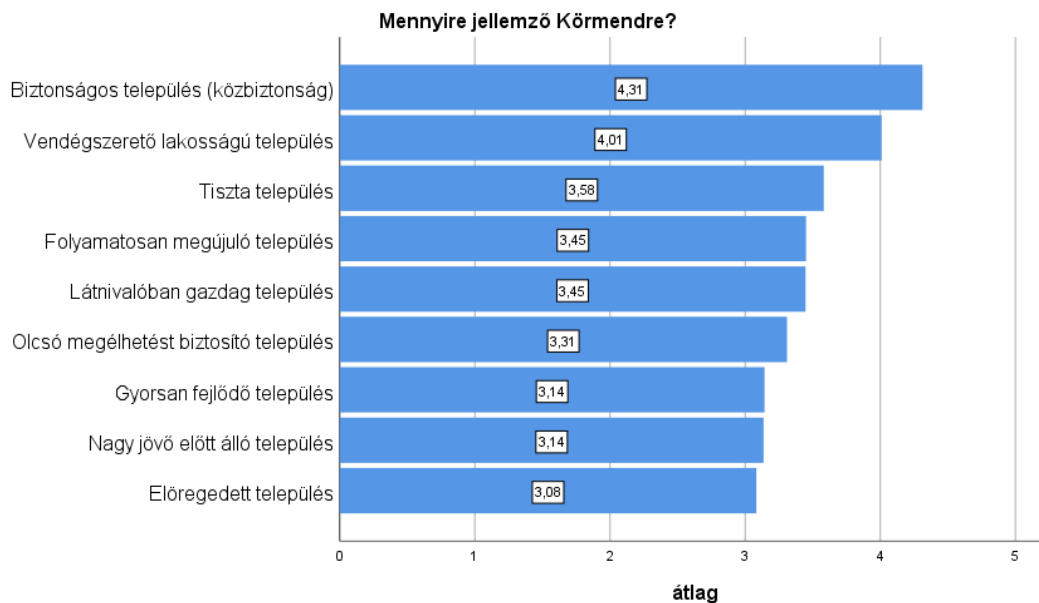
A válaszadók egytől ötig terjedő skálán (ahol 5 jelentése nagyon jellemző) értékelték, hogy mennyire jellemzők a településre a következő szempontok:

- látnivalóban gazdag település
- folyamatosan megújuló település
- tiszta település
- gyorsan fejlődő
- vendégszerető lakosságú település
- nagy jövő előtt álló település
- előregedett település
- olcsó megélhetést biztosító
- biztonságos (közbiztonság)

Körmentre legjellemzőbbnek a biztonságot tartották (4,31-es átlag), amit a vendégszerető lakosság (4,01), majd a tiszta település (3,58) követett. Közepesre értékelték a következő szempontokat:

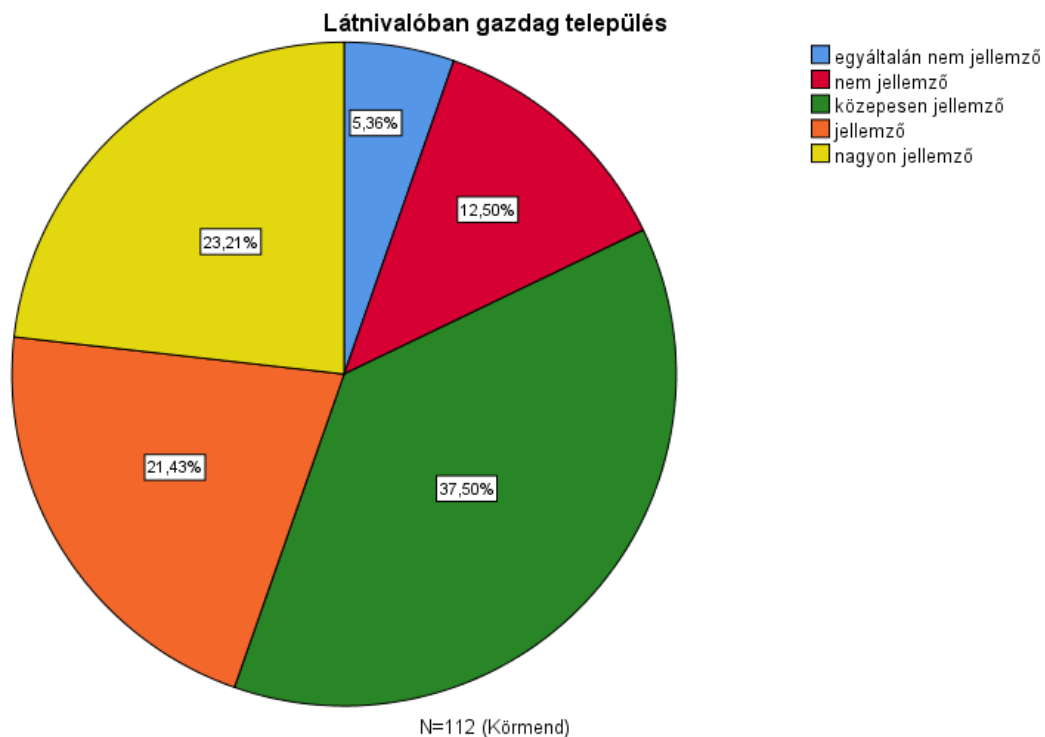
- folyamatosan megújuló település (3,45)
- látnivalóban gazdag település (3,45)
- olcsó megélhetést biztosító település (3,31)
- gyorsan fejlődő (3,14)
- nagy jövő előtt álló település (3,14)

Nem tartják jellemzőnek a válaszadók a településre azt, hogy elöregedett lakosságú (3,08).



	N	Minimum	Maximum	Átlag	Szórás	Variancia
Látnivalóban gazdag település	112	1	5	3,45	1,138	1,294
Folyamatosan megújuló település	111	1	5	3,45	1,166	1,359
Tiszta település	110	1	5	3,58	1,152	1,328
Gyorsan fejlődő település	112	1	5	3,14	1,039	1,079
Vendégszerető lakosságú település	110	1	5	4,01	,963	,927
Nagy jövő előtt álló település	110	1	5	3,14	1,267	1,605
Elöregedett település	108	1	5	3,08	1,326	1,759
Olcsó megélhetést biztosító település	110	1	5	3,31	1,056	1,115
Biztonságos település (közbiztonság)	112	1	5	4,31	,891	,793

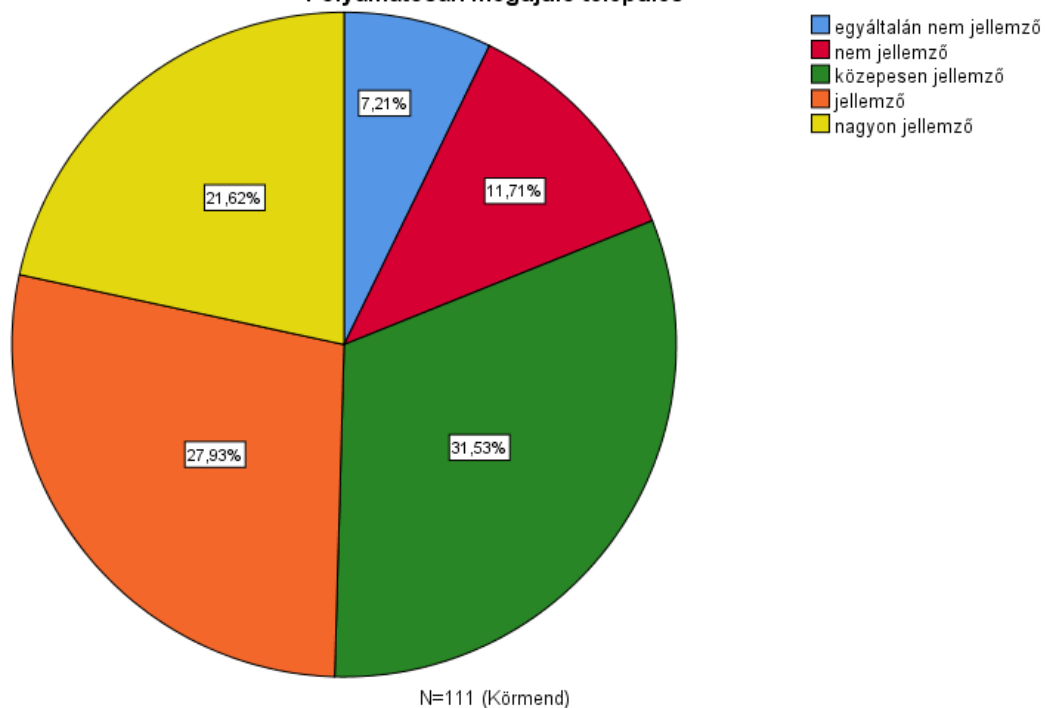
A következő ábrák és táblázatok az egyes szempontok átlagértékelésének részleteit szemléltetik.



Látnivalóban gazdag település

Érv.		Említések száma	Gyakoriság (%)	Érv. gyakoriság (%)	Kumulált gyakoriság (%)
	egyáltalán nem jellemző	6	5,4	5,4	5,4
	nem jellemző	14	12,5	12,5	17,9
	közepesen jellemző	42	37,5	37,5	55,4
	jellemző	24	21,4	21,4	76,8
	nagyon jellemző	26	23,2	23,2	100,0
	Összesen	112	100,0	100,0	

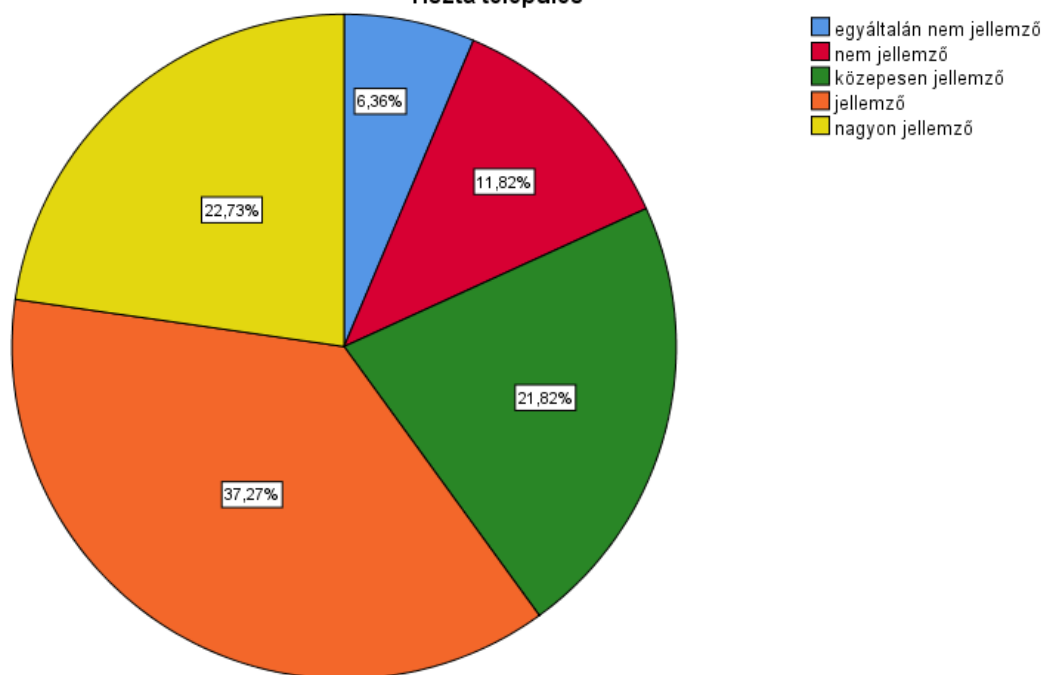
Folyamatosan megújuló település



Folyamatosan megújuló település

Érv.		Említések száma	Gyakoriság (%)	Érv. gyakoriság (%)	Kumulált gyakoriság (%)
Érv.	egyáltalán nem jellemző	8	7,1	7,2	7,2
	nem jellemző	13	11,6	11,7	18,9
	közepesen jellemző	35	31,3	31,5	50,5
	jellemző	31	27,7	27,9	78,4
	nagyon jellemző	24	21,4	21,6	100,0
	Összesen	111	99,1	100,0	
NV/NA		1	,9		
	Összesen	112	100,0		

Tiszta település

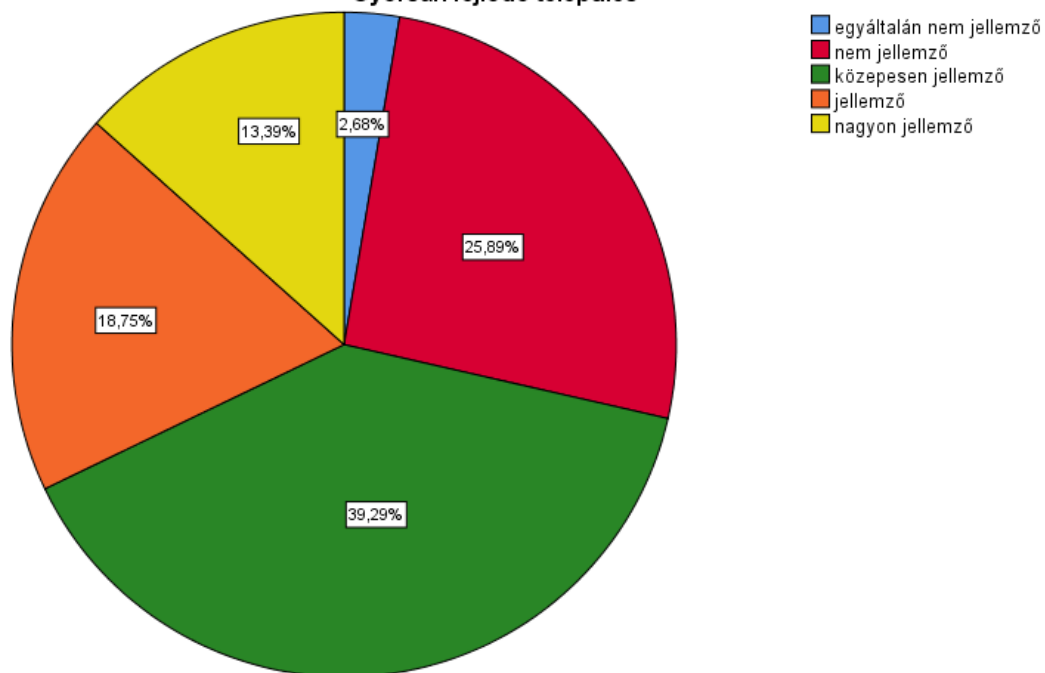


N=110 (Körmend)

Tiszta település

Érv.	Említések száma	Gyakoriság (%)	Érv. gyakoriság (%)	Kumulált gyakoriság (%)
egyáltalán nem jellemző	7	6,3	6,4	6,4
nem jellemző	13	11,6	11,8	18,2
közepesen jellemző	24	21,4	21,8	40,0
jellemző	41	36,6	37,3	77,3
nagyon jellemző	25	22,3	22,7	100,0
Összesen	110	98,2	100,0	
NV/NA	2	1,8		
Összesen	112	100,0		

Gyorsan fejlődő település

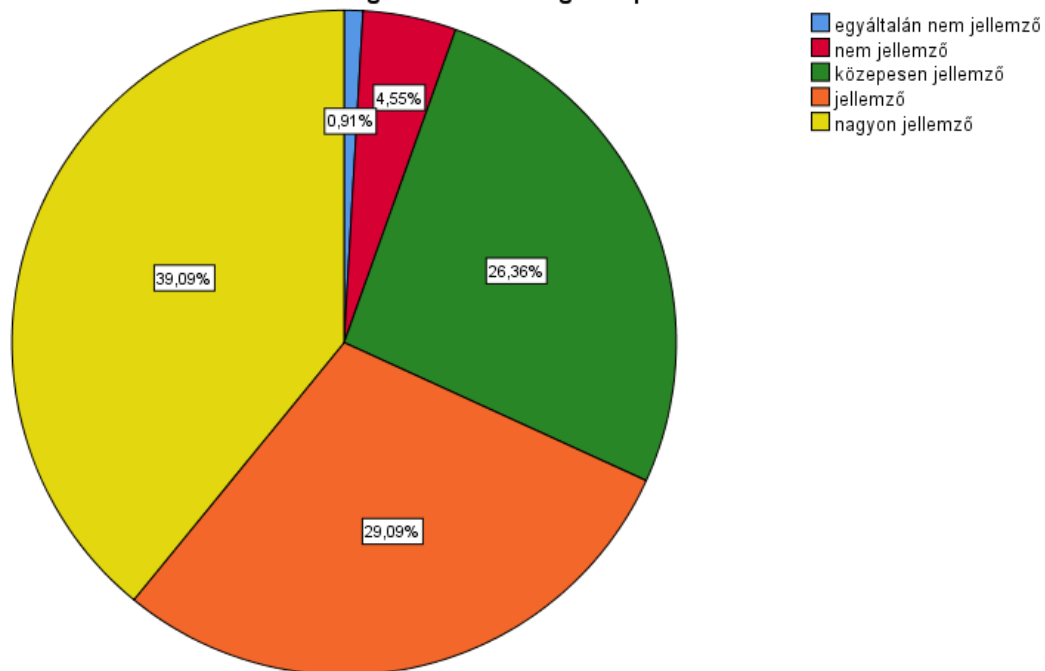


N=112 (Körmend)

Gyorsan fejlődő település

Érv.		Említések száma	Gyakoriság (%)	Érv. gyakoriság (%)	Kumulált gyakoriság (%)
Érv.	egyáltalán nem jellemző	3	2,7	2,7	2,7
	nem jellemző	29	25,9	25,9	28,6
	közepesen jellemző	44	39,3	39,3	67,9
	jellemző	21	18,8	18,8	86,6
	nagyon jellemző	15	13,4	13,4	100,0
	Összesen	112	100,0	100,0	

Vendégszerető lakosságú település

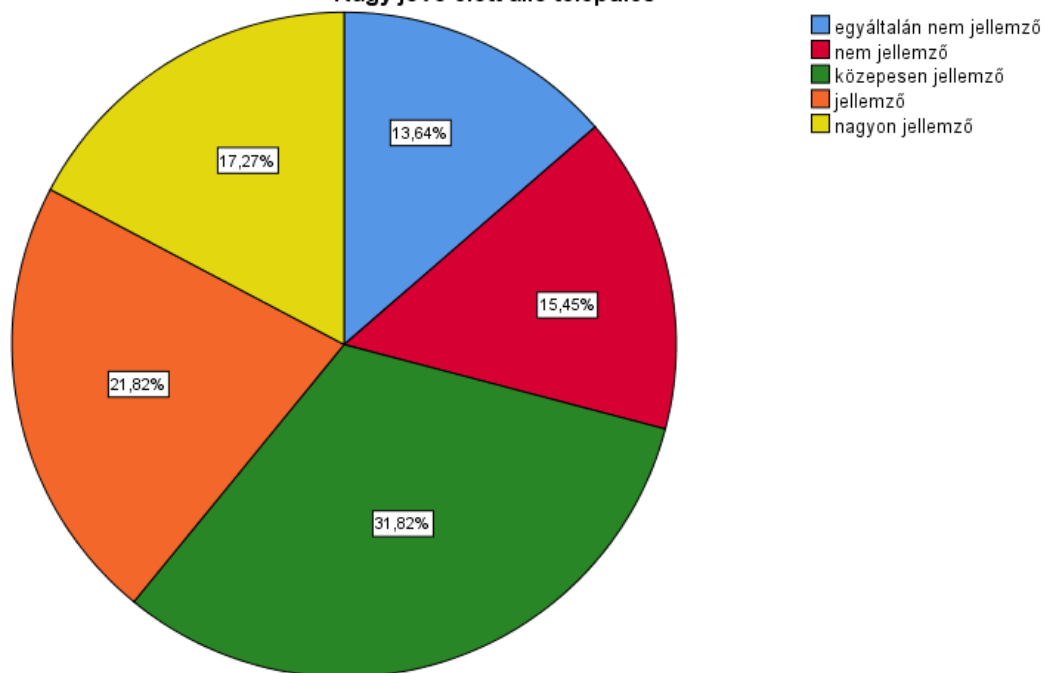


N=110 (Kőrmend)

Vendégszerető lakosságú település

Érv.		Említések száma	Gyakoriság (%)	Érv. gyakoriság (%)	Kumulált gyakoriság (%)
Érv.	egyáltalán nem jellemző	1	,9	,9	,9
	nem jellemző	5	4,5	4,5	5,5
	közepesen jellemző	29	25,9	26,4	31,8
	jellemző	32	28,6	29,1	60,9
	nagyon jellemző	43	38,4	39,1	100,0
	Összesen	110	98,2	100,0	
NV/NA		2	1,8		
Összesen		112	100,0		

Nagy jövő előtt álló település

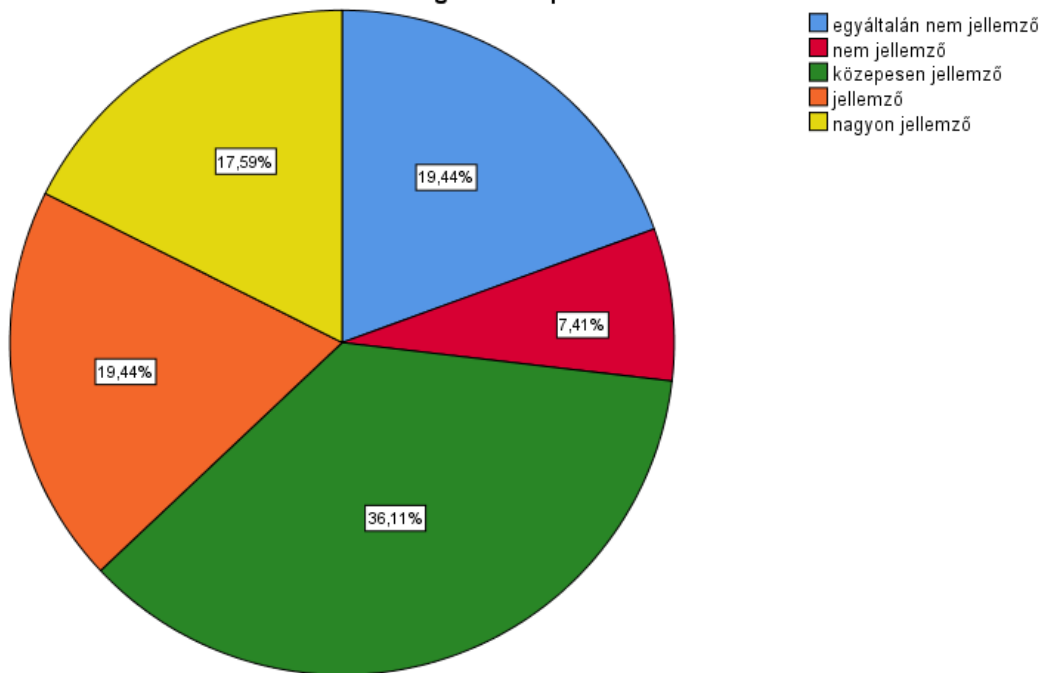


N=110 (Kőrment)

Nagy jövő előtt álló település

	Említések száma	Gyakoriság (%)	Érv. gyakoriság (%)	Kumulált gyakoriság (%)
Érv. egyáltalán nem jellemző	15	13,4	13,6	13,6
nem jellemző	17	15,2	15,5	29,1
közepesen jellemző	35	31,3	31,8	60,9
jellemző	24	21,4	21,8	82,7
nagyon jellemző	19	17,0	17,3	100,0
Összesen	110	98,2	100,0	
NV/NA	2	1,8		
Összesen	112	100,0		

Előregedett település

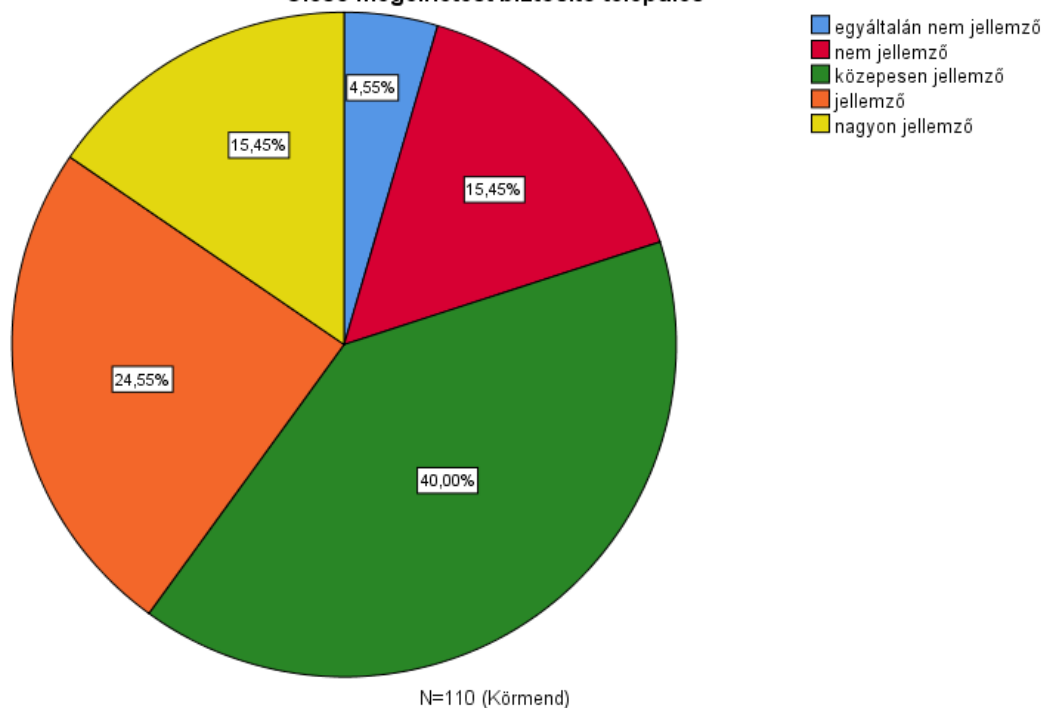


N=108 (Kőrmend)

Előregedett település

Érv.		Említések száma	Gyakoriság (%)	Érv. gyakoriság (%)	Kumulált gyakoriság (%)
Érv.	egyáltalán nem jellemző	21	18,8	19,4	19,4
	nem jellemző	8	7,1	7,4	26,9
	közepesen jellemző	39	34,8	36,1	63,0
	jellemző	21	18,8	19,4	82,4
	nagyon jellemző	19	17,0	17,6	100,0
	Összesen	108	96,4	100,0	
NV/NA		4	3,6		
Összesen		112	100,0		

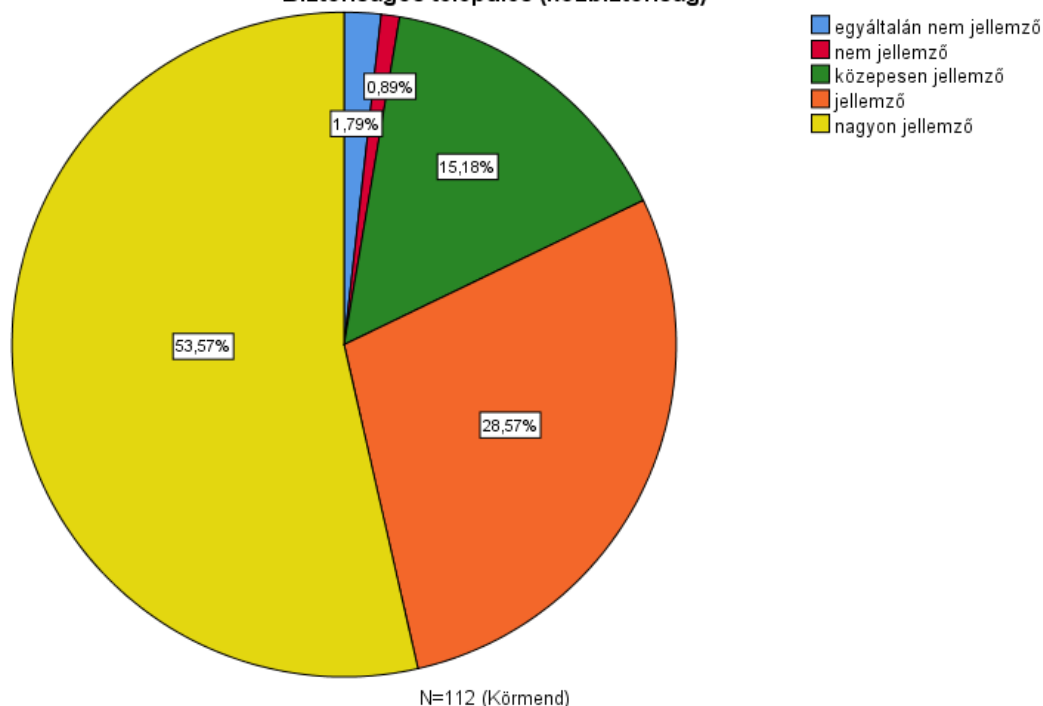
Olcsó megélhetést biztosító település



Olcsó megélhetést biztosító település

		Említések száma	Gyakoriság (%)	Érv. gyakoriság (%)	Kumulált gyakoriság (%)
Érv.	egyáltalán nem jellemző	5	4,5	4,5	4,5
	nem jellemző	17	15,2	15,5	20,0
	közepesen jellemző	44	39,3	40,0	60,0
	jellemző	27	24,1	24,5	84,5
	nagyon jellemző	17	15,2	15,5	100,0
	Összesen	110	98,2	100,0	
NV/NA		2	1,8		
Összesen		112	100,0		

Biztonságos település (közbiztonság)



Biztonságos település (közbiztonság)

Érv.		Említések száma	Gyakoriság (%)	Érv. gyakoriság (%)	Kumulált gyakoriság (%)
	egyáltalán nem jellemző	2	1,8	1,8	1,8
	nem jellemző	1	,9	,9	2,7
	közepesen jellemző	17	15,2	15,2	17,9
	jellemző	32	28,6	28,6	46,4
	nagyon jellemző	60	53,6	53,6	100,0
	Összesen	112	100,0	100,0	

A településen élők közös ügye, ami alkalmas lenne arra, hogy összekovácsolja a lakosságát

A településen élők közös ügye a spontán említések szerint a különböző közösségi terek, közös rendezvények (25,27%), sportcsarnok (7,69%), fiataloknak szórakozóhely, valamint szórakozási lehetőségek biztosítása (6,59%), környezetvédelem, fenntarthatóság, természeti katasztrófák (4,40%), civil csoportok szervezése (2,20%), és vízi sportok (1,10%)

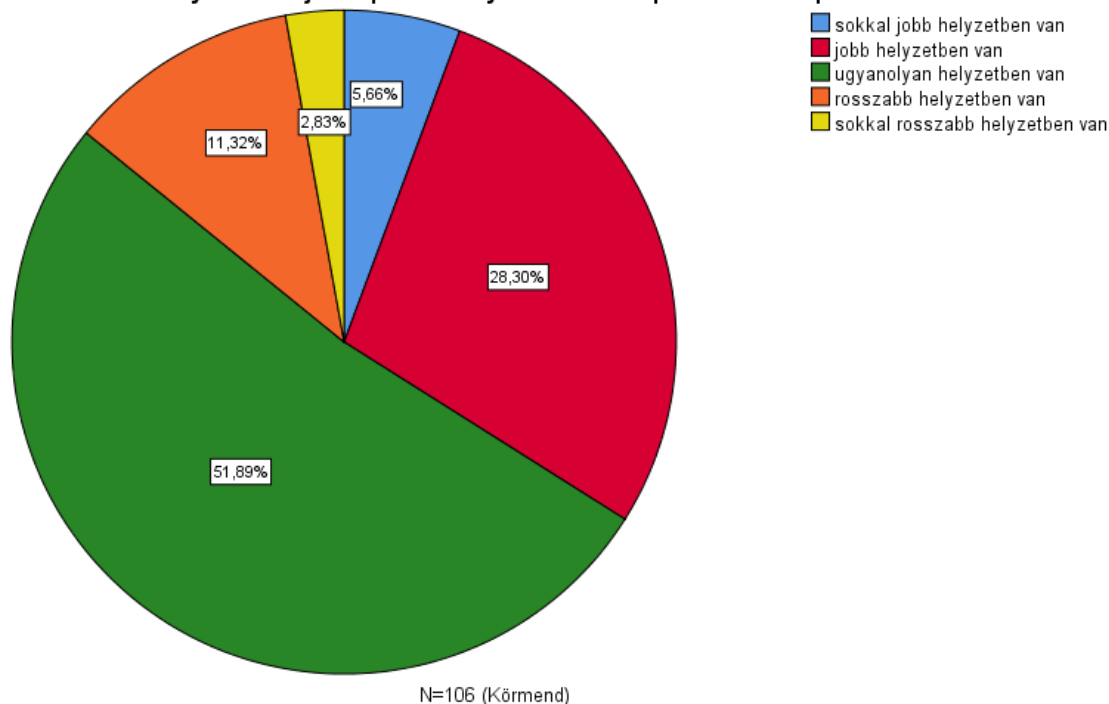


Mi a településen élők közös ügye, ami összekovácsolhatja a lakosságot?	Említések száma	Gyakoriság
közösségi tér, közös rendezvények	23	25,27%
sportrendezvények, sportcsarnok	7	7,69%
kosárlabda csapat	7	7,69%
fiataloknak szórakozóhely/szórakozási lehetőség	6	6,59%
városfejlődés, infrastruktúra fejlesztése	5	5,49%
munkahelyek	5	5,49%
környezetvédelem, fenntarthatóság, természeti katasztrófák	4	4,40%
kultúra	4	4,40%
összetartás, patriotizmus	3	3,30%
jó képviselő testület, vezetőség, polgármester	3	3,30%
Batthyányi kultusz	3	3,30%
strand	2	2,20%
mozi	2	2,20%
város tisztán tartása, Városszépítő Egyesület létrehozása	2	2,20%
egészségügy fejlesztése	2	2,20%
politikai ügyek	2	2,20%
Várkert felújítása	2	2,20%
civil csoportok szervezése	2	2,20%
turisztika fellendítése	1	1,10%
gyűjtés a helyi szegényeknek, segélyek	1	1,10%
iskola felújítása, fejlesztése	1	1,10%
zöld város projekt	1	1,10%
felsőoktatás	1	1,10%
vízi sportok	1	1,10%
békés egymás mellett/egymásért élés	1	1,10%
Összesen	91	100,00%

Település helyzetének megítélése más településhez képest

A válaszadók 51,89%-a szerint Körmend ugyanolyan helyzetben van, mint más települések. A város helyzetét más településhez képest sokkal jobb, vagy jobb helyzetűnek látja a kérdezettek 33,96%-a. Kifejezetten rosszabb helyzetet tapasztal a felmérésben résztvevők 2,83%-a.

Ön milyennek látja települése helyzetét más településekhez képest?

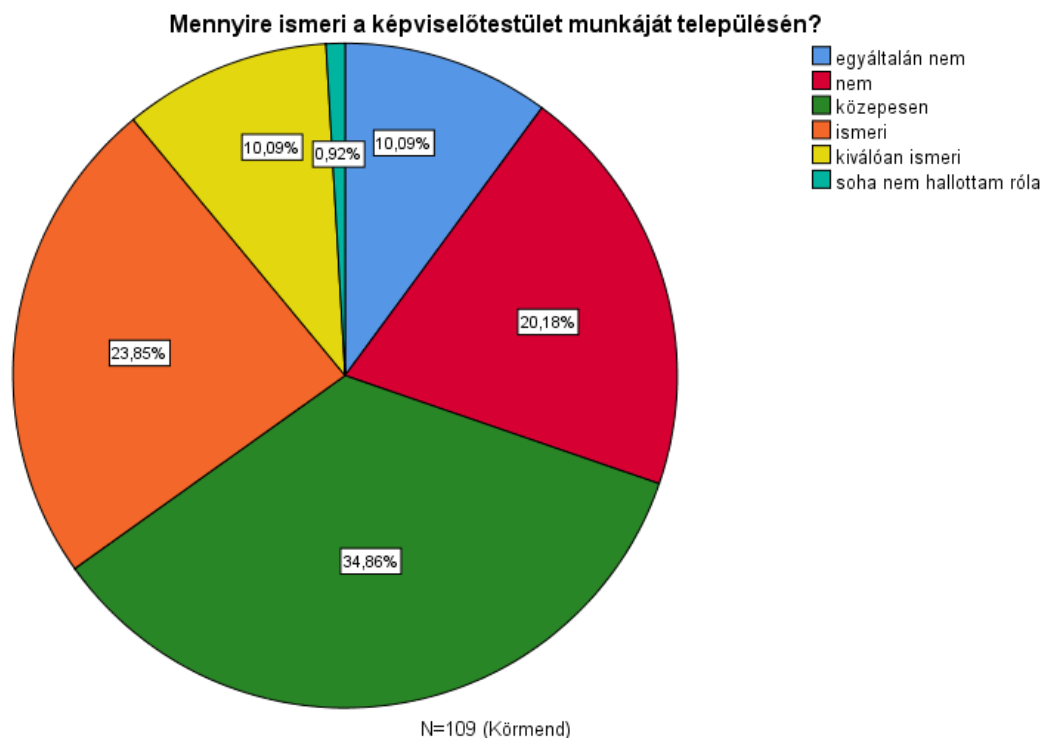


Ön milyennek látja települése helyzetét más településekhez képest?

		Említések száma	Gyakoriság (%)	Érv. gyakoriság (%)	Kumulált gyakoriság (%)
Érv.	sokkal jobb helyzetben van	6	5,4	5,7	5,7
	jobb helyzetben van	30	26,8	28,3	34,0
	ugyanolyan helyzetben van	55	49,1	51,9	85,8
	rosszabb helyzetben van	12	10,7	11,3	97,2
	sokkal rosszabb helyzetben van	3	2,7	2,8	100,0
	Összesen	106	94,6	100,0	
NV/NA	NV/NA	2	1,8		
	nem tudja	4	3,6		
	Összesen	6	5,4		
Összesen		112	100,0		

Képviselőtestület munkájának ismertsége

A képviselő testület munkáját a válaszadók 30,27%-a nem vagy egyáltalán nem ismeri. Közepesen ismeri a lakosság 34,86%-a, és ismeri vagy kiválóan ismeri 33,94%- a a megkérdezetteknek.



Mennyire ismeri a képviselőtestület munkáját településén?

	Említések száma	Gyakoriság (%)	Érv. gyakoriság (%)	Kumulált gyakoriság (%)
Érv. egyáltalán nem	11	9,8	10,1	10,1
nem	22	19,6	20,2	30,3
közepesen	38	33,9	34,9	65,1
ismeri	26	23,2	23,9	89,0
kiválóan ismeri	11	9,8	10,1	99,1
soha nem hallottam róla	1	0,9	0,9	100,0
Összesen	109	97,3	100,0	
NV/NA	3	2,7		
Összesen	112	100,0		

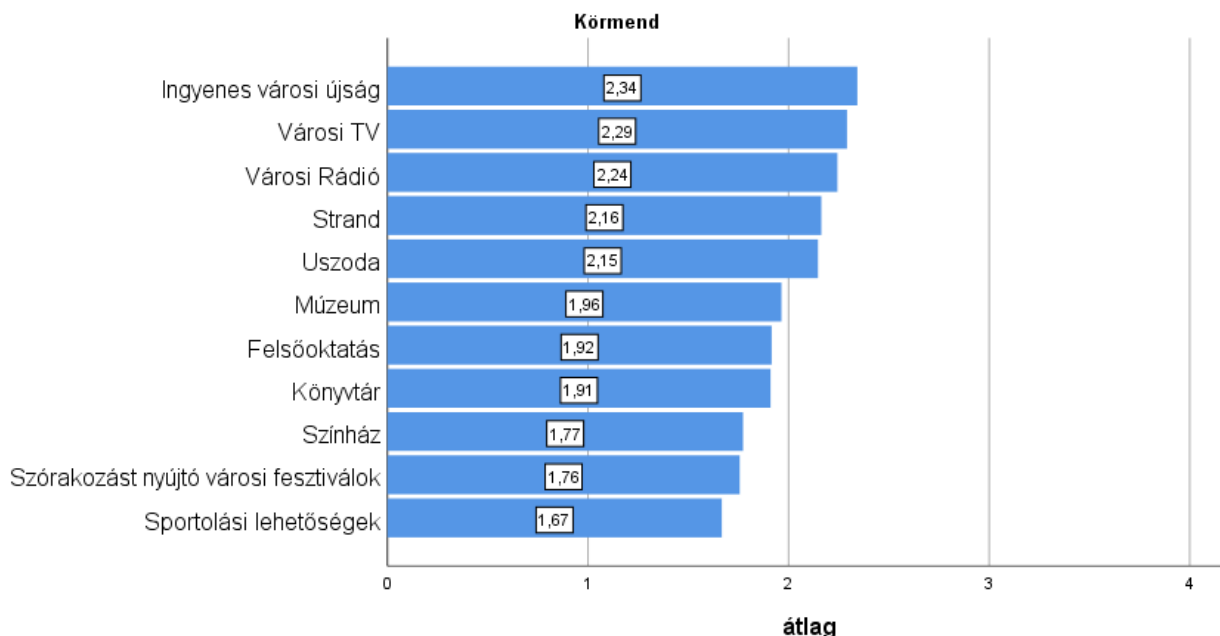
Városi szolgáltatások iránti igény

A következő kérdés így hangzott: „ahhoz, hogy az emberek jól/otthonosan érezzék magukat a lakóhelyükön, mennyire fontos, hogy megtalálhatóak legyenek az alábbiak?” A vizsgált tényezőket, amelyek a következők voltak, egytől négyig terjedő fontossági skálán értékelték a válaszadók (ahol 1 jelentése nagyon fontos)

- Múzeum
- Könyvtár
- Strand
- Színház
- Városi televízió
- Uszoda
- Városi Rádió
- Felsőoktatás
- Ingyenes városi újság
- Sportolási lehetőségek
- Szórakozást nyújtó városi fesztiválok

A válaszadók legkevésbé tartották fontosnak az ingyenes városi újságot (2,34), városi TV-t (2,29), illetve a városi rádiót (2,24). Közepesre (kevésbé fontosnak) értékelték még a strandot (2,16), uszodát (2,15), múzeumot (1,96), felsőoktatást (1,92), könyvtárat (1,91). Fontosnak tartják a színházat (1,77), szórakozást nyújtó városi fesztiválokat (1,76), sportolási lehetőségeket (1,67).

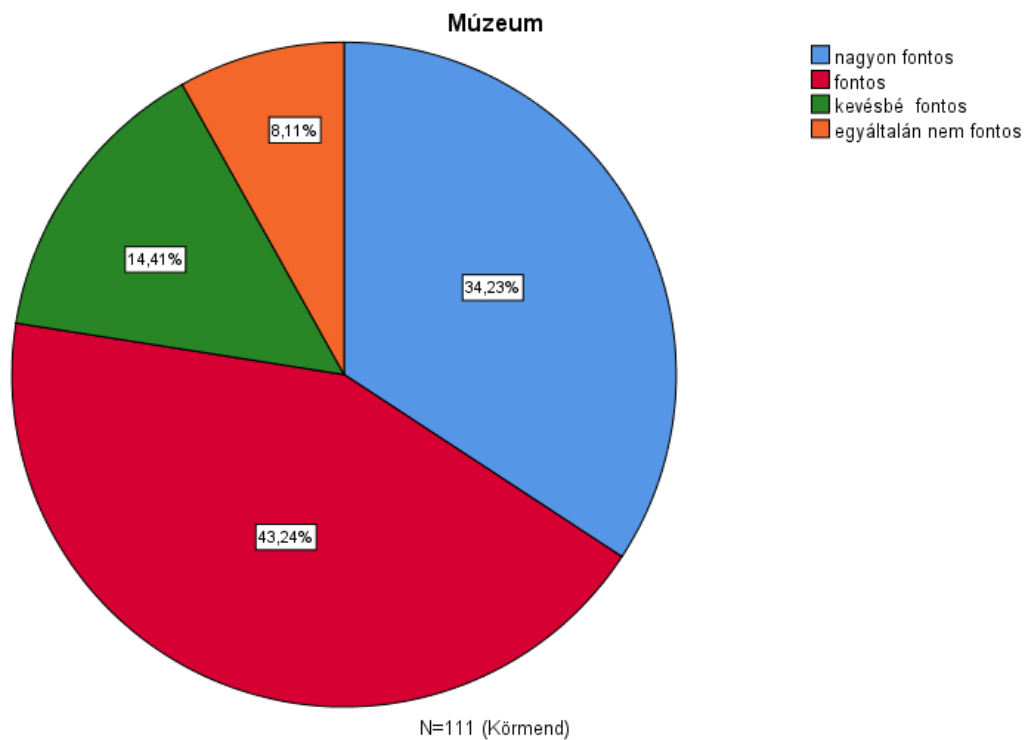
Ahhoz, hogy az emberek jól/otthonosan érezzék magukat a lakóhelyükön, mennyire fontos, hogy megtalálhatóak legyenek az alábbiak?



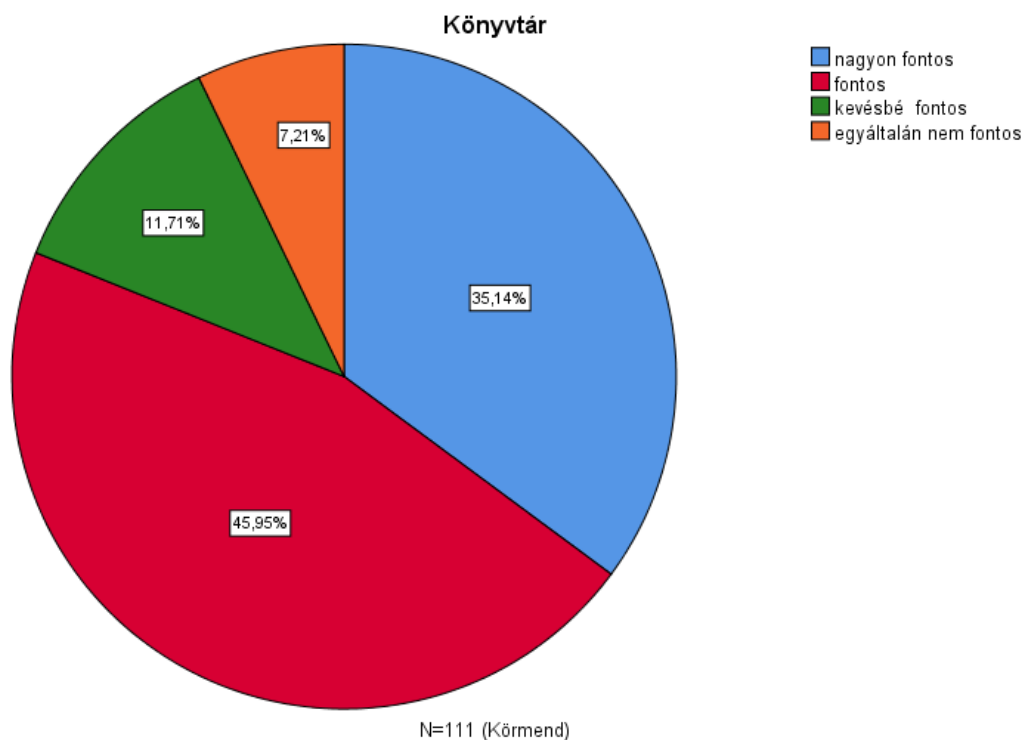


	N	Minimum	Maximum	Átlag	Szórás	Variancia
Sportolási lehetőségek	111	1	4	1,67	0,856	0,733
Szórakozást nyújtó városi fesztiválok	111	1	4	1,76	0,844	0,713
Színház	110	1	4	1,77	0,874	0,764
Könyvtár	111	1	4	1,91	0,869	0,755
Felsőoktatás	107	1	4	1,92	0,891	0,795
Múzeum	111	1	4	1,96	0,904	0,817
Uszoda	109	1	4	2,15	0,970	0,941
Strand	110	1	4	2,16	0,934	0,872
Városi Rádió	107	1	4	2,24	0,920	0,846
Városi TV	110	1	4	2,29	0,922	0,850
Ingyenes városi újság	108	1	4	2,34	0,978	0,956

A következő ábrák és táblázatok a fenti eredményeket részletezik.

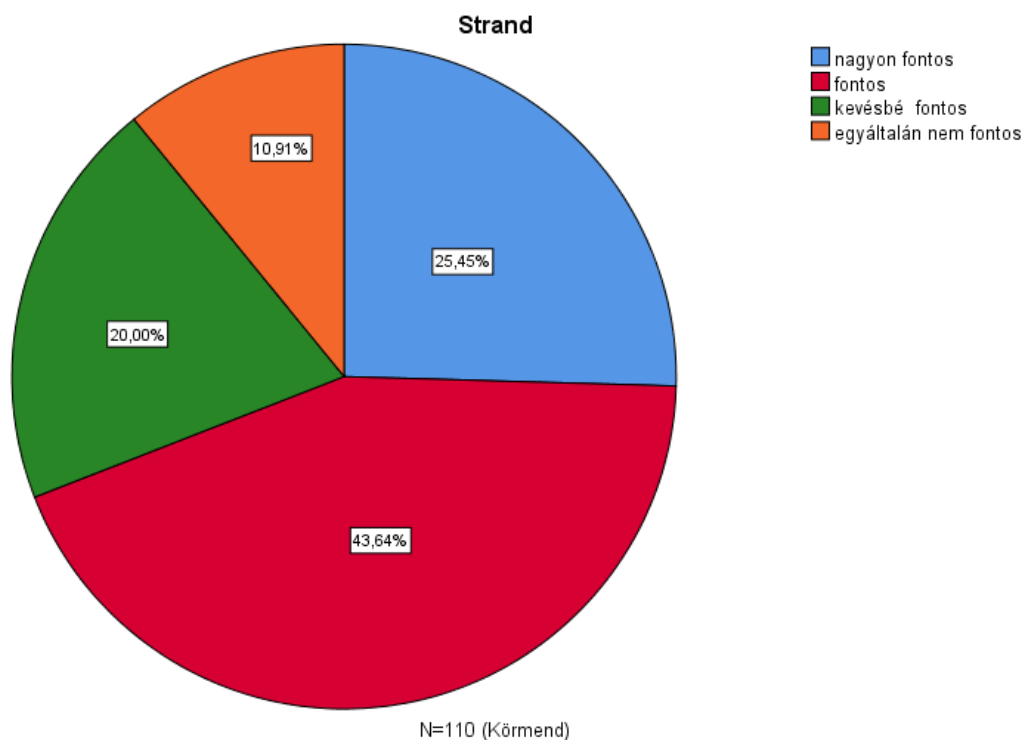


		Múzeum			
		Említések száma	Gyakoriság (%)	Érv. gyakoriság (%)	Kumulált gyakoriság (%)
Érv.	nagyon fontos	38	33,9	34,2	34,2
	fontos	48	42,9	43,2	77,5
	kevésbé fontos	16	14,3	14,4	91,9
	egyáltalán nem fontos	9	8,0	8,1	100,0
	Összesen	111	99,1	100,0	
NV/NA	nem tudom	1	0,9		
Összesen		112	100,0		



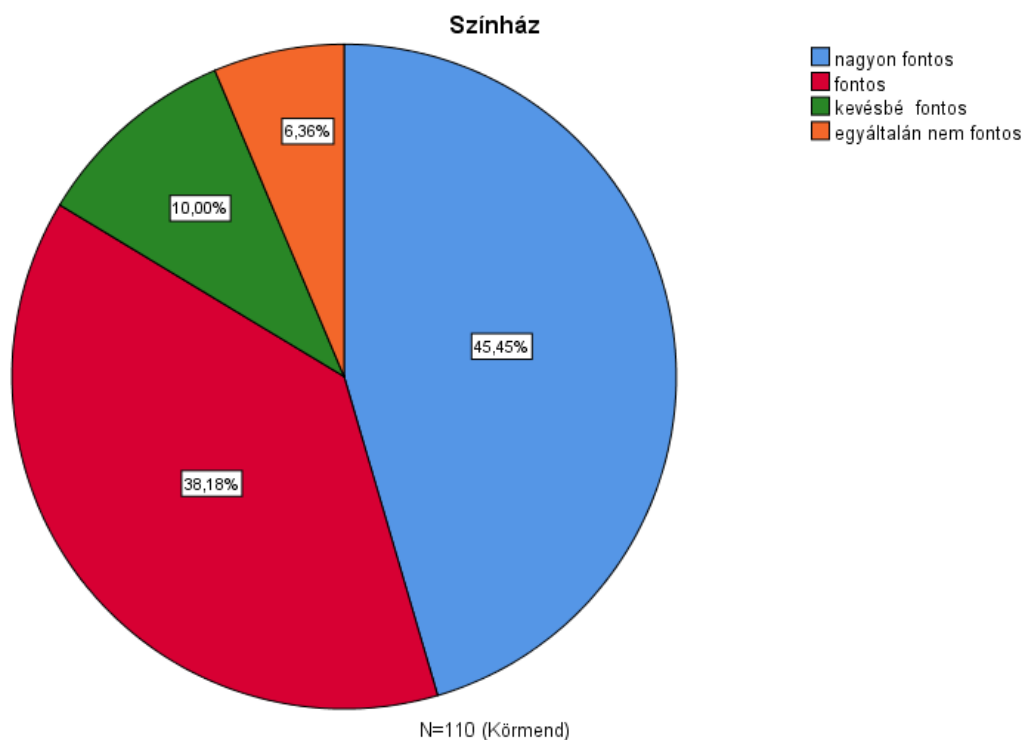
Könyvtár

Érv.		Említések száma	Gyakoriság (%)	Érv. gyakoriság (%)	Kumulált gyakoriság (%)
Érv.	nagyon fontos	39	34,8	35,1	35,1
	fontos	51	45,5	45,9	81,1
	kevésbé fontos	13	11,6	11,7	92,8
	egyáltalán nem fontos	8	7,1	7,2	100,0
	Összesen	111	99,1	100,0	
NV/NA	nem tudom	1	0,9		
Összesen		112	100,0		



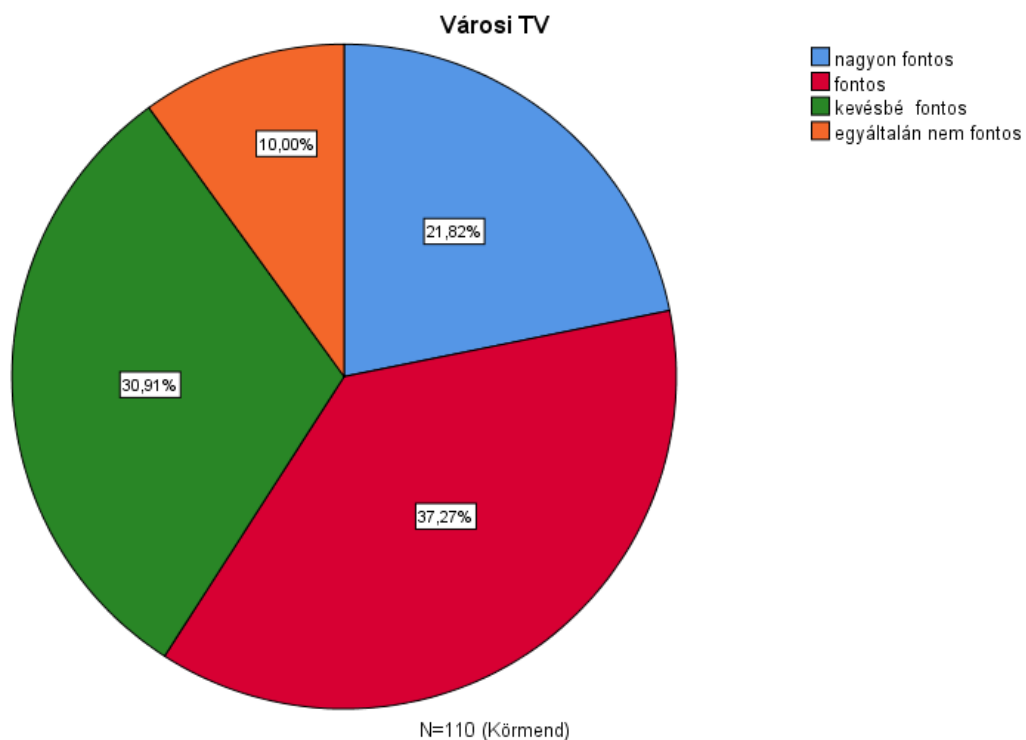
Strand

		Említések száma	Gyakoriság (%)	Érv. gyakoriság (%)	Kumulált gyakoriság (%)
Érv.	nagyon fontos	28	25,0	25,5	25,5
	fontos	48	42,9	43,6	69,1
	kevésbé fontos	22	19,6	20,0	89,1
	egyáltalán nem fontos	12	10,7	10,9	100,0
	Összesen	110	98,2	100,0	
NV/NA	NV/NA	1	0,9		
	nem tudom	1	0,9		
	Összesen	2	1,8		
Összesen		112	100,0		



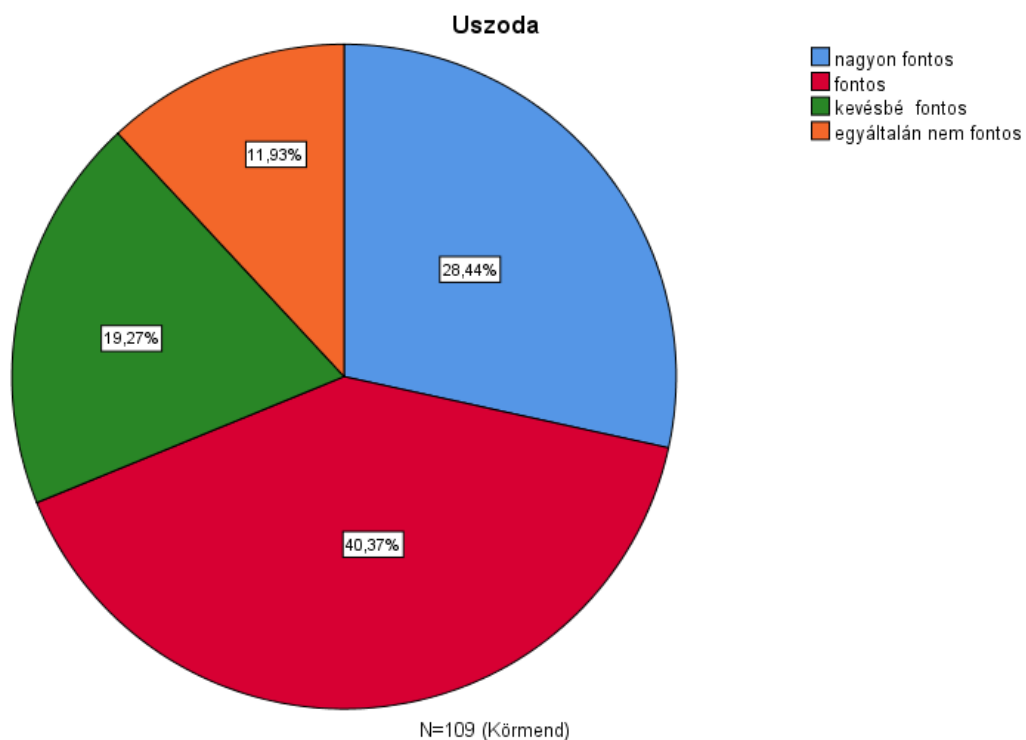
Színház

		Említések száma	Gyakoriság (%)	Érv. gyakoriság (%)	Kumulált gyakoriság (%)
Érv.	nagyon fontos	50	44,6	45,5	45,5
	fontos	42	37,5	38,2	83,6
	kevésbé fontos	11	9,8	10,0	93,6
	egyáltalán nem fontos	7	6,3	6,4	100,0
	Összesen	110	98,2	100,0	
NV/NA	NV/NA	1	0,9		
	nem tudom	1	0,9		
	Összesen	2	1,8		
Összesen		112	100,0		



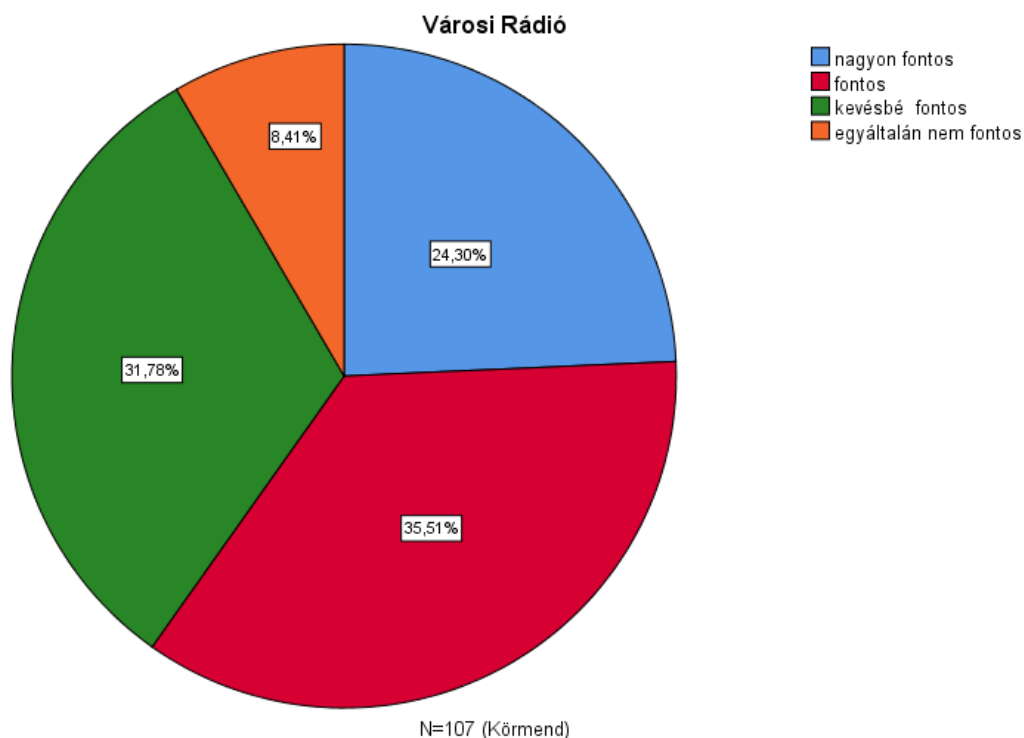
Városi TV

		Említések száma	Gyakoriság (%)	Érv. gyakoriság (%)	Kumulált gyakoriság (%)
Érv.	nagyon fontos	24	21,4	21,8	21,8
	fontos	41	36,6	37,3	59,1
	kevésbé fontos	34	30,4	30,9	90,0
	egyáltalán nem fontos	11	9,8	10,0	100,0
	Összesen	110	98,2	100,0	
NV/NA	NV/NA	1	0,9		
	nem tudom	1	0,9		
	Összesen	2	1,8		
Összesen		112	100,0		



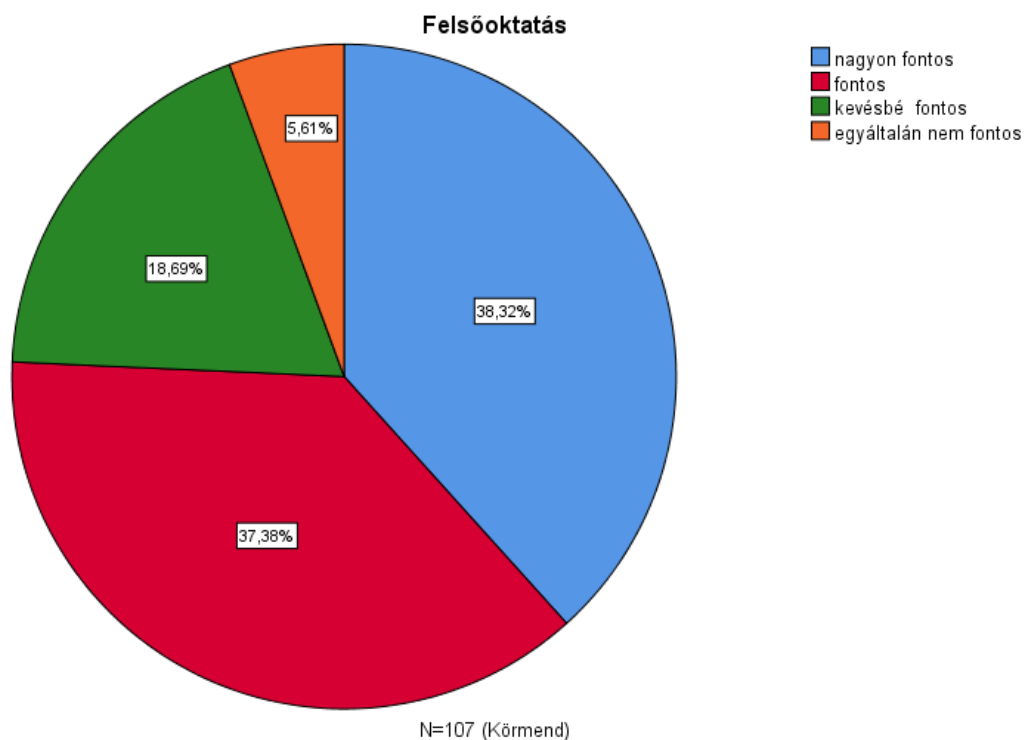
Uszoda

		Említések száma	Gyakoriság (%)	Érv. gyakoriság (%)	Kumulált gyakoriság (%)
Érv.	nagyon fontos	31	27,7	28,4	28,4
	fontos	44	39,3	40,4	68,8
	kevésbé fontos	21	18,8	19,3	88,1
	egyáltalán nem fontos	13	11,6	11,9	100,0
	Összesen	109	97,3	100,0	
NV/NA	NV/NA	2	1,8		
	nem tudom	1	0,9		
	Összesen	3	2,7		
Összesen		112	100,0		



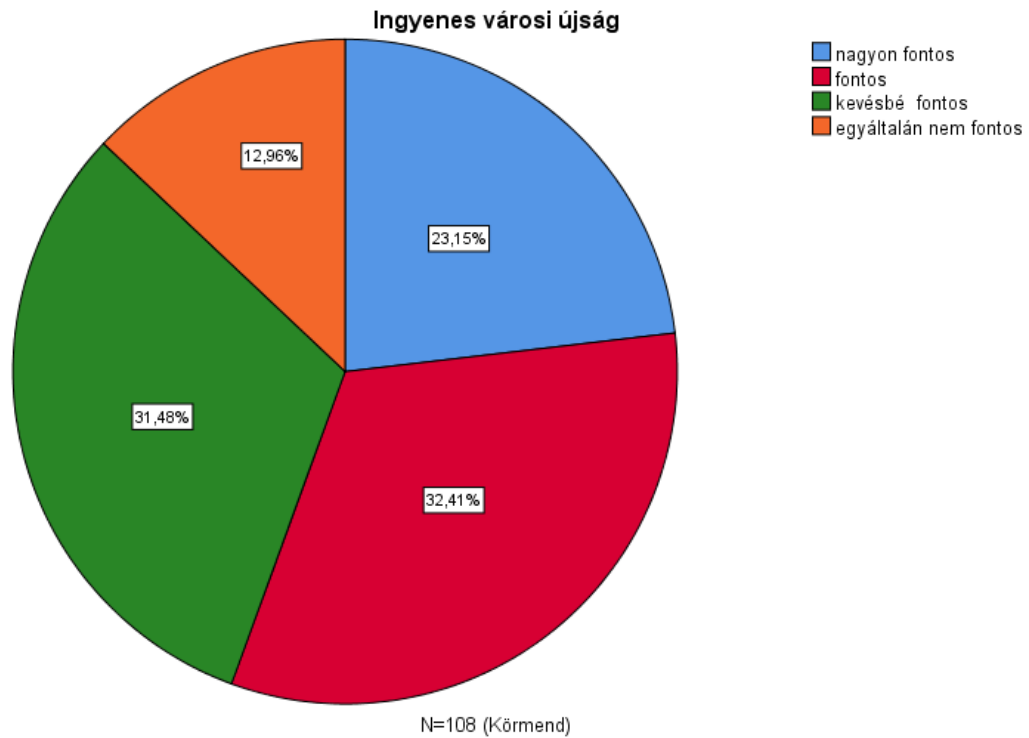
Városi Rádió

		Említések száma	Gyakoriság (%)	Érv. gyakoriság (%)	Kumulált gyakoriság (%)
Érv.	nagyon fontos	26	23,2	24,3	24,3
	fontos	38	33,9	35,5	59,8
	kevésbé fontos	34	30,4	31,8	91,6
	egyáltalán nem fontos	9	8,0	8,4	100,0
	Összesen	107	95,5	100,0	
NV/NA	NV/NA	1	0,9		
	nem tudom	4	3,6		
	Összesen	5	4,5		
Összesen		112	100,0		



Felsőoktatás

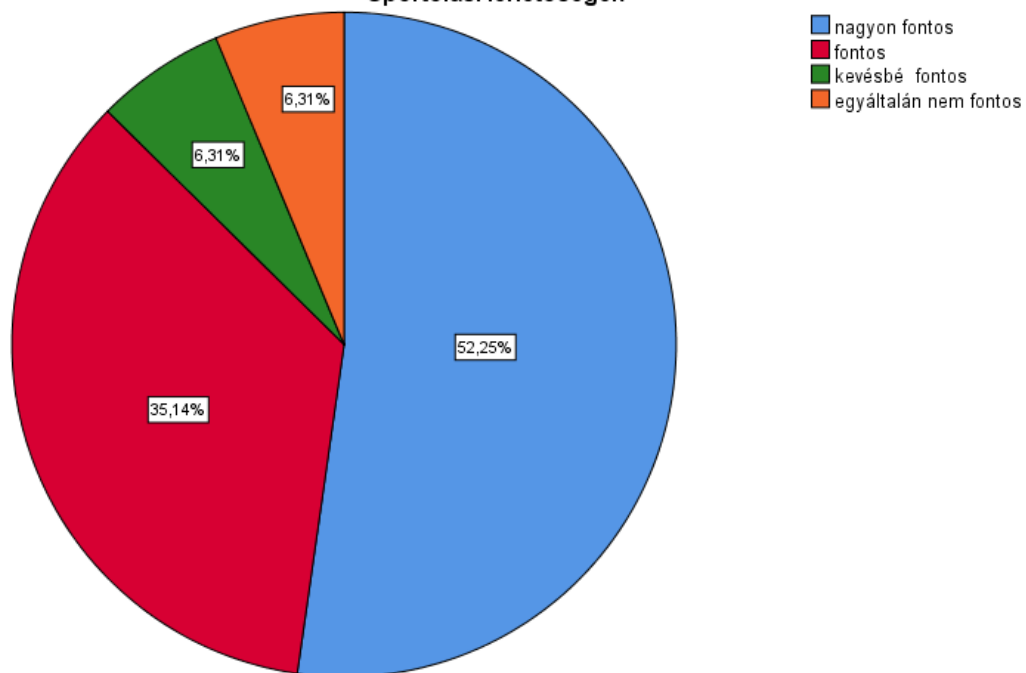
		Említések száma	Gyakoriság (%)	Érv. gyakoriság (%)	Kumulált gyakoriság (%)
Érv.	nagyon fontos	41	36,6	38,3	38,3
	fontos	40	35,7	37,4	75,7
	kevésbé fontos	20	17,9	18,7	94,4
	egyáltalán nem fontos	6	5,4	5,6	100,0
	Összesen	107	95,5	100,0	
NV/NA	NV/NA	3	2,7		
	nem tudom	2	1,8		
	Összesen	5	4,5		
Összesen		112	100,0		



Ingyenes városi újság

		Említések száma	Gyakoriság (%)	Érv. gyakoriság (%)	Kumulált gyakoriság (%)
Érv.	nagyon fontos	25	22,3	23,1	23,1
	fontos	35	31,3	32,4	55,6
	kevésbé fontos	34	30,4	31,5	87,0
	egyáltalán nem fontos	14	12,5	13,0	100,0
	Összesen	108	96,4	100,0	
NV/NA	NV/NA	2	1,8		
	nem tudom	2	1,8		
	Összesen	4	3,6		
Összesen		112	100,0		

Sportolási lehetőségek

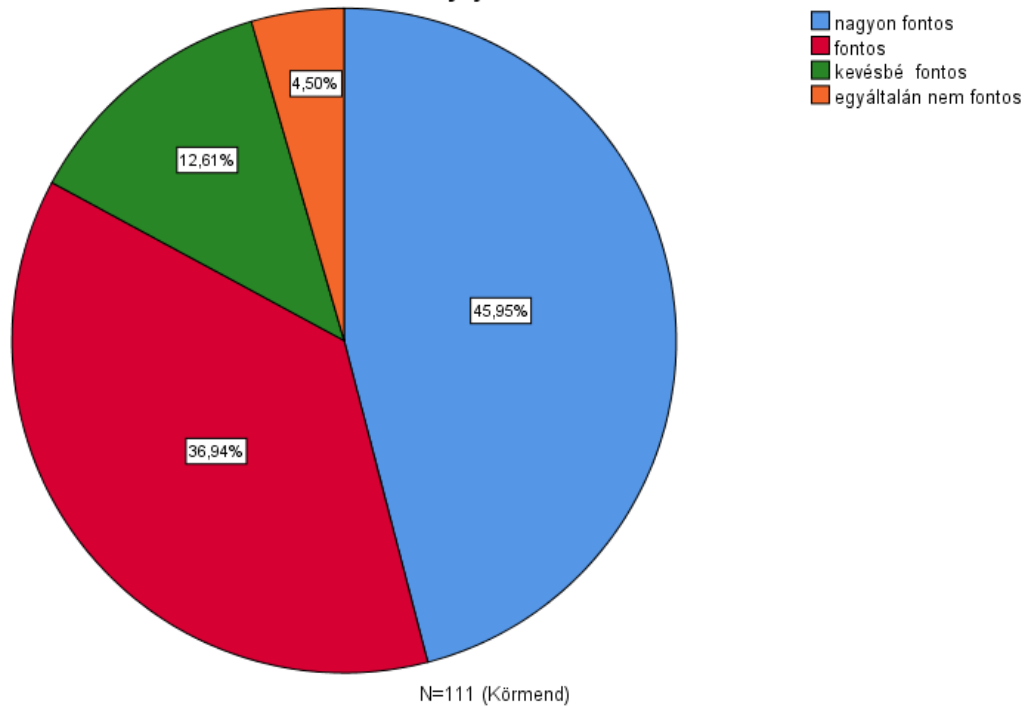


N=111 (Körmend)

Sportolási lehetőségek

Érv.		Említések száma	Gyakoriság (%)	Érv. gyakoriság (%)	Kumulált gyakoriság (%)
Érv.	nagyon fontos	58	51,8	52,3	52,3
	fontos	39	34,8	35,1	87,4
	kevésbé fontos	7	6,3	6,3	93,7
	egyáltalán nem fontos	7	6,3	6,3	100,0
	Összesen	111	99,1	100,0	
NV/NA	nem tudom	1	0,9		
	Összesen	112	100,0		

Szórakozást nyújtó városi fesztiválok



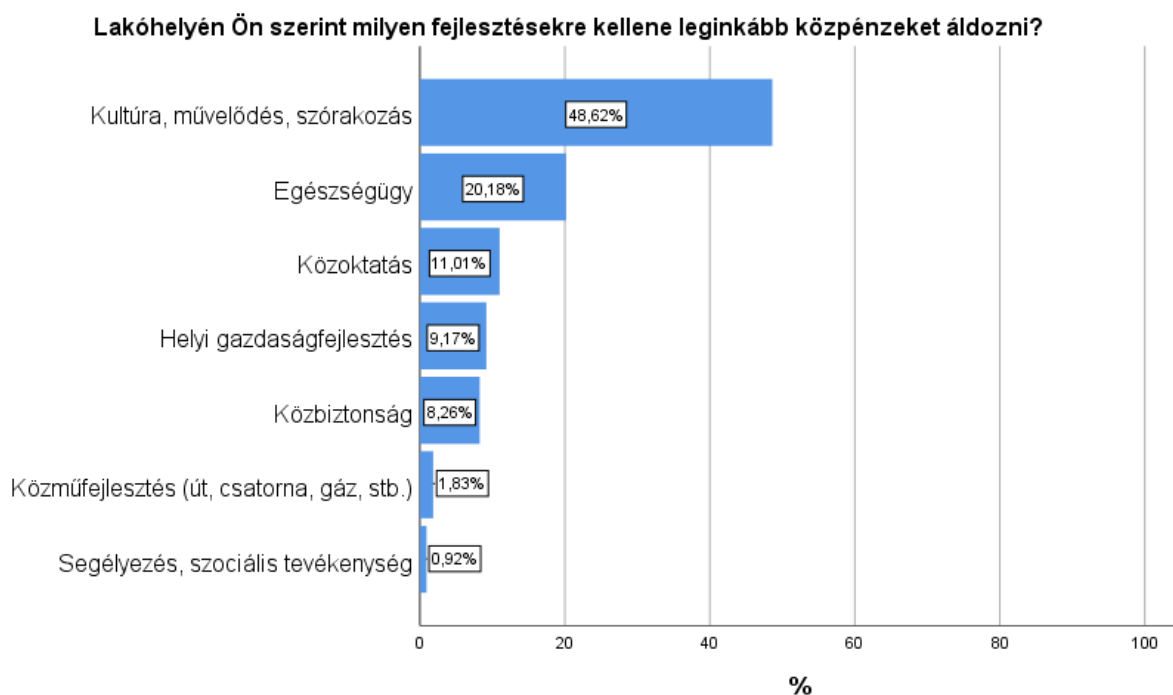
Szórakozást nyújtó városi fesztiválok

		Említések száma	Gyakoriság (%)	Érv. gyakoriság (%)	Kumulált gyakoriság (%)
Érv.	nagyon fontos	51	45,5	45,9	45,9
	fontos	41	36,6	36,9	82,9
	kevésbé fontos	14	12,5	12,6	95,5
	egyáltalán nem fontos	5	4,5	4,5	100,0
	Összesen	111	99,1	100,0	
NV/NA	nem tudom	1	0,9		
Összesen		112	100,0		

Lakóhely fejlesztési igények

A válaszadók véleménye szerint lakóhelyükön leginkább a kultúra, közművelődés, szórakozás területre (48,62%-a jelölte ezt a tényezőt) kellene leginkább közpénzeket áldozni. Az egészségügy 20,18%-os, a közoktatás 11,01 %-os említési gyakorisággal szerepel. A válaszadók 3 területet jelölhettek az általunk megadott következő listából:

- 1) Kultúra, művelődés, szórakozás
- 2) Közoktatás
- 3) Közbiztonság
- 4) Helyi gazdaságfejlesztés
- 5) Egészségügy
- 6) Segélyezés, szociális tevékenység
- 7) Környezetvédelem, közparkok építése, fenntartása
- 8) Turizmus, idegenforgalom fejlesztése
- 9) Közműfejlesztés (út, csatorna, gáz, stb.)

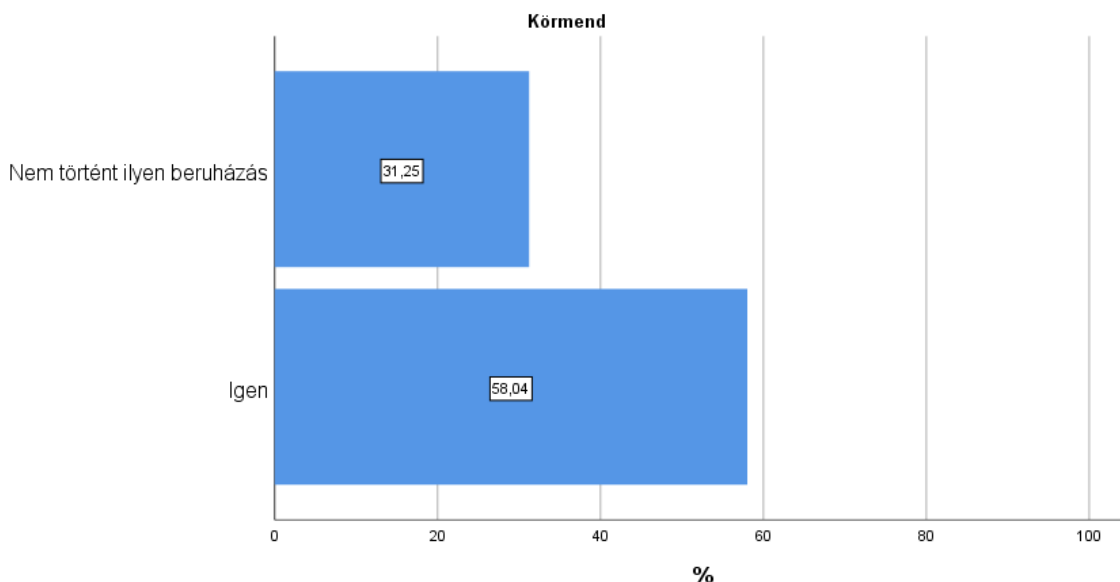


Körmend

A válaszadók számára értékes fejlesztések az elmúlt 5 évből

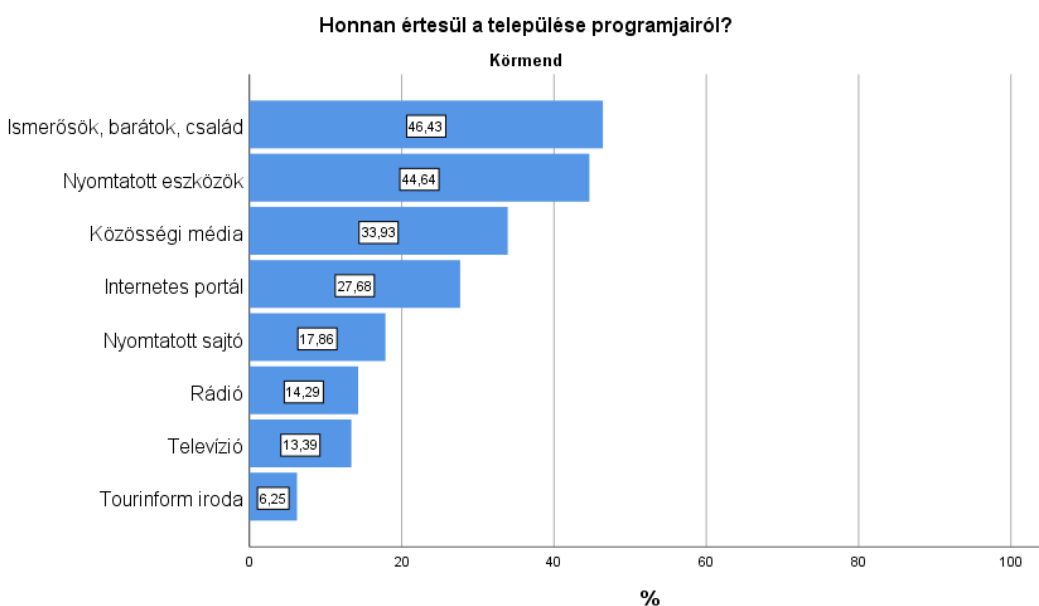
Az elmúlt öt évben a válaszadók 58,04 %-a szerint történt olyan fejlesztés a településen, amelytől jobban, otthonosabban érzik magukat lakóhelyükön.

Az elmúlt öt évben történt-e olyan beruházás, fejlesztés településén, amelytől Ön jobban, otthonosabban érzi magát lakóhelyén?



A válaszadók által használt kommunikációs csatornák

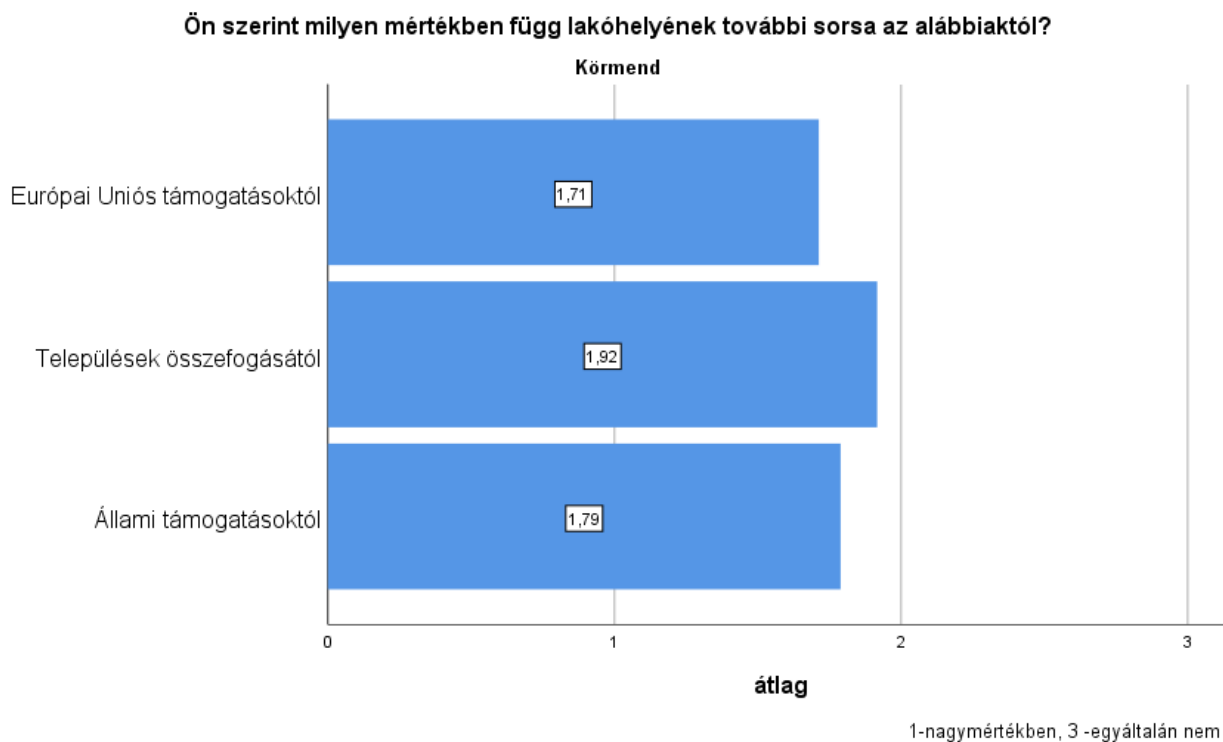
A legtöbbet említett kommunikációs csatorna, ahonnan a település programjáról értesülnek az ismerősök, barátok, család köre (46,43). Nagy szerepe van még a nyomtatott eszközöknek (44,64), közösségi médiának (33,93). Egyharmad közelében említett eszköz volt az internetes portál (27,68). A megkérdezettek 17,86%-a nyomtatott sajtóból, 14,29%-a rádióból, és 13,39%-a a televízióból tájékozik. Nem jellemzően használt információ forrás a településen a Tourinform iroda (6,25%).





A település sorsa és a támogatások

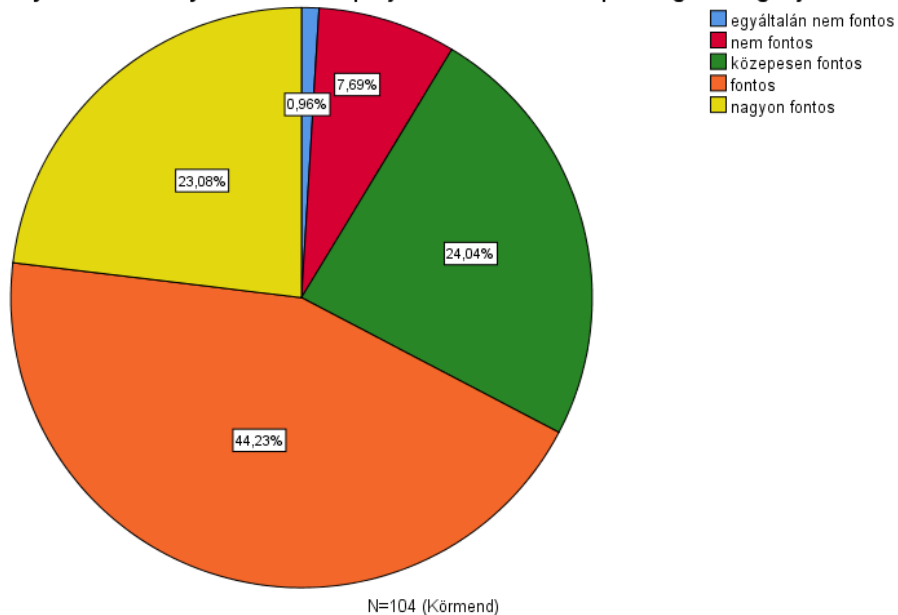
A kérdezettek elmondták, hogy lakóhelyük sorsa leginkább az állami támogatásoktól (1,79) majd az követően az EU-s támogatásoktól (1,71) függ. Kevésbé tartották hatásosnak a települések összefogását (1,92). Az átlagok egytől háromig terjedő skálán történő értékelést mutatnak, ahol 1 jelentése nagymértékben függ a település sorsa az adott tényezőtől.



Turizmus szerepe a gazdaságfejlesztésben

A válaszadók 8,65%-a szerint a turizmus nem játszik, vagy egyáltalán nem játszik) szerepet a település gazdasági fejlődésében. Közepesen fontos a kérdezettek 24,04%-a, és fontos vagy nagyon fontos 67,31%-a szerint. Az egytől ötig terjedő fontossági skálán tett értékelések átlaga 3,81 (ahol 5 jelentése nagyon fontos). A szórás 0,915 a variancia 0,836 volt.

Véleménye szerint mennyire fontos szerepet játszik a turizmus települése gazdasági fejlődésében?

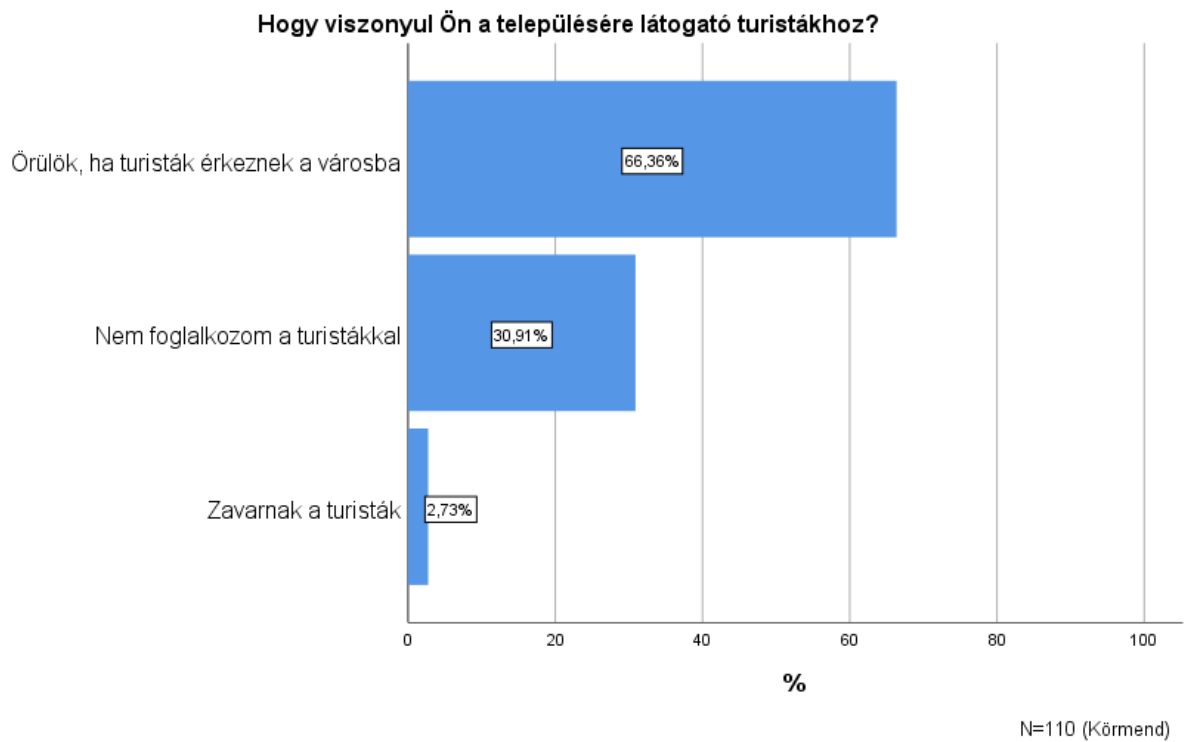


Véleménye szerint mennyire fontos szerepet játszik a turizmus települése gazdasági fejlődésében?

		Említések száma	Gyakoriság (%)	Érv. gyakoriság (%)	Kumulált gyakoriság (%)
Érv.	egyáltalán nem fontos	1	0,9	1,0	1,0
	nem fontos	8	7,1	7,7	8,7
	közepesen fontos	25	22,3	24,0	32,7
	fontos	46	41,1	44,2	76,9
	nagyon fontos	24	21,4	23,1	100,0
	Összesen	104	92,9	100,0	
NV/NA	NV/NA	2	1,8		
	Nem tudom	6	5,4		
	Összesen	8	7,1		
Összesen		112	100,0		

Turistákhoz való viszonyulás

A körmendi válaszadók 30,91%-a nem foglalkozik a turistákkal, és 66,36%-a kifejezetten örül, ha turisták érkeznek a településre. A „zavarnak a turisták” válaszlehetőséget a megkérdezettek 2,73%-a jelölte meg.

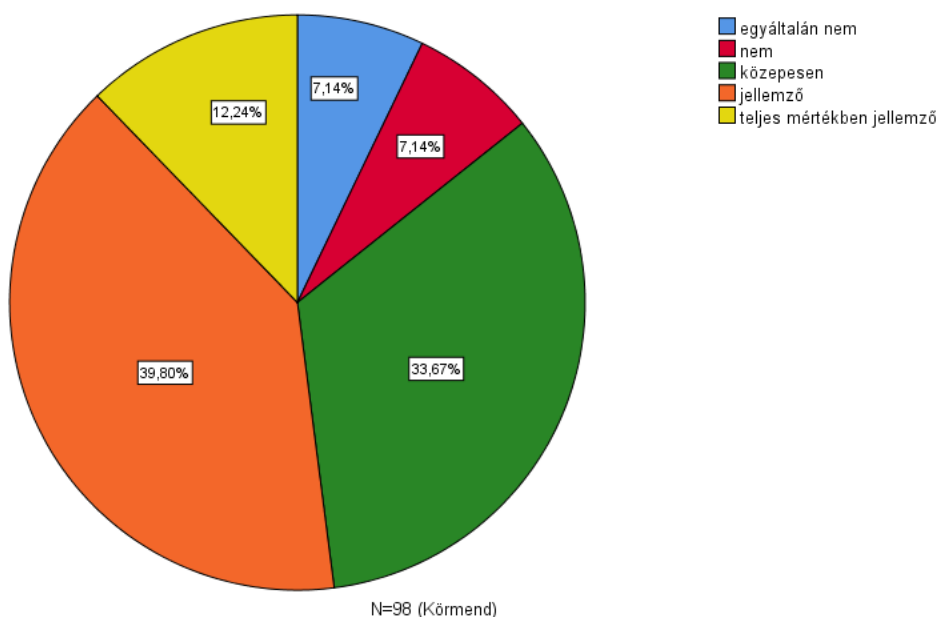


Szezonális a turizmusban

A következő kérdés így hangzott: „mennyire jellemző a szezonális a település turizmus tekintetében? A turisták jellemzően egy adott időszakban érkeznek nagyszámban?” Az egytől ötig történt értékelések átlaga 3,43 (ahol 5 jelentése teljes mértékben jellemző). A szórás 1,035, a variancia 1,072.

Ha az átlag mögötti válaszadási arányokat vizsgáljuk, azt mondhatjuk, hogy leginkább jellemzőnek tartják a szezonális (52,04% szerint jellemző vagy teljes mértékben jellemző). Közepesen jellemző további 33,67% szerint, és egyáltalán nem, vagy nem jellemző 14,28%-nyi válaszadó szerint.

Mennyire jellemző a szezonális a település turizmus tekintetében?



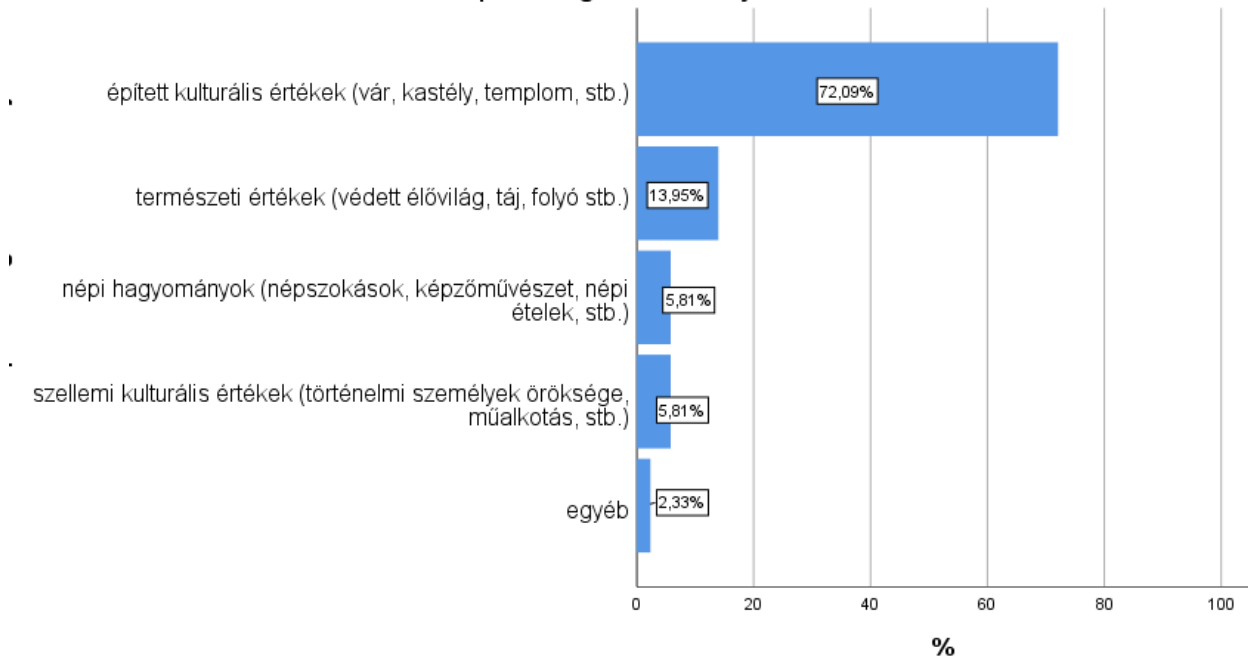
Mennyire jellemző a szezonális a település turizmus tekintetében? A turisták jellemzően egy adott időszakban érkeznek nagyszámban?

Érv.		Említések száma	Gyakoriság (%)	Érv. gyakoriság (%)	Kumulált gyakoriság (%)
Érv.	egyáltalán nem	7	6,3	7,1	7,1
	nem	7	6,3	7,1	14,3
	közepesen	33	29,5	33,7	48,0
	jellemző	39	34,8	39,8	87,8
	teljes mértékben jellemző	12	10,7	12,2	100,0
	Összesen	98	87,5	100,0	
NV/NA		14	12,5		
	Összesen	112	100,0		

Település turisztikai értékei

A település legfőbb turisztikai vonzereje az épített kulturális érték (72,09% említési gyakoriság) és a természeti érték (13,95%). Érdekes, hogy a helyi termékek és népi hagyományok csupán 5,81%, illetve a szellemi kulturális értékek szintén 5,81% említési gyakorisággal rendelkeznek.

Ön szerint mi települése legfőbb vonzereje a turisták számára?



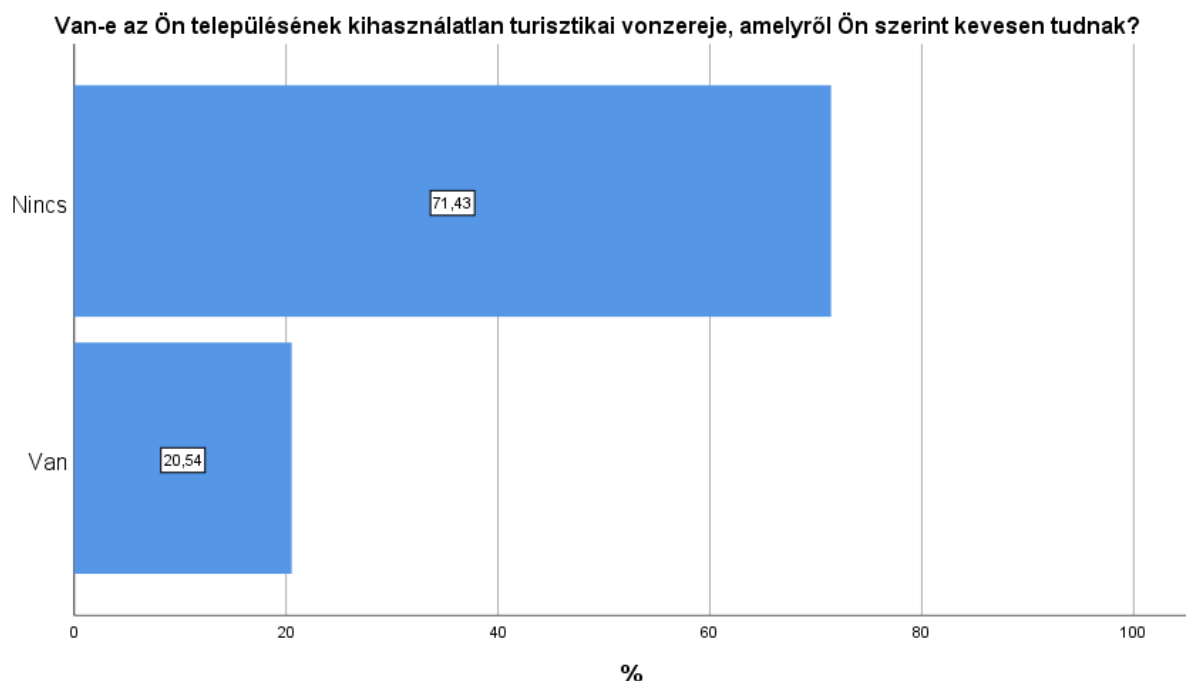
N=86 (Körmend)

Ön szerint mi települése legfőbb vonzereje a turisták számára?

	Említések száma	Gyakoriság (%)	Érv. gyakoriság (%)	Kumulált gyakoriság (%)
Érv. természeti értékek (védett élővilág, táj, folyó stb.)	12	10,7	14,0	14,0
épített kulturális értékek (vár, kastély, templom, stb.)	62	55,4	72,1	86,0
szellemi kulturális értékek (történelmi személyek öröksége, műalkotás, stb.)	5	4,5	5,8	91,9
népi hagyományok (népszokások, képzőművészet, népi ételek, stb.)	5	4,5	5,8	97,7
egyéb	2	1,8	2,3	100,0
Összesen	86	76,8	100,0	
NV/NA	26	23,2		
Összesen	112	100,0		

Kihaszánlatlan turisztikai vonzerő

A településnek a válaszadók 71,43%-a szerint nincs kihaszánlatlan turisztikai vonzereje.



Ajánlások a településre látogató turistának

A településre látogató turistának ajánlanák: kastély (28,57%), Rába part (17,29%), várkert (13,53%), városközpont (6,77%), múzeum (5,64%), uszoda/termálfürdő/strand (4,89%), templom (4,51%) és színház (2,63%)

A településre látogató turistának milyen látnivalókat (helyeket, épületeket) ajánlana? Kérem, a 3 Ön által leginkább ajánlott látnivalót adja meg!	Említések száma	Gyakoriság
kastély	76	28,57%
Rába part	46	17,29%
várkert	36	13,53%
városközpont	18	6,77%
múzeum	15	5,64%
uszoda/termálfürdő/strand	13	4,89%
templom	12	4,51%
sportcsarnok	10	3,76%
színház	7	2,63%
vár	6	2,26%
wellness hotel	6	2,26%



Vadászslak	5	1,88%
kosárcsarnok	3	1,13%
Kiállító terem	2	0,75%
termelői piac	1	0,38%
Platánfa	1	0,38%
Örökségközpont	1	0,38%
könyvtár	1	0,38%
fesztiválok	1	0,38%
Őrség, mint táj	1	0,38%
park	1	0,38%
turbina	1	0,38%
mezővárosi kúriák	1	0,38%
Dobogókő	1	0,38%
fitneszpark	1	0,38%
Összesen	266	100,00%

Spontán javasolt turisztikai fejlesztések

Turisztikai kínálat területén a következőket fejlesztenék a válaszadók: első három helyen szerepel a Rába part (20%), várkert (16%) fejlesztése, valamint a kastély felújítása (13%). A nyitott kérdésre kapott spontán említéseket a következő táblázat szemlélteti.

Milyen turisztikai kínálatot fejlesztené a településén? Mit javasolna a döntéshozóknak?	Említések száma	Gyakoriság
Rába part fejlesztése	20	20,00%
Várkert	16	16,00%
kastély felújítása	13	13,00%
szórakozóhelyek biztosítása	6	6,00%
több étterem, vendéglátóhely	5	5,00%
mozi	4	4,00%
parkok építése	4	4,00%
strand, termálfürdő fejlesztése	3	3,00%
kosárcsarnok, kosárcsapat	3	3,00%
színház felújítása	3	3,00%
vár rendbe tétele	2	2,00%
múzeum fejlesztése	2	2,00%
szálloda és wellness	2	2,00%
kiállítások	2	2,00%
szállás lehetőségek növelése	1	1,00%
8-as elkerülő	1	1,00%
fesztiválok, programok szervezése, fejlesztése	1	1,00%
láttnivalók marketingje	1	1,00%
több gyerekprogram, tábor	1	1,00%

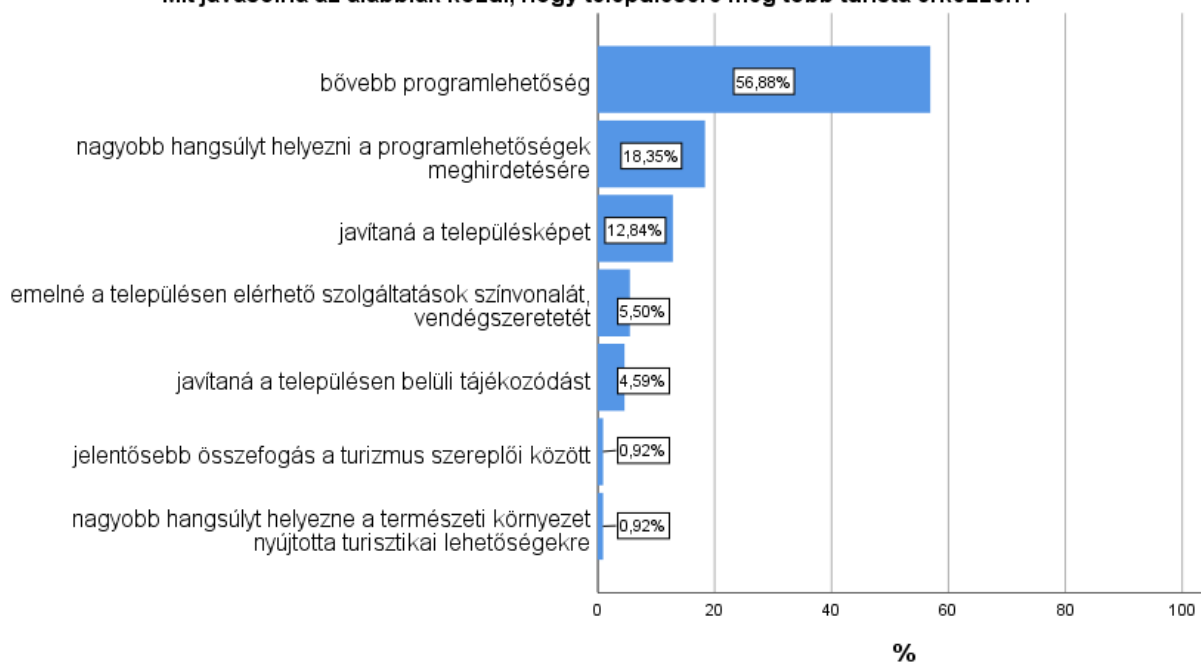


több kulturális program, zenei koncert	1	1,00%
természeti értékek	1	1,00%
gasztroturizmus	1	1,00%
több sportolási lehetőség	1	1,00%
ökoturizmus fejlesztése	1	1,00%
élményalapú attrakciók szükségesek	1	1,00%
mindent fejleszteni kellene	1	1,00%
játszóter kialakítása	1	1,00%
hosszabb nyitva tartás	1	1,00%
tenispálya	1	1,00%
összesen	100	100,00%

Turizmusfejlesztési javaslatok

A válaszadók bővebb programlehetőséget (56,88%), és azok jobb kommunikációját (18,35%), valamint a településképp javítását (12,84%) tartanák szükségesnek ahhoz, hogy a Körmentre több turista érkezzen. A válaszadók 5,50%-a emelné a településen elérhető szolgáltatások színvonalát.

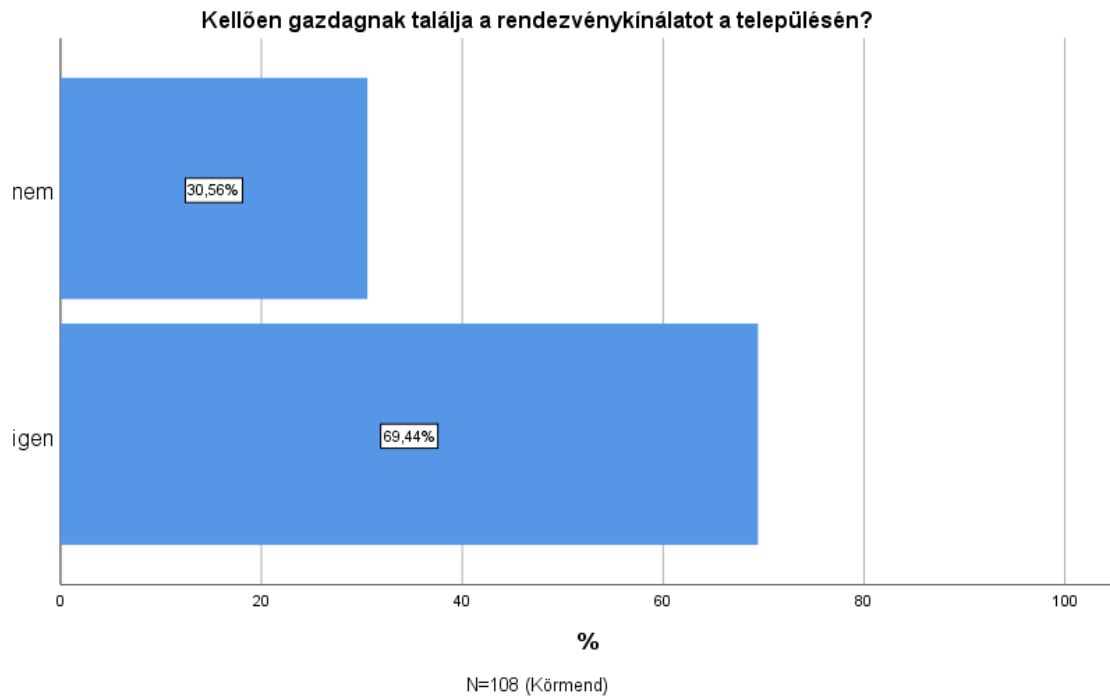
Mit javasolna az alábbiak közül, hogy településére még több turista érkezzen?



N=109 (Körment)

Rendezvénykínálat megítélése

A rendezvénykínálattal a megkérdezettek 69,44%-a elégedett, 30,56%-uk szerint viszont nem kellően gazdag a település által kínált programpaletta.



Kellően gazdagnak találja a rendezvénykínálatot a településén?

		Említések száma	Gyakoriság (%)	Érv. gyakoriság (%)	Kumulált gyakoriság (%)
Érv.	igen	75	67,0	69,4	69,4
	nem	33	29,5	30,6	100,0
	Összesen	108	96,4	100,0	
NV/NA		4	3,6		
Összesen		112	100,0		

Rendezvények, melyekre a legtöbb turista érkezik

A legtöbb turista a válaszadók véleménye szerint a következő rendezvényekre érkezik (spontán említések): Körmendi napok (32,02%), Alterába fesztivál (26,60%), Augusztus 20. tűzijáték (8,87%), Augusztus 19. vízi parádé (7,88%).



Kérem, soroljon fel 2 olyan rendezvényt, melyekre a legtöbb turista érkezik véleménye szerint.	Említések száma	Gyakoriság
Körmendi napok	65	32,02%
Alterába feszt	54	26,60%
Aug. 20. tűzijáték	18	8,87%
Aug. 19. vízáradé	16	7,88%
Rábaparty	10	4,93%
Európa napok	8	3,94%
Advent	8	3,94%
kosárlabda meccs	8	3,94%
Május 1. fesztivál	7	3,45%
Fesztivál	6	2,96%
Színház	1	0,49%
népi táncos műsorok	1	0,49%
Szentivánéj	1	0,49%
Összesen	203	100,00%

Ön szerint mi az, amit az idelátogató turista kifogásolhat a településsel kapcsolatban?

A spontán említések szerint a turista a városban leginkább azt kifogásolhatja, hogy kevés a program, unalmas, nincs élet (17%), kevés szórakozási lehetőség (17%), és a kávézók/ üzletek zárva vannak, rövid nyitva tartással üzemelnek (12%).

Ön szerint mi az, amit az idelátogató turista kifogásolhat a településsel kapcsolatban?	Említések száma	Gyakoriság	
kávézók/üzletek zárva vannak, rövid nyitva tartás	12	12,00%	
kevés a parkoló	6	6,00%	
kevés szórakozási lehetőség	17	17,00%	
épületek állapota	4	4,00%	
kevés szálláshely	5	5,00%	
nyilvános WC hiánya	3	3,00%	
kevés program, unalmas, nincs élet	17	17,00%	
tisztaság hiánya	8	8,00%	
kevés zöldterület	5	5,00%	
kevés az ember	1	1,00%	
városközpontban nincs vendéglátóhely	1	1,00%	
nincs látnivaló	4	4,00%	



fejletlen infrastruktúra	1	1,00%	
rendezetlen utcák, igénytelenség	2	2,00%	
utak minősége, közlekedés	1	1,00%	
turistajelzések/biciklis tájékoztatás hiánya	2	2,00%	
nincs nyugalom, zajos	1	1,00%	
gyenge minőségű boltok/szolgáltatás	2	2,00%	
kevés kulturált vendéglátóhely van	3	3,00%	
városkép nem jó	1	1,00%	
nagy a városi átmenő forgalom	1	1,00%	
zsúfoltság van	1	1,00%	
járda hiánya	1	1,00%	
sok a kisebbségi	1	1,00%	
Összesen	100	100,00%	

A válaszadók demográfiája

A válaszadók fontosabb demográfiai jellemzőit a következő táblázatokban foglaltuk össze.

A válaszadó neme

		Említések szá- ma	Gyakoriság (%)	Érv. gyakoriság (%)	Kumulált gyakoriság (%)
Érv.	férfi	51	45,5	47,2	47,2
	nő	57	50,9	52,8	100,0
	Összesen	108	96,4	100,0	
NV/NA		4	3,6		
Összesen		112	100,0		

Életkor

		Említések szám	Gyakoriság (%)	Érv. gyakoriság (%)	Kumulált gyakori- ság (%)
Érv,	18-25 év	8	7,1	7,3	7,3
	26-35 év	22	19,6	20,0	27,3
	36-45 év	15	13,4	13,6	40,9
	46-55 év	25	22,3	22,7	63,6
	56-65 év	22	19,6	20,0	83,6
	65 év feletti	18	16,1	16,4	100,0
	Összesen	110	98,2	100,0	
NV/NA		2	1,8		
Összesen		112	100,0		

Hogyan ítéli meg a családja életszínvonalát más magyar családokhoz viszonyítva?

		Említések száma	Gyakoriság (%)	Érv. gyakoriság (%)	Kumulált gyakoriság (%)
Érv.	sokkal alacsonyabb, mint az átlag	2	1,8	2,2	2,2
	kicsit alacsonyabb, mint az átlag	6	5,4	6,5	8,6
	átlagos	66	58,9	71,0	79,6
	kicsit magasabb, mint az átlag	17	15,2	18,3	97,8
	kicsit magasabb, mint az átlag	2	1,8	2,2	100,0
	Összesen	93	83,0	100,0	
	NV/NA	19	17,0		
	Összesen	112	100,0		

Mi/(volt) az Ön/(legutolsó) fő foglalkozása, beosztása?

		Említések száma	Gyakoriság (%)	Érv. gyakoriság (%)	Kumulált gyakoriság (%)
Érv.	segédmunkás	3	2,7	2,8	2,8
	betanított munkás	19	17,0	17,8	20,6
	szakmunkás	16	14,3	15,0	35,5
	fizikai kisiparos, kiskereskedő, mg. egyéni gazdálkodó	5	4,5	4,7	40,2
	alsósztintű vezető, művezető, technikus	7	6,3	6,5	46,7
	beosztott szellemi dolgozó	32	28,6	29,9	76,6
	szellemi szabadfoglalkozású, szellemi	4	3,6	3,7	80,4
	felső- vagy középvezető (osztályvezető)	12	10,7	11,2	91,6
	vállalkozás tulajdonosa, résztulajdonosa	4	3,6	3,7	95,3
	egyéb	3	2,7	2,8	98,1
	nem volt még foglalkozása	2	1,8	1,9	100,0
	Összesen	107	95,5	100,0	
	NV/NA	5	4,5		
	Összesen	112	100,0		



Osztrák városok tapasztalatai

Fürstenfeld

Fürstenfeld 20 éves tudatos városmarketing munkája révén a tartomány egyik legismertebb turisztikai desztinációja lett. Ezt elsősorban fókuszáló stratégiával, komplex-, folyamatosan megújuló- és innovatív idegenforgalmi kínálatával érte el. Ennek középpontjában a termálkincs áll.

Wellness turizmus

A város termálfürdője a folyamatos fejlesztések révén, a régió egyik legfelkapottabb családi élményfürdőjévé vált. A vízfelület kibővítése természetesen önmagában nem lett volna elegendő ehhez, a vendégek minél szélesebb körét kiszolgáló elemek változatosságának emelése a kulcs ehhez. A tíz méter magas ugrótorony, a csúszdák, gyerekmedencék különböző sportoknak, mint strandröplabda, strandfoci, stb. otthont adó pályák. A gyógy jelleg mellett, így a fürdő fokozatosan az élményt adó szolgáltató irányába mozdult el a mai fogyasztói elvárásoknak megfelelően.

Mit akar a mai kor fogyasztója?

ÉLMÉNYT, amit itt megkap és még nagyszerűen kommunikálnak a központi stájer turisztikai marketingesek.

Mint a legújabb kutatások is igazolták döntéseink 90 százaléka nem tudatos, hanem emocionális jellegű, amely az agy limbikus részében képződik le, így az erre ható üzenetekkel lehetünk csak sikeresek. A steiermarki honlap (www.steiermark.com/hu/) szövegírását végzői is ebben a szemléletben gondolkodtak.

Részletek a honlapról: „A recept egyszerű: vegyen egy szimpatikus kisvárost barátságos lakosokkal és vendéglátóhagyománnyal, adjon hozzá egy nagy adag lenyűgöző természetet, enyhe éghajlatot és termálfürdőket, fűszerezze számtalan szabadidős programmal, úgy, mint például a Stájerországi borvidéki kerékpártúrával, az Eurovelo 9-el, illetve a „Gleccsertől a borig” kerékpárútvonal fürstenfeldi megállójával, majd kóstoljon bele a helyi kultúrába, a rendezvényekbe és látványosságokba és máris elkészült fürstenfeldi üdülése! Fürdőzésre vágyik? Fürstenfeldben található Európa legnagyobb medencés szabadstrandja, ezenkívül pedig a hat termálfürdővel büszkélkedhető termálvidék közepén fekszik. Történelemre vágyik? A várfal mentén, a Pfeilburg múzeumban vagy egy városnézés során visszatekinthet a város hosszú és izgalmas történetére. Kulináris élvezetekre vágyik? Ami nálunk megterem, az finom is, és rákerül a tányérra! Vásárlásra vágyik? A számos egyedülálló üzletben minden



kívánsága teljesül. Élő és hagyományos ünnepi kultúrára vágyik? Az évente megrendezésre kerülő fesztiválok jól tükrözik az emberek és a régió összetartozását, valamint azt, milyen büszkék termékeikre.”

13 sor esszencia a településről, és mégis minden benne van. A magyar oldal egyik városában sincs ily egyszerű és nagyszerű figyelemfelhívó kommunikáció, amelyben a szöveg és a csalogató képanyag tökéletes összhangban van. Az osztrák tanácsadóktól szerzett információk is megerősítették a magyar oldali szakértőket, hogy nem kell túlgondolni a dolgokat. Gyors üzenetekkel, hiteles tartalmakkal és fókuszáló stratégiával válhatnak a hazai vasi kisvárosok sikeresebbé.

Felhívták a szakértőket arra is a figyelmet, hogy önmagukban az épített – és természeti örökségek nem elégségesek ma arra, hogy folyamatosan megtöltsék a városokat turistákkal, Programok nélkül „lemennek a turisztikai térképről” a települések.

Visszatérve Fürstenfeldbe a rendezvényeknek, eseményeknek nagy jelentőséget tulajdonítanak és nem csak a klasszikus gasztró, és zenei volaon hanem egyre nagyobb jelentőséget tulajdonítanak a tudatformálásnak, az egészségtudatformálásnak, a helyi termékek népszerűsítésének.

Rendezvény turizmus

A pihenni, kikapcsolódni vágyó turisták vendégéjszaka számának növelését szolgálja a gazdag programkínálat is. A rendezvények főként a gasztronómiához kapcsolódnak. Ezek között találunk olyat, mely rendszeres időközönként, hetenként kerül megrendezésre, mint amilyen a heti gazdavásár. De nagyrendezvények is szép számmal találhatók az éves programkínálatban, a bor, az egészséges étkezés, a helyi- és biotermékek népszerűsítését szolgálva, ezen keresztül pedig a települési imázst erősítve.

A kulturált borfogyasztáshoz kapcsolódik a Weinkulinarium fesztivál, a helyi termékekre épül, a Tökfesztivál, Biofesztivál, további érdekesség még a Halfesztivál.

A kulináris- és wellness turizmus összekapcsolása a város fő üzenetében is megjelenik, miszerint „Fürstenfeld az élvezetek világa”, „Fürstenfeld testet-lelket összetart”.

Kulturális turizmus



Ahogy a legtöbb régióbeli település Fürstenfeld is számos épített emlékekkel büszkélkedhet. Bár a települést a történelem folyamán többször komoly csapások érték, mégis sikerült számos épületet restaurálni, amit jól kiegészítenek a hangulatos parkok, vagy akár a virágokkal beültetett várak. Ezek egyeként kialakult vonzó településkép jó alapot szolgáltat ahhoz, hogy a wellness és a rendezvények mellett tartalmas programokat tudjon kínálni a város. Túravezetések, vagy akár egyénileg tervezett séták révén az átlagos tartózkodási idő tovább emelhető. A kulturális kínálat középpontjában az épített elemek állnak. A szépen helyreállított városmagban található éttermek, kávézók, stb. további lehetőséget nyújtanak a helyi ízekkel való megismerkedésre, teraszaik pezsgő színterei a közösségi életnek.

Bár a környék vadregényes tája sokakat túrázásra csábít, mi erre, mint alapadottság tekintünk. Fürstenfeld egyediségét a termálfürdő adja elsődlegesen, viszont a jelentős határon túli kínálat és a meglévő vendégkör megtartása és bővítése további egyedi elemek kialakítását tette szükségessé. A rendezvényturisztikai vonal erősítésében látták meg a település kitörési lehetőségét.

Tapasztalatok:

A várostervezés trendjeit figyelembe véve a piacorientáltság kap vezető szerepet, amiben a valós és potenciális igényekhez történő alkalmazkodás áll a középpontban.

A város egy olyan, komplex szolgáltatáscsomagként értelmezett, de rugalmatlan „termék”, amit a települések piacán kell eladni. A különböző fogyasztói csoportok igényeihez történő maximális alkalmazkodást a környezettudatosság, fenntarthatóság, jövőorientáltság, megújulási képesség, illetve politikai és gazdasági kiegyensúlyozottság kialakítása és megóvása mellett kell megvalósítani (Piskóti et al, 2002).¹⁷

A városok fogyasztói csoportjai Krafné Somogyi (1998)¹⁸ alapján a következők:

- lakosok
- helyi vállalkozók
- befektetők
- turisták
- szervezetek.

¹⁷ Piskóti, I- Dankó, L.-Schupler, H. (2002): Régió- és településmarketing. KJK-Kerszöv, Budapest.

¹⁸ Krafné Somogyi, G. (1998): Településmarketing. – Fojtik, J.-Rekettye, G. szerk. (1998): Hagyomány és megújulás a magyar marketingoktatásban. Magyar marketingoktatók IV. éves konferenciájának előadásai, JPTE KTK Marketing Tanszék, Pécs. pp. 175-182



Az osztrák szakértő véleménye alapján a lakók számára Fürstenfeldben a szociális juttatások (megfelelő számú óvodai férőhely, megfelelő nyitva tartási idővel), illetve az átgondolt szolgáltatások és árukínálat a mérvadó.

A turisták a közeli gyógyfürdőket látogatják és a városba sétálni, vásárolni jönnek. Így az ő igényeik kielégítéséhez a város attraktív megjelenésén túl (szép, tiszta, rendezett utcák és városkép), a szakmák, üzletágak és szolgáltatások változatos körének jelenléte járul hozzá a maximális fogyasztói elégedettség kialakulásához. Ehhez természetesen a belváros szépsége, a történelmi épületek és a kulináris kínálat (Buschenschank) is lényeges. A turisták számára négy helyi városvezető és a helyi múzeumok bevonásával egyre bővülő helyszínválasztékú városi sétákat tudnak ajánlani, ami a kereskedőknek is jó lehetőség.

Végül, de nem utolsó sorban a befektetők szempontjából az előnyös üzleti feltételek megléte; a város, mint partner jelenléte; valamint az iskolák és továbbképzési lehetőségek megteremtése és megtartása az elsődleges. Ez utóbbi kiemelkedő szerepet tölt be a megfelelően képzett munkaerő rendelkezésre bocsátásában egy, a kereslethez igazodó képzési struktúra kialakításával.

Ehhez nélkülözhetetlen a várost meghatározó folyamatok ismerete és egy olyan városmarketing kialakítása, amely hozzájárul a város versenyképességének kialakításához, fenntartásához és kommunikálásához (Lees-Marshment, 2001),¹⁹ úgy, hogy a megismerteti a várost az egyes fogyasztói csoportokkal, növeli a bizalmat, illetve a befektetői és vállalkozói kedvet.

Fürstenfeldben a tudatos városmarketing – az osztrák szakértő nyilatkozata alapján – nagyjából 20 éve, 2000 környékén kezdődött, amikor a belvárosi sétálóutcát vásárlóutcává alakították, mindamellett, hogy a történelmi sajátosságokat figyelembe véve, tematikusan szökőkutakat is építettek.

A korábban vizsgált fogyasztói csoportok mindegyikét pozitívan érintette a sétálóutca átalakítása, hisz a lakosság infrastrukturális fejlesztéseket, a turisták a lehetőségek körének bővülését, míg a befektetők új profitszerzési lehetőséget kaptak a projekt által.

A városmarketing végső célja, hogy a városhoz, mint termékhez egy márka kapcsolódjon. Fürstenfeld történelmi városként pozicionálja magát, amit meg is él (egy osztrák slágerben is felcsendül a város neve).

A történelmi város, mint településkategória lehatárolása a vonzerő alapján lehetséges, melyben domináns a kulturális kínálat, a műemléki adottságok (Lőrincz, 2007).²⁰

¹⁹ Lees-Marshment, J. (2000): A várások versenyképességéről. *Political Studies* 4, pp. 692-713

²⁰ Lőrincz, K. (2007): A kulturális turizmus fejlesztése a hazai történelmi városokban. PhD értekezés, Pécsi Tudományegyetem, TTK, Pécs.



Ezekben a városokban a kulturális turizmus fejlesztésének a következő szempontok betartása mellett kell megtörténnie:

- az utazási piac elvárásait szem előtt tartó tudatos tervezésnek és fejlesztésnek törekednie kell a tradicionális városi formák és életterek megőrzésére, visszaállítására (Michalkó-Rátz, 2005),²¹
- élményközpontú marketingkommunikációra van szükség és az ehhez elengedhetetlen társadalmi struktúrák kialakítására (Bieger, 2002),²²
- a történelmi városoknak is céljuk a pozitív városimázs kialakítása úgy, hogy a desztinációk jó gyakorlatai alapján minőségi és innovatív turisztikai termékfejlesztést hajtanak végre, összekapcsolva a megfelelő pozicionálással és a differenciálási ismérvek pontos meghatározásával (Horkay, 2003).²³

Ehhez a helyi lakosság bevonása elengedhetetlen, hogy az eredményes városmarketing érdekében a történelmi városok is a kínálat alapú piacon élményt nyújtó termékkel, partnerségeken alapuló hálózatos szervezeti struktúrában, informatikailag támogatott, térségi szintű marketinggel jelenjenek meg (Lőrincz, 2007).²⁴

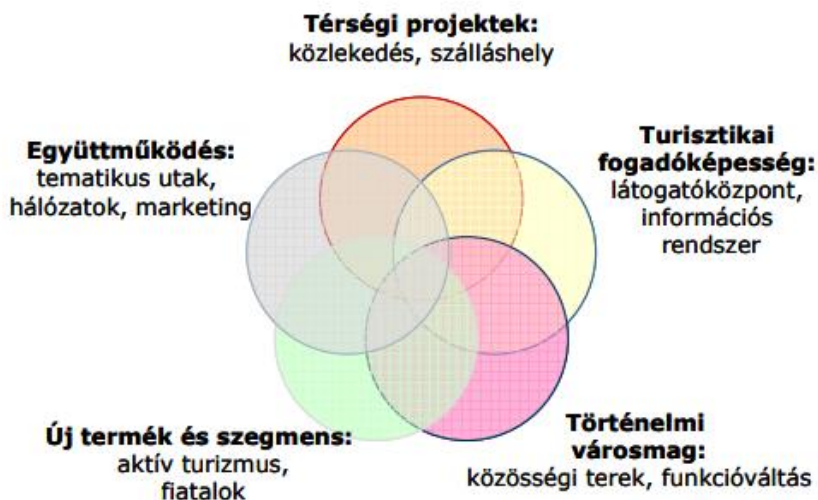
²¹ Michalkó, G. – Rátz, T. (2005): A kulturális turizmus élménygazdaságtani szempontjai. In: Enyedi, Gy. – Keresztély, K. (szerk): A magyar városok kulturális gazdasága; MTA Társadalomkutató Központ, Budapest. pp. 123-141

²² Bieger, T. (2002): Management von Destinationen. 5. Aufl. München, Wien: Oldenbourg. pp. 185-195

²³ Horkay, N. (2003): Turisztikai márka és márkapolitika a desztinációmenedzsmentben 1. Turizmus Bulletin 2003/1. pp. 47-53, pp. 21-30

²⁴ Lőrincz, K. (2007): A kulturális turizmus fejlesztése a hazai történelmi városokban. PhD értekezés, Pécsi Tudományegyetem, TTK, Pécs.

A kulturális turizmus fejlesztésének területeit a következő ábra foglalja össze.



A kulturális turizmus komplex fejlesztésének kulcsterületei

Forrás: Lőrincz (2007), p. 132

A fejlesztésben az ábra alapján tehát fontos a történelmi városok megközelíthetősége, utak, parkolók, stb. megléte mindamelllett, hogy a történelmi városon belül törekedni kell az alternatív közlekedési módok (kerékpár, séta, stb.) elterjesztésére, vagy a helyhez illő közlekedési eszközök (lovaskocsi, régi villamos) használatára.

A műemlék épületeket úgy kell átalakítani, hogy a mai kor elvárásainak megfeleljenek (például a mozgáskorlátozottak számára is látogathatók legyenek), miközben megőrzik eredeti formájukat.

Fontos a turisztikai információnyújtás biztosítása és a több érzékszervet is bevonó pl. tudás-sziget kialakítása, ami az élményszerűséget támogatja.

A történelmi belvárosokban jellemzőek a templomok, ezért az egyházakkal való együttműködést érdemes kiterjeszteni a turizmus területére is.

A történelmi városmagok közösségi térré alakításával a belvárosok elnéptelendése megakadályozható. Ennek eszközei lehetnek az interaktív múzeumok, kiállítóhelyek, a vonzó rendezvények, fesztiválok, vagy a beszélgetésekre, kikapcsolódásra alkalmas parkok, játszóterek, kávézók.

Az élmény minőségét a kiszolgálás színvonala határozza meg alapjaiban, így a vendégszerető magatartás, az udvarias kiszolgálás a látogatói elégettségben mérhető. Ennek növeléséhez a helyi társadalom és a turizmusban dolgozók informálása és ösztönzése szükséges.



Az osztrák szakértő Fürstenfeld esetében kiemelte, hogy az online vásárlás következtében kiüresedő belvárosi üzlethelyiségek használatba vétele a városmarketingjük egyik alapvető stratégiai célkitűzése.

Lehetőségként és jövőbeli tervként a város és a 20 km-es körzetében működő öt gyógyfürdővel és a wellness hotelekkel való együttműködés a cél, aminek során a turisztikai erőforrásokat még jobban ki lehetne használni. Tény, hogy a régiót 1,5 millió éves eltöltött éjszaka jellemzi, ami bizakodásra ad okot. A szakértő például olyan shuttle buszjárat bevezetését is elképzelhetőnek tartja, ami a loipersbachi fürdő és Fürstenfeld között szállítaná az utasokat. A kérdés, hogy mennyien érdeklődnének a fürdővendégek közül eziránt a szolgáltatás iránt és megtérülne-e a busz üzemeltetési költsége.

Az osztrák fél megítélése alapján Körmend szerencsés geográfiai helyzetben van, közel az osztrák határhoz és sokan is látogatnak oda Ausztriából. A város erősségeként említette a saját fürdőt mindamellet, hogy a Balaton és olyan nagyobb városok sincsenek messze, mint Szombathely és Zalaegerszeg. Feladatként a város folyamatos fejlesztését és a bicikliutak kialakítását jelölte meg.

A két város közti együttműködési lehetőségeként azt az applikációt nevezi meg az osztrák szakértő, ami egy projekt keretében került kialakításra (24cities App) és aminek hatékony működéséhez a programok folyamatos feltöltése, a jó kommunikáció elengedhetetlen. A két város viszonyában is kiemelten kerül elő a megfelelő kommunikáción és információcserén alapuló kapcsolat.

A városok marketingkommunikációs tevékenységében egyre inkább felértékelődtek az internethez kapcsolódó, közösségi marketing alapú megoldások, illetve eszközök. A digitális marketingeszközök térhódításával, egyre hatékonyabbá válnak a mobilra optimalizált weboldalak, applikációk. Ezek segítségével a városmarketing, a kommunikáció és az értékesítés is személyre szabottá válhat és tartós együttműködések alakíthatók ki. Mindazonáltal az offline eszközök sem hanyagolhatók el a tudatos városmarketing tervezése során (Piskóti, I., Papp-Váry, Á., 2018).²⁵

Összességében tehát a sikeres történelmi városok a kulturális turizmusra, mint a gazdaságélénkítés eszközére tekintenek, s a versenyképes termék a hagyományát őrző, de a jövőbeli lehetőségek felé nyitott, innovatív város.

²⁵ Piskóti, I., Papp-Váry, Á. (2018): A sikeres városmarketing keretrendszere – A 10 legfontosabb összetevő, Márkamonitor



MELLÉKLETEK

Kérdőív



Kedves itt élő, helyi lakos!

Kérjük, a csatolt kérdőív kitöltésével segítse települése fejlesztése kapcsán készülő felmérésünk eredményes lebonyolítását. Segítségével a városát az Ön véleményének figyelembe vételével fejleszthetjük. A kérdőív kitöltése önkéntes. Az adatok név nélkül kerülnek összesítésre. Jelen adatfelvétel és eredménye kizárólag a városa marketing koncepciójának elkészítése során kerül felhasználásra.

Szűrőkérdés:

Az Ön lakóhelye: 1) KÖRMEND 2) ÓRISZENTPÉTER 3) SZENTGOTTHÁRD 4) VASVÁR
HA NEM A FENT FELSOROLT VÁROSOKBAN LAKIK a megkérdezett, nem folytathatja a kérdőív kitöltését. KÖSZÖNÖM, MOST OLYAN VÁLASZADÓKAT KERESÜNK, AKIK NÉGY VÁROS VALAMELYIKÉBEN ÉLNEK.
Ha a négy város valamelyikében él a megkérdezett, akkor karikázza be a megfelelőt.

1. Mióta él itt?

_____ óta (évszám)

2. Mennyire elégedett Ön azzal, hogy...?

Kérem, értékelje 1-5-ig terjedő skálán, ahol 1: egyáltalán nem; 5: teljes mértékben. (0 nincs adat, nincs válasz)

...a Nyugat-dunántúli régióban él?	1	2	3	4	5	0
...Vas megyében él?	1	2	3	4	5	0
...Körmend/Óriszentpéter/Szentgotthárd/Vasvár településen él?	1	2	3	4	5	0

3. Most felsorolunk néhány tulajdonságot. Ön szerint mennyire jellemző településére az adott tulajdonság?

Tulajdonság	Egyáltalán nem jellemző		Közepes megítélés		Nagyon jellemző	Nincs válasz/ Nincs adat
láttnivalóban gazdag település	1	2	3	4	5	0
folyamatosan megújuló település	1	2	3	4	5	0
tiszta település	1	2	3	4	5	0
gyorsan fejlődő	1	2	3	4	5	0
vendégszerető lakosságú település	1	2	3	4	5	0
nagy jövő előtt álló település	1	2	3	4	5	0
előregedett település	1	2	3	4	5	0
olcsó megélhetést biztosító	1	2	3	4	5	0
biztonságos (közbiztonság)	1	2	3	4	5	0

4. Ön milyennek látja települése helyzetét más településekhez képest?

sokkal jobb helyzetben van	jobb helyzetben van	ugyanolyan helyzetben van	rosszabb helyzetben van	sokkal rosszabb helyzetben van	Nem tudja	Nincs válasz/ Nincs adat
1	2	3	4	5	9	0

5. Mi jelképezi az Ön számára a települést?

6. Mennyire ismeri a Képviselő Testület munkáját településén?

- 1) egyáltalán nem ismeri
- 2) nem ismeri
- 3) közepesen ismeri
- 4) ismeri
- 5) kiválóan ismeri
- 9) soha nem hallottam róla
- 0) nincs válasz / nincs adat



7. Ahhoz, hogy az emberek jól/otthonosan érezzék magukat a lakóhelyükön, mennyire fontos, hogy megtalálhatóak legyenek az alábbiak?

	<i>nagyon fontos</i>	<i>fontos</i>	<i>kevésbé fontos</i>	<i>egyáltalán nem fontos</i>	<i>Nem tudja</i>	<i>Nincs válasz/ Nincs adat</i>
Múzeum	1	2	3	4	9	0
Könyvtár	1	2	3	4	9	0
Strand	1	2	3	4	9	0
Színház	1	2	3	4	9	0
Városi televízió	1	2	3	4	9	0
Uszoda	1	2	3	4	9	0
Városi Rádió	1	2	3	4	9	0
Felsőoktatás	1	2	3	4	9	0
Ingyenes városi újság	1	2	3	4	9	0
Sportolási lehetőségek	1	2	3	4	9	0
Szórakozást nyújtó városi fesztiválok	1	2	3	4	9	0

8. Az Ön véleménye szerint mi a településen élő embereknek közös ügye, ami alkalmas lenne arra, hogy összekovácsolja a lakosságát?

9. Lakóhelyén Ön szerint milyen fejlesztésekre kellene leginkább közpénzeket áldozni? Kérem, válassza ki az Ön által legfontosabbnak tartott 3 fejlesztési területet.

- 1) Kultúra, művelődés, szórakozás
- 2) Közoktatás
- 3) Közbiztonság
- 4) Helyi gazdaságfejlesztés
- 5) Egészségügy
- 6) Segélyezés, szociális tevékenység
- 7) Környezetvédelem, közparkok építése, fenntartása
- 8) Turizmus, idegenforgalom fejlesztése
- 9) Közműfejlesztés (út, csatorna, gáz, stb.)

10. Az elmúlt öt évben történt-e olyan beruházás, fejlesztés településén, amelyetől Ön jobban, otthonosabban érzi magát lakóhelyén?

- 1) igen, éspedig: _____
- 2) nem történt ilyen
- 0) *nincs válasz / nincs adat*

11. Ön szerint milyen mértékben függ lakóhelyének további sorsa az alábbiaktól?

	<i>nagymértékben</i>	<i>kismértékben</i>	<i>egyáltalán nem</i>	<i>nem tudom</i>	<i>nincs válasz</i>
Állami támogatásoktól	1	2	3	9	0
Települések összefogásától	1	2	3	9	0
Európai Unió támogatásaitól	1	2	3	9	0

12. Véleménye szerint mennyire fontos szerepet játszik a turizmus települése gazdasági fejlődésében?

- 1) egyáltalán nincs fontos szerepe
- 2) nincs fontos szerepe
- 3) fontos is meg nem is
- 4) fontos szerepet játszik
- 5) nagyon fontos szerepe van
- 9) *nem tudom*
- 0) *nincs válasz / nincs adat*



13. Ön szeretné-e, ha (volna) gyermeke ezen a településen telepedne le? AKKOR IS KÉRDEZZE, HA NINCS GYERMEKE!

- 1) igen, szeretné
- 2) nem szeretné, mert (ÍRJA BE): _____
- 3) egyéb válasz
- 0) nincs válasz / nincs adat

14. Hogy viszonyul Ön a településére látogató turistákhoz?

- 1) örülök, ha turisták érkeznek a városba
- 2) nem foglalkozom a turistákkal
- 3) zavarnak a turisták
- 0) nincs válasz / nincs adat

15. Mennyire jellemző a szezonális a település turizmus tekintetében? A turisták jellemzően egy adott időszakban érkeznek nagyszámban?

- 1) egyáltalán nem
- 2) nem
- 3) is-is
- 4) jellemző
- 5) teljes mértékben
- 0) nincs válasz / nincs adat

16. Ön szerint mi települése legfőbb vonzereje a turisták számára?

- 1) természeti értékek (*védtett élővilág, táj, folyó stb.*)
- 2) épített kulturális értékek (*vár, kastély, templom, stb.*)
- 3) szellemi kulturális értékek (*történelmi személyek öröksége, műalkotás, stb.*)
- 4) népi hagyományok (*népszokások, képzőművészet, népi ételek, stb.*)
- 5) helyi termékek (*kézműves termékek, helyi élelmiszerek, stb.*)
- 6) egyéb-éspedig:.....
- 0) nincs válasz / nincs adat

17. A településre látogató turistának milyen látnivalókat (helyeket, épületeket) ajánlana? Kérem, a 3 Ön által leginkább ajánlott látnivalót adja meg!

18. Honnan értesül a települése programjairól? (több válasz adható)

- 1) Tourinform iroda
- 2) nyomtatott eszközök, pl.: plakát, szórólap, molinó
- 3) internetes portál, ha igen melyik: _____
- 4) közösségi média, ha igen melyik: _____
- 5) nyomtatott sajtó, ha igen melyik: _____
- 6) televízió, ha igen melyik: _____
- 7) rádió, ha igen melyik: _____
- 8) ismerősök, barátok, család
- 9) egyéb helyről: _____
- 10) sehonnan
- 0) nincs válasz / nincs adat

19. Van-e az Ön településének kihasználatlan turisztikai vonzereje, amelyről Ön szerint kevesen tudnak?

- 1) igen van, éspedig: _____
- 2) nincs
- 0) nincs válasz / nincs adat

20. Milyen turisztikai kínálatot fejlesztene a településén? Mit javasolna a döntéshozóknak?

3/5



21. Kellően gazdagnak találja a rendezvénykínálatot a településén?

- 1) igen
- 2) nem
- 0) nincs válasz / nincs adat

22. Kérem, soroljon fel 2 olyan rendezvényt, melyekre a legtöbb turista érkezik véleménye szerint.

23. Ön szerint mi az, amit az idelátogató turista kifogásolhat a településsel kapcsolatban?

24. Mit javasolna az alábbiak közül, hogy településére még több turista érkezen?

Válassza ki a **3 legfontosabbat** az alábbiak közül.

- 1) bővebb programlehetőség pl. több napos, kész program ajánlatokat a turistáknak
- 2) nagyobb hangsúlyt helyezni a programlehetőségek meghirdetésére
- 3) javítaná a településképet pl.: közlekedés, köztisztaság, szolgáltatások tekintetében
- 4) javítaná a településen belüli tájékozódást pl.: táblarendszer, térkép, turista útvonal, látnivalók
- 5) emelné a településen elérhető szolgáltatások színvonalát, vendégszeretetét
- 6) nagyobb hangsúlyt helyezne a természeti környezet nyújtotta turisztikai lehetőségekre
- 7) jelentősebb összefogás a turizmus szereplői között
- 8) javítaná a közbiztonságot
- 9) egyéb, éspedig:.....

Végül, kérem, engedjen meg néhány személyes kérdést!



Demográfia:

1. A válaszadó neme:

- 1) férfi
- 2) nő

2. Születési éve: _____ (évszám)

3. Hányan élnek közös háztartásban

Összesen: _____ fő, ebből

az eltartott gyermekek száma: _____ fő

a már nem eltartott gyermekek száma: _____ fő

A legfiatalabb gyermek életkora: _____ éves

A legidősebb gyermek életkora: _____ éves

0) *nincs válasz / nincs adat*

4. Mi az Ön legmagasabb iskolai végzettsége?

- 1) általános iskola
- 2) szakközépiskola
- 3) szakközépiskola, gimnázium
- 4) felsőoktatási szakképzés
- 5) főiskola
- 6) egyetem
- 7) egyéb, éspedig:.....
- 0) *nincs válasz / nincs adat*

5. Hogyan ítéli meg a családja életszínvonalát más magyar családokhoz viszonyítva?

- 5) jóval magasabb, mint az átlag
- 4) kicsit magasabb, mint az átlag
- 3) átlagos
- 2) kicsit alacsonyabb, mint az átlag
- 1) sokkal alacsonyabb, mint az átlag
- 0) *nincs válasz / nincs adat*

6. Ön dolgozik?

1 – Igen, dolgozik

Nem dolgozik, ha nem: 2 – GYES-en, GYED-en van, főállású anya

3 – nyugdíjas (rokkant, vagy öregségi)

4 – munkanélküli

5 – egyéb inaktív:

6 – háztartásbeli

7 – tanuló

9 – *Nem tudom*

0 – *Nincs válasz*

7. Mi/(volt) az Ön/(legutolsó) fő foglalkozása, beosztása? Írja be a választ pontosan a vonalra, majd a válasz alapján kódolja a megkérdezett (utolsó vagy jelenlegi) foglalkozását!

1 – segédmunkás

2 – betanított munkás

3 – szakmunkás

4 – fizikai kisiparos, kiskereskedő, mg. egyéni gazdálkodó

5 – alsósztintű vezető, művezető, technikus

6 – beosztott szellemi dolgozó

7 – szellemi szabadfoglalkozású, szellemi

8 – felső- vagy középvezető (osztályvezető)

9 – vállalkozás tulajdonosa, résztulajdonosa

10 – egyéb válasz

11 – nem volt még foglalkozása

99 – *Nem tudom* 0 – *Nincs válasz*

Köszönjük, hogy válaszaival segítette munkánkat!

Kérdező monogramja: _____



Interjú vázlat



INTERJÚVÁZLAT

City branding – helyzetfeltárás

Helyi döntéshozók, meghatározó jelentőségű gazdasági vállalkozásokat képviselői részére

KÖSZÖND MEG A LEHETŐSÉGET. RÖVIDEN FOGLALD ÖSSZE, HOGY MI FOG TÖRTÉNNI, HANGSÚLYOZD AZ ÖSZINTE VÁLASZOK FONTOSSÁGÁT. RÖVIDEN MUTATKOZZ BE! ÁLLAPODJATOK MEG, HOGY TEGEZŐDNI VAGY MAGÁZÓDNI FOGTOK! ISMERTSD A PROJEKTET: **CITY COOPERATION II-ATHU018 projektben a városok márkázásának felépítése folyik a következő települések tekintetében: KÖRMEND, ÓRISZENTPÉTER, SZENTGOTTHÁRD, VASVÁR. Az ehhez szükséges helyzetfeltáráshoz járul hozzá megtisztelő véleményével.**

„... TELEPÜLÉS” RÉSZNÉL, MINDIG AZ ADOTT TELEPÜLÉST OLVASD FEL:
KÖRMEND vagy ÓRISZENTPÉTER vagy SZENTGOTTHÁRD vagy VASVÁR

1. ASSZOCIÁCIÓK

- Mi az első szó/gondolat, ami eszébe jut, ha azt mondom: ... település?

2. GAZDASÁGFEJLESZTÉS

- *Most nézzük települése gazdaságfejlesztéssel kapcsolatos kérdéseit.*
 - Mi jelképezi Ön számára a települést?
 - Ön szerint mely intézmények, személyek járulnak leginkább hozzá települése fejlődéséhez? (*hazai tulajdonú vállalkozások, multinacionális nagyvállalkozások, polgármesteri hivatal, helyi civil szervezetek, alapítványok, helyi iskolák, egyházak, politikai pártok, polgármester, lakosság*)
 - Mennyire ismeri a Képviselő Testület munkáját településén?
 - Ön milyennek látja települése helyzetét más településekhez képest?
 - Az Ön véleménye szerint mi a településen élő embereknek közös ügye, ami alkalmas lenne arra, hogy összekovacsolja a lakosságát?
 - Ahhoz, hogy az emberek jól/otthonosan érezzék magukat a lakóhelyükön, mennyire fontos, hogy legyen például múzeum, könyvtár, strand, színház, városi televízió, uszoda, városi rádió, egyetem, főiskola, ingyenes városi újság, kulturális egyesületek, sportcsarnok, szórakozást nyújtó városi fesztiválok, új stadion, városi sportcsapat?
 - Lakóhelyén Ön szerint milyen fejlesztésekre kellene leginkább közpénzeket áldozni? Említse meg a 3 legfontosabbat. (*Kultúra, művelődés, szórakozás, Közoktatás, Közbiztonság, Helyi gazdaságfejlesztés, Egészségügy, Segélyezés, szociális tevékenység, Környezetvédelem, közparkok építése, fenntartása, Turizmus, idegenforgalom fejlesztése, Közműfejlesztés (út, csatorna, gáz, stb.)*)
 - Ön szerint milyen mértékben vagy mennyire függ lakóhelyének további sorsa az állami támogatásoktól, települések összefogásától, Európai Unió támogatásuktól?

3. TURISZTIKAI HELYZETKÉP FELTÁRÁSA

- *Először a régió turisztikai helyzetéről kérdezem a véleményét.*
 - Mit gondol erről?
 - Milyen jó példákat, és milyen problémákat lát?
- *Most nézzük települést!*
 - Mit gondol a település turisztikai helyzetéről?
 - Melyek a település erősségei turisztikai szempontból?
 - Mitől különleges ... település? Kérem egyetlen, a legfontosabb különlegességet jelölje meg, ami egyedivé teszi azt!
 - Mit gondol, mik a település gyengeségei?
- **AMIT A KÖVETKEZŐK KÖZÜL NEM EMLÍTETT RÁKÉRDEZNI:**
Mit gondol települési viszonylatban:
 - A szálláslehetőségekről, étterem és catering lehetőségekről,
 - turistavonzó eseményekről,
 - szórakozási lehetőségekről,
 - kulturális helyszínekről,
 - természeti és épített környezetről,
 - a hagyományokról
- Véleménye szerint milyen szerepet játszik a turizmus településük gazdasági fejlődésében?
- Véleménye szerint melyik település tekinthető az Ön települése versenytársának?



- *Most a ... település turisztikai lehetőségeinek kihasználtságáról kérdezem.*
 - Összességében elégedett Ön település turisztikai erőforrásainak használatával? Miért?
 - A településre látogató turisták Ön szerint elégedettek? Miért? Mit tapasztal ezzel kapcsolatban?
 - Milyen jövőképet mutat a település turisztikai szempontból?
 - Milyen lehetőségeket lát turizmus szempontjából a település számára?
 - Milyen veszélyeket lát turizmus szempontjából a település számára?

4. FEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEK ÉS MÁRKÁZÁS

- Ha Ön lenne a döntéshozó, hogyan fejlesztené a települést turisztikai kínálat szempontjából?
- Milyen új ötletei lennének még a turisztikai szolgáltatások tekintetében?
- Van-e az Ön településének kihasználatlan turisztikai vonzereje, amelyről Ön szerint kevesen tudnak? Ha igen, melyek azok?
- Milyen konkrét projekteket látna megvalósíthatónak?
- Milyen szereplők együttműködésében?
- Hogyan, milyen eszközökkel, forrásból valósítaná ezt meg?
- Milyen feltételeknek kell teljesülniük a tervezett tevékenység problémamentes megvalósulásához?
- Mit gondol a település **slow turizmus** irányba történő fejlesztéséről?

ADD ÁT A KÁRTYALAPOT, MAJD OLVASD FEL HANGOSAN AZ ALÁBBI MEGHATÁROZÁST (4.1)

A lassú turizmust a **lokális, a fenntarthatóság, a társadalmi jólét és az élményközpontúság** négyese alkotja.

Lokális: a helyi gasztronómia (ételek, étkezési szokások, elkészítési módok) a helyi kultúra felhasználása a turizmusban, a helyi vállalkozások és munkaerő által.

Fenntarthatóság: környezetbarát beruházások számának növekedése, ökológiai lábnyom csökkentésére irányuló törekvések, a településre érkező turisták tartózkodási idejének hosszabbítása (nem csak egy hétvégés, hanem hosszabb távú kikapcsolódás biztosítása, megfelelő programkínálattal).

Élményközpontúság: egyedülálló turisztikai kínálat, aktív tevékenységek lehetősége, a helyiek és vendégek közös élményszerzése, közös tevékenységek által, amely nagyobb teret ad autentikus élmények megélésére (speciális étkezési formák, helyi szokások bemutatása, a lassú életmód élvezése, vagy akár a fenntartható környezet bemutatása).

Társadalmi jólét: lényegében a növekvő jólét, a közösségi összetartó erő létrejötte, és a népességmegtartás. Ezek eléréséhez szükséges a helyi lakosok pozitív hozzáállása.

- Van olyan projektötlete, ami megfelel ennek a négyesnek?
- A helyi lakosságot hogyan lehet bevonni?
- Milyen szereplők együttműködésében valósulhatna meg egy ilyen projekt?
- Hogyan, milyen eszközökkel, forrásból valósítaná ezt meg?
- Milyen feltételeknek kell teljesülniük a tervezett tevékenység problémamentes megvalósulásához?
- Milyen személyiség jellemzőkkel tudná leírni települését? (pl.: nő/férfi, idős/fiatal, belső tulajdonságok: nyitott, visszahúzó, merev, szociális, élénk, sértődékeny, békés, megfontolt, szorongó, társaság kedvelő, vezető, stb.)

ADD ÁT A KÁRTYALAPOT, MAJD OLVASD FEL HANGOSAN AZ ALÁBBI MEGHATÁROZÁST (4.2):

A térségi márka kialakításának kulcsfontosságúja, hogy **érzelmi kapcsolatot alakítsunk ki a térség és látogatói között.** A „desztinációk márkázása esetében kiemelkedő jelentőségű az atmoszféra, a lakosok magatartása és a látogatók személyes benyomása” (Törőcsik és Somogyi 2009,23.)



- Ezt szem előtt tartva kérem, hogy most az eddig elhangzottakat összefoglalva, egy-egy gondolatot kiemelve, adja meg a település márkázásához a következő kulcselemeket:
 - 1) Turisztikai vonzerő
 - 2) Elérhetőség
 - 3) Élmények és programok
 - 4) Utazási ajánlatok és csomagok
 - 5) Támogató szolgáltatások
 - 6) Turisztikai infrastruktúra

ADD ÁT A KÁRTYALAPOT, MAJD OLVASD FEL HANGOSAN AZ ALÁBBI MEGHATÁROZÁST (4.3):

„Egy utazással hasonlóan meg tudjuk magunkat határozni, mint egy divattermék megvásárlásával. Identitást, életstílust ad. Ráadásul igazi élmény: a turista tervezi, várja, megéli és emlékszik rá. Mi több, posztol róla...” (Papp-Váry 2019, 86.)

- Mi az az élmény, amit a település zászlajára tűzhetnek, ami hat a turisták érzelmeire Ön szerint?
- Mi az az identitás, életstílus elem, amit a közösségi médiában közvetít a turista, ha a településről posztol?
- Véleménye szerint kik alkotják a településére érkező turisták körét?
- Változtatna a meglévő a településére érkező turisták körén, összetételén, ha az Ön döntése lehetne? Kiket várna szívesebben, és miért?

5. INFORMÁCIÓ FORRÁSOK

- Kommunikációs területen mit tenne annak érdekében, hogy több turista érkezzen a településre?
- Milyen hatékony kommunikációs eszközöket alkalmazna célcsoportonként?
- Milyen üzenetet fogalmazna meg a különböző célcsoportoknak?

AMIT A KÖVETKEZŐK KÖZÜL NEM EMLÍTETT RÁKÉRDEZNI:

Tervezne nyomtatott eszközöket? Ha igen, mit? Milyeneket?

Informatív, vagy inkább „sok kép kevés szöveg”, érzelmekre ható tartalom? Milyen információkkal?

Online kommunikáció? Milyen felületeken? Mi legyen az üzenet?

- Meg tudna említeni, olyan pozitív példát, akár külföldről vagy belföldről, amelyek adaptálhatónak tart?

6. LEZÁRÁS

KÖSZÖNJÜK MEG A RÉSZVÉTELT, HANGSÚLYOZZUK, HOGY MENNYIRE HASZNOS VOLT SZÁMUNKRA A BESZÉLGETÉS.

Moderátor monogramja: _____

Irodalom:

Pécsek Brigitta (2017.) A Lassú Turizmus mint a Városi Turisztikai Desztinációk Fejlesztésének Fenntartható Alternatívája.

Doktori (Phd) értekezés. Gödöllő.

Papp-Váry Árpád (2019): Országmárkázás. Akadémiai kiadó

Töröcsik Mária-Somogyi Zita (2009): Az országmárkázás kérdései. Marketing&Management 43(2) 20-29.



KÁRTYALAP

City branding - helyzetfeltárás

5.1

A lassú turizmust a **lokalitás**, a **fenntarthatóság**, a **társadalmi jólét** és az **élményközpontúság** négyese alkotja.

Lokalitás: a helyi gasztronómia (ételek, étkezési szokások, elkészítési módok) a helyi kultúra felhasználása a turizmusban, a helyi vállalkozások és munkaerő által.

Fenntarthatóság: környezetbarát beruházások számának növekedése, ökológiai lábnyom csökkentésére irányuló törekvések, a településre érkező turisták tartózkodási idejének hosszabbítása (nem csak egy hétvégés, hanem hosszabb távú kikapcsolódás biztosítása, megfelelő programkínálattal).

Élményközpontúság: egyedi turisztikai kínálat, aktív tevékenységek lehetősége, a helyiek és vendégek közös élményszerzése, közös tevékenységek által, amely nagyobb teret ad autentikus élmények megélésére (speciális étkezési formák, helyi szokások bemutatása, a lassú életmód élvezése, vagy akár a fenntartható környezet bemutatása).

Társadalmi jólét: lényegében a növekvő jólét, a közösségi összetartó erő létrejötte, és a népességmegtartás. Ezek eléréséhez szükséges a helyi lakosok pozitív hozzáállása.

(Pécsek Brigitta (2017.) A Lassú Turizmus mint a Városi Turisztikai Desztinációk Fejlesztésének Fenntartható Alternatívája. Doktori (PhD) értekezés. Gödöllő.)

5.2

A térségi márka kialakításának kulcstényezője, hogy érzelmi kapcsolatot alakítsunk ki a térség és látogatói között. A „desztinációk márkázása esetében kiemelkedő jelentőségű az atmoszféra, a lakosok magatartása és a látogatók személyes benyomása”

(Törőcsik és Somogyi 2009,23.)

5.3

„Egy utazással hasonlóan meg tudjuk magunkat határozni, mint egy divattermék megvásárlásával. Identitást, életstílust ad. Ráadásul igazi élmény: a turista tervezi, várja, megéli és emlékszik rá. Mi több, posztol róla...”

(Papp-Váry 2019, 86.)



Interjúk

1. interjú

1. RÉSZTVEVŐK BEMUTATKOZÁSA

Kérjük meg az interjúalanyt, hogy mutakozzon be! Szempontok legyenek: Milyen tapasztalatai vannak turizmusfejlesztés területén? Milyen turisztikai sikereket ért el az Ön által képviselt szervezet/vállalat?

Aki jön, az látja, hogy milyen gyönyörű hely ez. Igaz, sokan vannak, akik elégedetlenek, de ez az ember sajátossága, ez különböztet meg minket az állatoktól, hogy mindig többet szeretnénk.

Szépnek találok ezt a várost.

Most lett az a szerepe, ami régóta csak szóbeszéd volt, hogy főtér. Azt gondolom, hogy Európa szinten sem vallanánk szégyent. Nyáron sok rendezvény van, lehet, hogy a bódékat, ha lenne megfelelő hely, el lehetne szállítani. Az is csalogató lenne, ha van egy rendezvény, kirakják a bódékat és egy ekkora városban reklámot sem nagyon kellene csinálni, mert a faházak csinálják a reklámot. Ha kirakják őket, akkor rendezvény lesz.

Azt hiszem a Főtéren a Hosszú ház a legrégebbi, de a polgári iskolának mondott Kölcsey Ferenc általános iskola épülete is régi, nagyon régi épület, nagyon impozáns. Én is ide jártam iskolába, lehet, hogy azért egy kicsit még kedvesebb a szívemnek, de amúgy is szép épület. A polgármesteri hivatal épületének elég érdekes története van. A régi városháza nem ott volt, ahol most van, az az épület munkásőrségnek készült. Jól funkcionál, modern, időseknek nem kell lépcsőzni, lift is van benne.

Mivel foglalkozik az egyesület?

Nehéz atlétika, küzdősporttal, kick-boxszal. 1978-ban indult, akkori főiskolán kezdtük a karatéval való foglalkozást, most már 41 éve jelen van Körmenten a harcművészet. 1994-ben kezdtünk el önálló egyesületként dolgozni, addig Szombathelyhez tartoztunk. 1997-től vagyunk hivatalosan bejelentett egyesület. A nevünkhöz híven, Dinamikus Sportegyesület, dinamikusan fejlődünk. Elmondható, hogy minden versenyről dobogós helyezéssel térünk haza. Ez azért is nagy szó, mert a magyarok a világ élmezőnyébe tartoznak, s ha egy ilyen erős mezőnybe tudunk ilyen szép eredményeket elérni, akkor az magáért beszél. Büszkélkedhetünk egy világbajnokkal is, aki négyszeres világbajnok, 3szoros Európa bajnok, 24szeres világcupa győztes. Őt Tamcsecs Bojánának hívják, itt dolgozik a polgármesteri hivatalban, mint építőmérnök. Ez polgármester urat dicséri, hisz polgármester úr úgy állt a sporthoz is, mint egy sportember. A polgármester én szerintem minden városban kicsit atyáskodva kell, hogy dolgozzon, próbálja azokat az egyesületeket, civil szervezeteket vagy bárkit úgy támogatni, hogy illő lenne, mint más polgármesternek is. Sokszor tudomásom van olyanról is, hogy sokszor úgy intézi el a dolgokat, hogy az ember utólag tudja meg, hogy az Ő segítségével sikerült elintézni azt a bizonyos dolgot.

Milyen tapasztalatai vannak a turizmusfejlesztés területén?

Most már 5 éve dolgozom itt a kastélyban, én úgy látom, hogy a tavalyi év az kiemelkedő volt, egyre többen látogatják a kastélyt. Ez köszönhető annak is, hogy nem csak interneten, hanem személyesen is megjelentek Budapesten különböző kiállításokon, ahol élő kontaktot tudtak teremteni az emberekkel, de nemcsak élő kontaktot, hanem vittek szóróanyagot is, mindezeknek köszönhető, hogy így megugrott a látogatottsága a múzeumnak.

2. ASSZOCIÁCIÓK

Mi az első szó/gondolat, ami eszébe jut, ha azt mondom: Körment?

Otthonom.



3. GAZDASÁGFEJLESZTÉS

Most nézzük Körmend gazdaságfejlesztéssel kapcsolatos kérdéseit.

Mi jelképezi Ön számára a települést?

Ez egy érdekes szegmense a dolognak. Az túl szép lenne, ha úgy mondanánk, hogy tökéletes, mert semmi nem lehet tökéletes. Talán itt lehet egy kis javításra váró dolog. Én azt gondolom, hogy ennek is eljön hamarosan az ideje. Gyakorlatilag ide jártak régebben az emberek dolgozni, nem csak 10-20, hanem esetleg 40 km-ről is jöttek ide emberkék dolgozni. Azok az emberkék itt költötték el a pénzüket, itt vásároltak be, ezért a vállalkozóknak is jobb volt, nagyobb volt a pezsgés. Gyakorlatilag most az emberek elmennek innen dolgozni, a környező nagyobb városokba, gyárakba, de én látom nyomát annak is, hogy meg van a törekvés arra is, hogy hozzanak ide cégeket, ami által majd újra azok a dolgok előjönnek, ami előbbre viszi Körmend várost.

Van egy ipari parkunk, ahol már 3-4 cég is megvetette lábát. Vannak még területek, ahol még jöhetne több vállalkozás is.

Ön szerint mely intézmények, személyek járulnak leginkább hozzá települése fejlődéséhez? (hazai tulajdonú vállalkozások, multinacionális nagyvállalkozások, polgármesteri hivatal, helyi civil szervezetek, alapítványok, helyi iskolák, egyházak, politikai pártok, polgármester, lakosság)

Hazai tulajdonú vállalkozások jellemzők itt?

Nem igazából.

Multinacionális nagyvállalkozások?

Igen, végül is 2 gyárat is mondhatnék.

Az ÉGIS-en kívül melyik a másik?

Az ADA bútorgyár, ami elég nagy létszámmal dolgozik Körmenden. Most létszámot nem tudok mondani, de szerintem olyan 1000 fő körül.

Munkavállalók jönnek Egerszegről, leginkább zalai részről. A Zala Bútornál kialakult egy olyan szakemberi gárda, ami, úgy gondolom szükséges ahhoz, hogy jól működhessen a bútoripar itt Körmenden. Bár itt is nagyon sok bútoripari szakember van, akik meg tudják állni a helyüket.

Polgármesteri hivatalnak van szerepe a település fejlődésében?

Van, maximálisan.

Helyi civil szervezeteknek?

Szerintem igen.

Alapítványoknak?

Szerintem igen.

Helyi iskolák?

Gyakorlatilag csak középiskola van, általános iskolák és középiskola. Régebben működött itt mezőgazdasági főiskola. Ez egy lényeges szempont lehetne, ha újból lehetne.

Az egyház, mint településfejlesztési tényező?

Az egyháznak biztos óriási szerepe van a gyerekek oktatásában, nevelésében. A településfejlesztésben annyira nem.

Politikai pártok?

Hát, lehet.

A lakosság?

Feltétlenül

A polgármester?

Mindenképpen.

Mennyire ismeri a Képviselő Testület munkáját településén?

Szorosan nem követem nyomon, de igyekszem, ha van rá lehetőségem, hogy betekintést nyerhessek, tehát meghallgatom rádión vagy tévén.



Ön milyenek látja települése helyzetét más településekhez képest?

A helyzetünk szerintem egyedülálló, de még egyelőre nincs kiaknázva teljesen. Gyakorlatilag olyan szerencsés helyzetben vagyunk, hogy itt a nyolcas, a nyolcvanhatos, itt van a Rába folyó, amit most kezdenek kiaknázni. Most alakult nemrég egy egyesület, kenuszakosztály. Ez mindenféleképpen egy vonzerő is lehet.

Az Ön véleménye szerint mi a településen élő embereknek közös ügye, ami alkalmas lenne arra, hogy összekovácsolja a lakosságát?

Mindenféleképpen szerintem, az már kezd megvalósulni, hogy a környezetünk már kezd olyan lenni, ami már hasonlít egy városra, ezt továbbra is fontos, hogy megtartsuk, állandóan szépítsük.

Hasonló véleményt kaptam az előbb is. Egyre jobban, akár a szemétszedés, akár a környezetvédelem vagy az épített környezet egyre jobban fejlődik, s ez meg tudja mozgatni a lakosságot. Mert ugye hiába az önkormányzat szemetet szeretne szedetni a lakossággal, ha nem jön senki.

Így van. Legutóbbi szemétszedésen egyesületünk volt a legnagyobb létszámmal jelen. Egyébként egyesületünk elvállalta a kastélyudvar egy részének a karbantartását is. Folyamatosan, minden héten nyírjuk a fűvet, illetve a gyerekekkel megszabadítjuk a fákat mindenféle élősködőktől, borostyántól. Az fojtja meg leginkább a fákat. Összeszedjük a gallyakat, próbáljuk kicsit csinosítani, szebbé tenni ezt a területet is. Elsősorban a nyugati részt, mert itt szokott lenni a főzőverseny, ezt látják az átutazók is, szembetűnő. Az Északi kapu felé egy vállalkozó tartja rendbe a kertrészt.

Ahhoz, hogy az emberek jól/otthonosan érezzék magukat a lakóhelyükön, mennyire fontos, hogy legyen például múzeum, könyvtár, strand, színház, városi televízió, uszoda, városi rádió, egyetem, főiskola, ingyenes városi újság, kulturális egyesületek, sportcsarnok, szórakozást nyújtó városi fesztiválok, új stadion, városi sportcsapat?

Múzeum?

Ha gyökérről beszélünk, akkor a gyökér a legfontosabb. Mindenféleképpen jó, hogyha az ember tisztában van azzal, hogy mivel is rendelkezett illetve rendelkezhet.

Könyvtár?

Igen, mindenféleképpen.

Strand?

Az is feltétlenül

Színház?

Mindenképp

Városi TV?

Az is.

Uszoda?

Vizi város vagyunk, de kell az uszoda is, mert télen nem működhet a strand.

Városi rádió?

Igen.

Egyetem, főiskola?

Hát az nagyon jó lenne. Már csak azért is, mert mi is mindig azzal szenvedünk, hogy neveljük az utánpótlást edzésen, s amikor eljön az az idő, hogy kimaradtak nyolcadikból, akkor nem biztos, hogy itt maradnak, hanem elmennek Szombathelyre. Főiskolára, egyetemre mennek, akkor több mint valószínű, hogy elveszítettük azt az embert. Visszajöhet Ő még Körmendre, persze akkor, ha meg van az a perspektíva, hogy itt van egy lehetőség. Ezért szükség lenne az ipar fejlesztésére, hogy érdemes lenne visszajönnie.

Ingyenes városi újság?

Szerintem biztosan,



Kulturális egyesületek?

Fontos.

Sportcsarnok?

Az is.

Szórakozás nyújtó városi fesztiválok?

Feltétlenül.

Stadion?

Fontosabbnak tartanám most inkább egy olyan sportcsarnokot, amiben még több szurkoló tudna elmenni kulturált körülmények között szórakozni. Focit azt nem biztos, hogy annyian látogatnák, inkább egy sportcsarnok, hisz gyakorlatilag Körmendnek van a legnagyobb szurkolói bázissal a kosárlabdában.

Városi sportcsapat?

Az összekovácsolódáshoz hozzá tartozik. A sportegyesületben is próbáljuk itt tartani az embereket úgy, hogy rendezünk egy évben kétszer családi napot, egyet nyáron, egyet pedig télen. Nyáron el szoktunk menni kirándulni, vagy lenn a Rába-parton bográcsolunk. Vagy elmegyünk Zalaszántóra a sztupához, ott szerzetesek beszéltek a gyerekeknek, hogy mi is az a meditáció. Más szájából hallották a meditációról a dolgokat.

Télen pedig egy közös vacsorát egy étterembe, hogy ezzel is jobban összekovácsoljuk a Körmendieket. 7-70 éves korig járnak az emberké az egyesületbe. Ami nem azt mondom, hogy egyedülálló, de mindenképpen példaértékű lehet, hogy egy 70 éves nő küzdősportra jár és le a kalappal, ahogy ott ténykedik.

Lakóhelyén Ön szerint milyen fejlesztésekre kellene leginkább közpénzeket áldozni? Említse meg a 3 legfontosabbat. (Kultúra, művelődés, szórakozás, Közoktatás, Közbiztonság, Helyi gazdaságfejlesztés, Egészségügy, Segélyezés, szociális tevékenység, Környezetvédelem, közparkok építése, fenntartása, Turizmus, idegenforgalom fejlesztése, Közműfejlesztés (út, csatorna, gáz, stb.)

Amire lehetne áldozni, az a **Várkert**. Kialakítani a **bicikliutakat**, ami összekapcsolhatná egyik települést a másikkal, illetve a **mozi** hiányzik még a városból.

Ön szerint milyen mértékben vagy mennyire függ lakóhelyének további sorsa az állami támogatásoktól, települések összefogásától, Európai Unió támogatásuktól?

Ahol most vagyunk (kastély) azt az önkormányzat egyedül nem tudja megoldani. A városvezetés már kinevezett embereket a pályázatok figyelésére, beadására, ez szükséges és előny, mert önerőből keveset tudnának. Ez a polgármester érdeme.

4. TURISZTIKAI HELYZETKÉP FELTÁRÁSA

Először a régió turisztikai helyzetéről kérdezem a véleményét. Mit gondol erről? Milyen jó példákat lát? Milyen veszélyeket?

Vasvár is szépen fejlődik. Nemrég lett átadva a Vadása-tó is, ami nagyon szép és nekem egyedülálló, nem mesterséges, hanem természetes környezetből lett kiragadva. Gátat újítottak, az átfolyón is alakítottak, épületek is lettek újak, rengetegen látogatják.

Jó példa ez. Problémát nem tudok mondani. Látom a törekvéseket. Ha nem valósul meg, az nem azt jelenti, hogy rosszul dolgoznak, hanem hogy nem voltak meg a feltételek. A törekvéseket látni.



Most nézzük Körmen*d települést!* Mit gondol Körmen*d turisztikai helyzetéről?* Melyek Körmen*d erősségei turisztikai szempontból?* Mitől különleges Körmen*d? Kérem egyetlen, a legfontosabb különlegességet jelölje meg, ami egyedivé teszi azt!* Mit gondol, mik Körmen*d gyengeségei? Amit a következők közül nem említett rákérdezni: Mit gondol Körmen*d viszonylatban: A szálláslehetőségekről, étterem és catering lehetőségekről, turistavonzó eseményekről, szórakozási lehetőségekről, kulturális helyszínekről, természeti és épített környezetről, a hagyományokról.**

Jó fekvésű. Fejlesztendő, mert a Rákóczi úton mindenki csak átutazik, de nem áll meg. Lehetne kirakni olyan táblákat, amire azt mondanák, hogy itt bekanyarodok, meg tudom nézni a kastélyt, meg tudok inni egy kávé, stb. A tejivó is bezárt ismeretlen okok miatt- tulajdonosok közti feszültség okán talán. Presszó, kávézó feljebb van, a Monaco, illetve a sarkon a pizzéria.

Erősség a kastély, a MJUS, az olaszok tudják mitől döglök a légy, mindig tele van a parkoló. Ez működik úgy, ahogy kell. Az elején voltak tapogatózások, de ez a második nyitás szerencsésebb, olyan szakemberek vannak, akik tudják ezt vinni.

Különlegesség: a városi kosárcsapat, ami a város jó hírnevét viszi mindenfele. Ahogy versenyekre indultunk mi is, mindenki a kosárcsapatra asszociált, amikor megtudták, hogy körmen*diek vagyunk.* Én is legalább akkor hírnevet szeretnék elérni, mint a körmen*d*i kosárcsapat. Körmen*d*nek mi hoztuk az első világbajnoki aranyérmet és ezt négyszer meg tudtuk ismételni. A pólócerék révén sok országba eljutott Körmen*d* híre általunk is.

Gyengeségek: Lehetne a főtéren kávézó, étterem. Söröző van, de retro, ami nem feltétlenül baj, de legyen rendben. Sok cég megszűnt. Ha emberek ide tudnának jönni a környező településekről, akkor olyan nyüzsgés lenne, mint régen.

Szálláslehetőség, étterem és catering: fentebb

Turistavonzó események: Körmen*d*i Napok a főtéren, illetve nyáron szabadtéri színpad a várudvarban, augusztus 19. csónakfelvonulás és tűzijáték. Az első vidéki város volt, ahol 20-át tűzijátékkal ünnepelték. Igaz egy nappal előbb, de rengeteg ember megfordul itt 19-én.

Szórakozási lehetőségek: lehetne mit javítani. Nincs mozi, ahhoz hogy ezt tudjanak nézni Szombat-helyre vagy Szentgotthárdra kell utazni. Ami van: szórakozóhelyek. Táncos helyek nem nagyon vannak, de bálakat szoktak rendezni, ami azt bizonyítja, hogy elkelve egy olyan szórakozóhely Körmen*d*en, ahol a fiatalok és idősebbek is megtalálják a számításait.

Kulturális helyszínek: örökségközpont, színház, főtér, Rába-part

Természeti környezet: Rába-part

Hagyományok: augusztus 19., előtte Körmen*d*i Napok, amit a kastélyudvarban rendeznek, főzőversenyek, különböző kulturális programok

Véleménye szerint milyen szerepet játszik a turizmus településük gazdasági fejlődésében?

Egyre növekvő.

Véleménye szerint melyik település tekinthető az Ön települése versenytársának?

Nem lehet versenytársunk senki. Ennyire lokálpatrióta vagyok. Ha a város adottságait nézzük, 80-86-os út, Rába itt megy át.



Vasvár turisztikai lehetőségeinek kihasználtságáról kérdezem. Összességében elégedett Ön Körmeny turisztikai erőforrásainak használatával? Miért? A településre látogató turisták Ön szerint *elégedettek*? Miért? Mit tapasztal ezzel kapcsolatban? Milyen jövőképet mutat a település turisztikai szempontból? Milyen lehetőségeket lát turizmus szempontjából a település számára? Milyen veszélyeket lát turizmus szempontjából a település számára?

Erőforrások használatával: igen, meg folyamatosan lehet látni a fejlődést.

Turisták egy része elégedett, aki nem az azért nem, mert a főtérre elkelne egy étterem, egy-két kávézó, ahova érdemes lenne beszaladni. Nemcsak körbesétálni a főteret. Hiszen, ha le tudnának ülni, akkor tömeg tömeget vonz. A múzeum nemrég lett felújítva. Hét terem van felújítva. Most tényleg úgy néz ki, mint egy múzeum. Van egy cipőtörténeti rész, ami az országban egyedi. A kocsiszín - ebben vannak időszakos kiállítások - tavaly lett felújítva. A lóistállóban is megvannak az eredeti márványítatók, ami az idén lett felújítva, az is kiállítótérnek van berendezve. Illetve Bonzolna terem? rész, ott is folyamatosan vannak kiállítások. A tavalyi év volt az, amikor azt mondták a művelődési központban, hogy nem tudnak szabad teret adni, mert minden hétfébe be van töltve, minden időszak. Van olyan kiállítás, ami 1 vagy 2 hónapig van. 1 hónap a legrövidebb. A helyi lakosok is ezeket látogatják jobban. Az első emeleti állandó kiállítást nem olyan gyakorisággal, illetve egy évben egyszer, amikor a Múzeumok Éjszakája van, akkor szoktak rendezni olyat, hogy tárlatvezetéssel meg lehet tekinteni azokat a helyeket is, amik nem látogathatók: 2. és 3. emelet, ahol nincs még felújítás, de a falkutatások megkezdődtek. Ez érdekes az embereknek. A kastély eredetileg Vár volt, az 1300-1500-as években már várként üzemelt, az 1600-as években kezdődött kastéllá formálódni az épület.

Jövőkép:

Fejlődő.

Lehetőségek:

Csomagot kialakítani a turisztikai látóivalókból.

Veszélyek:

Ha olyan vezetőség lenne a város élén, aki nem tudná tovább vinni az elkezdett utat.

5. FEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEK ÉS MÁRKÁZÁS

Ha Ön lenne a döntéshozó, hogyan fejlesztené Körmeny turisztikai kínálat szempontjából?

Amit említettem, hogy táblákkal, hogy az átutazónak szembe tűnjön, hogy mi az, amiért itt érdemes megállni. Az interneten is lehet különböző reklámanyagokkal megjeleníteni, illetve amit elkezdett a városvezetés, hogy Budapesten különböző rendezvényeken megjelenjenek és ott, akkor már élőben és szóróanyaggal is elő tudják ezt segíteni.

Milyen új ötletei lennének még a turisztikai szolgáltatások tekintetében?

Fel lehetne venni a kapcsolatot, akár a közeli városokkal, a főbb látogatott területekkel, ahol kölcsönös megegyezéssel, oda-vissza alapon ki lehetne rakni különböző szóróanyagokat.

Van-e Körmenynek kihasználatlan turisztikai vonzereje, amelyről Ön szerint kevesen tudnak? Ha igen, melyek azok?

Ez volt a Rába, amit elkezdtek fejleszteni.



Milyen konkrét projekteket látna megvalósíthatónak? Milyen szereplők együttműködésében? Hogyan, milyen eszközökkel, forrásból valósítaná ezt meg? Milyen feltételeknek kell teljesülniük a tervezett tevékenység problémamentes megvalósulásához?

Itt volt a Batthyány Laci bácsi, a szemorvos. Lehetne itt az orvosoknak egy olyan teret kialakítani, ahol nekik lehetne konferenciákat tartani. Ha ezt egy olyan impozáns épületben, mint a kastély, meg lehetne valósítani, az ugyancsak emelné a konferencia, vagy az orvosi díjátadás fényét.

Az országnak és helyi vezetésnek kellene együttműködni, illetve kormányzati és EU-s forrásokból lehetne megvalósítani.

Feltételek: rendbe kellene tenni termeket. A város 3 mrd Ft-ot nyert a kastély felújítására. Rendbe kellene tenni termeket, ez idén szeptember-októberben kezdődik, ha jól tudom. Ha már kap egy olyan külső képet, amit most kapni fog, az már a lakosság és az idelátogatók számára is vonzóbb lehet, könnyebben bejönnének látogatni a kastélyegyüttest. Ha ez a felújítás elkezdődik és befejeződik, egy ilyen termet könnyebben ki lehet alakítani, ahol ezt a konferenciát lebonyolítják.

A harmadik emeleten talán lesz szoba és itt is tudnak maradni. Épületen belül kávézóról is beszélnek.

Mit gondol Körmend slow turizmus irányba történő fejlesztéséről? Van olyan projektötlete, ami megfelel ennek a slow turizmus négyesnek? A helyi lakosságot hogyan lehet bevonni? Milyen szereplők együttműködésében valósulhatna meg egy ilyen projekt? Hogyan, milyen eszközökkel, forrásból valósítaná ezt meg? Milyen feltételeknek kell teljesülniük a tervezett tevékenység problémamentes megvalósulásához?

Ötlet: biztos említettem már ilyet. Főiskola, illetve azok a dolgok, amiért érdemes visszajönni és itt gyökeret verni.

Vagy a Kastélyhoz kötném és annak a fejlesztéséhez.

Bevonni: a kastély fellendítésébe a helyi lakosságot be lehetne vonni. A Múzeumok Éjszakáján jön a tömeg, akik később is szívesen visszajönnek, illetve amit mi is vállalunk, hogy bizonyos területét rendbe rakjuk.

Vezetés, lakosság, civil szervezet kell ehhez. *(Többi fentebb)*

Milyen személyiség jellemzőkkel tudná leírni Körmendet? (pl.: nő/férfi, idős/fiatal, belső tulajdonságok: nyitott, visszahúzódó, merev, szociális, élénk, sértődékeny, békés, megfontolt, szorongó, társaság kedvelő, vezető, stb.)

Fiatalodó, barátságos.

Az eddig elhangzottakat összefoglalva, egy-egy gondolatot kiemelve, adja meg Körmend márkázásához a következő kulcselemeket:

1)Turisztikai vonzerő

Kastély.

2)Elérhetőség

Nagyon jó.

3)Élmények és programok

Rába-part. A város által rendezett főtéri rendezvények.

4)Utazási ajánlatok és csomagok

Őrség.

5)Támogató szolgáltatások

Megfelelő.

6)Turisztikai infrastruktúra

Az is megfelelő.



Mi az az élmény, amit Körmen d zászlajára tűzhetnek, ami hat a turisták érzelmeire Ön szerint?

Kosárlabda.

Mi az az identitás, életstílus elem, amit a közösségi médiában közvetít a turista, ha Körmen dről posztol?

Kasté llyal kapcsolatban.

Véleménye szerint kik alkotják Körmen dre érkező turisták körét?

Magyarország lakosai.

Változtatna a meglévő, Körmen dre érkező turisták körén, összetételén, ha az Ön döntése lehetne?

Kiket várna szívesebben, és miért?

Mindenkit, de inkább a fiatalokat. Bennük több az élet, pezsgőbbé teszik a város életét.

6. INFORMÁCIÓ FORRÁSOK

Kommunikációs területen mit tenne annak érdekében, hogy több turista érkezzen Körmen dre?

Táblák, közösségi médiaüzenetek, budapesti rendezvényeken való megjelenés. Ezt egy szakember jobban tudná, de talán televízió még.

Milyen hatékony kommunikációs eszközöket alkalmazna célcsoportonként?

Fiataloknak közösségi és elektronikus média.

Milyen üzenetet fogalmazna meg a különböző célcsoportoknak?

Csendes, élhető város, ahol nagy a közbiztonság. nem kell félni bizonyos dolgoktól, ahol megtalálja mindenki a saját szórakozási lehetőségét.

Hogyan?

Prospektus jó lehet, ha jó helyen adják. Úgy kell kinézni, hogy az emberek azt érezzék: kaptak valamit és annak utánanéznék. Képekkel érhetünk el nagyobb eredményt. A mai rohanó világban nem feltétlenül érhetünk el eredményt a hosszabb szövegekkel.

Meg tudna említeni, olyan pozitív példát, akár külföldről vagy belföldről, amelyek adaptálhatónak tart?

A körmen di rendezvényeken ez kezd megvalósulni. Azt mondják, a fesztivál több, mint ami kellene, de az embereket mégis ezzel, a hasukon keresztül lehet megfogni. Jó példa lehet erre Szombathely.



2. interjú

1. RÉSZTVEVŐK BEMUTAKOZÁSA

Kérjük meg az interjúalanyt, hogy mutakozzon be! Szempontok legyenek: Milyen tapasztalatai vannak turizmusfejlesztés területén? Milyen turisztikai sikereket ért el az Ön által képviselt szervezet/vállalat?

Milyen tapasztalatai vannak a turizmusfejlesztés területén?

Nem nagyon vannak, meg mondom őszintén, nem nagyon foglalkoztam turizmussal soha. Tehát az nem jellemző.

Milyen turisztikai sikereket ért el az Ön által képviselt szervezet/vállalat?

Én úgy gondolom, végül is az mindenképpen figyelemreméltó, hogy az elmúlt 5 évben, amióta itt vagyok, illetve amióta a múzeum megnyílt, a kulturális központ részeként elég jók a visszajelzések. Az emberek többet, jobban tudnak már a múzeumból, a különböző programjainkon elég sokan meg szoktak jelenni. Most volt pl. a Múzeumok éjszakája, a kastélybejáráson több mint százan biztosan, de lehet még százötvenen is voltak. meg egész nap is jöttek. Tavaly volt egy jó évünk, most normálisan visszaestünk, de a tavalyi évünk nagyon kiemelkedő volt speciálisan. Növekedett az utóbbi években egyébként a látogatói létszámunk is, és ebbe bele tartozik az is, hogy a helyiek is jobban jönnek, főleg a programokra inkább. De ha már idejön a programra, megnézi a múzeumot is. Augusztus 20-án pl. mindig sokan vannak, bár akkor csak a tűzijátékot nézik meg. Meg hát pár évvel ezelőtt tartottam még raktárvezetések is, az is eléggé népszerű szokott lenni, azon is sokan szoktak lenni, be se férünk a raktárba, tehát érdeklődés van a műtárgyak iránt. Ami meg a nem helyieket illeti, ők is egyre inkább tudomást vesznek a kastélyról. Mert ugye azért mi is kimegyünk ide meg oda, tehát mi is megnézzük egy-két helyet, hirdetjük magunkat egyre inkább.

2. ASSZOCIÁCIÓK

Mi az első szó/gondolat, ami eszébe jut, ha azt mondom: Körmeny?

Kastély általában vagyis a vár. Én is átszokok erre a kastély szóra, közben meg vár. Most ha azt mondanám, ugye én körmendi vagyok, de sokat utaztam, meg mentem mindenfele.

3. GAZDASÁGFEJLESZTÉS

Most nézzük Körmeny gazdaságfejlesztéssel kapcsolatos kérdéseit.

Mi jelképezi Ön számára a települést?

Én nem vagyok annyira ebben benne, tehát nem biztos, hogy ebből a szempontból, nagyon mélyrehatóan tudnék nyilatkozni. Persze, természetesen vannak, pl. ha most a gazdaságról beszélünk, talán itt a Babatin, ami eléggé működik itt Körmenyben. Meg hát ott az ÉGIS, ugye, ami egy gyógyszergyár, tehát ez a 2, amit én jobban tudok. De szoktak általában jönni más fajta cégek is, az ipari parkban mindig van valaki, de én ezt nem követem. Körmeny kicsit átutazó városnak látom, ahol az emberek inkább átutaznak. Tehát nem arról van szó, hogy az emberek odamennek és ott vannak és onnan mennek kifelé. Pl. nagyon sok látogatónk az Őrségbe utazik és odafele menet jön ide. Nem igazán jellemző, ha pl. a turizmust vesszük, hogy Körmeny központ lenne ebből a szempontból, de mindig jönnek ide. A kastély egyébként, illetve a vár eléggé vonzza a szemet, egyre inkább hirdetjük is magunkat. Vannak persze kifejezetten ide utazók, vallási dolgok kapcsán is jellemző, van egy kis vallási turizmusunk is, az is jellemző. De nem vagyok ebben kompetens.



Ön szerint mely intézmények, személyek járulnak leginkább hozzá települése fejlődéséhez? (hazai tulajdonú vállalkozások, multinacionális nagyvállalkozások, polgármesteri hivatal, helyi civil szervezetek, alapítványok, helyi iskolák, egyházak, politikai pártok, polgármester, lakosság)

Hazai tulajdonú vállalkozások jellemzők itt?

Babatin és inkább, ami most egyébként beindult és központosította ezt a dolgot, ugye a MJUS, külföldi nagyvállalat.

Polgármesteri hivatalnak van szerepe a település fejlődésében?

Nem folyok bele a polgármesteri hivatal működésébe. Én úgy gondolom, hogy igen, nagyban. Tehát a városnak a vezetése, vagyis legalábbis folyamatosan igyekeznek különféle pályázatokat, lehetőségeket és különféle cégeket idevonzani. Épül az ipari park, hogy a legkülönfélébb vállalkozások is tudjanak idejönni. Ja, kihagytam az ADA-t, az egyébként elég nagy, elég komoly. De őszintén szólva, én úgy gondolom a polgármesteri hivatal elég komolyan veszi ezt a dolgot, tehát igyekeznek folyamatosan cégeket bevonni és lehetőségeket teremteni arra, hogy ne csak munkahely legyen, hanem lehetőség legyen, hogy érdemes legyen idejönni. Én úgy gondolom.

Helyi civil szervezeteknek?

Meg mondom őszintém, nem tudom.

Mennyire ismeri a Képviselő Testület munkáját településén?

Én működök együtt a képviselő testülettel, konkrétan az egyik bizottságával, a Társadalmi ügyek Bizottsága. A Hungarikum kapcsán a város úgy döntött, nem állít fel külön hungarikum bizottságot, hanem ennek a feladatkörét rábízák a Társadalmi Ügyek Bizottságára. Az a mi helyi értéktárunknak a bizottsága is. Ott, mint tanácsadó szoktam beszámolni. Az adminisztratív részt rábízták a Kulturális Központra, s ezzel én foglalkozom. Én ennyire ismerem. Csak a Bizottsággal működök együtt, a Képviselő Testülettel nem, és nem is ismerem, mert nem folyok bele.

Ön milyennek látja települése helyzetét más településekhez képest?

Ezt nehéz megmondani, mert nem nagyon lehet minket kihez hasonlítani. Talán Vasvárhoz tudom hasonlítani, de Vasvárt egyáltalán nem ismerem, hogy ott mi van. Szombathely vonzáskörzetében vagyunk, a múzeum kapcsán, ha azt vesszük, hogy milyen lehetőségek vannak még Körmenten, akkor sokkal jobb helyzetben vagyunk, mint Szombathely. Nagyon magas a látogató számunk, ezt bőven lehet növelni. Nekik is vannak területeik, de nem olyan jók a lehetőségeik. Én legalábbis így látom a múzeumok szempontjából-

Az Ön véleménye szerint mi a településen élő embereknek közös ügye, ami alkalmas lenne arra, hogy összekovácsolja a lakosságát?

Közös ügy? A kastély önmagában nem fogja össze az embereket. Én, amiben látom a lehetőséget, az a helyi értéktár. A helyi közösségek (néptánc, egyesületek) tudják jobban összefogni, hogyha ezek megfelelően együttműködnek, akkor a különböző csoportokba tartozó emberek tudnak egymással találkozni és jobban együttműködni egymással. A kastély egy külső tényező inkább. Önmagában nem egy közösségi hely. A körmendi embert általában egy rendezvény hozza össze. Olyan nem nagyon van, hogy csak úgy összejönnek az emberek. Mindenki elmegy, kevesen vannak a rendezvényeken, de meglepő, hogy aug. 19-én pl. sokan voltak. A hétköznapokban nem nagyon mozdulnak ki az emberek. A főtér megújult, több a mozgás, az ember. A piac egy nagyon jó, az mindig tele, de az nem biztos, hogy összefogja az embereket.



Ahhoz, hogy az emberek jól/otthonosan érezzék magukat a lakóhelyükön, mennyire fontos, hogy legyen például múzeum, könyvtár, strand, színház, városi televízió, uszoda, városi rádió, egyetem, főiskola, ingyenes városi újság, kulturális egyesületek, sportcsarnok, szórakozást nyújtó városi fesztiválok, új stadion, városi sportcsapat?

Múzeum?

Lehet

Könyvtár?

Igen.

Strand?

Igen.

Színház?

Igen.

Városi TV?

Igen.

Uszoda?

Nem feltétlenül.

Városi rádió?

Jó, ha van.

Egyetem, főiskola?

Nem kell, nem feltétlenül szükséges.

Ingyenes városi újság?

Nem.

Kulturális egyesületek?

Igen.

Sportcsarnok?

Az Körmenden azért igen.

Szórakozás nyújtó városi fesztiválok?

Na, ez egy érdekes kérdés. Ha őszinte lennék, azt mondanám: nem, de a kor szelleme miatt sajnos igen. Alapvetően nem kell, nincs rá feltétlenül szükség. Az emberek ma már, ha fesztiválozni akarnak, akkor elmennek, megtalálják a módját, az nem feltétlenül az emberek közérzetét javítja. Az esetleg pénzügyileg jó, de kulturálisan nem biztos, hogy az. Az emberek közérzetéhez nem járul hozzá. Ami jó, hogy megépült egy új park a lakóházaknál, ez nem egy fogyasztást elősegítő történetről van szó, hanem kijárunk a szomszédal beszélgetni és jóban vagyunk vele, ez járulna hozzá igazán az emberek közérzetéhez. Ez persze nem a korszellem világa, talán majd egyszer rájönnek az igazságra.

Stadion?

A sportintézményekkel kapcsolatban, nem baj, ha van.

Városi sportcsapat?

Itt azért fontos a kosárlabda, a kosárlabda tudja még összefogni az embereket, de csak azokat, akiket érdekel.

Lakóhelyén Ön szerint milyen fejlesztésekre kellene leginkább közpénzeket áldozni? Említse meg a 3 legfontosabbat. (Kultúra, művelődés, szórakozás, Közoktatás, Közbiztonság, Helyi gazdaságfejlesztés, Egészségügy, Segélyezés, szociális tevékenység, Környezetvédelem, közparkok építése, fenntartása, Turizmus, idegenforgalom fejlesztése, Közműfejlesztés (út, csatorna, gáz, stb.)

Nyilván én a magam részéről továbbra is azt mondom, hogy a múzeum, s nem a kastély. Fontos a kastély, de nagyon sok olyan szép része van a városnak, amit be lehetne vonni, mint muzeális értéket. Ez mindenképpen. A múzeum az egyetlen, mást nem igen tudok mondani. Fontos lenne a környezet-tudatosság. Fontos a megelőzés.



Ön szerint milyen mértékben vagy mennyire függ lakóhelyének további sorsa az állami támogatásoktól, települések összefogásától, Európai Unió támogatásaitól?

Szerinem nem baj, ha van, az állami támogatás egy jó tényező, de vannak dolgok, amire nem szükséges. Ha a helyiek összefognának sok dolgot meg lehetne oldani helyileg. Vannak dolgok, amire egyszerűen muszáj lesz, pl. kastélyfelújítás.

4. TURISZTIKAI HELYZETKÉP FELTÁRÁSA

Először a régió turisztikai helyzetéről kérdezem a véleményét. Mit gondol erről? Milyen jó példákat lát? Milyen veszélyeket?

Úgy gondolom, hogy jó, de én nem vagyok egy nagy turisztikai támogató. Sokkal inkább a helyieknek kellene koncentrálniuk a saját életkörüzetükre. Nem baj, ha van turista, nem baj, ha jön, de azért jó opciók vannak benne. Kevés jó példa van. Ha megnézi, az őrési vásár teli van emberekkel, de az őrési vásár nem az Őrségről szól. Nem tanulnak róla az emberek semmit. Az emberek elmennek egymás mellett, vásárolják a bővlit. Nem arról szól, hogy őrési, Majális hangulata van.

Jó példa inkább a park felújítása. Ez nem turisztika, mert azzal, hogy fel van újítva a park, nem jön több turista, de több ember mozdul ki a saját lakásából. Ha kimozdul az ember a lakásából, akkor szívesebben érzi magát, idehívja a turistát és megismeri Körmentet. Bemegy a Kónyába, mert oda szokott járni a barátja, bár nem a legelegánsabb kocsmá. Így jobban megismeri Körmentet, mintha eljön egy fesztiválra és meghallgatja a Bikinit. Az sem Körmentdel kapcsolatos, nincs igazán kötődés, nem tud meg semmit Körmentről. Az olyan turista, aki eljön és elmegy fagyizni, az miért nem fagyizik otthon.

A Tökfesztivál az inkább arról szól, ami, az egy jobb példa. Ott jobban van a helyi, arról szól ami. Szombathelyen a Savaria Karnevál egy oldalról jó példa, de másik oldalról az egész ugyanarról szól, az egyedtucatra ráírt fesztiválok: borutca, stb.: tömegek hömpölyögnek, egymást nem ismerve. A karneváli rész, oda a helyiek is kimennek, megnézik, egy jó példa. Tehát én nem vagyok egy turista vagy turizmus pártoló.

Most nézzük Körment települést! Mit gondol Körment turisztikai helyzetéről? Melyek Körment erősségei turisztikai szempontból? Mitől különleges Körment? Kérem egyetlen, a legfontosabb különlegességet jelölje meg, ami egyedivé teszi azt! Mit gondol, mik Körment gyengeségei? Amit a következők közül nem említett rákérdezni: Mit gondol Körment viszonylatban: A szálláslehetőségekről, étterem és catering lehetőségekről, turistavonzó eseményekről, szórakozási lehetőségekről, kulturális helyszínekről, természeti és épített környezetről, a hagyományokról.

Erősség

Az biztos, hogy a vár, a kastély mindenképpen, egy nagyon erős tényező. Ezt olyan szinten mondom, hogy úgy gondolom, ennél még sokkal erősebb is lehetne elsősorban a helyi szintű, belső turizmusnak is nagyon fontos szerepe lehetne. Az Őrségből, Vas megyéből, Zala megyéből vagy innen a közvetlen ausztriai környezetből is eljárjanak ide a kastélyt, a benne lévő kiállításokat megnézni. Meg hát vannak a nagy rendezvények, amik nagyon sok, de az a mai napig: pl. aug 19.. A Körmenti Napok már nagyon erős pont a város turizmusában, néha már ki is női magát.

Gyengeségek:

Kicsit szétesztott a város. Ha nézzük a Fő teret, nagy rendezvényeken rendben van, de amúgy nincs semmi ott. Nincs az embernek igénye, hogy megjelenjen ott csak úgy. A piacon meg mondjuk sok van. Régen a Fő téren volt a piac, a vásár, de ezt most nem lehet megcsinálni, nem tudom meglehet-e valaha. Ma a kettő helyszín nagyon távol áll egymástól. Az emberek is behúzódósabb típusok. S ott van a harmadik terület. Ha valaki ki akar menni a természetbe, akkor ki kell menni a Rába-partra és a parkba. Jellemzően nem arrafele élnek az emberek, hanem a 8-as másik oldalán.



A kastély is olyan, hogy még mindig kívülről van nézve. Az emberek megszokták, hogy a kastély zárva van, s még ma sem jönnek be. Ez gyengeségünk, de lehet változtatni rajta. Sokan nem is tudják, hogy van itt egy múzeum. Most már a főtéren is kezdenek többen lenni, de ez lassan változik.

Szálláslehetőség:

Gyenge. MJUS a külföldieknek való, és ők jönnek is oda, őket kellene a városba becsábítani, akár MJUS-busszal is.

Étterem és catering:

Az étterem sem erős, van egy-két étterem, de egyik sem kiemelkedő. Nem vagyok nagy étterembe járó.

Turistavonzó események:

Vannak, pl aug 19., komoly turistavonzó esemény, de többet nem nagyon tudok mondani komolyabban. Arra sokan a régióból jönnek, szombathelyiek is.

Szórakozási lehetőségek:

Színház van, de mozi nincs. Színház is időszakos dolog. Sokat nem tudnék ide mondani.

Kulturális helyszínek:

Múzeum, de oda a helyi nem fog bejönni. Kulturális rendezvények, de azok kisebbek vannak a kulturális központban: szakkörök rendezvényei, pl.táncos rendezvények, mint a májusfa-kitáncolás.

Természeti és épített környezet

Rába part, kastély, ide venném a régi városrészt, az lehetne egy nagyon érdekes hely, ha meg tudna oldódni. Talán a templomok érdekesek és a Fő tér épületei.

Hagyományok:

Augusztus 19.

Véleménye szerint milyen szerepet játszik a turizmus településük gazdasági fejlődésében?

Nem meghatározó.

Véleménye szerint melyik település tekinthető az Ön települése versenytársának?

Nem tudok mondani versenytársat. Ha úgy vesszük, Szombathely. De Szombathely egészen más kategóriákban versenyez. Valahol versenyzünk velük és valahol le is győzzük őket. Sokkal jobbak is lehetnének. A múzeum biztosan jobb lehetne itt.

Körmend turisztikai lehetőségeinek kihasználtságáról kérdem. Összességében elégedett Ön Körmend turisztikai erőforrásainak használatával? Miért? A településre látogató turisták Ön szerint elégedettek? Miért? Mit tapasztal ezzel kapcsolatban? Milyen jövőképet mutat a település turisztikai szempontból? Milyen lehetőségeket lát turizmus szempontjából a település számára? Milyen veszélyeket lát turizmus szempontjából a település számára?

Erőforrások használatával:

Nem

Turisták

Nem sokat vesznek ebből észre. Mindenki megjegyzi, hogy fel lehetne újítani a kastélyt, ebből ennyit vesznek észre A Rába part egy kicsit kevés, lehetne jobb is, oda nem tudom mennyire járnak le a turisták.

Jövőkép:

Fejlődő.

Lehetőségek:

Nagyon pozitívakat, nagyon jó opcióink vannak.

Veszélyek:



Elvesznek a valódi fontosságot képviselő értékeknek a valódi értékelése. Mindenki idejön a MJUS-ba és tele van annyira, hogy kifolynak az erkélyen, de nem tudnak meg semmit Körmentről. A helyi értékről semmit sem tudnak.

5. FEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEK ÉS MÁRKÁZÁS

Ha Ön lenne a döntéshozó, hogyan fejlesztené Körmentet turisztikai kínálat szempontjából?

Egyik eleme, hogy nem mennek el az emberek. Úgy fejlesszük a turizmust, hogy az emberek nem mennek el, helyben maradnak turizmus szempontjából. Nem a Budapesti emberek létszámát kell növelni, hanem a bejövő emberek helyiek legyenek elsősorban.

Milyen új ötletei lennének még a turisztikai szolgáltatások tekintetében?

Kiállítások idehozása. Nem az a fontos, hogy milyen kiállításokat csinál a múzeum, hanem, hogy milyen kiállításoknak ad teret. Nagyon erőteljesen rá van fókuszálva a Batthyányi Örökségközpont, a Kastély Batthyányakra a téma, ami jó, mert van egy bemutató elem: a Batthyányak a nem idevalóknak. A másik kérdés, hogy mit lehet idehozni. Csak azért mert Batthyányak voltak itt, azt mondani, hogy nem illene ide akár egy egyiptomi kiállítás, vagy egy Munkácsy kiállítás, vagy egy. Most elsősorban kiállításokról beszélek, de bővíthető a kör. Vagy teszem azt egy eszkimó kiállítás. MI köze a körmentieknek az eszkimókhoz? Semmi, vagyis hát nagyon kicsi, nagyon valószínűtlen, hogy lenne, de miért ne nézné meg a helyi? Nincs köze hozzá, de odavisszük az emberekhez.

Egyébként ez környezettudatos is, mert nem megy el. Oké, hogy nem megy, de adott esetben pl. nem fogyaszt annyi vizet. Köztudott, hogy egy turista háromszor annyi vizet fogyaszt, mint egy helyi. Ahova elmegyünk ott 2,5-szer, 3-szor annyi vizet fogyasztunk. A turisztikai lábnyom is csökken. Ami egy nagyon komoly együttműködés a múzeumok tekintetében.

Lehetne itt konferenciákat szervezni, de nincs még konferenciaterem. most egyenlőre kiállítótér lesz. Remélhetőleg lesz a konferenciateremre is opció. A kastély területe elég nagy.

Be lehet vonni a helyi lakosságot?

A helyi lakosságot nehéz ebbe bevonni. Olyan szempontból lennének megfelelőek, ha eljönnének.

Van-e Körmentnek kihasználatlan turisztikai vonzereje, amelyről Ön szerint kevesen tudnak? Ha igen, melyek azok?

Milyen konkrét projekteket látna megvalósíthatónak? Milyen szereplők együttműködésében? Hogyan, milyen eszközökkel, forrásból valósítaná ezt meg? Milyen feltételeknek kell teljesülniük a tervezett tevékenység problémamentes megvalósulásához?

Lásd slow turizmusnál.

Mit gondol Körment slow turizmus irányba történő fejlesztéséről? Van olyan projektötlete, ami megfelel ennek a slow turizmus négyesnek? A helyi lakosságot hogyan lehet bevonni? Milyen szereplők együttműködésében valósulhatna meg egy ilyen projekt? Hogyan, milyen eszközökkel, forrásból valósítaná ezt meg? Milyen feltételeknek kell teljesülniük a tervezett tevékenység problémamentes megvalósulásához?

A lokalitásban úgy lehet a lakosság, ha a saját élethelyzetüket tudják megoldani. nekik nem azt kellene várni, hogy az önkormányzat megoldja. Ugyanez megvalósítható más területeken is.

A múzeumoknak úgy kellene adni-venni egymás között a dolgokat, mint a cukrot. Nem magunknak kellene kiállítást csinálni, hanem olyat, amit el lehet vinni. Ha például mi összeállítunk egy kiállítást, például őrségiéletmód kiállítás és elvisszük az Alföldre, akkor az alföldinek nem kell elmennie, tudom, hogy a turisztikai szakember azt kérdezi: hogy lesz abból pénz?

Kiskunfélegyházára elvisszük és bemutatjuk: így néz ki az őrségi. Kitaláljuk, hogy idén ilyet mutatunk be. Nem valaminek a része, nem csak pár tárgyat kérünk, hanem összeállítunk ilyet. Nem megy el,



nem fogyaszt annyit, ez bizonyos szereplőknek nem lesz jó, de környezettudatosabb megoldás. Ha idehozzuk az alföldi tanyavilágot, akkor a helyinek nem kell elmenni.

Lakosság bevonása?

Eljön ide és itt megnézi.

Forrás?

Legfontosabb forrás: megfelelő környezetet biztosítani, egy lehetőséget. Ha csak a körmendi kastélyt vesszük, az per pillanat alkalmatlan arra, hogy a Tutanhamon kiállítás itt megjelenjen. Sem biztonsággal nem megfelelő, sem környezetileg, sem területileg. Például erre, hogy kialakítani egy termet, hogy jöjjön el a Tutanhamon. Volt egy jó példa, egy időszakos kiállítótér. Ide úgy hozták a Nemzeti Múzeumból tárgyakat, hogy megfelelően lettek lekezelve a vitrinek, volt őr és biztonsági riasztó is. Ezek a felételek teljesültek és így idehozták. Ez nemcsak erre igaz, hanem általában, hogy ezeket a feltételeket kell biztosítani, hogy más szereplők jöjjenek ide, a helyieknek valamit megmutatni.

Milyen személyiség jellemzőkkel tudná leírni Körmendet? (pl.: nő/férfi, idős/fiatal, belső tulajdonságok: nyitott, visszahúzó, merev, szociális, élénk, sértődékeny, békés, megfontolt, szorongó, társaság kedvelő, vezető, stb.)

Álmos. Néha felébredünk, akkor nagy durranás van, de amúgy alszik. Ilyen durranás a piacok és esetleg a nagyobb rendezvények, de ha a városban sétál, akkor nem látszik az a nagy mozgás.

Az eddig elhangzottakat összefoglalva, egy-egy gondolatot kiemelve, adja meg Körmend márkázásához a következő kulcselemeket:

1) Turisztikai vonzerő

Most csináltam egy logót a Körmendi Értéknek, abba benne van a kastély, a Rába, a kosárlabda. De ez már megvan, ezt nem tervezhetik, ez védve van.

2) Elérhetőség

Könnyű. Még könnyebb lesz, ha megépül az elkerülő. Jó helyen vagyunk. Jobban megközelíthető, mint Szombathely.

3) Élmények és programok

Augusztus 19.

4) Utazási ajánlatok és csomagok

Nem igazán.

5) Támogató szolgáltatások

Van azért, nem kiemelkedő.

6) Turisztikai infrastruktúra

Kevés, ha arról van szó, hogy szállások. Parkoló az rendben van, azzal nincsen gond. Szállás nehezebb.

Mi az az élmény, amit Körmend zászlajára tűzhetnek, ami hat a turisták érzelmeire Ön szerint?

Hát mondjuk pont a legrosszabb embert kérdezte. Én ezzel nem értek egyet, a teljes ellenkezőjét mondom. Hogy az határozza meg az embert, hogy valamiről posztol, vagy egy utazás határozza meg az identitását. Annak van identitása, akinek gyökerei vannak.

Mit akar a város?

Ha idejössz Körmendre, hozd Magaddal az otthonodat is. Nem az fontos, hogy Te mit tudsz Körmendről posztolni, hanem mit tudsz megmutatni magadból, ki vagy. Ugyanez, ha egy körmendi megy valahova. Nagyon nem értek egyet ezzel a gondolattal.

Sekély az identitásom, ha pl. egy fehér ing határoz meg engem.

Az eszmék cseréje. Az ember nem vásárolni jön, hanem a saját településéhez, a saját identitásához köthetően mit tud gazdagodni.



Mi az az identitás, életstílus elem, amit a közösségi médiában közvetít a turista, ha Körmentről posztol?

Nem tudom. Illetve amennyire én tudom, a múzeum egész pozitív. Nagyon tetszik a kiállítás, autentikus. Ezt írják a vendégkönyvbe. A posztokat nem ismerem.

Véleménye szerint kik alkotják Körmentre érkező turisták körét?

Nem tudom.

Kulturális rendezvényre jönnek azért, pl. augusztus 19. Általában a kastélyba az idősebb korosztály jön.

Változtatna a meglévő, Körmentre érkező turisták körén, összetételén, ha az Ön döntése lehetne? Kiket várna szívesebben, és miért?

Korosztállyal nincsen gond. Az idősebb korosztály jó, a fiatalnak nincs arra pénze. A 40 év körülieknek van arra anyagi helyzete, hogy adott esetben stabilan mozduljon, nagyobb tömegben. Egy 19 évestől nem lehet elvárni, hogy városról városra jár. A családok adott estében jó célpont.

Az Őrség miatt vagyunk kicsit átjáróház. Kevesebb, aki a kastély miatt az Őrségből idejön.

6. INFORMÁCIÓ FORRÁSOK

Kommunikációs területen mit tenne annak érdekében, hogy több turista érkezzen Körmentre?

„Ha idejössz, hozd Magaddal az otthonodat is.” Én nem vagyok ám ellene. A közösségi médiának is legyen helye a világban. Csak azzal nem értek egyet, hogy ennek identitásképzőnek kell lenni. Én identitás-kutatással foglalkozom és látom ennek a mélységeit és magasságait is. Mehet a közösségi médiában a reklámozás. Itt van a pozitív példa. Miért nem a közösségi média a legfontosabb? Volt egy rendezvényünk: Múzeumok Majálisa (május 18.), a Nemzeti Múzeumban sok múzeum kipakol. El lehet menni, a 2 napon belül megállíthatatlan mennyiségű tömeg volt a mi sátrunk előtt és olyan sok ember szerzett tudomást a körmenti múzeumról, Körmentről. Ha a városvalóban hirdetni akarja magát, akkor ez nem most fog bejönni, hanem adott estében, ha 2-3 év múlva. Mert az idei nyarat megtervezte, de a következőt nem, és akkor elmegy az Őrségbe vagy Vas megyébe és meglátogatom a körmenti múzeumot is, mert 2 éve ott voltak és elmentem Budapestre.

Inkább ki kell mozdulni és kitenni a körmenti csapatokat. Hogy milyen rendezvényekre az jó kérdés.

Milyen hatékony kommunikációs eszközöket alkalmazna célcsoportonként?

Most volt Siófokon a Nemzeti Regatta, ott is Körmentet képviseltük és pozitív kapcsolat alakult ki Ábrahámhegygel. Meghívtak minket ide-oda. Sokkal személyesebb a kapcsolat. Nagyon jó példa a Belencsák Istvánnak a munkája, a Belencsák Kés, aki – nem is mondtam, hogy az is- nem is jut eszünkbe Körmentről. Jelentős Ő is. Őt jól ismerik az országban. Nem feltétlenül kötik Körmenthez. Ezért is mondtam, hogy ki kell menni, az emberekhez kell elvinni. Ez fog szerepet játszani a lassú turizmusban is.

Milyen üzenetet fogalmazna meg a különböző célcsoportoknak?

A fontos, hogy ne egy trend legyen, mert azok jönnek-mennek. Itt az Őrségi Fesztivál. Hirtelen jön egy másik a Paszulypusztai Makacsfesztivál, most mondtam valami butaságot, akkor eltűnne mindenki az Őrségi Fesztiválról, mert mindenki Paszulypusztára megy. Akkor ott lesz a tömeg, de akkor ki ismerte meg az Őrséget? Ha nem trendek alapján jönnek az emberek, hanem tényleg ide akarnak jönni, akkor folynak szépen-lassan, akár növekedhet is a számuk, de nem az van, hogy egyszer idejönnek és valami van. Nagyon rossz interjúalany vagyok, nem?



Meg tudna említeni, olyan pozitív példát, akár külföldről vagy belföldről, amelyek adaptálhatónak tart?

Nehéz megmondani, mert ha azt nézzük, hogy a Körmenyi Napok milyen komoly rendezvény és milyen látogatottsága van a városhoz képest is, keveset mondhatunk ilyen, a régióból is. Annyira nem látok, erre szerintem nem tudok válaszolni.

Külföldit meg egyáltalán nem akarok mondani. Inkább nem a ... Azért nem jó a példa mindig, mert mindenhol mások az adottságok és a helyi viszonyokhoz kell mérni a gondolkodást.

Megnézni, hogy mik vannak Körmenyen, mik a lehetőségek és ahhoz mérni.



3. interjú

1. RÉSZTVEVŐK BEMUTAKOZÁSA

Kérjük meg az interjúalanyt, hogy mutakozzon be! Szempontok legyenek: Milyen tapasztalatai vannak turizmusfejlesztés területén? Milyen turisztikai sikereket ért el az Ön által képviselt szervezet/vállalat?

Milyen tapasztalatai vannak a turizmusfejlesztés területén?

Ami a területünket, illeti úgy gondolom, hogy mi egy kezdeti stádiumban vagyunk. Körmenden már van egy szálloda, ami kimondottan a turizmust szolgálja. Ez egy nagy lépés. Azonkívül apró lépések, amiket megtettünk, ezek részben a Rába-parthoz kapcsolódnak, de a nagyobb falat, az a Batthyány kastély.

A város méretéhez képest nagy a főtér is.

Milyen turisztikai sikereket ért el az Ön által képviselt szervezet/vállalat?

Turisztikai sikereknek nem nevezném, inkább kezdeti lépések, hogy megpróbáltuk a kastélyt és a kastélyegyüttest megszerezni oly módon, hogy működtetője legyen a város. Ezen keresztül lehetne nagyobb léptékkal felzárkózni a turizmus palettájára. Azt hiszem, hogy ami részsikereket lehet elérni, hogy próbáljuk növelni a kerékpáros fejlesztéseinket, hogy rá lehessen csatlakozni egy későbbi projektre. Egyrészt a kastély és kastélyegyüttes fejlesztése. Másik része a Rába-part, csónakkikötő-fejlesztés.

2. ASSZOCIÁCIÓK

Mi az első szó/gondolat, ami eszébe jut, ha azt mondom: Körmend?

Kosárlabda.

3. GAZDASÁGFEJLESZTÉS

Most nézzük Körmend gazdaságfejlesztéssel kapcsolatos kérdéseit.

Mi jelképezi Ön számára a települést?

Gazdaságilag két jelentős nagyvállalat. Az egyik az ÉGIS Gyógyszergyár Zrt., a másik az ADA Bútorgyár. Ők a két legnagyobb foglalkoztató, közel 1800-2000 ember a két cég együtt. Az emberek nagy része a környékről jön: Zalaegerszeg-Szombathely-Szentgotthárd vonulata. Nem könnyű a helyzet.

Ön szerint mely intézmények, személyek járulnak leginkább hozzá települése fejlődéséhez? (hazai tulajdonú vállalkozások, multinacionális nagyvállalkozások, polgármesteri hivatal, helyi civil szervezetek, alapítványok, helyi iskolák, egyházak, politikai pártok, polgármester, lakosság)

A kis- és középvállalkozások jelentős mértékben és a multinacionális vállalatok, utalva arra, hogy a két legnagyobb cég nem magyar kézben van. A többi foglalkoztató is kb.annyit foglalkoztat és magyar kézben vannak.

A polgármesternek is jelentősége van, hogy tudja ezt az egészet összefogni.

Mennyire ismeri a Képviselő Testület munkáját településén?

Képpen vagyok.

Ön milyennek látja települése helyzetét más településekhez képest?

Alapjában véve Körmend helyzete jelenleg nem rossz, azt gondolom, hogy azáltal, hogy a foglalkoztatásunk jelentősen megnőtt, azt követően, hogy volt olyan időszak, amikor a könnyűipar, azaz a cipő- és textilipar megszűnt, egy nem rózsás helyzet jött létre. Ezt mára sikerült megoldani és jelenleg – ahogy beszéltünk is róla – eléggé szakember-hiányos a foglalkoztatás. Mind a magánszektorban, mind a nagyvállalatoknál a szakmailag képzett emberek hiánya jelentkezik.



Az Ön véleménye szerint mi a településen élő embereknek közös ügye, ami alkalmas lenne arra, hogy összekovácsolja a lakosságát?

A Batthyány kastély. Mindenképpen a városlakók igénye, hogy ez rendben legyen és a turizmus része legyen. A lakosság még nem tud tenni ezért, jelenleg az önkormányzati fázisban van a dolog, de igényként a körmendiek tekintetében mindig megjelenik, hogy a kastély és kastélykert rendben legyen és a turizmus része legyen. Ez kb. huszon milliárd. Erre EU-s és magyar állami forrás is van.

Ahhoz, hogy az emberek jól/otthonosan érezzék magukat a lakóhelyükön, mennyire fontos, hogy legyen például múzeum, könyvtár, strand, színház, városi televízió, uszoda, városi rádió, egyetem, főiskola, ingyenes városi újság, kulturális egyesületek, sportcsarnok, szórakozást nyújtó városi fesztiválok, új stadion, városi sportcsapat?

Múzeum?

Igen.

Könyvtár?

Igen.

Strand?

Igen.

Színház?

Nagyon.

Városi TV?

Igény van rá.

Uszoda?

Nagyon kellene.

Városi rádió?

Nagyon jól működik, sokan hallgatják.

Egyetem, főiskola?

Volt benne részünk, tudjuk mit jelent és egy felsőfokú képzés nagyot lendítene a városon.

Ingyenes városi újság?

Mindenki megkapja időszakosan. 4-6 hetente jelenik meg, havonta egy szám.

Kulturális egyesületek?

Nagyon fontosak, mert mindent az önkormányzat nem tud felvállalni.

Sportcsarnok?

Igen, most hogy már megvan. Ha az épület multifunkcionális és a sporton kívül másra is fel lehet használni. Körmend és környéke nincs ellátva ilyen épülettel.

Szórakozást nyújtó városi fesztiválok?

Igen, arra is nagy igény van.

Stadion?

Nem gondolnám.

Városi sportcsapat?

Igen, sok embert megmozgat.

Lakóhelyén Ön szerint milyen fejlesztésekre kellene leginkább közpénzeket áldozni? Említse meg a 3 legfontosabbat. (Kultúra, művelődés, szórakozás, Közoktatás, Közbiztonság, Helyi gazdaságfejlesztés, Egészségügy, Segélyezés, szociális tevékenység, Környezetvédelem, közparkok építése, fenntartása, Turizmus, idegenforgalom fejlesztése, Közműfejlesztés (út, csatorna, gáz, stb.)

- Legfontosabb a kórház, az egészségügy.
- Közbiztonság is fontos. Jó, itt elkezdtek bekamerázni a várost, így a kamerázottság miatt ki-mondottan jó. Az emberek szerint ezen mindig lehet fejleszteni.
- Településen lévő munkahelyek.



Ön szerint milyen mértékben vagy mennyire függ lakóhelyének további sorsa az állami támogatásoktól, települések összefogásától, Európai Unió támogatásaitól?
Nagyban.

4. TURISZTIKAI HELYZETKÉP FELTÁRÁSA

Először a régió turisztikai helyzetéről kérdezem a véleményét. Mit gondol erről? Milyen jó példákat át? Milyen veszélyeket?

Úgy gondolom, hogy későn kapcsolódtunk be és lassan épülő folyamat.

Jó példa nekem Sárvár, aki a '70-es években kezdte felépíteni a fürdővárosi dolgot és mára nagyon ugrott. A semmiből építették fel és ma már ott van a térképen és lassan kicsi lesz a fürdőkomplexum.

Problémák:

Úgy gondolom, hogy a szálláshelyek talán a falusi turizmussal, a MJUS-zal és a szentgotthárdi szállodákkal megadják a módját, hogy a turizmus fejlődni tudjon, de kevés a propagált látnivaló, ahova a turistákat el lehetne kalauzolni. Ebben Körmennd is lépéshátrányban van. Én úgy tudnám elképzelni, hogy a kastély és a kastélyegyüttes az egy látogatónak egy napi programot tud nyújtani, vagy ha nem is egész nap vagy délelőtt vagy délután, adna valamit és emellett be kell csatlakoztatni az Őrséget.

Most nézzük Körmennd települést! Mit gondol Körmennd turisztikai helyzetéről? Melyek Körmennd erősségei turisztikai szempontból? Mitől különleges Körmennd? Kérem egyetlen, a legfontosabb különlegességet jelölje meg, ami egyedivé teszi azt! Mit gondol, mik Körmennd gyengeségei? Amit a következők közül nem említett rákérdezni: Mit gondol Körmennd viszonylatban: A szálláslehetőségekről, étterem és catering lehetőségekről, turistavonzó eseményekről, szórakozási lehetőségekről, kulturális helyszínekről, természeti és épített környezetről, a hagyományokról.

Körülbelül ugyanezt mondtam el. Ha a projektjeink összefutnak, akkor egy másfajta turizmusra be tudunk rendezkedni, ahol a tájadalottságok sokat jelentenek az ideérkezőknek.

Erősség

A kastély, mert ezt a Batthyány család építette az 1600-as években, tényleg nagyon fontos volt és jelenleg is fontos a körmenndiek számára. Ehhez fel kell fűzni ezt egy olyan szálra, amivel be lehet hozni a látogatót. Önálló programot kell oda szervezni. A 20 hektáros kastélyparkot rendbe kellene tenni. A keleti oldali vadászlakot a kastély felől lehetne megközelíteni, hiszen ott olyan sétányok vannak, amik a nyári melegben is árnyasak. Ezeket össze kellene fűzni. Sárvár ezt kezdte időben felépíteni.

Most a fejlesztés olyan irányba megy, hogy ősszel vagy tavasszal elkezdődik 3 mrd Ft-ból a kastély főépületének felújítása, ami energetikai szempontból is sokat fog lökni az egészen és a kiállítóterek is változni fognak.

Különlegesség:

Kastély.

Gyengeségek:

A turizmus tapasztalatlansága, kevés tapasztalattal rendelkezünk. Vannak elképzelések, de ehhez kellenének olyan szakemberek, akik ezt ismerik, értik és jól tudják kommunikálni.

Az önkormányzatnál van ilyen ember, de nem kimondottan szakterülete.

Szálláslehetőség:

Javuló.

Étterem és catering:

Az éttermek ma beleillenek egy átlag magyarországi település szolgáltatásaiba, de a főtéren vagy a főtér közvetlen közelében szükségesnek látnék egy jó éttermet kerthelyiséggel.

Turistavonzó események:

Kevés.



Szórakozási lehetőségek:

Vannak olyan önkormányzati rendezvények tavasszal, nyáron és ősszel, amik a városi rendezvényekhez csatlakoznak. Itt a főtér van jelen, mint célpont.

Van emellett egy-két olyan sport és színházi rendezvény, ami jelen van.

Kulturális helyszínek:

Ilyen szempontból nem állunk rosszul. Vannak olyanok, mint maga a főtér és a színház kapcsolata. A színház és a színház előcsarnoka. Ami hiányosság, az egy mozi és a nem biztos, hogy mindennek a főtéren kellene megtörténnie. Lehet, hogy kellene egy olyan terület a főtér mellett, ahova ezeket a rendezvényeket el lehetne vinni. Ezirányban el is indultunk, a kastély területén egy barnamezős beruházás keretein belül lesz egy olyan közösségi tér, ahol ezeket a rendezvényeket meg lehet tartani.

Természeti környezet

Maga a Rába-part és a kastélypark az a természeti környezetet nagyban befolyásolja és erre mindenképpen lehetne építeni.

Az épített környezet több kívánnivalót hagy maga után. A főtér ezzel az épülettel, meg a mellette levővel nem illik a környezetbe. Ezt sikeresen ideadták az utókornak, az eredeti állapotot nem lehet visszaállítani. Itt olyan kis házak voltak, ami beleillett a környezetbe. Ez a két épület, meg a sarki áruháza agyonvágja az egészet. Rehabilitálni nem lehet. Próbáltunk kihozni belőle valamit, de mégis kirí.

Hagyományok:

Körmendiek lokál patrióták nagyon és a régi hagyományok megmaradtak, a sport, a tánc, illetve a kultúra területén az egyesületek jó munkát végeznek.

Véleménye szerint milyen szerepet játszik a turizmus településük gazdasági fejlődésében?

Szeretnénk, ha minél nagyobb szerepet töltene be, de az út elején járunk, ezt fel kellene gyorsítani. A dolog abból érdekes, hogy nem lehet történelmi korokat eltüntetni. 1945-től, a 2. vh. után, amikor a szocializmus elkezdődött, az osztrák határ közelsége miatt ezt a települést és a környező településeket, amik járásban vannak, megpróbálták a határ közelsége miatt nem fejleszteni. Hagyták, ugyanúgy az a '60-as évekig az osztrákok sem voltak biztosak, hogy ez meddig lesz így, ez rá is nyomta a bélyegét, hogy iparilag sem fejlesztették abban az időben. Ez talán a rendszerváltás után változott azért is, mert az 8-as, 86-os út és a Szombathely-Graz vasútvonal valamit hozna a térségbe, de ehhez kellene valamit építeni. Ha most kimegy a 8-as a megterhelő részét a forgalomnak kivisszük, ami a teherforgalom részét illeti. Most kellene behoznunk a turistákat. A 8-as úgy működik, mint egy hurkától, az egyik végén bemegy, a másikon ki, nem áll meg, mert ha kiáll a rendszerből 20 percet veszít. De ha most bejön, akkor lehet marasztalni. Ehhez jó a rádió, televízió és a jó lenne a kastély olyan állapota, ami figyelemfelkeltő, bevonhatná az embereket.

Véleménye szerint melyik település tekinthető az Ön települése versenytársának?

Nagyságrendileg Celldömölköt lehetne elképzelni.

Körmen d turisztikai lehetőségeinek kihasználtságáról kérdezem. Összességében elégedett Ön Körmen d turisztikai erőforrásainak használatával? Miért? A településre látogató turisták Ön szerint elégedettek? Miért? Mit tapasztal ezzel kapcsolatban? Milyen jövőképet mutat a település turisztikai szempontból? Milyen lehetőségeket lát turizmus szempontjából a település számára? Milyen veszélyeket lát turizmus szempontjából a település számára?

Erőforrások használatával:

Nem, szerintem lehetne többet kihozni belőle.



Turisták

A turistákkal nem beszéltem. Szerintem nem tudunk sokat nyújtani. Lehet, eljön egyszer, vagy kétszer, de nem gondolnám, hogy elégedetten távoznának. Én nem lennék. Én ha céllal megyek valahova, szeretek többet kapni.

Jövőkép:

Ha sikerül bekapcsolni az Őrséget, a Rába-partot, a főtéren a kastélyparkot, akkor nagyot lehetne ugrani akár a gyalogos-, vagy a kerékpáros turizmussal.

Lehetőségek:

Úgy gondolom, hogy a Batthyány-kultuszra építve, a történelmi és az egyházi turizmus.

Veszélyek:

Ha nem sikerül a kastélyt felújítani, de erre nem is gondolnék, hogy nem sikerül, de én csak azt tudom elképzelni. A kastélyt és a MJUS szerepét kellene összehangolni. Ha ezt nem sikerül egy egész-ként összehozni, akkor bukott a mutatvány.

5. FEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEK ÉS MÁRKÁZÁS

Ha Ön lenne a döntéshozó, hogyan fejlesztené Körmentet turisztikai kínálat szempontjából?

Úgy gondolom, hogy van egy Körment-Zalalövő vasútvonal, ami nincs kihasználva. Meglévő pálya, akár azt, hogy egy kisvasúttal – jelen pillanatban ez az enyészete – kihasználni. Nem is úgy kellene elképzelni, hogy a települések egymás közötti utasforgalma. De ha naponta lemenne az Őrségbe egy kis vasút, ami levinné az Őrségbe az embereket, akár kerékpárral, meg vissza, mert nem mindenki vállalja a 60-70 km-t egy nap, de 30 km-t megtesz.

Ami még elképzelhető, hogy ezt a vasúti pályát kerékpárúttá fejleszteni, mert olyan területeken megy végig, hogy aki nem járt arra, az nem is tudja.

Milyen új ötletei lennének még a turisztikai szolgáltatások tekintetében?

Étterem kerthelyiséggel a főtérre.

Van-e Körmentnek kihasználatlan turisztikai vonzereje, amelyről Ön szerint kevesen tudnak? Ha igen, melyek azok?

Kihasználatlan az egész, mert az emberek nem sokat tudnak róla. Úgy gondolom, hogy ha sikerül a kastélyt megcsinálni, az központi kérdés. Az egész együttes a 20ha-os kastélyparkkal együtt akkor, hogy 1 napos bejárással lehet megismerni és akkor azt mondom, hogy jó érzéssel távozom.

Milyen konkrét projekteket látna megvalósíthatónak? Milyen szereplők együttműködésében? Hogyan, milyen eszközökkel, forrásból valósítaná ezt meg? Milyen feltételeknek kell teljesülniük a tervezett tevékenység problémamentes megvalósulásához?

Szereplők:

Állam, mert forrást biztosít. Ezt egy önkormányzat nem tudja felvállalni. Olyanok a költségek és olyan színvonalon kell kivitelezni, amit egy önkormányzat nem tud felvállalni.

Nem hiszem, hogy Magyarországon van bárki más, aki egy ilyen kastélyba befektet. Én inkább az EU-s források létének fontosságát látom.

Feltételek:

Jó tervek, megfelelő finanszírozás.



Mit gondol Körmend slow turizmus irányba történő fejlesztéséről? Van olyan projektötlete, ami megfelel ennek a slow turizmus négyesnek? A helyi lakosságot hogyan lehet bevonni? Milyen szereplők együttműködésében valósulhatna meg egy ilyen projekt? Hogyan, milyen eszközökkel, forrásból valószínűleg ezt meg? Milyen feltételeknek kell teljesülniük a tervezett tevékenység problémamentes megvalósulásához?

Ötlet:

Kerékpáros turizmus fellendítése. Egy rohanó világban egy kerékpáros turizmus ott jó, ahol kiépített útvonalak vannak. Lehet nézelődni, nem kell rohanni. A vonattal az a baj, hogy ott az órát figyelni kell. Ha kerékpárral megyünk, van idő megnézni olyan érdekességeket is, amiket sokan nem ismernek. A Rába és Pinka összefolyásánál olyan élőhelyek vannak, amik szinte csodálatossá teszik ezt a tájat. Ha ezt lassú turizmusnak nevezzük, a táj, a 2 folyó találkozási közi terület, meg a Hegyalja kezdete, a Zalai-dombság vége, ezek mind olyan részek, amik kimondottan érdekesek. Már átmehetünk az élményközpontúságra, mert ez élmény. Érdekes, ha van egy biztonságos szakasz, itt most a kerékpárútra gondolok, ami ma már nem annyira használatos, ott egyszerre megindul a futás, a gyaloglás, a kerékpározás, szóval, ha egy kicsit távol lehet tartani az urbanizációt ezektől a területektől, abban a pillanatban megindul ez a folyamat.

Most van egy projekt, hogy Körmend és Őriszentpéter kerékpáros útvonallal össze legyen kötve. Ha ide behozzuk az embereket, akkor a Rába-parton lesz felépítve egy olyan fogadóhely, ahol egy kis büfé, egy kis szórakozás, sport lehetőséget ad arra, hogy itt leüljenek és pihenjenek egyet.

Bevonni:

A helyi lakosságot úgy gondolom a gasztronómián keresztül könnyebb bevonni. Ha vannak olyan helyi vagy környékbeli kistermelők. És megint egy projektről beszélünk, ami a jelenlegi piac környékén egy vásárcsarnok szerű építkezés fog kezdődni, ahol megjelenhetnek ezek a kistermelők, hogy helyi jellegű borokkal, húskészítményekkel legyenek jelen.

Forrás:

Jelen pillanatban ez egy TOP-os pályázat keretében valósulna meg. Az államot nem lehet kiiktatni, mert ezek soha meg nem térülő beruházások. Ha azt az oldalát nézzük, hogy az egészséges életmódhoz hogy járul hozzá, akkor a szerepe felbecsülhetetlen. Bevétel a szolgáltatásokból lesz.

Milyen személyiség jellemzőkkel tudná leírni Körmendet? (pl.: nő/férfi, idős/fiatal, belső tulajdonságok: nyitott, visszahúzódó, merev, szociális, élénk, sértődékeny, békés, megfontolt, szorongó, társaság kedvelő, vezető, stb.)

Öregedő, ezt szó szerint kell érteni. A mutatók azt jelzik, hogy korosodik a lakosság. 18 évesen aki elmegy, nem biztos, hogy visszajön. Ahogy mi elszippkázunk az embereket a környező falvakból, a megyeszékhely meg innen. Ezek a lépcsők kialakultak. Az az igazság, hogy ma annyi a fő iskolát, egyetem végzett fiatal, hogy ennyi és ilyen képesítésű munkát nem lehet adni az embereknek. Lehet, hogy pillanatnyilag jó, de mindig vágyik arra, hogy képzettségének megfelelő munkát sikerüljön neki szerezni és ha ez adódik, abban a pillanatban vált. Mert nem azért töltött el 3-4-5 évet egy intézményben, hogy szakközépiskolai végzettséget igénylő feladatokat lásson el. Viszont az a szakemberegárda, akikre szükség lenne, eltűnt. Ők tartották a kisvárosokat olyan szinten, hogy érdemes volt a főtérre bemenni, mert volt kultúrája.

Szombathelyen és Sopronban is látszik, hogy azok polgári városok voltak. Zalaegerszeg nem ilyen, de sohasem volt megyeszékhely és ez érződik is rajta.

Az eddig elhangzottakat összefoglalva, egy-egy gondolatot kiemelve, adja meg Körmend márkázásához a következő kulcselemeket:

1)Turisztikai vonzerő

Atmoszféra, amit Körmend és az Őrség közötti terület biztosítani tud.



2)Elérhetőség

Manapság nincs ezzel gond. Átlagos.

3)Élmények és programok

Itt vannak azok a hiányosságok, amit utól kellene érünk.

4)Utazási ajánlatok és csomagok

Reklám mindenképpen kell.

5)Támogató szolgáltatások

Ez általában egy szállodához csatlakozik legtöbb esetben. Én mindenképpen a gasztronómiai dolgokat fontosabbnak tartom.

6)Turisztikai infrastruktúra

Kerékpárút.

Mi az az élmény, amit Körmend zászlajára tűzhetnek, ami hat a turisták érzelmeire Ön szerint?

Talán az, amit a kulturális központunk megjelenít, hogy „minden időben jó együtt lenni Körmenden”. Hogy ezt most lefordítsuk, mert ez önmagában nem sokat ér, azt hiszem, hogy az a fajta turizmus, amiről az elején beszéltünk, a lassú turizmus, hogy ne kelljen órát használnia a turistának, hagyja, hogy menjen az idő és mindent megnézhesen.

Megállni és megnyugodni, ha röviden kell megfogalmazni.

Mi az az identitás, életstílus elem, amit a közösségi médiában közvetít a turista, ha Körmendről posztol?

Nem tudom megmondani. Inkább talán nyugodt.

Véleménye szerint kik alkotják Körmendre érkező turisták körét?

Azt látom, hogy a fiatal családok.

Változtatna a meglévő, Körmendre érkező turisták körén, összetételén, ha az Ön döntése lehetne? Kiket várna szívesebben, és miért?

Nem változtatnék, kibővíteném. Az idősebb korosztályt várnám, akik tudják mit jelent: megállni és megnyugodni.

6. INFORMÁCIÓ FORRÁSOK

Kommunikációs területen mit tenne annak érdekében, hogy több turista érkezzen Körmendre?

Tv és rádió, amit korábban említettünk. Ezeket mindenképpen fontosnak tartom. A közösségi média elengedhetetlen, annyira része a médiavilágnak, hogy a facebook olyan figyelemfelkeltő, hogy maga is hozza a következő turnust.

Milyen hatékony kommunikációs eszközöket alkalmazna célcsoportonként?

Országos napilapok nehezen elérhetők és költségileg sem. Egy induló dolognak nincs pénze, hogy egy ilyenbe bele tudjon vágni. A prospektusokhoz és kiadványokhoz itt kell lenni a turizmusnak, hogy a kezébe lehessen adni.

Ezért gondolnám, hogy az egyházi turizmus, a szervezett turizmus fele kellene ezt elvinni, mert a kastélypark kapcsolódik Boldog Batthyány Lászlón keresztül az egyházi turizmushoz. Több kép, kevés szöveg jobban megfogja az embereket.

Információk: a táj, a Rába képekben, a kastélyegyüttes és kastélypark.

Milyen üzenetet fogalmazna meg a különböző célcsoportoknak?

Megállni és megnyugodni.

Minden időben jó együtt lenni Körmenden.



Meg tudna említeni, olyan pozitív példát, akár külföldről vagy belföldről, amelyek adaptálhatónak tart?

Nem akarok külföldre elmenni. Nekem nagyon tetszik az, ami a Keszthelyi és a Fertődi kastéllyal történik. A körmendi kastély az 5. legnagyobb az országban és volt olyan hányatott élete, aminek nem kellett volna, hogy így legyen: orosz megszállás, majd az ittlévő technikum használta kollégiumként, az sem tett neki jót.

A városképi dologgal kapcsolatosan én igyekszem a döntéseket efelé terelni.

Le kellene vinni az Őrségig. Ahhoz, hogy egy család eljöjjön és 5-7 napot eltöltsön, azt Körmend egyedül nem tudja biztosítani. Mi olyan adottságokkal rendelkezünk a környező településekkel, ami egészen mást tudna nyújtani, ki kell szállni az autóból, hogy meglássuk, amit meg kell.



4. interjú

1. RÉSZTVEVŐK BEMUTAKOZÁSA

Kérjük meg az interjúalanyt, hogy mutakozzon be! Szempontok legyenek: Milyen tapasztalatai vannak turizmusfejlesztés területén? Milyen turisztikai sikereket ért el az Ön által képviselt szervezet/vállalat?

Milyen tapasztalatai vannak a turizmusfejlesztés területén?

Abba a részébe, amikor a főtér és környéke rekonstrukciója zajlott, akkor a tájékoztatásban részt vettem. Olyan információs tábla is megjelent, ami a turistáknak szólt, bár mára kicsit megkoptak. Úgy gondolom, hogy a kastély körüli fejlesztések azok, amik a turizmust szolgálják, ők viszik képi látványában is a legtöbb információt a városról.

Milyen turisztikai sikereket ért el az Ön által képviselt szervezet/vállalat?

A televízió kicsi, egy-két olyan műsorkészítésben vettünk részt, ami a városnak viszi a híret. Több helyi sajátosságokat bemutató kisfilmeket készítettünk és ezeket forgalmaztuk és megvásárolhatók voltak és megvásárolhatók ma is. Ezek általában egy-egy nevezetességet vagy híres embert - aki a város valamilyen születte - mutattak be. Ami nagy siker volt, bár nem mostanában volt, az a boldoggá avatásról készített film: Batthyány-Strattmann Lászlót boldoggá avatták, arról is készítettünk kisfilmet. Kint voltunk Rómában is a boldoggá avatáson, az egyházi kapcsolatainkat kihasználva sikerült eljutni Rómába erre az ünnepségre. De igazából mi kis televízió vagyunk, helyi jellegű dolgokat mutatunk be.

2. ASSZOCIÁCIÓK

Mi az első szó/gondolat, ami eszébe jut, ha azt mondom: Körmend?

Kosárlabda.

3. GAZDASÁGFEJLESZTÉS

Most nézzük Körmend gazdaságfejlesztéssel kapcsolatos kérdéseit.

Mi jelképezi Ön számára a települést?

A gyógyszergyár.

Ön szerint mely intézmények, személyek járulnak leginkább hozzá települése fejlődéséhez? (hazai tulajdonú vállalkozások, multinacionális nagyvállalkozások, polgármesteri hivatal, helyi civil szervezetek, alapítványok, helyi iskolák, egyházak, politikai pártok, polgármester, lakosság)

A nagyok biztos, mint a gyógyszergyár és az ADA bútorgyár, ők akár adóban, akár foglalkoztatás szempontjából mérvadóak. 1500-2000 embert foglalkoztatnak, az ő adójukból, bevételeik utáni járulékfizetésekből (társasági adó, iparűzési adó, stb.) következően jelentősek. Ők multik, szomorú vagy nem, ez a helyzet, eladták az egész országot. Ez látszik Körmenden is. Az egyik olasz, a másik francia tulajdonú.

A polgármesteri hivatal próbál olyan feltételeket teremteni, hogy a vállalatok működését segítse, pl. út, stb. Segíti a cégeket abban is, hogy ha valamilyen eljárási, hatósági bonyodalomba kerülnek - a külföldiek nem annyira járatosak -, vagy egy céghez egy bekötőutat megépít, ami a cég számára gesztus jellegű. Egy EGIS, aki 3 év alatt 15-18 mrd FT-ot beruház, annak egy 20 MFT-os út jelképes, de mutatja a város szándékait, hogy támogatja a cégeket.

A polgármester lelki támasz.

A lakosság? Amit az elmúlt 20-30 évben látok, a kereskedelem teljesen leépült, a multik lehengereltek mindent. Biztos Körmend ilyen szempontból kicsit speciális is, egy 10000 fő körüli városban az összes nagy multi itt van, ami az embernek első nekifutásra hihetetlen. A város közepén, nem a szélé-



re úzték ki őket, van Lidl, Penny, 2 Spar, Tesco. Minden, mint a búcsúban. Így értem azt, hogy a kiskezdelmet tönkretették.

Mennyire ismeri a Képviselő Testület munkáját településén?

Minden ülésnek részese vagyok olyan értelemben, hogy a televízió teljes egészében rögzíti, szerkeszti, leadja. Ismerem kívül-belül, az előterjesztéseket megkapom, mint honlapszerkesztő. Ezeket feltöltöm.

Ön milyennek látja települése helyzetét más településekhez képest?

Átlagos. Nem tartom se rosszabbnak, se jobbnak. Bizonyos értelemben lehet, hogy a polgármesternek vannak érdekérvényesítőbb képességei vagy kapcsolatrendszere, de ahol ez sarkosan megmutatkozik, az talán a kastély. Néhány olyan épületrész vagy épületek megújultak, amik lehet, ha Ő nem megy, mint az úthenger, akkor ez nem biztos, hogy így megvalósul, vagy lehet, hogy sokkal később lennének erre források. Tehát nagyon sok ilyen pályázati pénzt valahogyan kijárt, vagy kijár.

Az Ön véleménye szerint mi a településen élő embereknek közös ügye, ami alkalmas lenne arra, hogy összekovácsolja a lakosságát?

Ebben a városban egyetlenegy-egy olyan dolog van, ami összekovácsolja az embereket, az a kosárlabda, a sport. Ez egy sportszerető város. Mondjuk egy ilyen kisvárosban, amikor minden ötödik ember, vagy minden 2. családból legalább egy ember ott van a csarnokban minden héten, az összekovácsolja az embereket. Én ezt egy óriási dolognak tartom. Nincs még egy ilyen kisváros az országban, ahol az 1960-es évektől egy MB I-es kosárlabda csapat van. A régi nagyok, akik 30-40 évvel ezelőtt voltak nagy kosárlabda csapatok, azok mind megszűntek, csak a Körmend van.

Ahhoz, hogy az emberek jól/otthonosan érezzék magukat a lakóhelyükön, mennyire fontos, hogy legyen például múzeum, könyvtár, strand, színház, városi televízió, uszoda, városi rádió, egyetem, főiskola, ingyenes városi újság, kulturális egyesületek, sportcsarnok, szórakozást nyújtó városi fesztiválok, új stadion, városi sportcsapat?

Múzeum?

Igen.

Könyvtár?

Igen.

Strand?

Igen, jó lenne, ha lenne

Színház?

Igen.

Városi TV?

Szerintem az is. Halkan jegyzem meg, látom, hogy a világ átalakul és szerintem ezek a városi TV-k 5-10 éven belül meg fognak szűnni, vagy maga a formája, de még az egész televíziózás is, én úgy gondolom, egy 10 éven belül teljesen át fog alakulni. Tehát én csak a saját gyerekeimet, vagy unokáimat tudom, ők nem néznek TV-t. Ha valamit nézni akar, azt megkeresi az interneten és ott megnézi. Vagy ha néz is valamit, azt nagyon célzottan. Nem, mint én valamikor régen – most már én sem nézek TV-t, legfejlebb, ha készíték valamit, de biztos, hogy az emberek nem fognak annyit televízió előtt ülni.

Uuszoda?

Igen.

Városi rádió?

Az is fontos, igen.

Egyetem, főiskola?

Fontos lenne, ha lenne, de egy kicsi városban nem is hiszem. Szombathely is kérdéses. Biztos, hogy lesz ebben is valamilyen központosítás. Bár ott az ELTE-nek vannak karai.



Ingyenes városi újság?

Fontos, csak jó részében nem olvassák el. Ami szomorú, hogy pl. ebben az épületben 50 lakás van és 20-30 újság olvasatlanul hever a lenti papírgyűjtő kukában. Nem biztos, hogy az emberek gondolkodásával, lehet, hogy az újság tartalmával van gond.

Kulturális egyesületek?

Fontosak. Van is a városban sok olyan, amik szerintem tartalmaznak, tehát jó munkát végeznek.

Sportcsarnok?

Igen.

Szórakozás nyújtó városi fesztiválok?

Az is.

Stadion?

Nem.

Városi sportcsapat?

Fontos, persze.

Lakóhelyén Ön szerint milyen fejlesztésekre kellene leginkább közpénzeket áldozni? Említse meg a 3 legfontosabbat. (Kultúra, művelődés, szórakozás, Közoktatás, Közbiztonság, Helyi gazdaságfejlesztés, Egészségügy, Segélyezés, szociális tevékenység, Környezetvédelem, közparkok építése, fenntartása, Turizmus, idegenforgalom fejlesztése, Közműfejlesztés (út, csatorna, gáz, stb.)

- Kastély körüli bonyodalmat kellene megoldani, illetve a funkcióját kellene kitalálni. Ha egy jó funkciót kitalálna a városvezetés, vagy egy okos ember, aki ilyenben utazik, lehet, hogy éppen Önök, akkor lehetne valamilyen formában, vagy valahonnan, lépcsőzetesen pénzt szerezni rá. Volt ott már mindenféle, amit nem támogatnak.
- Sportcsarnokot bővíteni, komfortosabbá, tágasabbá tenni. Három oldalon történt bővítés. Volt egy 750 MFt-os rekonstrukció 5-7 éve, nem tudom pontosan, akkor szó volt arról, hogy a 4. oldalra is sort kerítenek, így 200-300-max.400 fővel bővítenék. Igazából a közönség kiszolgálását hívom én nullának. Amikor 2000-2500 ember elmegy egy ilyen sportcsarnokba és belökik egy nagy hodályba, ennél egy kicsit többet lehetne. Mennek a szurkolók, de kulturáltabb környezetet lehetne kialakítani.
- Jó lenne egy uszoda, mert van egy 12 méteres 1 méter mély tanmedence – egy pancsoló – az egyik iskolában, de én azt nem hívnám uszodának. Épült ez a termálfürdő, MJUS-os tünemény, tehát lehet, hogy ott. De valószínűleg ebbe a városnak nem volt beleszólása, amíg az olaszok partizánkodtak. Oda kellett volna építeni egy 50 méteres medencét, ami rendes, tehát úgy, mint Szentgotthárdon is ugye, valamilyen hozzáértő emberek a termálfürdőt megépítették és a csoda se járt oda, vagy nem sokan, néhány osztrák nyugdíjason kívül. Aztán csak csináltak egy rendes versenymedencét. Nem tudom, hogy ez 6 vagy 8 pályás, de azóta a gyerekek oda járnak úszni tanulni és a vendégek is többen, nyáron is.

Ön szerint milyen mértékben vagy mennyire függ lakóhelyének további sorsa az állami támogatásoktól, települések összefogásától, Európai Unió támogatásuktól?

Szerintem mindegyiktől függ.

4. TURISZTIKAI HELYZETKÉP FELTÁRÁSA

Először a régió turisztikai helyzetéről kérdezem a véleményét. Mit gondol erről? Milyen jó példákat át? Milyen veszélyeket?

Az Őrség ez egy vonzerő valamennyire, meg talán ez a Vasvár-Körmend-Őriszentpéter, tehát ez a hármas. De beletehetjük Szentgotthárdot is, mert aki itt van, az a szlovén határra is le tud menni.

Jó példa:

Annyira mélyen én ezt nem látom. Se a problémát, se azt, hogy mennyire jó.



Most nézzük Körmenđ települést! Mit gondol Körmenđ turisztikai helyzetéről? Melyek Körmenđ erősségei turisztikai szempontból? Mitől különleges Körmenđ? Kérem egyetlen, a legfontosabb különlegességet jelölje meg, ami egyedivé teszi azt! Mit gondol, mik Körmenđ gyengeségei? Amit a következők közül nem említett rákérdeznı: *Mit gondol Körmenđ viszonylatban: A szálláslehetőségekről, étterem és catering lehetőségekről, turistavonzó eseményekről, szórakozási lehetőségekről, kulturális helyszínekről, természeti és épített környezetről, a hagyományokról.*

Ha a kastélyegyüttes, vagy a kastély környéke olyan állapotba kerülne, akkor biztos, hogy egy lényegesen nagyobb vonzerő lenne és akkor a kastély melletti várkert területet is fel lehetne újítani, vagy egy olyan állapotba hozni, hogy bátran lehetne látogatni. Halkan mondom, de most a kastélyba idecsalogatni tömegeket, legfeljebb rémisztőnek. 10-15 éve falat kutatnak, és ott hagynak mindent. Törmelék az egész kastély, szét van verve belülről.

Erősség

Ez. Én a kastélyon kívül kifejezetten más erősséget nem mondanék, mert a Rába-part az egy teljesen elhanyagolt állapotban van. Annak turisztikai vonzereje ilyen értelemben nincs, néhány – talán 50-100 fő közé teszem azokat - a túrázókat, akik ezt a vadvízi evezős túrát szeretik. Kikötők valami kis parton és ott megesznek a szúnyogok. Akik ezt szeretik, Ők zömében egyetemisták. Vagy görökiek, vagy budapestiek, akik hármás vagy ötös kenuba beülnek Szentgotthárdnál, Csákánydoroszlónál, attól függ milyen kedvük van és leveznek a Rábán Győrıg.

Különlegesség:

Kastély.

Gyengeségek:

A kastélyon kívül nincs más. Az, hogy van két nagy gyár, az nem segít. A MJUS komplexum az árakat nézve nem belföldi turistáknak szól. Nyilván ő olyan árakkal dolgozik, amit a vendégei megfizetnek.

Szálláslehetőség:

Kisvároshoz képest jók. Van két szálloda, 3-4 panzió, amik színvonalasak.

Étterem és catering:

Az olcsóbb helyektől kezdve vannak drágább, igényesebb vendéglátóhelyek is. A város méretéhez képest jó. Bonyolódni fog az elkerülőút építésével, ami forgalmat vesz le a városról. A kérdés, hogy mennyire viseli majd meg ez a vendéglátó részt.

Turistavonzó események:

Jónak tartom. A városnak van 3-4 rendezvénye, ami viszi a város hírért. Van tavasszal rendezett Tavaszı Közös Napok (április), meg az augusztus 20-a környéki 5-6 napos Körmenđi Napok, ami azt gondolom tényleg színvonalas és van a várossá avatásnak is egy 2-3 napos ünnep október 28. körül, amikor eköré csoportosítva színvonalas programokat rendeznek a városban. IV. Béla 1244 körül alapította a várost.

Szórakozási lehetőségek:

Nincsenek a fiataloknak.

Kulturális helyszínek:

Lehetne fejleszteni, mert most mindent a főtérre próbálnak meg besúlykolni.

Természeti és épített környezet:

A természeti környezetet jónak tartom, az egész város fákkal tele van. Az épített környezet sem rossz, ami nagyon elhanyagolt, az a kastély környéke. Vannak olyan épületek, amiket nem lehet helyreállítani.

Hagyományok:

Hagyományként mondjuk a várossá avatás ünnepe? Ez sok-sok éve van. De a Tavaszı Ünnepe körében van a májusfa-kitáncolás is, ez is hagyomány.

Vannak városi ünnepek, de azok nem hagyományok. Az, ha 6 ember elmegy egy városi rendezvényre, az nem hagyomány. Azt tartásák meg két évente, vagy öt évente.



Véleménye szerint milyen szerepet játszik a turizmus településük gazdasági fejlődésében?

Szerintem nem meghatározó. Biztosan néhány vállalkozónak hoz hasznot. Ha ebből ténylegesen be is fizetik az adót, abból a városnak is van bevétele.

Véleménye szerint melyik település tekinthető az Ön települése versenytársának?

Talán Szentgotthárd. Nagyságban talán közelebb áll hozzánk.

Körmen d turisztikai lehetőségeinek kihasználtságáról kérdezem. Összességében elégedett Ön Körmen d turisztikai erőforrásainak használatával? Miért? A településre látogató turisták Ön szerint elégedettek? Miért? Mit tapasztal ezzel kapcsolatban? Milyen jövőképet mutat a település turisztikai szempontból? Milyen lehetőségeket lát turizmus szempontjából a település számára? Milyen veszélyeket lát turizmus szempontjából a település számára?

Erőforrások használatával:

Ami van, azzal igen.

Turisták

Nem tudom, őket kell megkérdezni.

Jövőkép:

Ha sikerülne a kastély körüli felújítást megoldani, akkor ez egy turisztikailag látványos attrakció lehetne, nagy vonzerőt jelentene Nagy fejlődés lenne.

Lehetőségek:

Kastély.

Veszélyek:

Nem látok ilyet.

5. FEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEK ÉS MÁRKÁZÁS

Ha Ön lenne a döntéshozó, hogyan fejlesztené Körmen det turisztikai kínálat szempontjából?

Ha sikerülne a kastély körüli dolgot megoldani, akkor biztosan szállással kapcsolatos fejlesztésekben gondolkodnék, vagy ösztönöznék, vagy próbálnék erre terelni. Értelemszerűen valahol a környékbeliekkel összefogva, központi szerepet betöltve, itt egy olyan szálláslehetőséget kialakítani, hogy innen induljanak ki. Vagy közösen megszervezni egy ilyen útvonalat és hozzá a szálláslehetőséget. Mindenhol eltölt 1-1 napot.

Milyen új ötletei lennének még a turisztikai szolgáltatások tekintetében?

Szálláslehetőségek kialakítása, fejlesztése. Mai viszonyok között 20-30 km-ről beszélünk, tehát nem arról beszélünk, hogy el kell menni máshova, vagy nem tud visszajönni lepihenni. Ez az egyik ilyen lehetőség lenne, még egy vagy még kettő szállodát idehozni, de ezt okosan fel kell mérni, hogy a szállodában legyenek is emberek.

Van-e Körmen dnek kihasználatlan turisztikai vonzereje, amelyről Ön szerint kevesen tudnak? Ha igen, melyek azok?

Nem tudok róla.

Milyen konkrét projekteket látna megvalósíthatónak? Milyen szereplők együttműködésében? Hogyan, milyen eszközökkel, forrásból valósítaná ezt meg? Milyen feltételeknek kell teljesülniük a tervezett tevékenység problémamentes megvalósulásához?

Kastély, Várkert vagy Rába-partnak valamilyen szintű hasznosítása.

Önkormányzatnak főszerepet szánni és valamilyen gazdasági szereplők is kellene. Vagy ők hozzák a pénzt, vagy hát akkor valamilyen pályázatos dolog, de akkor meg az államnak kell ott lenni.



Ebben az ágban működőket kell meggyőzni, hogy érdemes ide pénzt befektetni.

Mit gondol Körmennd slow turizmus irányba történő fejlesztéséről? Van olyan projektötlete, ami megfelel ennek a slow turizmus négyesnek? A helyi lakosságot hogyan lehet bevonni? Milyen szereplők együttműködésében valósulhatna meg egy ilyen projekt? Hogyan, milyen eszközökkel, forrásból valósítaná ezt meg? Milyen feltételeknek kell teljesülniük a tervezett tevékenység problémamentes megvalósulásához?

Ötlet: Ha ténylegesen sikerülne ezt a Kastély-Várkert-Rába hármast valahogyan fejleszteni, vagy olyan színvonalra felhozni, ami a turizmusban aktívabbá teszi. Mellé szálláskomplexum kialakítása lenne, akkor innen az Őrség felé tudnak menni. Az aktív pihenés részét gondolom, tehát nem azt, hogy lefekszem a Rába-partra és azt számolom, hogy hány szúnyog csípett meg, hanem felkerekedünk és kerékpárral, autóval vagy elektromos kütyüszerkezetekkel száguldozunk az Őrségben. Nevezzük ezt aktív pihenésnek. Értelemszerűen itt az élményközpontúság előjön. Annyi élményt lehetne gyűjteni, amennyi szükséges.

Bevonni a helyi lakosságot?

Bevonni. Vannak emberek, akik ebben foglalkoztatva lennének, vagy rendelkeznek olyan képességekkel, hogy kiszolgálják ezt a turisztikát.

A többit lásd fentebb.

Milyen személyiség jellemzőkkel tudná leírni Körmenndet? (pl.: nő/férfi, idős/fiatal, belső tulajdonságok: nyitott, visszahúzódó, merev, szociális, élénk, sértődékeny, békés, megfontolt, szorongó, társaság kedvelő, vezető, stb.)

Pillanatnyilag egy kicsit szürke, hétköznapi.

Az eddig elhangzottakat összefoglalva, egy-egy gondolatot kiemelve, adja meg Körmennd márkázásához a következő kulcselemeket:

1)Turisztikai vonzerő

Kastély.

2)Elérhetőség

Jónak tartom. Úgy gondolom, hogy a 8-as főút itt keresztülmegy és egy nemzetközi vasútvonal is, le Olaszországig.

3)Élmények és programok

A Városi Ünnepek, vagy Hagyományőrző programok.

4)Utazási ajánlatok és csomagok

Tourinform-os irodán keresztül vannak olyan ajánlatok, amik a környékre 20-30 km-es körzetre vonatkoznak.

5)Támogató szolgáltatások

Bőven vannak a városban.

6)Turisztikai infrastruktúra

Jó. Ha a szálláslehetőséget vagy vendéglátóipari egységeket értjük ez alatt, az elegendő.

Mi az az élmény, amit Körmennd zászlajára tűzhetnek, ami hat a turisták érzelmeire Ön szerint?

Az egész Batthyány-kultusz, ami azért a keresztény körökben elég elterjedt. Aki idejön és valamilyen formában kapcsolatba kerül vele, az maradandó élményt jelent.



Mi az az identitás, életstílus elem, amit a közösségi médiában közvetít a turista, ha Körmentről posztol?

A kastély környéke, ha ott pár fotót készít. A fiatalabb generáció, ha eljön valahonnan egy kosármecset megnézni. A hazai csapatnak szurkolók rendszeresen posztolnak, de az ellenfélnek posztolók is gyakran.

Véleménye szerint kik alkotják Körmentre érkező turisták körét?

Zömében idősebbek. Ezért említettem a Batthyány-kultuszos dolgot is. Nem feltétlenül nyugdíjasok, de idősebbek.

Változtatna a meglévő, Körmentre érkező turisták körén, összetételén, ha az Ön döntése lehetne? Kiket várna szívesebben, és miért?

Nem feltétlenül.

6. INFORMÁCIÓ FORRÁSOK

Kommunikációs területen mit tenne annak érdekében, hogy több turista érkezzen Körmentre?

Közösségi médiát jobban ki kellene használnia a városnak. Kellene kifejezetten a közösségi médiában vagy önállóan egy olyan honlaprendszer működtetni - azt kiegészítve ami van -, ami még több információt tartalmaz. Van fent bőven információ, de valószínűleg ezt jobban ki lehetne használni vagy aktívabbá tenni.

Milyen hatékony kommunikációs eszközöket alkalmazna célcsoportonként?

Úgy gondolom, hogy a kommunikációban a Batthyány-kultusz az, ami meghatározó volt, meg szerintem a mai napig is az, ami mellé gondolom, az ember hallja, a kastély körüli dolog az, ami valamire viszi. A közönség, ami az Alterábát vonzza egy teljesen más korosztály, más irányú. Hívhatjuk őket is turistáknak, mert egy fesztivál is lehet turisztika célelem.

Hol?

Gondolom egy hirdetés egy rádióban, ami turistákat céloz meg, az nem helyinek kellene lenni, hanem országosnak vagy regionálisnak, de az meg nem nagyon van. A hazai médiapiacot hol agyonvágják és szétdarabolják, hol összevonják és központosítják; most épp egy ilyen szétdarabolási állapot van pillanatnyilag, stagnál pár éve. Azaz minden településen van egy televízió és rádió is, ha nem megy el az eszköz és kiadják a frekvenciát.

Nyomatott anyagokkal az a kérdés, hogy ha van jó anyag, hogy jut el. Ha a városról készül egy laporellos vagy egyszerűbb kiadvány, az hogy jut el ahhoz a közönséghez, akit szeretnénk ide vonzani. Biztos, hogy utazási irodákon keresztül, vagy meg lehetne keresni azt a kapcsolatrendszert, amivel ide lehetne csalogatni az embereket.

Milyen üzenetet fogalmazna meg a különböző célcsoportoknak?

Lásd fentebb.

Meg tudna említeni, olyan pozitív példát, akár külföldről vagy belföldről, amelyek adaptálhatónak tart?

Nem jut eszembe semmi, nincs.



5. interjú

1. RÉSZTVEVŐK BEMUTAKOZÁSA

Kérjük meg az interjúalanyt, hogy mutakozzon be! Szempontok legyenek: Milyen tapasztalatai vannak turizmusfejlesztés területén? Milyen turisztikai sikereket ért el az Ön által képviselt szervezet/vállalat?

Milyen tapasztalatai vannak a turizmusfejlesztés területén?

Az utóbbi időben nagy hangsúly helyeződött a turizmus fejlesztésére. A kormányzati szándék is megvan, én úgy hiszem, fejlesztik a turizmus ágazatát. Ez meglátszik a statisztikai adatokon is, mert növekszik a Magyarországon eltöltött vendégéjszakák száma. A belső és a külföldi turizmus is növekszik. Az irány és a szándék jó.

Körmenten volt egy olyan komoly fejlesztés az elmúlt években a MJUS Hotel- és Termálfürdő kapcsán, ami jelentősen megnövelte az ideérkező, elsősorban külföldi turisták számát. Itt is növekedés volt az eltöltött vendégéjszakák számát illetően. Komoly fejlesztés volt ott, s ennek kapcsán az idegenforgalmi adóból származó bevétel is nőtt, ami látszik a város szintjén és így is látszik, hogy fejlődik ez a terület.

Milyen turisztikai sikereket ért el az Ön által képviselt szervezet/vállalat?

A fürdő magánvállalkozás, de a város próbál olyan együttműködések kialakítani, hogy mindkét fél számára előnyös legyen, gondolok itt arra, hogy az ideérkező turistákat bevonni abba, hogy ne csak a hotel területén mozogjanak, hanem bejöjjenek a városba és nézzék meg az itteni látnivalókat. Ezen a területen nyilvánvalóan még van munka, lehetne jobban is csinálni, sokszor nem egyszerű az olasz tulajdonosokkal megegyezni és dűlőre jutni, de azt gondolom, haladunk szépen előre, aztán meglátjuk, mit hoz a jövő. Ebben nagy szerepe lesz annak, hogy a kastély majd megújul az elkövetkezendő 1-2-3 éven belül. Egy nagyon komoly fejlesztés fog megvalósulni, több milliárdos.

A Fő teret 7 éve adták át. Az elején idegenkedtek tőle a körmentiek, de most egyre jobban magukénak érzik. A rendezvényeink legjelentősebb része itt zajlik.

A vasúállomás, illetve a vasúti pálya megújítása, intermodális közlekedési csomópont került kialakításra, mai szintén jelentős fejlesztés volt a városban.

Vagy a Rábához kapcsolódó fejlesztések, amiknek egy része még jelenleg zajlik, vagy előkészítés alatt van. Elsősorban a vízi turizmus, a szabadidő aktív eltöltése, az evezős dolgok (kajak-kenu). Ott van egy folyamatban lévő, jelenleg előkészítés alatt álló projektünk, a Rába Szabadidő- és Sportcentrum megújítása.

2. ASSZOCIÁCIÓK

Mi az első szó/gondolat, ami eszébe jut, ha azt mondom: Körment?

Talán a Rába.

3. GAZDASÁGFEJLESZTÉS

Most nézzük Körment gazdaságfejlesztéssel kapcsolatos kérdéseit.

Mi jelképezi Ön számára a települést?

ÉGIS Gyógyszergyár, mint legnagyobb foglalkoztató és az ország legnagyobb gyógyszergyártó cége.

Ön szerint mely intézmények, személyek járulnak leginkább hozzá települése fejlődéséhez? (hazai tulajdonú vállalkozások, multinacionális nagyvállalkozások, polgármesteri hivatal, helyi civil szervezetek, alapítványok, helyi iskolák, egyházak, politikai pártok, polgármester, lakosság)

Elsősorban az önkormányzatot mondanám. Emellett természetesen az ÉGIS rengeteg támogatást nyújt a különböző kulturális és sport dolgokhoz, ami nagy segítség a városnak.



Körmenten aktív a civil élet, több tucatnyi olyan civil szervezet van a városban, akik nagyon aktívak és őket próbáljuk is mindig bevonni a város által rendezett rendezvényekbe. A projektjeinkbe is sikeresen tudjuk bevonni őket. Most van a CLLD projekt, ami TOP-os pályázat, ott komoly források jutnak a civil szervezetek programjaira, eszköztáruk fejlesztésére. Mindemellett az önkormányzat is minden évben több 10 millió forinttal járul hozzá a civil szervezetek működéséhez és ezt nyilván azért adjuk, mert rengeteget kap tőlük a város. Óriási segítséget nyújtanak azokon a területeken, ahol az önkormányzatnak nem feltétlenül van mindig ráhatása, vagy éppen nincs meg a humán erőforrás, ott ők tudnak segíteni nagyon sokat.

Ide sorolom a lakosságot is, a civil szervezetekhez.

Sűrűn kérdezzük a lakosságot a fejlesztési irányokról, akár kérdőíves felméréssel, akár lakossági fórumon vagy bármilyen egyéb módon. Az egyházzal hol sikerül, hol nem megegyezni, de mindent megpróbálunk és próbálunk sok mindenben együtt gondolkodni.

Az iskolák mióta elkerültek az önkormányzatoktól és a KLIK alá lettek besorolva, kisebb a ráhatásunk, de rendszeresebbek ott is az egyeztetések akár projekteken, akár fejlesztéseken. Az utóbbi időben megújítottuk a Kölcsey Gimnázium épületét, ami komoly önkormányzati forrásból valósult meg. Az óvodáinkat is folyamatosan fejlesztjük. Az elmúlt 3 évben is több olyan, több száz millió forintos fejlesztés zajlott le az óvodákban, ami úgy gondolom, jó dolog. Ennek lakosság-megtartó és idevonzó hatása is van, mert itt is gond a lakosság számának csökkenése. Bár sokan költöznek úgy ide, hogy Ausztriába járnak át dolgozni, de itt is probléma, hogy előregedik a lakosság, egyre kevesebb gyerek születik. Ez országos tendencia, majd meglátjuk.

Mennyire ismeri a Képvisező Testület munkáját településén?

Mivel hozzám tartozik ez a terület, elég mélyen, részletesen ismerem.

Ön milyennek látja települése helyzetét más településekhez képest?

Ha hasonló méretű várost a régió belül összehasonlítunk Körmentdel, én úgy gondolom, hogy viszonylag jó helyzetben vagyunk. Nyilván van még rengeteg munka és rengeteg olyan dolog, amit még meg kell valósítani, de folyamatos a fejlődés. Ha az M8-as gyorsforgalmi út megépül 2021-re, az újabb gazdasági lökést adhat a városnak, ami új vállalkozást is ide vonzhat, amellet hogy az átmenő forgalom csökkenése abszolút pozitív változás lenne. Most komoly átmenő, kamionforgalom van, ami ezt a kisvárosi létet megbolygatja. Ehhez a körmentiek hozzászoktak, de ha kimenne ez a forgalom a városból, az jó lenne.

Az Ön véleménye szerint mi a településen élő embereknek közös ügye, ami alkalmas lenne arra, hogy összekovácsolja a lakosságát?

A kastély ügye. Több felmérést is végeztünk ezzel kapcsolatban és nagyon komoly arányban jött az ki, hogy a körmentiek emellett a kastély mellett felsorakoztak és szeretnék ha ez a város egy olyan éke lenne, amit aztán büszkén lehet mutatni az ideérkezőknek, akár az egész országban. Ez az egyik ilyen, a másik ilyen közösségösszekovácsoló erő a kosárlabda csapat, ami 2000 embert megmozgat egy 12000-s városból. Ott egy olyan közösség alakult ki az elmúlt 50 évben, ami példaértékű. Én ezt a kettőt mondanám, ami a legjelentősebb ügy.

Ahhoz, hogy az emberek jól/otthonosan érezzék magukat a lakóhelyükön, mennyire fontos, hogy legyen például múzeum, könyvtár, strand, színház, városi televízió, uszoda, városi rádió, egyetem, főiskola, ingyenes városi újság, kulturális egyesületek, sportcsarnok, szórakozást nyújtó városi fesztiválok, új stadion, városi sportcsapat?

Múzeum?

Fontos.

Könyvtár?



Fontos.

Strand?

Mindenképp.

Színház?

Fontos.

Városi TV?

Sajtós vagyok, de szerintem nem.

Uszoda?

Fontos.

Városi rádió?

Én vagyok az ügyvezetője, fontos. 😊

Egyetem, főiskola?

Fontos lenne, de jelenleg nem reális.

Ingyenes városi újság?

Fontos és van is.

Kulturális egyesületek?

Fontos.

Sportcsarnok?

Fontos.

Szórakozás nyújtó városi fesztiválok?

Fontos.

Stadion?

Futballstadion nem, de sportcsarnok igen: kézi-, kosárlabda igen, kibővített.

Városi sportcsapat?

Igen

Lakóhelyén Ön szerint milyen fejlesztésekre kellene leginkább közpénzeket áldozni? Említse meg a 3 legfontosabbat. (Kultúra, művelődés, szórakozás, Közoktatás, Közbiztonság, Helyi gazdaságfejlesztés, Egészségügy, Segélyezés, szociális tevékenység, Környezetvédelem, közparkok építése, fenntartása, Turizmus, idegenforgalom fejlesztése, Közműfejlesztés (út, csatorna, gáz, stb.)

- Infrastrukturális fejlesztések: utak, járdák, szennyvízelvezető hálózat, ezek nagyon fontosak és ezek működnek is.
- A kastély, amit mindenképpen.
- Egészségügy.

Ön szerint milyen mértékben vagy mennyire függ lakóhelyének további sorsa az állami támogatásoktól, települések összefogásától, Európai Unió támogatásaitól?

Nagymértékben.

4. TURISZTIKAI HELYZETKÉP FELTÁRÁSA

Először a régió turisztikai helyzetéről kérdezem a véleményét. Mit gondol erről? Milyen jó példákat lát? Milyen veszélyeket?

Viszonylag jónak mondható. Nagyobb városok komoly látogatószámot tudnak vonzani. Ennek Körmennd csak egy kicsi szelete. Vas Hegyhát-Rábamentére pedig van egy TDM szervezet, ami jelen pillanatban, azt mondom, hogy nem igazán látja el maradéktalanul azt a funkcióját, amire létre lett hozva. Nyilván önmagában Körmennd egyedül egy elég szűk rész. Nincs egyszerű dolguk, mert itt nehéz eredményeket produkálni, hogy itt az Őrség, vagy olyan fürdők, amik jobban vonzzák az embereket, mint ez a régió, de szerintem azért lehetne olyan kapcsolódási pontokat találni, amivel fel lehetne lendíteni ezt a részt. Jelen pillanatban én azt mondom, hogy ezért ezen a területen lenne mit fejlődni.



Probléma:

Én személy szerint nem látom, hogy bármilyen marketing tevékenység zajlana a TDM szervezet részéről. Lehet, hogy van, csak hozzám nem jut el. Én nem látom, hogy ez dübörögne.

Ki kell menni az irodákból és elérni az embereket.

Jó példa:

Nem tudok mondani Körmenten. A régióban: Győr, ami nekem tetszik. Kisebb léptékekben hasonló dolgokat itt is meg lehetne valósítani. Ahogy Győr fel van építve, az imázsa, az nekem nagyon tetszik. Ha felmegyek a honlapjukra: szlogenjeik, imázs, lendületes, színes. Bátran nyúlnak ezekhez az eszközökhöz, nincsenek beszűkülve, nyitott kampányokat folytatnak. Nekem ők pozitív példa.

Most nézzük Körment települést! Mit gondol Körment turisztikai helyzetéről? Melyek Körment erősségei turisztikai szempontból? Mitől különleges Körment? Kérem egyetlen, a legfontosabb különlegességet jelölje meg, ami egyedivé teszi azt! Mit gondol, mik Körment gyengeségei? Amit a következők közül nem említett rákérdezni: Mit gondol Körment viszonylatban: A szálláslehetőségekről, étterem és catering lehetőségekről, turistavonzó eseményekről, szórakozási lehetőségekről, kulturális helyszínekről, természeti és épített környezetről, a hagyományokról.

Javuló tendenciát mutat, de sokkal több potenciál van benne, ami a megvalósuló fejlesztésekkel tovább lendül.

A legnagyobb probléma, hogy nincsen nálunk egységes városmarketing, amit én most már 6 éve próbálok sulykolni, nincs egy felelőse ennek a területnek az önkormányzaton belül.

Nincs városmarketingre elkülönített pénzforrásunk, hanem ilyen ad hoc elven működik ez a dolog.

Erősség

Kastély és a Rába a két olyan turisztikai látványosság, amit mindenképpen ki kell használni. A fürdő a harmadik, a MJUS.

Különlegesség:

Nem tudok.

Gyengeségek:

Felelős és összefogás hiánya.

Szálláslehetőség:

Kevés. Mielőtt nem volt a hotel, ez még rosszabb volt. 120 szobát hoztak és ez jelen pillanatban majdhogynem teljes kihasználtsággal működik az év jelentős részében. Emellett kevés szálláslehetőség van a városban. Sokszor probléma, hogy nagyobb rendezvényekkor, amikor hoznánk testvérvárosokból delegációkat, hogy hol helyezzük el. Kevésbé most a hotel miatt, de ez korábban nagyon problémás volt.

Vendéglátás és catering:

Éttermek vannak fölös bőséggel, de a minőség egy más kérdés.

Turistavonzó események:

Alterába fesztivál, ami a legjelentősebb szabadtéri fesztivál, ami több ezer embert vonz az országból. Vannak még a Körmenti Napok, ami ingyenes rendezvényünk, ami egy többnapos rendezvényünk augusztus 20-a előtti héten, tűzijátékkal, felvonulással, szabadtéri koncertekkel.

Szórakozási lehetőségek:

Szűk, nincs mozi; színház van, de állandó színtársulat nincs. Vándortársulatokat szoktak meghívni. Nincsenek szórakozóhelyek a fiatalok számára.

Kulturális helyszínek:

Színház, Művelődési Központ, kastély, múzeum, kastély kiállítótermei.

Természeti és épített környezet

Rába, Várkert, kastély, Szabadságtér az óvárosi része a városnak.

Hagyományok:

Csónakfelvonulás, mást nem tudok



Véleménye szerint milyen szerepet játszik a turizmus településük gazdasági fejlődésében?

Minimálisat, de a szándék megvan, hogy ezen a jövőben javítsunk.

Véleménye szerint melyik település tekinthető az Ön települése versenytársának?

A járásban Körmend központ, Gotthárd más jellegű település, azt nem mondanám, inkább Szombathely-Sárvár. Dél-Vasban Körmend még mindig a térségi központ gazdaságilag, pl.

Az Opel is egyre kevesebb embert foglalkoztat, egyre kevesebbet gyárt és a köré épült beszállító cégek száma is csökkent.

Körmend turisztikai lehetőségeinek kihasználtságáról kérdezem. Összességében elégedett Ön Körmend turisztikai erőforrásainak használatával? Miért? A településre látogató turisták Ön szerint elégedettek? Miért? Mit tapasztal ezzel kapcsolatban? Milyen jövőképet mutat a település turisztikai szempontból? Milyen lehetőségeket lát turizmus szempontjából a település számára? Milyen veszélyeket lát turizmus szempontjából a település számára?

Erőforrások használatával:

Nem, mert nincs egy átfogó koncepció, ami egészként kezeli a részeket. Mindenki végzi a kis munkáját: kastély, fürdő, Rábán a civil szervezet, az önkormányzat, de nincs egységként kezelve, ami szerintem problémás.

Turisták

Nem tudom, hogy elégedettek-e.

Jövőkép:

Bízom benne, hogy pozitívot, vagy ennek a projektnek a keretein belül, ha átfogó stratégia készül, ami később pozitív lehet, akkor lenne ebben potenciál. Illetve ha tudnánk az önkormányzaton belül egy olyan felelőst találni a területnek, mondjuk a TDM szervezeten belül, annak átalakításával aktívabbá tenni a dolgot, akkor pozitívabb lehet.

Lehetőségek:

Megvannak. A vízi turizmus egyre inkább fellendülőben van, nemcsak Körmenden, hanem az egész országban. A fürdő esetében az a baj, hogy komoly versenytársak vannak, de ők a külföldi vendégekre mennek rá. Az ő marketingtevékenységük itthon nem látszik, csak külföldön, főként Olaszországban. Ők rámentek a külföldi turistákra, ami az árakon is meglátszik.

Veszélyek:

Az az egyetlen veszély, ha nem tudjuk összefogni és egységes dolgokként kezelni. Bízom benne, hogy ha a kastély is elkészül, az olyan plusz jel vagy figyelmeztetés lehet, hogy ezt a területet komolyan kell venni. 2 éven belül elkészülhet egy része, mert nyilván a teljes komplett hatalmas épület, amire sok pénz kell. Ha most a főépület külsőleg megújul, meg az egyes szinteket felújítják, az egy komoly lépés lesz. Ott komoly látogatószámokat várnak el.

5. FEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEK ÉS MÁRKÁZÁS

Ha Ön lenne a döntéshozó, hogyan fejlesztené Körmend turisztikai kínálat szempontjából?

Ezt már elmondtam. A kastély és a hozzá tartozó kastélykert fejlesztése és a Rába fejlesztése. A szándék a város részéről megvan, a szükséges források azok, amikért komolyan kell harcolni. Ez egy jó irány, jó az elképzelés, polgármester úr sokat harcol ezért a kettőért, főleg a kastélyért. Nagyon sokat.

Milyen új ötletei lennének még a turisztikai szolgáltatások tekintetében?

Új ötletem ezen kívül nincs.



Van-e Körmendnek kihasználatlan turisztikai vonzereje, amelyről Ön szerint kevesen tudnak? Ha igen, melyek azok?

A kastély és a Rába nekünk Körmendiéknek fontos, de mások Körmendet a kosárcsapattal azonosítják. Ez is jó dolog, de erre turizmust nem lehet építeni.

Milyen konkrét projekteket látna megvalósíthatónak? Milyen szereplők együttműködésében? Hogyan, milyen eszközökkel, forrásból valósítaná ezt meg? Milyen feltételeknek kell teljesülniük a tervezett tevékenység problémamentes megvalósulásához?

Kastélyfejlesztés. 10 éven belül a teljes épületegyüttes megújulására van esély. Meg a Várkert. Van most még egy projektünk, de az forráshiányos. A volt cipőgyári épületek elbontása, ez egy barnamezős beruházás lenne és ott egy közösségi tér kialakítása színpaddal, mobil lelátókkal. Van elnyert forrás, de ez forráshiányos. Ezek az épületek nem illenek oda. A szocializmusban beépítették a kastély közvetlen közelébe, beágyazva és az nagyon el tudja csúfítani, főleg hogyha fel lesz újítva a kastély. Ezeket ez ipari területeket mindenképpen el kell bontani.

Szereplők: az állam adja a forrást; az önkormányzat, mint az ingatlan vagyonkezelője és fenntartója, illetve a Batthyány Örökségközpont Non-profit Kft., amit az önkormányzat hozott létre, a kastély fenntartására és működtetésére.

Forrás:

Kormányzati és EU-s forrás, önkormányzati önerő.

Megvalósuláshoz kell: pénz beérkezése és megléte fontos, illetve, hogy a sokszor eltérő elképzeléseket össze lehessen hangolni. Az állam adja a pénzt, van egy elképzelés, hogy mit szeretne, az önkormányzat tudja, mit szeretne, ő lesz a fenntartó. Ezeket az érdekeket kellene összehangolni, kompromisszumokat kötni.

Mit gondol Körmend slow turizmus irányba történő fejlesztéséről? Van olyan projektötlete, ami megfelel ennek a slow turizmus négyesnek? A helyi lakosságot hogyan lehet bevonni? Milyen szereplők együttműködésében valósulhatna meg egy ilyen projekt? Hogyan, milyen eszközökkel, forrásból valósítaná ezt meg? Milyen feltételeknek kell teljesülniük a tervezett tevékenység problémamentes megvalósulásához?

Ötlet:

Kastély

Bevonni:

Civil szervezeteken keresztül lehet a lakosságot bevonni, de ez egyre kevesebb.

Többet lásd fentebb.

Milyen személyiség jellemzőkkel tudná leírni Körmendet? (pl.: nő/férfi, idős/fiatal, belső tulajdonságok: nyitott, visszahúzódó, merev, szociális, élénk, sértődékeny, békés, megfontolt, szorongó, társaság kedvelő, vezető, stb.)

Nyugodt, összetartó, büszke.

Az eddig elhangzottakat összefoglalva, egy-egy gondolatot kiemelve, adja meg Körmend márkázásához a következő kulcselemeket:

1)Turisztikai vonzerő

Kastély.

2)Elérhetőség

Teljesen jó.

3)Élmények és programok

Van mit fejlődni.

4)Utazási ajánlatok és csomagok



Nincsenek.

5)Támogató szolgáltatások

Elérhető szinte minden.

6)Turisztikai infrastruktúra

Fejlesztendő. (Úthálózat; hozzáférhetőségek, akár online is.)

Mi az az élmény, amit Körmend zászlajára tűzhetnek, ami hat a turisták érzelmeire Ön szerint?

Mi az az identitás, életstílus elem, amit a közösségi médiában közvetít a turista, ha Körmendről posztol?

Sok poszt jön a fürdőből, kosármeccs, fürdő. Jól érzik magukat az emberek.

Véleménye szerint kik alkotják Körmendre érkező turisták körét?

Hotelbe külföldiek: németek, osztrákok, olaszok. Akik a kastély miatt jönnek: belföldi, idősebb generáció.

Változtatna a meglévő, Körmendre érkező turisták körén, összetételén, ha az Ön döntése lehetne? Kiket várna szívesebben, és miért?

Több fiatalra lenne szükség. Jobban vinnék az élményeiket, jobban megosztják, ezért lenne jó. Az Alterába miatt jönnek.

6. INFORMÁCIÓ FORRÁSOK

Kommunikációs területen mit tenne annak érdekében, hogy több turista érkezzen Körmendre?

Pénz kérdése minden, de **most készítünk imázsvideót**, ami most egy projekt keretében megvalósul. Nincs a városnak olyan imázsfilmje. Minden héten megtalál egy-két TV csatorna, hogy árusítson műsoridőt. Ezeket a marketingeszközöket kell erősíteni.

A honlap megújult pár évvel ezelőtt, most jókinézetű és tartalmas.

Most nagy divatja van az applikációknak, ami nem feltétlenül csak turisztikai dolgokat tartalmaz egy településről, hanem mindenféle közszolgálati dolog is elérhető róla. Nekem ez még egy másik olyan dolog, amit szeretnék megvalósítani. Ha ide jön az ember, mivel a főtéren működik az ingyenes wifi, egy olyan alkalmazás legyen elérhető, amit letölt a turista és azon minden megtalálható: szolgáltatások, kulturális programok.

A közösségi médiában sokat javultunk, ez korábban nem volt. A polgármestert is sikerült meggyőzőm, hogy kell neki facebook oldal. Én kezelem az oldalát, de Ő is nézegeti. A közösségi médiában fejlődünk, a rádióban sokat dolgoznak, összekötötték a közösségi médiával, napi szinten jó dolgokat posztolnak a városról. A térségben sokan hallgatják a rádiót, sőt sokan vannak Miskolcra is, akik a Fodor Máté miatt a Körmend FM-t hallgatják online.

Vasvári hírek is vannak, próbálunk együttműködni a környező településekkel és kölcsönösen jó megállapodásokat kötünk, hogy mindenkinek jó legyen.

Az újság tök jó, ingyenes, minden háztartásba kéthetente eljutó újság, de ez csak a körmendieknek van.

Ha pénz van, minden van. Lehet szélesebb körbe kitekinteni, hirdetésekkel más módon is megjeleníteni. De voltunk például az utazási kiállításon is, Pesten. Nem találom hatékonynak, semmi értelme, hogy ott vagyunk. A szórólapokat, az ingyen cukrot viszik, de nem tudjuk lekövetni, hogy az ott megforduló emberekből mennyi jön el Körmendre.

Milyen hatékony kommunikációs eszközöket alkalmazna célcsoportonként?

Lásd fentebb.



Milyen üzenetet fogalmazna meg a különböző célcsoportoknak?

Nincs ilyen üzenet. Nincs stratégia. Ha lenne stratégia, ebben célok vannak, akkor tovább lehet bontani korcsoportokra, hogy őket milyen üzenettel és csatornákon lehet elérni.

Meg tudna említeni, olyan pozitív példát, akár külföldről vagy belföldről, amelyek adaptálhatónak tart?

Belföldről Sárvárt mondanám. Ott nagyon jól működik a fürdő és amit köré építettek: programok, az ottani múzeumban 7szer-8szor több látogató van, mert össze tudták kapcsolni a fürdővel. Ez jól működik.

„Ami hiányzik, az a humán erőforrás és a pénz. A költségvetésbe külön megjelölt soron legyen pénz a marketingre, souvenirekre. Lehessen márkát építeni. Marketing fel van értékelődve, ezért kellene külön egy kolléga, aki ezzel foglalkozik, brand-et épít. Kiszerveztük a TDM-be, de nem látni jelen pillanatban a várt eredményt. Lehet forráshiányosak is, de én ezt a dolgot átgondolásra javasolnám. Ez is egy lépés, amin el lehet indulni, ez a mostani projekt. „



6. interjú

1. RÉSZTVEVŐK BEMUTAKOZÁSA

Kérjük meg az interjúalanyt, hogy mutakozzon be! Szempontok legyenek: Milyen tapasztalatai vannak turizmusfejlesztés területén? Milyen turisztikai sikereket ért el az Ön által képviselt szervezet/vállalat?

Azt gondolom, hogy a kastélyunk az egyik legnagyobb csonkaországi kastély hazánkban, ennek az újjáépítése, felújítása a legnagyobb feladat ebben a pillanatban. Ehhez kapcsolódóan vannak erőfeszítések az irányban, hogy a Rába partot újra élővé tegye a város, folynak most fejlesztések. Víz turizmus fejlesztése, egy Rába-parti szabadidőcentrum felújítása. Ez működik, de fel kell újítani, pályázati előkészítés szakaszában van. Egy-egy 40-50 éves épület, ennek újragondolása és közösségi terek kialakítása is szóba került. Ennek a Rába-parti szakasznak a megújítása és ezáltal felkapottá tétele a feladat. Ehhez köthetően vannak kerékpárutas fejlesztések. A városban elég jól kiépített a kerékpáros hálózat É-D, K-Ny irányban is, de az volna a cél, hogy ezt össze lehessen kapcsolni az Őrségi kerékpárutakkal. Ez azért volna érdekes, mert van egy négycsillagos szálloda a városban, ami elég jól prosperál, de jó volna még több lehetőséget adni a szállásadó cégeknek. Ha össze tudjuk kötni talán azokat a Batthyány-örökségeket, amik a közelben találhatóak, akkor ezzel lehet valami kezdeni. A Rábán van egyesület, ahol a gyerekeket tanítják, képzik, versenyeztetik.

2. ASSZOCIÁCIÓK

Mi az első szó/gondolat, ami eszébe jut, ha azt mondom: Körmeny?

Kastély

3. GAZDASÁGFEJLESZTÉS

Most nézzük Körmeny gazdaságfejlesztéssel kapcsolatos kérdéseit.

Mi jelképezi Ön számára a települést?

EGIS gyógyszertár

Ön szerint mely intézmények, személyek járulnak leginkább hozzá települése fejlődéséhez? (hazai tulajdonú vállalkozások, multinacionális nagyvállalkozások, polgármesteri hivatal, helyi civil szervezetek, alapítványok, helyi iskolák, egyházak, politikai pártok, polgármester, lakosság)

Egyesületek, közösségek hozzájárulnak, hogy ÉLET legyen a városban, de a hotel is a turizmus fejlődéséhez.

A vállalkozások inkább közepesek, kivéve az EGIS és inkább külföldi tulajdonban. Alapítványok vannak. Helyi iskola: két ált. iskola, egy tagintézmény és két középiskola van. Egyháznak nincs szerepe. Politikai pártok közül aktív: FIDESZ, DK, MSZP, Jobbik.

Polgármester szerepe jelentős. A lakosoknak pedig a fő szerepe, hogy szeresse a várost, mert enélkül nem lehet fejlődni.

Mennyire ismeri a Képviselő Testület munkáját településén?

Jelentősen.

Ön milyennek látja települése helyzetét más településekhez képest?

Jobbnak. Összehasonlítva Sárvárral és Kőszeggel is. Sárvár a fürdő miatt lehet, hogy előbbre tart, de nekünk jobb a lehetőségeink. Van kastélyunk, Rábánk, az Őrség kapujában vagyunk.



Az Ön véleménye szerint mi a településen élő embereknek közös ügye, ami alkalmas lenne arra, hogy összekovácsolja a lakosságát?

A városlakóknak nagyon fontos a környezetvédelem. Éppen ezért, amit ki is szoktak emelni, az a Várkert, mint a város egyik nagy értéke, amit mindenki szeret. Ugyanígy ki tudom emelni a kosárlabdát, összekovácsolja az embereket, mert átlag 2500 ember jár a meccsre. Ez is egy olyan, amit mindenki szeret és mindenki szeretné, hogy a kosárlabda továbbra is virágzó legyen a városban.

Ahhoz, hogy az emberek jól/otthonosan érezzék magukat a lakóhelyükön, mennyire fontos, hogy legyen például múzeum, könyvtár, strand, színház, városi televízió, uszoda, városi rádió, egyetem, főiskola, ingyenes városi újság, kulturális egyesületek, sportcsarnok, szórakozást nyújtó városi fesztiválok, új stadion, városi sportcsapat?

Múzeum?

Igen.

Könyvtár?

Igen.

Strand?

Igen.

Városi TV?

Igen, de ha ezeket súlyozni kellene, nem ez lenne a legfontosabb.

Uszoda?

Igen, jó lenne egy nagyobb.

Városi rádió?

Nagyon fontos.

Egyetem, főiskola?

Jó volna, de kisváros vagyunk, vannak korlátok.

Ingyenes városi újság?

Van és fontos.

Kulturális egyesületek?

Vannak és fontosak.

Sportcsarnok?

Hogyne.

Szórakozást nyújtó városi fesztiválok?

Jelentős számban vannak.

Új stadion?

Jó lenne, vagyis egy csarnok, meg még egy, mert a kézilabda csapatunk is egy jó csapat. Ha a stadionba egy csarnok is belefér, akkor igen. Lehetne fejleszteni a kosárlabda csarnokot és építeni egyet a kézilabdának. A kézilabdások is nagyon ügyesek. A foci kevésbé népszerű, de csak a 3. helyen van.

Városi sportcsapat?

Van egy-kettő.

Lakóhelyén Ön szerint milyen fejlesztésekre kellene leginkább közpénzeket áldozni? Említse meg a 3 legfontosabbat. (Kultúra, művelődés, szórakozás, Közoktatás, Közbiztonság, Helyi gazdaságfejlesztés, Egészségügy, Segélyezés, szociális tevékenység, Környezetvédelem, közparkok építése, fenntartása, Turizmus, idegenforgalom fejlesztése, Közműfejlesztés (út, csatorna, gáz, stb.)

- Kastély –
- Kórház van, felújítva, egészségneveléshez jó lenne az új csarnok a kézilabdának, másik a lövészeknek a közösségi érzés erősítésére, testnevelésre.
- Közoktatás színvonalát lehetne növelni. A két meglévő középiskola színvonalát kellene emelni. Kevés gyerek van, elmennek Szombathelyre. Nincs megfelelő tornaterem és azokat a tár-



gyakat kellene előtérbe helyezni és erősíteni, amire szükség van (informatika, nyelv). A középiskolában vannak képzések, amik a hiányszakmákat pótolják.

Ön szerint milyen mértékben vagy mennyire függ lakóhelyének további sorsa az állami támogatásoktól, települések összefogásától, Európai Unió támogatásaitól?

Jelentős támogatásokat kaptunk, EU-s forrásokat, amik a város fejlődéséhez vezetnek, illetve a városi költségvetés összeállítása. Attól függ, hogy mennyi pénzt vonnak el, mennyi marad az önkormányzatnak. Vannak vállalatok, amik termelik az adót, de ennek egy részét elviszik, de ezt is nehéz megmondani.

Települések összefogása: kisebb járási központok (Körmend és a körülötte lévő települések) összefogásával jelen pillanatban is működik: a szennyvízhálózat fejlesztése, a kerékpárút bővítése, de akár kulturális-tanulási szinten is működik, testvérvárosi kapcsolatokban is akár, ha nemcsak Magyarországon gondolkodunk, hanem a térség városaiban is, hiszen rengeteg dolgot lehet tanulni ott is. Az ember kicsit elmegy, elbeszélget velük, mit hogy csinálnak. Ott is okos dolgokat lehet látni.

Vasvárral is van ilyen? Van közös ügy, van egy közös cége is a három városnak (Vasvár-Körmend-Szentgotthárd), közösen működtetik a RÉGIHŐ Kft-t (???), ami meglehetősen jól működik.

4. TURISZTIKAI HELYZETKÉP FELTÁRÁSA

Először a régió turisztikai helyzetéről kérdezem a véleményét. Mit gondol erről? Milyen jó példákat, és milyen problémákat lát?

Vas megyét nézve, a számadatok tekintetében fejlődik. Vannak, akik erősebbek: Sárvár, Bük erősebb, ott a fürdőturizmus befolyásolja a Vas megyei helyzetüket. Szombathely kevésbé erős ilyen területen, nekünk pedig vannak lehetőségeink.

Jó példa?

Vannak a térségben olyan jó példák, amik követendők. Ha a turizmusfejlesztésben gondolkodunk, akkor látjuk Fertődöt, Keszthelyt, ahol vannak olyan kastélyok, amikkel lehet foglalkozni és fel lehet hozni. Aztán ha kicsit kitekintünk az elszakított területekre, Őrvidékre, akkor ott is láthatjuk, hogy milyen módon őrizték meg, illetve mentették át azokat a kastélyokat, várakat, amik magyar tulajdonban voltak. Ezek megmaradtak magántulajdonban, de olyan környezetet teremtettek a kastélyok köré, ahol nem önmagában a kastély a vonzó, hanem az attrakció, amit teremtettek mellé. Ez lehet állatkert, vagy interaktív foglalkozás. Van, ahol a tulajdonos vezeti körbe a látogatókat. Jó lesz, ha meg lesz csinálva és fel lesz újítva, csak utána abban kell gondolkodni, hogy mivel lehet megfogni az embereket, akik ide jönnek. Most a kastélylátogatás 2 óra és jó lenne itt tartani az embereket hosszabban. Ha nemcsak Körmendben gondolkodunk, hanem a térségben, akkor itt lehetne tartani őket a hotelben. Én most is össze tudok rakni egy egyhetes túrát, ha valaki itt szeretne eltölteni egy hetet.

Most nézzük Körmend települést! Mit gondol Körmend turisztikai helyzetéről? Melyek Körmend erősségei turisztikai szempontból? Mitől különleges Körmend? Kérem egyetlen, a legfontosabb különlegességet jelölje meg, ami egyedivé teszi azt! Mit gondol, mik Körmend gyengeségei? Amit a következők közül nem említett rákérdeznem: Mit gondol Körmend viszonylatban: A szálláslehetőségekről, étterem és catering lehetőségekről, turistavonzó eseményekről, szórakozási lehetőségekről, kulturális helyszínekről, természeti és épített környezetről, a hagyományokról.

A turisztikai helyzet jó és fejlődő.

Az erősségek turisztikaiszempontból: hotel, Rábánk, az Őrség közelsége, a fejlődő Kastély és a 40 hektáros kastélypark, ami szintén kihívásokkal küzd, de ott is látom a lehetőségeket.

Különlegesség: kastély

Gyengeségek: gyerekhiány, de ez nem is a település jellemzője, hanem átlagos probléma az országban. A megújulással küzdünk, ez a legnagyobb probléma. Munkahely van, az osztrák határ közelsége jó annak, aki kijár, húzza a hazai béreket. Vannak olyanok, akik a szomszédos osztrák településen



élnék. Ez nemcsak gyengeség, hiszen a béreket húzzák. Pedig a szakemberek visszafele jönnek, mert ugyanazt a pénzt megkeresik itthon 8-tól 4-ig, amit kint és itt a maga ura.

Szálláslehetőség hotel, de vannak kisebbek-olcsóbbak: panziók, amik elég jó kihasználtsággal működnek. Ebbe most az is beleszól, hogy építik az utat és az itt dolgozó munkások elég jól feltöltik a szálláshelyeket. Étterem van, de a központban nincs. Ezen a téren vannak a városnak olyan gyenge pontjai, amit lehetne még erősíteni.

Turistavonzó események: Sokszor van, talán csak a januári hónapban nincs rendezvény. Körmend Városi Napok augusztusban, Körmend Város Születésnapja októberben, Adventi programok decemberben, Tavaszünnepe május végén. Ezek a nagyobbak. Van, amelyik egy hetes, van amelyik négy napos. Itt van még az Alterába Fesztivál, ami egy hetes program július közepén. Ezt egy vállalkozó csinálja. Jelentős számú turistát vonz.

Szórakozási lehetőségek: ha zenés helyre gondolunk, az nincs. Ha nemcsak a fiatalokat nézzük, akkor vannak: színházi előadások, zenei fesztiválok szintén. Fiataloknak szóló disco hiányzik-

Kulturális helyszínek: színház, kastélymúzeum, kiállítások a kastély területén, illetve a főtér ad helyet a kulturális rendezvényeknek.

Természeti környezet: Rába, kastélypark, kastély.

Hagyományok: vannak kisebb és nagyobb múlttal rendelkező dolgok. Mondjuk a Táncegyüttes, aki idén 50 éves Déry-Balogh Ádám Táncegyüttes. Régóta építik magukat a városban.

Ha ide lehet venni a kosárlabdát, ők is 1962 óta egy erős közösséget alkotnak.

Iparos város múlt nem annyira jellemző, pedig jó lenne emlegetni. Ez egy iparos város, hajdúváros, ha a nagyon régre megyek vissza. Ha most, akkor ebben a pillanatban a gyárak a meghatározók.

Véleménye szerint milyen szerepet játszik a turizmus településük gazdasági fejlődésében?

Erősödő.

Véleménye szerint melyik település tekinthető az Ön települése versenytársának?

Kőszeg, Sárvár.

Körmend turisztikai lehetőségeinek kihasználtságáról kérdezem. Összességében elégedett Ön Körmend turisztikai erőforrásainak használatával? Miért? A településre látogató turisták Ön szerint elégedettek? Miért? Mit tapasztal ezzel kapcsolatban? Milyen jövőképet mutat a település turisztikai szempontból? Milyen lehetőségeket lát turizmus szempontjából a település számára? Milyen veszélyeket lát turizmus szempontjából a település számára?

Erőforrások használatával?

Lehetne jobb, vannak lehetőségek, van hova fejlődni. Rábán most folyó fejlesztések: strand kiépítése, ököcentrum felépítése, bárkaház bővítése, de a kastély felújítása is, szabadtéri színpad megépítése a kastély tövében... Ezek mind olyan dolgok, amik ott vannak és meg is lesz kb. 3 éven belül. Jelenleg nem működik, nem tudjuk, hogy mekkora erőt fog ez képviselni, mekkora látogatószámot fog vonzani, de reméljük, hogy jó úton haladunk és ezek mind-mind hozni fognak. Pályázati források megvannak ezekre.

Turisták?

Az emberek soha semmivel nem elégedettek, de azt gondolom, hogy alapvetően igen. Kicsit csalódtak a kastély jelenlegi állapotával. Szép-szép, de lehetne többet megmutatni belőle, de jelen pillanatban nem tudunk többet mutatni, mert nincs olyan állapotban. A Várkertben is lehetne szépíteni.

Jövőkép? Lásd fentebb

Veszélyek?



Források elapadása, hiszen itt vannak még kihívások, ha a kastély üzemeltetését nézzük, hiszen szinte sehol sem rentabilis egy múzeum működtetése: ehhez a források megtalálása, a működtetés kigazdálkodása jelenthet veszélyt. A kastély önkormányzati kézben van.

Az Alterábát is látom, ami folyamatosan fejlődik. Ehhez kell megnyitni az új rendezvényteret, ami a kastélyban lesz, ahol több ember, kulturáltabb módon elfér.

Ha a beruházások elmaradnak, vagy nem olyan mértékűek lesznek, mint amilyet szeretnénk, az veszélyt jelenthet.

5. FEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEK ÉS MÁRKÁZÁS

Ha Ön lenne a döntéshozó, hogyan fejlesztené Körmend turisztikai kínálat szempontjából?

Fent említettekkel.

Tér. Nekünk nagy rendezvénytermünk van: Városházán (100-150 fős terem), Kastélyban is meg tudunk nyitni akár most is egy ilyen termet. De ott a színházterem, ami 400 fő befogadására alkalmas. Van további gondolkodásunk a közösségi terek bővítésére, itt lesznek 100 főt befogadó közösségi terek, ahol akár edzéseket, akár kulturális rendezvényeket, akár iskolai bemutatókat meg lehet tartani. Azt gondolom, ezek tekintetében nem állunk rosszul.

A hotelnek is van konferenciaterme.

Milyen új ötletei lennének még a turisztikai szolgáltatások tekintetében?

Azt gondolom, hogy ez elég széles körű, ami jelen pillanatban zajlik a városban. Azt gondolom, hogy ha ezeket meg tudjuk valósítani, akkor ezekre még lehet majd építkezni. Ha sikerül olyan módon beindítani itt a vízi turizmust, akkor kajak-kenu szakosztály bővítését is meg lehet oldani, nyári sporttáborok beindítása, ami színvonalas. Van nekünk jó kosárlabdacsapatunk, kézilabda csapatunk, ehhez kapcsolatosan nyári táborok beindítása. Az egyik legpatinásabb csapata van Körmendnek, a kézilabdában is jók a lányok. Ha a nyári táborok nézzük, jelentős gyerekszámot tudnak megmozdítani, de ezen lehet még fejleszteni.

Van-e Körmendnek kihasználatlan turisztikai vonzereje, amelyről Ön szerint kevesen tudnak? Ha igen, melyek azok?

Nincs.

Milyen konkrét projekteket látna megvalósíthatónak? Milyen szereplők együttműködésében? Hogyan, milyen eszközökkel, forrásból valósítaná ezt meg? Milyen feltételeknek kell teljesülniük a tervezett tevékenység problémamentes megvalósulásához?

Ezeket mind.

Szereplők: jelent szerepet kap a város, de a kisebb terek megújításában a civilek bevonása is fontos, hogy az Ő igényeiknek megfelelően legyen kialakítva és működtetve.

Eszközök: állami támogatás

Feltételek: legyen pénz

Mit gondol Körmend slow turizmus irányba történő fejlesztéséről? Van olyan projektötlete, ami megfelel ennek a slow turizmus négyesnek? A helyi lakosságot hogyan lehet bevonni? Milyen szereplők együttműködésében valósulhatna meg egy ilyen projekt? Hogyan, milyen eszközökkel, forrásból valósítaná ezt meg? Milyen feltételeknek kell teljesülniük a tervezett tevékenység problémamentes megvalósulásához?

Ötlet: gyakorlatilag, amit elmondtam mind összefügg ezekkel a tényezőkkel. Ha azt nézzük, hogy a helyi gasztronómia bemutatására való ötlet, a Főtér ebből a szempontból jelen pillanatban kihasználatlan. Nincs színvonalas kávézó, étterem, aminek a fejlesztésére vállalkozó bevonásával kerülhetne sor, anélkül az önkormányzat nem tudja megvalósítani. Vannak itt olyan ételek, amelyek a Vas me-



gyéhez, Őrséghez kapcsolódóak, amiket mások is szívesen fogyasztanak, ezekben látom a lehetőséget.

Környezetbarát beruházások számának növelése, amit említettem is, ez Körmenten meglehetősen fontos, mert van egy Rábánk, amit mindenki szeret és ennek a megóvása egy régi dolog, nem ma kezdtük és 90% fölötti a csatornázottság, ha csak a legalapvetőbb dolgokat nézem, azokban jól állunk. Rendszeresen gyűjtjük a szemetet, szervezünk a városban különböző aktivitásokat, ami a szemégyűjtésbe vonja be a lakosságot és a civil szervezeteket. Legutóbbi két héttel ezelőtt volt. Ezek mind-mind olyan dolgok, amik az itt élő emberek komfortérzetét erősítik, ahogy a hozzánk érkező turisták szemét is eteti, jobban érzik magukat nálunk.

Élményközpontúság: Körmenten vannak még lehetőséget, ki lehet aknázni, de ez is korlátos. Ha a Rábára gondolok, vadvíz, jó lenne fejleszteni a vízi turizmust, de ennek is vannak korlátai, mert nem lehet korlátlan számú turistát a Rábára engedni, mert akkor elvesz az élmény. De azt gondolom, hogy a Rába-part fejlesztése, az ököcentrum, a strand, a fitnesspark kialakítása, mind azt a célt szolgálják, hogy pár napot, egy hetet el tudjanak itt tölteni az emberek és innen kiindulva túrázhatnak.

Társadalmi jólét: az elmúlt 6-8 évben sokat javult. A válságot leküzdve, hiszen a válság alatt voltak problémák: munkanélküliség, lakásárak mélypontja, volt egy letargikusabb hangulat. Most az látszik, hogy a bérek is megindultak fölfelé, osztrák bérek húznak, úgy mint Sopronban.

Bevonni: A Rába-part fejlesztésébe a helyi lakosságot be lehet vonni, hiszen a Rába-parton a körmen-diek vannak túlsúlyban. A Rába ezen szakasza nem olyan nagy, hogy idegen beférközzön, mert itt az összes telek mind körmendi kézben van.

Szereplők: önkormányzat, civilek és vállalkozók.

Forrás: EU-s

Feltételek: pénz

Milyen személyiség jellemzőkkel tudná leírni Körmentet? (pl.: nő/férfi, idős/fiatal, belső tulajdon-ságok: nyitott, visszahúzódó, merev, szociális, élénk, sértődékeny, békés, megfontolt, szorongó, társaság kedvelő, vezető, stb.)

Azt szeretném látni, hogy ez egy fiatalos, de ilyen is, ha megmozdul és sokan vagyunk és HURRÁ optimizmus van. Ilyenkor fiatalos, de mindenképpen barátságos a kisvárosi létből fakadóan is, egy ilyen közeg. Mindenki ismer mindenkit és ebből inkább előnyünk van.

Szerethető, s talán vidám is.

Az eddig elhangzottakat összefoglalva, egy-egy gondolatot kiemelve, adja meg Körmend márkázá-sához a következő kulcselemeket:

1)Turisztikai vonzerő

Fejlesztendő.

2)Elérhetőség

Egyre jobb. Vasúton tökéletes, közút mindjárt ideér.

3)Élmények és programok

Van min dolgozni.

4)Utazási ajánlatok és csomagok

Sokszínű.

5)Támogató szolgáltatások

Bőséges.

6)Turisztikai infrastruktúra

Fejlődő.



Mi az az élmény, amit Körmend zászlajára tűzhetnek, ami hat a turisták érzelmeire Ön szerint?

Jó volna erre frappánsat mondani. Van egy jelmondata a helyi Alterába fesztiválnak: „Az ország legnagyobb kerti partija”. Nem nagy város, de élhető, szimpatikus és kisvárosi barátságos hangulat. Találó a jelmondat, nem is akar más lenni.

Mi az az identitás, életstílus elem, amit a közösségi médiában közvetít a turista, ha Körmendről posztol?

Barátságosság, vidámság, a környezet tisztasága.

Véleménye szerint kik alkotják Körmendre érkező turisták körét?

40 felettek.

Változtatna a meglévő, Körmendre érkező turisták körén, összetételén, ha az Ön döntése lehetne? Kiket várna szívesebben, és miért?

Nyitnék a gyerekek és a fiatal felnőttek felé egy kicsit jobban.

6. INFORMÁCIÓ FORRÁSOK

Kommunikációs területen mit tenne annak érdekében, hogy több turista érkezen Körmendre?

Olyan image film létrehozása, amit sok helyen meg lehet mutatni. Ebben a pillanatban nincs, s ennek a népszerűsítése. A képi megjelenítés a jó, a felnövekvő fiatalság nem fog elolvasni semmit, maximum két sort. Amit képen be tud fogadni, azt befogadja, amúgy lép tovább.

Nyomtatott eszközökre van szükség, keresik a nyomtatott dolgokat a GPS ellenére, de szeretik a térképeket a városról, rárajzolva, hogy milyen nevezetességek láthatók a belvárosban.

Itt is a rövid leírások.

A turisták befogadóak, kíváncsiak a szórakozási lehetőségekre, a kulturális lehetőségekre, hiszen ebben a tekintetben ez a környék nagyon gazdag. Kastélyokat, várakat, templomokat, régi templomokat, természeti szépségeket nézzük, itt bőven van és szeretnék látni. Ez korosztályfüggő. Egy gyerek nem biztos, hogy kíváncsi a várra, uncsi ez.

Online kommunikációban: közösségi médiában, rövid és frappáns üzenet.

Milyen hatékony kommunikációs eszközt alkalmazna célcsoportonként?

Közösségi média.

Milyen üzenetet fogalmazna meg a különböző célcsoportoknak?

A természetközelség, biztonság, szabadság, sport.

Meg tudna említeni, olyan pozitív példát, akár külföldről vagy belföldről, amelyek adaptálhatónak tart?

Látok olyan példákat Pápán, ahogy a kastély bemutatása zajlik, aztán láttam Csehországban. Lengyelországban olyan közösségi tereket, ahol semmi másról nem szól a történet, csak székek kellene, kiülnek a városközpontba a zöldfelületre egy sörrel a kezükben kulturáltan, mégis normális körülmények között. Látni ilyen példákat: Prága, Poznan, Borostyánkő Vára.



7. interjú

1. RÉSZTVEVŐK BEMUTAKOZÁSA

Kérjük meg az interjúalanyt, hogy mutakozzon be! Szempontok legyenek: Milyen tapasztalatai vannak turizmusfejlesztés területén? Milyen turisztikai sikereket ért el az Ön által képviselt szervezet/vállalat?

Igazából turizmussal kapcsolatban nem nagyon foglalkoztunk. Hogyha ezt a táboroztatást nevezzük turizmusnak, mert nyáron azért nálunk megfordul rengeteg gyerek, 150 gyerek, Körmendről, a térségből, még határon kívülről is vannak úgy gyerekek, hogy jönnek a családok és elhosszabb hozzánk 1 hétre a gyerekeket, hogy tanítsuk őket.

17 éves koromban kerültem Körmendre, most már 34 éve így a körmendi kosárlabdába élek és a gyerekekkel meg 15 éve foglalkozom, mióta abba hagytam az aktív pályafutásomat. Itt kosaraztam Körmenden 20 évig.

2. ASSZOCIÁCIÓK

Mi az első szó/gondolat, ami eszébe jut, ha azt mondom: Körmend?

Én azt gondolom, hogy a legtöbb embernek az országban nem a vár, ami egy csodálatos látványosság, ami várja a felújítását, hanem a kosárlabda. Picit szerintem Körmenden az emberek, ha kérdezed a négy városban mi az, ami kiugró, szerintem nálunk Körmenden a kosárlabda, ami a paraszát adja ennek a városnak. Ez az, ami megmozdítja az egész várost. Valahol ebből táplálkozik szerintem, mindenképpen ismertségben a város. Most már nem az van mint régen, hogy neveljük a gyerekeket és kosárlabdázó lesz, mint a mi időnkben, hanem most már egy nagyon összeszedett dolog. Külföldiek, pénz, egyéb dolgok, a polgármester segítsége, támogatása, összefogása, nagyban rajta múlik, hogy ez a kosárlabda csapat él, és talán élni fog.

3. GAZDASÁGFEJLESZTÉS

Most nézzük Körmend gazdaságfejlesztéssel kapcsolatos kérdéseit.

Mi jelképezi Ön számára Körمندet?

Egis, mióta én Körmendre kerültem 34 éve, már akkor Egis. Akkor még a játékosok bújtatva voltak, 4 órás munkaidőben, kijöttek kosárlabdázni, visszamentek dolgozni. De ő volt az, aki támogatóként lépett fel. Van azóta Ada is, de talán az Ada nem épült be annyira a kosárlabda életbe. A városba igen, mert nagyon sok embernek ad munkát szerintem, fejlesztenek. Ada, Egis, ez a kettő és sok kisebb van.

Ön szerint mely intézmények, személyek járulnak leginkább hozzá Körمند fejlődéséhez? (hazai tulajdonú vállalkozások, multinacionális nagyvállalkozások, polgármesteri hivatal, helyi civil szervezetek, alapítványok, helyi iskolák, egyházak, politikai pártok, polgármester, lakosság)

Ebbe az az igazság, hogy annyira én nem vagyok bent, hogy cégeket fel tudjam sorolni. Rettentő sok élelmiszerlánc van Körmenden, sok embernek ad munkát. Olyan monumentális cég, mint az Egis és az Ada, szerintem talán nincs. Én a sportot látom, hogy kik azok, akik sok gyereket megmozgatnak. A labdarúgás, kick-boks, kézilabda megmozgatja a lányokat civil szervezetként. Balogh Ádám szintén sok gyereket tud mozgatni, ezen kívül vannak az evezősök, a kajak-kenu szakosztály, abba nem látok bele, mennyi gyerekük lehet, meg még van a birkózás, így civil szervezetként. Azon kívül, aki ilyen városvédő, építő, Lions Club, ezeket én nem ismerem.



Mennyire ismeri a Képvisező Testület munkáját településén?

Nem. Igazából az ember, azt látja, ami a városban fejlődik, épül, mint civil ember. Civil ember vagyok, azon kívül, hogy az egyesület vezetője. Itt élek, látom, miben fejlődik, miben nem tudunk fejlődni, vagy jó lenne még előre lépni. Ez a turizmus szerintem fontos dolog lenne a városnak, talán ez hozná magával az összes többi. Jelen pillanatban a helyi vendéglátó szállások, ezek mind a beruházásokból élnek, mind az elkerülő út építése, ez a legnagyobb beruházás, ami működik.

Ön milyennek látja Körmend helyzetét más településekhez képest?

Ugye én a sajátunkat látom. Szentgotthárdot látom, ami azért csak-csak, ugye a határszél miatt szerintem talán egy kicsit luktetőbb város tud lenni. Talán ha a vár, kastély felújul, valamilyen funkcióval látódik el, ami még jobban bevonzaná a vendégeket, akkor lehetne, hogy tudnánk fejlődni. Rába nagyon nagy löketet ad a városnak, amit én úgy érzek, hogy egy picit el van hanyagolva. Múltkor voltam így a strandon lefele körül nézni, abba kellene egy kicsit több energiát fektetni. Gyönyörű a Várkertünk, ami azt gondolom, hogy megint lehetne egy hatalmas látványosság, de abban sem érzem, azt a nagy változást, rengeteg munka van itt, hogy szép legyen.

Amit mi szeretnénk, ami változzon, ez egy kosárlabda város, majdnem azt mondanám, hogy a kosárlabda egyik fővárosának kellene lenni Körmendnek, évekig nem volt szabadtéri kosárlabda lehetőség. Kimegyek egy faluba, látok egy kosárlabda pályát, két palánkos pályát. Körmenden most volt egy beruházás, van egy játszótér, szabadidőpark, ahol van 1 kosárlabdapálya, gyönyörű műanyag, 1 palánk, Körmenden. Azt szeretnénk legyen 10 pályánk vagy 5 legalább. Ez nekünk nagyon nagy elmozdulás lenne.

Míg régen azt hallottad, hogy Körmenden voltam katona, most azt hallod, hogy kosárlabda, látják a TV-ben, hallják a hírekben.

Mi lehet a Körmenden élő embereknek a közös ugye ami alkalmas lenne arra hogy össze kovácsolja a lakosságot?

Érdekes a körmendi ember, mert van aki, imádja a kosárlabdát, van aki a kórházat szeretné, hogy az a körmendieké legyen és ne kelljen mindenért Szombathelyre menni. Ha megnézem, hogy vannak események Körmenden, ami hála istennek, most egyre jobban megmozdulnak ezek a fesztiválok, Körmendi napok, Európa napok, ezek nagyon megmozgatják az embereket. Vagy ha nézzük az augusztus 20-i tűzijátékot a hozzá kötődő eseményeket, amikor ennyi ember nincs is Körmenden, amennyi akkor megmozdul.

Ahhoz, hogy az emberek jól/otthonosan érezzék magukat a lakóhelyükön, mennyire fontos, hogy legyen például múzeum, könyvtár, strand, színház, városi televízió, uszoda, városi rádió, egyetem, főiskola, ingyenes városi újság, kulturális egyesületek, sportcsarnok, szórakozást nyújtó városi fesztiválok, új stadion, városi sportcsapat?

Szerintem ez mind nagyon fontos. Azt gondolom, hogy az egész ország erről szól, meg ha kimegyek külföldre, látom, hogy hogyan élnek a kinti emberek, mindenki meg tudja teremteni két kezi munkával ott kint azt, amiből kényelmesen tud élni. És ha már meg tudja teremteni, akkor ez mind kell. Színház nagyon fontos dolog. Mozi, mivel nincs távolság, Szombathelyen, Egerszegen plázák vannak. A helyi mozi nem tudja azt a színvonalat adni valószínű. A mozi kedvéért elmennek. A sportcsarnok az egy külön fejezet, mert mi abban élünk. Fesztiválok feltétlenül szerintem azok nagyon megmozgatják az embereket. Egyetem nagyon jól hangzik, de szeretnénk egy ilyen Körmenden. Főiskolát nagyon szeretnénk, mert ez egyfajta lépcső lehetne, mint annak idején volt a mezőgazdasági főiskola nagyon sok embert tudott bevonítani a városba, egy diploma miatt, mondjuk nem lenne rossz. Egyelőre, ahogyan csökken a gyerek létszám az általános iskolák fenntarthatósága is hatalmas feladat, vagy a helyi gimnázium értékeinek a megtartása. Ebbe lehetne még valami marketingnek lennie a városba a szülők fele, az emberek fele, hogy ilyen értéket, mind egy patinás gimnázium, aki évek óta



működik és egyre kevesebb gyerek született ebbe a generációba, akik most kerülnek oda a gimnáziumba. Azt hiszik, hogy elmennek, Szombathelyre többet kapnak a gyerekek, pedig nem. Nekem mind a három gyerekem ebbe a gimnáziumba jár, járt, és én tudom, hogy ez nagyon jó. Azt gondolom, hogy a helyi embereknek a múzeumok, a könyvtár, amúgy én nem vagyok könyvtárba járó az Internet végett, meg ami kell azt megveszem magamnak, ebben annyira nem vagyok otthon. Városi igény lenne nagyobb uszodára, mert ez a kicsi uszodánk van, évek óta szó volt róla, hogy megnagyobbítják és lenne egy olyan uszoda, ami Szentgotthárdon van fürdővel összekötve. Ha ilyen lenne Körmenten szerintem 5-ször akkora kihasználtsága lenne, mint ami most van. Mert itt most valójában az van, hogy reggel lehet úszni a városi embereknek, eset van 1-1 óra. De egy 17 méteres medencéről beszélünk, 4 sávval, ami nagyon-nagyon kicsi. Azt gondolom uszoda feltétlenül. Strand nagyon fontos lenne a városi embereknek. Amikor mondjuk, kimegyek a Mjus-ba hármunkkal és fizetek 6000Ft-ot a belépőre, úgy hogy 4 órás, akkor azt mondom, hogy az emberek nem tehetik ezt meg. A sport, hogy van ez a társasági adó, még azt mondom, hogy mi még viszonylag jól keresünk, de az átlag embereknek azt gondolom, hogy nem feltétlenül tudják megfizetni, hogy 30-40 fok van és ki akarok menni minden nap. A strand nagyon fontos, és azt kellene olyan szinten tartani, hogy ott minden lenne. De még ha belépőt szednének, és azt mondanák, hogy 300 Ft és abból a pénzből fenn van tartva, de gondolják érte és van hova letenni a szőnyegemet. Kint volt régen döngölt kosárpálya, annak olyan varázsa volt régen a Rába partnak, hogy öröm volt oda járni. F fiatalok, mindenki lement, együtt voltak, szóval most már ebbe az internet világba ez a kommunikáció, meg a találkozásnak szükségessége sajnos elveszett, így tudják leírni amit akarnak és szóban nem nagyon tudják kifejezni magukat. Míg tíz éve a táborba az 50 gyereket nem lehetett fegyelmezni, múlt héten az 50 gyerekre rá se kellett szólni, mindenki hozta a telefonját és elvont a maga világában. Nem támogat minket a fürdő, a felnőtt csapatnak volt valami kedvezményes lehetősége, kaptak valamit. Most rendeztünk országos döntőket itt és a játékvezetőket ott szállásoltuk el. Hát egy főre 20000 Ft volt a reggelivel és vacsorával. Valamit a polgármester biztos, hogy kérte őket, hogy támogassanak bennünket valamivel, de inkább anyagiakat szeretne látni. Én kihegyezném, mivel a sport légköréből érkezem, lehetne a kosárlabdát még jobban promócionálni, a strand, az uszoda ez mind jöhetne.

Van újság, városi TV, városi TV csak annak van, akinek van helyi kábelje, az emberek szerintem egyre kevesebben fizetnek elő rá, inkább mindenki UPC vagy mobil, jobb színvonalú, minőséget szolgáltatnak. Ezáltal a városi TV szerintem picit esik vissza. Ha interneten keresztül lehetne nézni, akkor lehet, hogy hozzáférnek, de azt gondolom hogy az embereknek a 80% -a a kosármecsek megnézése miatt fizet elő. Nem jön el meccsre, de a TV-ben meg tudja nézni. De lehet, hogy ez már vissza esik, mert Interneten lehet meccset nézni. Kulturális Egyesület Béri Balogh néptánc, azon kívül nem tudom, hogy mi az, ami a művelődési házon keresztül működik. Spinning edző, több száz felnőtt teker nála, ő megint egy promóciós személyiség.

Lakóhelyén Ön szerint milyen fejlesztésekre kellene leginkább közpénzeket áldozni? Említse meg a 3 legfontosabbat. (Kultúra, művelődés, szórakozás, Közoktatás, Közbiztonság, Helyi gazdaságfejlesztés, Egészségügy, Segélyezés, szociális tevékenység, Környezetvédelem, közparkok építése, fenntartása, Turizmus, idegenforgalom fejlesztése, Közműfejlesztés (út, csatorna, gáz, stb.)

Ez mind fontos. Utak nélkül egy város, ahol nem fejlesztik az utakat, tehát folyamatosan minden amortizálódik el. Bár én azt gondolom, hogy Körmenten most már új nagy cég bevonása, nem tudom mennyire van szükség mert nem jön a munkaerő. Ami van, azt szinte beszipantja azok a cégek, amíg vannak. Mondjuk, ha jönne egy ilyen cég és tudna embereket hozni az ugye megint lakásépítések vagy kiadások, tehát ezeket mind hozza magával.

Most ebből ha, én kiemelek hármat akkor úristen, a szociális tevékenység miért nem fontos. Persze, mert nekem nem kell, nekem nem fontos az egészségügy, mert még 51 évesen azt mondom, hogy még nem járok kórházba annyit. De majd ha elindul a spirál és bejárok az egészségügybe akkor azt mondom, hogy miért nem fejlesztettük az egészségügyet. Szórakozás, nagyon jó, amikor az emberek



kikapcsolódhatnak és elmehetnek, nekem mondjuk ennyi időm nincs. Mert én hétfőn kezdek és vasárnap fejezem be a hetemet és akkor megint kezdek egy hetet. Nekünk most nyáron július 5-én van vége a szezonnak és augusztus 1-én kezdődik és onnantól kezdve megállás nélkül csináljuk.

Ön szerint milyen mértékben vagy mennyire függ lakóhelyének további sorsa az állami támogatásoktól, települések összefogásától, Európai Unió támogatásaitól?

Szerintem nagymértékben. Tehát egy városi büdzsét ismerve, mert azért mondom, hogy nem foglalkozok vele, de azért mégis képviselő a kollegám, technikai vezetőm a képviselő testület tagja, tehát így mi beszélgettünk dolgokról, tudom, hogy abból a költségvetésből, ami van, az önkormányzatnak ez nem tudja kivitelezni amiket szeretne. Hát mindenféleképpen az út fejlesztésekhez, a kulturális tevékenységekhez, mindenhez pályázatokra van szükség. Ahogy a mi sportunk meghalna, ha arra várnánk, hogy a szponzor fizessen ki mindent vagy az önkormányzat fizessen ki, ha nincs állami támogatás, nincs TAO támogatás, ha csak minket nézünk, gyerekeket, ha nem kapunk támogatást, akkor nem tudjuk magunkat eltartani. De akkor nézzük azt a parkot, amit mondtam ott a Dózsa György útnál megépült, szintén európai támogatásból, tehát minél több lenne, annál több minden tudna fejlődni.

4. TURISZTIKAI HELYZETKÉP FELTÁRÁSA

Először a régió turisztikai helyzetéről kérdezem a véleményét. Mit gondol erről? Milyen jó példákat, és milyen problémákat lát?

Bük, Sárvári régió, a gyógyfürdőt nagyon szépen el tudták adni. Ebből rettentő nagy fejlődésen ment keresztül, ahogy én látom ez a két város. Nálunk ugyanígy ha megnézzük itt van a körmendi fürdő, a Mjus, gyógyfürdőnek nem nevezhető, mert azt nem fúrták meg, ha jól tudom, pedig Körmend alatt is megy a gyógyvíz. Ott van Gotthárd, Vasvár. A mi régióknak azt mondom, hogy a legnagyobb mozgatórugója ez az Őrség kapujában létünk, tehát ami érdekes, hogy 51 éves vagyok és változott az életem pár éve, ami nyitott egy más szemléletmódot és én addig az Őrséget nem is láttam. És most, hogy a párommal Őrségbe jártunk és azóta többször járunk fantasztikus, hogy milyen kincs van a kezünkben. Ennek a régióknak az egyik leggyönyörűbb és turisztikailag a legfontosabb része, hogy ezt be csatornáznánk ezekben a városokba, akár bármilyen valami olyan műsorfüzet vagy olyan ajánló, hogy az ide jövő turistáknak, hogy merre menjenek, induljanak el, mit nézzenek meg, hogy mit tudnak felfedezni az Őrségben, mind szálláshelyekkel. Ebből kiindulva el tudom képzelni mi minden van itt a környéken. Őriszentpéteren van egy patikus, akinek van egy ismerőse, akinek meg Szalafőn van háza, ő is foglalkozik turisztikával. Az ő birodalmát is láttam. Hát szóval ezt nem megragadnunk szintén bűn. És ehhez hozzácsatlakozik Körmend maga a várral, a Várkertjével ebből lehet a városunknak valamit porfitálni, úgy gondolom.

Most nézzük Körmend települést! Mit gondol Körmend turisztikai helyzetéről? Melyek Körmend erősségei turisztikai szempontból? Mitől különleges Körmend? Kérem egyetlen, a legfontosabb különlegességet jelölje meg, ami egyedivé teszi azt! Mit gondol, mik Körmend gyengeségei? Amit a következők közül nem említett rákérdezni: Mit gondol Körmend viszonylatban: A szálláslehetőségekről, étterem és catering lehetőségekről, turistavonzó eseményekről, szórakozási lehetőségekről, kulturális helyszínekről, természeti és épített környezetről, a hagyományokról.

Szerintem a turisztikához csatlakozna a Rába, a vízi turizmus. Gotthárd, Körmend viszonylatában, mert ugye tudom, hogy Csákányba szoktak felmenni és onnan szoktak leereszkedni így kajakokkal, hogy szerintem azt is sokkal jobban ki lehetne használni. Hogy ebből megint meg lehetne szerintem reklámozni, viszont akkor gondolom mivel én ezt kihagytam még én nem ültem bent, ez a bakancslisztámon van, hogy én ki szeretném próbálni, de ahogy én hallom nagyon sok munka azt is kitisztítani vagy működésképpessé tenni, ezt a kicsit hajózásnak nevezném turisztikai lehetőséget. Ugye a vízi egyesületünk, a Bártások, ők azért foglalkoznak ezzel, biztos lehet, hogy ők másképp látják mint én,



mert ők ebben élnek, tehát ők biztos, hogy sokkal többet fognak, ha velük beszéltem vagy beszél, sokkal több információt fognak adni. Szerintem ez az egyik lehetne turisztikailag, ez megmozgatná az embereket. Én kosárlabdából csak azt látom, hogy jönnek meccsre vagy eljönnek táborba vagy van a streetball rendezvényünk, az megmozdítja az embereket, de az inkább a városé, mert egyre több van az országban, már ez nem mozdítja meg annyira az idegeneket, hogy idejöjjenek, mondjuk turisztikailag kosárlabdát nézni. Inkább egy meccset néznek meg.

A szálláslehetőségeink nem sok van szerintem, tehát amikor én akarok rendezni egy országos döntőt és 8 csapatot vagy 7 csapatot el akarok helyezni, akkor nem tudom megoldani, mert nincs. Kell adni egy színvonalat legalább amivel tovább lehet lépni, mert azért egy kollégium nem feltétlenül mozgatja meg az emberek nagy részét, meg most gondolom, hogy ha valaki keres szállást és nyáron azt gondoljuk, hogy jobban indulnak az emberek, de az útépítők dolgoznak és ezek mind levadásszák az összes szálláslehetőséget Körmenten, ezek a kis motelek, kis szállások. Vannak nívósabbaink Mjus, Berki Csárda meg a Gőzmalom. A Halászcsárda minőségre jó, színvonalra már nem annyira. A Gőzmalom az egy nagyon szépen kialakított, egy olaszos designra kialakított étterem, szerintem még árkategóriában is jó viszonylag, Körmenten nem rossz.

Beszéltünk az Európa napokról, a körmendi napokról, meg az augusztus 19-i tűzijátékról. Talán ezen kívül ilyen igazi fesztivál az Alterába fesztivál. Valami hihetetlenül el van adva, hát szerintem Körmenten ez olyan esemény, ami rengeteg embert hoz a városba, nem hiába van a permetezés is azokra a napokra, előtte lévő napokra időzítve, hogy az embereket ne egye meg a szúnyog. Szórakozási lehetőség nagyon kevés van. A mai fiataloknak, olyan hely hogy szórakozási lehetőség talán egy hely van, ez a Trumerikum nevű hely, ami mondjuk éjszakába nyúlóan nyitva van. Ilyen, hogy diszkó vagy valami nagyon kevés. Kis éttermek, kis presszók, vagy ilyen borozó, söröző ezek vannak. Nem tudom, milyen igény van rá, ez megint egy felmérés, hogy van igény egyáltalán erre. Lehet, hogy lenne, aztán üresen állna, mert elmennek Szombathelyre, ott több ember van.

A művelődési ház nagyon ramaty állapotban van, az megint várja az európai pályázatra való pénzt, hogy felújíthatóvá váljon. Mert még annak idején, 1 éve, 2 éve jártam bent utoljára, ilyen aerobikot láttam. Arra megint csak tehetnének pénzt.

Természeti és épített környezet a Várkert meg a Rába, ezek mind olyan területek szerintem amiben fejlődünk kell, hogy még szebbé váljunk. Én láttam a Tisza parton, Szolnokon meg egyéb helyeken gyönyörűen gondozott, kiépítette helyeket. A Rába part valamikor jobban élete volt a városnak, lüktetett a Rába part. Most ez úgy kimarad szerintem. Bár mondom én sem járok le.

Igazándiból van városi sport élet, mondjuk azt mondhatnám, hogy lüktethetne a sportélet, ha lenne hol sportolni az embereknek. De például még nyáron valahol keresel, vízi életet, fürdést, téli időszakban Körmenten meghal a sport. Nálunk van ez a sportcsarnok, ami végül is hozzáépült a Somogyi iskola tornaterméhez, de ez rongyra van használva. Tehát mi ezt este 9:00 óra után haddjuk el, a kosárlabda akkor hagyja abba a sporttevékenységét. Ezen kívül torna szobák vannak még az iskolákba, annak idején a szocialista rendszerbe torna szobákat építettek. Nekünk sportnak a legnagyobb halála, hogy nincs tornaterem. Mi nekünk ez kevés. A tornaszoba 10 méter * 18 méter. Egy kosárpálya 27*16. Ha nekünk kevés, akkor a városi ember, aki mondjuk összeállunk 10-en és sportolni akarunk, és kibérelné a termet, nem tudja kibérelni, mert nincs. Hát ez még itt talán az épített dolgok, hogy esetleg ebbe lehet fejlődni a városnak a sport révén, ha már a kosárlabda fellegvárának nevezzük. A kinti részre meg mondtam, hogy van a streetball, minden évben, most szeretnék, hogy minél több csapat induljon, de hát ha év közben az utcán nem tudnak a gyerekek összeverbuválódni csapattá akkor nem fognak tudni ott sem összeállni. Csak azok tudnak kosarazni, akik nálunk sportolnak.

Véleménye szerint milyen szerepet játszik a turizmus Körmend gazdasági fejlődésében?

Én a zéróval tudnám egyenlővé tenni, nem tudom hol lendít, mi lendít. Talán a Mjus, ami önmagát, de nem a várost.



Mivel régen még voltak butikok a városban ugye ez a nagy multicégek hatására teljesen átalakult az ilyen kiskereskedő nagykereskedelmi hálózatok, azt gondolom, hogy ők élhetnek a vendéglátók, a boltosok élhetnének életvitel szerűen ebből a turisztikából, de szerintem ez nagyon kevés van Körmenten, aki ebből tud élni.

Az, hogy az étterembe lecsapódik egy-két turista, aki megnézi a várat. Szerintem annyira nem.

Véleménye szerint melyik település tekinthető Körment versenytársának?

Szerintem mindenki. Szombathely, Zalaegerszeg, Sárvár ez mind turisztikailag, gondolom ha arról beszélünk, ez így mindenképpen. Gotthárd ugye még könnyebb, mert még közelebb van a határhoz az átjövő turisták még egy 20 évvel ezelőtt Körmentig jöttek, mert Gotthárdon semmi nem volt. Az kiépült, szépen felfejlődött, észrevették az ottaniak, gondolkodtak, hogy miért jönnek el Körmentig az emberek, amikor oda csináljuk a fodrászatot, a fogorvosi rendelőt, a butikokat és szépen megálltak, minek mennék Körmentre, és ezáltal leépült ez a fajta lehetőség.

Körment turisztikai lehetőségeinek kihasználtságáról kérdezem. Összességében elégedett Ön Körment turisztikai erőforrásainak használatával? Miért? A településre látogató turisták Ön szerint elégedettek? Miért? Mit tapasztal ezzel kapcsolatban? Milyen jövőképet mutat a település turisztikai szempontból? Milyen lehetőségeket lát turizmus szempontjából a település számára? Milyen veszélyeket lát turizmus szempontjából a település számára?

Mivel mondtam a Rába part nincs kiaknázva, ezért nem.

Én azt gondolom, hogy aki eljön Körmentre és meg szeretné nézni a várat nem hiszem, nem tudom, hogy rossz szájíze lenne. Nem tudom, fogalmam sincs. Talán inkább nem tudom a válasz.

Hát azt gondolom, ha indulunk abba az irányba, amiről beszélgettünk, hogy még ezekben fejlődünk, amúgy rettentő sokat fejlődött a város. Tehát ha látnám, hogy honnan indulunk és hol vagyunk, szerintem fejlődünk, de még van előttünk bőven út és bőven lehetőség amin tudunk. Nem tudom, itt a források a kérdések, én azt gondolom, hogy már minden meg lenne ha lenne rá forrás. Nem hiszem, hogy azért nem szépül, mert a város vezetősége alszik, hanem mert gondolom nincs rá lehetőség ezt megoldani.

Turizmus szempontjából nem látok veszélyeket.

Csak nyerhetünk vele szerintem, ha élet van a városban.

5. FEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEK ÉS MÁRKÁZÁS

Ha Ön lenne a döntéshozó, hogyan fejlesztené Körment turisztikai kínálat szempontjából? Milyen új ötletei lennének még a turisztikai szolgáltatások tekintetében? Van-e Körmentnek kihasználatlan turisztikai vonzereje, amelyről Ön szerint kevesen tudnak? Ha igen, melyek azok?

Milyen konkrét projekteket látna megvalósíthatónak? Milyen szereplők együttműködésében? Hogyan, milyen eszközökkel, forrásból valósítaná ezt meg? Milyen feltételeknek kell teljesülniük a tervezett tevékenység problémamentes megvalósulásához?

Tehát ez nem igazán az én területem. Én zöld ember vagyok, imádom a természetet, én mindenképpen a város természeti szépségeinek a megfogása, a Várkert, a Rába part. Én ebbe biztos, hogy ölnék energiát. Van a töltés végig, a gát megy végig gyönyörű, ha ott valaki akar sétálni. Van ez a tőzike, olyan turisztikai látványosság szintén, amikor ott virágzás van, hogy ezeket mind azt gondolom, hogy hozzá lehetne így tenni.

A táborunkban most már 14 éve működik egy rendszer, tudom, hogy a gyerekeknek mire van igényük és amire nincs igényük. Én hiába akarok adni gyöngyfűzést, tetoválást ha nem arra van igény. Meg van a mechanikánk, hogy reggel jönnek a gyerekek, összegyűjtjük őket, játszunk, edzünk, ebédelünk, pihenünk, játszunk, edzünk, fel van építve. Ha már nincs meg az a játék, ami már évek óta működik, akkor már szólnak, miért nem játszunk, nekünk arra a játékra szükségünk van. Tehát az, hogy sétáljunk velük a várkertben főképp 60, 70, 100 gyerekkel, nem. Eleve úgy jönnek a szülők is ugye nem mentek sehova, nem mentek a Rábára, mert attól félnek azért, vad víz. Felelősséggel tartozunk, úgy



vagyunk nyugodtak, ha itt vagyunk a teremben és látjuk őket. Szép lenne, nagyon jól hangzik, sőt volt olyan, hogy tábor zárást tartottunk a Rába parton, pont abba az üdülőben, ahol az Alterába van, körbekerített. Nekünk nagyon fontos, hogy bezárjuk a kaput, és ott vagyunk. Ott működött régen kosárpálya, tenispálya, ami szintén halott. Az sincs felújítva, nincs megcsinálva, nem működik, a tenispályákat benőtte a gaz. Körmenden nem lehet sportolni, nem lehet teniszezni, mindenért el kel menni. A sport lehetne még tényleg egy olyan szegmens, csak hát valahogy nem tudom, nem ölnek rá energiát, pénzt. Régen volt tenisz szakosztály, a várkertben volt három tenispálya, azt is benőtte a fű. Vagy volt, hogy bejössz Körmendre a Tesco, Tesco mögött van az a hatalmas sportlétesítmény, az régen a határőrségé volt, most is BM-es, annál is most már a kerítés lebontva. Ott volt kézilabdapálya vagy kispályás foci, kosárpálya, tenispálya, tollaspálya, semmi nincs. Hát azt gondolom, hogy idővel épül fel, hogy újra igény legyen. Ha valamit kiirtottunk, azt fel kell építeni újra, hogy ezt akarják az emberek, hogy akarjanak mozogni. Mert különben nekünk a mindennapos harc a gyerekeknél, hogy olyan gyerekeket kell nekünk kosárlabdára fogni, akik antik. Nekünk egy profi csapat van a hátunk mögött és egy tízezres városban élünk és mi versenyzünk a kétmillió meg a százezres utánpótlás egyesületével, mi ugyanazt akarjuk mind ők, csak nekünk nincs választásunk. Nekünk, aki van, azzal kell foglalkozni. Van összesen 30 fiú, az összes elsős között. Hát abból fele focizik, mert a foci az óvodáskorban elindul, de a kosár nem. A mai gyerek nem mozognak a szülővel, a szülő dolgozik vagy örül, hogy ha pihenhet, nincs energia a gyerekekre, nem tudnak fára mászni, nem tudnak kúszni-mászni, fogócskázni, semmit nem játszanak. Kezükbe adják a tabletet, meg a tévé gombot, meg az internetet, a Facebookot.

Hét éves kortól foglalkozunk gyerekekkel 18 éves korig és onnan adjuk át a felnőtt csapatnak.

Mit gondol Körmend slow turizmus irányba történő fejlesztéséről? Van olyan projektötlete, ami megfelel ennek a slow turizmus négyesnek? A helyi lakosságot hogyan lehet bevonni? Milyen szereplők együttműködésében valósulhatna meg egy ilyen projekt? Hogyan, milyen eszközökkel, forrásból valósítaná ezt meg? Milyen feltételeknek kell teljesülniük a tervezett tevékenység problémamentes megvalósulásához?

A fiatalok, akikben van valami potenciál és elmennek ugye nem nagyon jönnek vissza. Az értelmiségi fiatalok nem nagyon jönnek vissza, mert ők máshol megtalálják a számításukat. Azt nem tudom, hogy lehetne kivitelezni, hogy ahhoz mi kell, hogy itt maradjanak.

A jólétről beszéltünk, ha van pénz az embereknek, akkor minden jól működik. Minden működőképesé válik, egy fesztiváltól kezdve. Hogyha Ausztriába kimész egy faluba foci meccsnél rendeznek egy vurslit, sütnék, főznek, összejön a nép, és akkor isznak egyet, beszélgetnek és zene van, bármi és él az ember. Megtapasztalhattam, hogy mennyivel másabb a közösség kint, mint nálunk. Nálunk lehetnének kosármeccsek után, ilyen népszerűség összefogó feszték vagy bármi, amivel össze lehetne fogni az embereket. De általában nem ennének, hanem innának.

Milyen személyiség jellemzőkkel tudná leírni Körmendet? (pl.: nő/férfi, idős/fiatal, belső tulajdonságok: nyitott, visszahúzó, merev, szociális, élénk, sértődékeny, békés, megfontolt, szorongó, társaság kedvelő, vezető, stb.)

Középkorú, pont ebből kifolyólag, hogy annyira nem öreg, de nem is fiatal, mert a fiataloknak nem tudok olyan lehetőséget mondani, amit nagyon tudnak. Tehát inkább a középkorúak városának mondanám. Inkább férfi. Visszahúzó, merev, sértődékeny, amúgy békés.

Az eddig elhangzottakat összefoglalva, egy-egy gondolatot kiemelve, adja meg Körmend márkázásához a következő kulcselemeket:

1) Turisztikai vonzerő

Kastély



2)Elérhetőség

8-as út fejlesztése, 4 sávós út, Pestre gyorsabban le lehet gurulni

3)Élmények és programok

Ha országosan mondom, akkor a Rábát, ha azt mondom, hogy a régió megmozgatása itt a környező település megmozgatása, akkor inkább a fesztivált mondom

4)Utazási ajánlatok és csomagok

Ha becsatlakoztatjuk a környező városokat, akkor tudnám így az Őrséggel összekapcsolni, Óriszentpéter, Szentgotthárd, Körmennd ez a háromszög. Így simán az Őrséget tudnám így ajánlatként eladni és abból csomagot. Nagyon fontos lenne tényleg, hogy olyan turisztikai térkép képződne programokkal, helyszínekkel, látványokkal, látványosságokkal minden szerepeljen benne annak, aki ide érkezik.

5)Támogató szolgáltatások

Strand a helyieknek szól.

6)Turisztikai infrastruktúra

Szállások, étkezési lehetőségek fejlesztése, színvonalának emelése

Mi az az élmény, amit Körmennd zászlajára tűzhetnek, ami hat a turisták érzelmeire Ön szerint? Mi az az identitás, életstílus elem, amit a közösségi médiában közvetít a turista, ha Körmenndről posztol?

Hát azt gondolom, hogy a kastély mindenképpen. Tehát ha posztolni akar és gyönyörű a kastélyunk, ha képet csinállok biztos, hogy ott. A másik a kosárcsarnok nem hagynám ki. Ha sportturizmust nézek jelen pillanatban igaz a kosárlabda az, ami élénk. Rába, Rába híddal, ami így Körmenndet kiemeli.

Véleménye szerint kik alkotják Körmenndre érkező turisták körét?

Szerintem a legtöbb turista most a Mjusba érkezik, családosok. És a Mjus-on keresztül talán megnézik a várost. A Halászcserda és ki tudna kínálni valamilyen csomagot, ami a Rába partján van, ha valaki ezzel foglalkozna és még telítettebbé tudna válni, ha nem adnánk ki a fuvarosoknak, mert az rossz, az viszont kiveszi egész hétre egybe, így meg az bizonytalan, ez meg tuti.

Változtatna a meglévő, Körmenndre érkező turisták körén, összetételén, ha az Ön döntése lehetne? Kiket várna szívesebben, és miért?

Hát a fiatalok jönnek a fesztiválokra szerintem, főképp az alternatív zene kedvelői. Abba a pár napba szerintem megtelik a város, a környékről, mert még mindig olyan az ár kategória, hogy vonzó. A Volt-hoz meg a Szigethez képest még mindig egy olcsó fesztiválnak számít.

Idősebbeknek maximum így a vár meg a múzeumok. Ezekkel lehet idősebbeket megfogni, meg az Őrséggel lehet megfogni.

A mai gyereket ismerve nem feltétlen múzeumlátogatók.

6. INFORMÁCIÓ FORRÁSOK

Kommunikációs területen mit tenne annak érdekében, hogy több turista érkezzon Körmenndre?

Milyen hatékony kommunikációs eszközöket alkalmazna célcsoportonként?

Milyen üzenetet fogalmazna meg a különböző célcsoportoknak?

Hát ebben nem vagyok otthon annyira. Nagy dumásnak kell lenni, hogy valaki eladja, hogy miért érdemes ide jönni. Ha ezeken a fejlesztéseken végig megyünk, meg az Őrségen, szerintem minket az Őrség kapujával lehet a legjobban eladni, a kastéllyal. Akár innen be lehet barangolni az egész Őrséget.

Van szükség nyomtatott eszközökre, én még régi módi vagyok. Fiatal lehet, hogy azt mondaná, hogy nem veszek papírt a kezembe. Akár emléknék is jobban el tudok tenni egy valami gyönyörű programfüzetet, ami végig vezet engem az Őrségen és azt oda tudom adni a szomszédnak is, hogy lapozza végig. Ne azt, hogy te nyisd meg azt az oldalt, ott majd megtalálsz mindent, én ezt nem szeretem.



Kell kép és szöveg is, mert a látványosságokat jelenítsük meg, kell szöveg főképp abba, hogy mit szeretnénk bemutatni.

Meg tudna említeni, olyan pozitív példát, akár külföldről vagy belföldről, amelyek adaptálhatónak tart?

Tudom, hogy Eger egy nagyváros hozzánk képest, de engem Eger a várával, ami felépült köré, effektíve még fürdő beruházásokkal is, engem az nagyon megfog. Pécs gyönyörű, de hát nem lehet ide hasonlítani, vagy nézzük Sopront, de ezek megint nem kastély mellé épültek. Nekünk van egy kastélyunk. De ha megnézzük Győr belvárosát, mondjuk a város annyira nem tetszik nekem, de maga a belváros az szép.



8. interjú

1. RÉSZTVEVŐK BEMUTAKOZÁSA

Kérjük meg az interjúalanyt, hogy mutakozzon be! Szempontok legyenek: Milyen tapasztalatai vannak turizmusfejlesztés területén? Milyen turisztikai sikereket ért el az Ön által képviselt szervezet/vállalat?

A turisztika inkább az AlteRába fesztiválban jelenik meg. A városnak azért a legerősebb turisztikai rendezvénye mindenképpen az AlteRába. A fesztivál háromszoros fair play díjas, ez számunkra nagyon becsülendő dolog, mert ez a szakmában a legnagyobb elismerés. Nagyon nagy a biztonság, soha nincs probléma a rendezvényen, minőségi programokat nyújtunk. Turisztika, itt is lehet kempingezni nálunk, ami esetleg a szabadidő centrumban szóba jöhet.

2. ASSZOCIÁCIÓK

Mi az első szó/gondolat, ami eszébe jut, ha azt mondom: Körmend?

Körmend szeretem.

3. GAZDASÁGFEJLESZTÉS

Most nézzük Körmend gazdaságfejlesztéssel kapcsolatos kérdéseit.

Mi jelképezi Ön számára Körmendet?

Nyilván itt a Kastélyt illene mondani, de majd elmondom, el szoktunk tévedni sajnos. Batthyány Kastély természetesen.

Ön szerint mely intézmények, személyek járulnak leginkább hozzá Körmend fejlődéséhez? (hazai tulajdonú vállalkozások, multinacionális nagyvállalkozások, polgármesteri hivatal, helyi civil szervezetek, alapítványok, helyi iskolák, egyházak, politikai pártok, polgármester, lakosság)

A három általános iskolát és a két középiskolát feltétlenül első helyen említeném. Hát az Egis gyógyszergyár, ami úgy gondolom, hogy elég sok embernek ad munkát Körmenden, az Ada bútorgyár. De a kis mikrovállalkozásokat is ide sorolnám, hiszen kistelepülés lévén nagyon fontos, hogy én legalábbis úgy vagyok, hogy helyben lokálpatriótaként mindent itt vásárolok meg, hogy egymást erősítsük. Bele tenném, hogy ha nem nagyképűség az AlteRába Kft.-t. és magunkat, azért mert úgy gondolom, hogy azért elég erőteljesen jelen vagyunk, nemcsak az AlteRába-val, ugye mellette több rendezvényt is szervezünk.

A polgármesteri hivatalt is azért emeljük ki. Bebes István Polgármester Úrat is. Én úgy gondolom, hogy ez nem is kötelező jellegű, hogy kiemeljem, a dologban sokat tett azért.

Kapcsolati tőke, meg azért lehet látni a városon. Tudom, hogy itt mindig megy a negatívum, de nem igaz, mert meg kell találni. A bicikli utak fejlődtek, a csatornarendszer, egy csomó olyan dolog, ami nem látványos dolgok, de attól függetlenül hozzájárul a városban, ha más nem akkor a saját közérzetünk javítása érdekében. A fürdőt egyáltalán nem tartom, nem mert nem érezzük a magunkénak. Jó hogy itt van, teljesen jó, csak ők abszolút az olaszokra, az osztrákokra, a németekre építenek. Szerintem a marketing is kifelé zajlik teljes mértékben. Itt alig látni valamit, kis kötelező reklámjuk van, meg semmi olyan kedvezmény nincs a körmendiek részére, ami például Szentgotthárdon vagy Sárváron vagy Bükön megvan. Megmondom, hogy innentől lenne már az, hogy magunkénak érezzük, azért egy családnak elég horror, például itt van a szentgotthárdi wellness az AlteRába-t is ők támogatják. Pedig itt vannak helyben és ha nekik megéri adni minden kempingeknek ingyen belépőt, meg itt ötven százalékos promóciót osztogatni, a helyinek meg nem, én ezt nem értem, de majd valaki egyszer megfejti.

Lehet, hogy lesz valami olyan, amit mondok, amit más nem fogja mondani. Nem szoktam félni a véleményektől.



Mennyire ismeri a Képvisező Testület munkáját településén?

Nagyjából képbe vagyok.

Én úgy gondolom, hogy azért a város érdekeit képviselik. Szóval előremutató, mindenképpen progresszív.

Ön milyennek látja Körmenđ helyzetét más településekhez képest?

Akkor ezt kis barokkos körmondatba, ha szabad. Én úgy gondolom, hogy Vasvár is fejlődött, Szentgotthárd is fejlődött, Körmenđ is fejlődött. Szerintem nincs kiugró, hogy melyik milyen mértékben. Mindenhol vannak, olyanok ahol még kell fejlődni, de ahol kellett, én úgy gondolom, hogy minden város ezt elkövette, ami nagyon sürgős volt, meg bízunk abban, hogy a továbbiakban is így lesz. Nyilván ebbe a politika is beleszól, de úgy gondolom, hogy egyik város se áll rosszul ezen a téren, és azért van látvány, meg én szerintem mindenképpen volt fejlődés Körmenđen.

Németh Zsolt országgyűlési képviselő, több lobby volt, de ettől függetlenül szerintem nem lehet azért a Főtéri beruházás, maga a Főtér térkövezése, mondom hangsúlyozom bicikliutakat, mert én nagyon biciklis vagyok, akkor amit már szintén említettem, épül ki új, azért a 8-as belső része is megújult, én látok fejlődést.

Mi lehet a Körmenđen élő embereknek a közös ugye ami alkalmas lenne arra hogy össze kovácsolja a lakosságot

Ez mindig nehéz, ugye kultúrában dolgoztam és azt a szegmensét próbáltuk megtalálni, hogy mindenki együtt. Nem lehet nyilván. Kis városban élünk, de ettől függetlenül a kultúrát mégis bele kell, hogy vegyük mert általában az ingyenes illetve a kulturális programok azok, amik összehozzák az embereket, akár civil kezdeményezés, akár egyéni, akár városi. Én a városi kulturális programot, nem azért mert eljöttem, de gyengébbnek tartom. Pont tegnap beszélgettünk Polgármester Úrral erről, úgyhogy ott változások lesznek.

Ahhoz, hogy az emberek jól/otthonosan érezzék magukat a lakóhelyükön, mennyire fontos, hogy legyen például múzeum, könyvtár, strand, színház, városi televízió, uszoda, városi rádió, egyetem, főiskola, ingyenes városi újság, kulturális egyesületek, sportcsarnok, szórakozást nyújtó városi fesztiválok, új stadion, városi sportcsapat?

A lakosság szempontjából is legfontosabb, én szerintem kettő, bár általában csak a kosárlabdát mondják, de attól függetlenül a fesztiválok is, most nem haza beszélek, de tudom hogy ketten visszük az országba hírnevét a városnak. Emellett nyilván nagyon fontos a múzeumunk, Batthyány Múzeum, meg az időszaki kiállítások, ami ezzel együtt jár. A könyvtár nagyon fontos. Én a Rábát emelném itt ki, amiatt hogy helyi identitás erősítés. Ugye alapból itt folyik a Rába. Büszkéek vagyunk rá. Az ország egyetlen vad folyója, amellett az egyetlen, ami Észak felé folyik. Szóval, én büszke vagyok rá, meg imádom. Különben meg van a szeszélye. A városi uszodát emelném ki, mert a gyerekek szempontjából, azért az nemcsak az ott tanuló, hanem a körmenđi iskolás gyerekek szempontjából mindenképpen fontos, hogy helyben tanuljanak illetve edzenek. A városi televízió és rádió szükséges. A városi újság nem feltétlenül fontos. Kulturális egyesületek, az fontos, nem sokat tudok, akik aktívan működik, Sportcsarnok az fontos.

Lakóhelyén Ön szerint milyen fejlesztésekre kellene leginkább közpénzeket áldozni? Említse meg a 3 legfontosabbat. (Kultúra, művelődés, szórakozás, Közoktatás, Közbiztonság, Helyi gazdaságfejlesztés, Egészségügy, Segélyezés, szociális tevékenység, Környezetvédelem, közparkok építése, fenntartása, Turizmus, idegenforgalom fejlesztése, Közműfejlesztés (út, csatorna, gáz, stb.)

Kultúra, művelődés, szórakozás az feltétlenül, amire többet kell áldozni. Az a baj, hogy ebben egy csomó globális, szóval most nem feltétlenül önkormányzati hatáskör. Környezetvédelem.

Hát meg a turizmus, idegenforgalom az feltétlenül, mert az nulla.



Ön szerint milyen mértékben vagy mennyire függ lakóhelyének további sorsa az állami támogatásoktól, települések összefogásától, Európai Unió támogatásaitól?

Legnagyobb mértékben. Szerintem semmilyen a települések összefogása, hát hogyha ezekről a településekről beszélünk. Szavakba nyilván meg van, amikor vannak közös projektek, közös projektekről sem tudok illetve a 15 évem alatt nem tudtam, mindenki a saját kis levesét főzni.

4. TURISZTIKAI HELYZETKÉP FELTÁRÁSA

Először a régió turisztikai helyzetéről kérdezem a véleményét. Mit gondol erről? Milyen jó példákat, és milyen problémákat lát?

Régió szinten vannak természetesen, mert itt kiemelném a Büki meg a Sárvári gyógyfürdőt. Nagyon erős a marketingje, de nyilván ez évekre visszamenő. Szóval ők előnyösebb helyzetben vannak a gyógyvizeikkel. A legfontosabb akkor, Szombathelyen, hogyha a régióról van még szó, szerencsésük van a Savaria karnevállal, aztán ott is kifűjt. Illetve régiós szinten még azért van egy-két olyan rendezvény, ami hiányozna, hogyha nem lenne, úgy gondolom. Bocs, hogy kultúrában gondolkodom, de majd rájönnek később, hogy mennyire fontos ez nekünk a fiatalok szempontjából, hogy ne otthon nyomkodják a gépet. Például a Gencsapáti pünkösdi fesztivált azt feltétlenül kiemelném, a Büki gyógybornapokat, ha szabadna visszatérni megint az AlteRábát. Azért az ország 12 legnagyobb fesztiváljában benne vagyunk.

Probléma, hogy Körmendnek nincs, maradjunk annyiban, hogy ami van az nulla. Ez a 19. századi marketingolás már nincs, mert már voltam a polgármesternél, mondtam, hogy én is meg tudnám csinálni, úgy gondolom de, hogy ezt nagyon-nagyon át kell gondolni.

Most nézzük Körmend települést! Mit gondol Körmend turisztikai helyzetéről? Melyek Körmend erősségei turisztikai szempontból? Mitől különleges Körmend? Kérem egyetlen, a legfontosabb különlegességet jelölje meg, ami egyedivé teszi azt! Mit gondol, mik Körmend gyengeségei? Amit a következők közül nem említett rákérdezni: Mit gondol Körmend viszonylatban: A szálláslehetőségekről, étterem és catering lehetőségekről, turistavonzó eseményekről, szórakozási lehetőségekről, kulturális helyszínekről, természeti és épített környezetről, a hagyományokról.

Miért nincs, mert van éves szinten egy vagy két olyan rendezvény Budapesten, ahova elmegyünk és megmutatjuk, hogy nekünk van ilyen szórólámpunk, abból is azt a részét mutatjuk a városnak, amit ha ismernek és érdekli az embereket, ez a Batthyány kastély és a köré szövődő, felépített Bottyán kultusz, amit én sajnálok, de ennek önmagában kevés a marketing értéke a mai világban. Szóval elég erős a szekularizáció, úgy gondolom, és most arra építeni, hogy jó jönnek. Nem tudom megmutatják-e neked a hivatalos statisztikákat, vagy azt amit a város szokott mutogatni inkább, hatalmas a különbség a látogatottságban. Nem csak erre kellett volna hihetetlen mennyiségű összeget fordítani, hanem arra hogy fejlődik a város, hogy vannak egyéb kulturális programok, ami a mai világban már meg fogja az embereket és ide hozza, rengeteg helyen ingyen wifi van kiépítve a fiataloknak, ez nagyon fontos és ebbe még erősödni is kell és olyan programokat, ami turisztikai értékkel bír. Szóval tök jó, hogy vannak helyi fellépők, de úgy gondolom, hogy egy szegedit, egy nyíregyházit, egy budapestit nem fog érdekelni a helyi néptáncsoport, hogyha nem egy nemzetközi produkcióba vagy egy országos rendezvényben szerepel. Hanem tényleg arra kellene rámenni, hogy akár partneri kapcsolatokkal, mint hogy nekünk is van itt Ausztriában, reklámozzuk őket, küldünk zenekarokat, ők is jönnek hozzánk, és hogyha ezeket lehetne bővíteni, akkor akár nemzetközi szinten is lehetne normális kapcsolatokat kiépíteni.

Testvérvárosunk Finnország, de ettől függetlenül nem jelentős számunkra a turisztikai része. Ebben nagyon gyenge Körmend. Szóval az, hogy ide hozzuk az embereket, bármilyen, akár a Batthyány kastély miatt kevés, a Mjus kevés, mert nem foglalkozik velünk az ő marketingje az kifelé irányul, a külföldiek tudják megfizetni ezeket az árakat. Szóval ebben lehetne fejlődés, én a Mjus-al szorosabbra



kötném a kapcsolatot, nem tudom milyen formában lehet, mert tudom hogy nem egyszerűek. Voltam én is kint tárgyalni a fesztivál miatt, képzeld el a Polgármester Úr kiküldött, én egy picit beszélek németül, angolba nem vagyok erős, de ott olasz főnök volt és oda küldtek egy srácot tolmácsolni, az olasz csak olaszul beszélt, én mondjuk, hogy csak magyarul beszéltem, a tolmács meg csak angolul. Úgyhogy 3 percig néztük egymást. Nem foglalkoznak velünk, sajnós.

Különlegesség: Hát most jön az, hogy megint haza kell beszélmem, nem szeretek, mert tudom, hogy ez is vissza fog ütni, de nem tudok mit mondani. Most őszintén, mert országos hírnevet az AlteRába mellett csak a kosárlabda csapat hozott a városnak, ráadásul csak pozitív kritikával. Szállás lehetőségek is kétoldalú dolog, mert alapvetően sajnós elég ami van, mert nincs olyan turisztikai érték, ami az AlteRában kívül hozná az embereket. Szóval alapvetően elég ami van, de amikor AlteRába van, akkor kevés. Étteremmel büszkélkedhetünk, én úgy gondolom, kiemelni most már nem tudok egyet sem, kávézó az kevés van.

Nekünk van egy Várkertünk, jó pár évvel ezelőtt még a legfásabb település volt Körmen, csak utána a soproni erdőzet átvette, most nem tudom, kinek a kezelésében van, de attól függetlenül helyileg itt van ez nálunk, csak ugye nem foglalkoznak vele és elége leamortizáltak. Nincs gyérítés, meg nagyon öregek a fák, potyognak az ágak, sokszor balesetveszélyes. Nekiállt egy civil szervezet, de az önmagában kevés, ettől függetlenül itt van. A Rába parton rengeteg fás terület van. Itt van a Rába nekünk, szóval én úgy gondolom, hogy ebből a szempontból, földrajzilag, Körmen egy nagyon jó helyen van. Visszacatolva a turisztikára szintén jó helyen vagyunk, olyan szempontból, hogy Zalaegerszeg, Szombathely és Szentgotthárd az egy háromszög, 27 km tőlünk és mi a közepén vagyunk. Ezt is meg lehetne lőni, ha már csak kisebb agglomerációban gondolkodunk.

Véleménye szerint milyen szerepet játszik a turizmus Körmen gazdasági fejlődésében?

Semmit egyelőre, és ezen változtatni kell. A turisztika a legerősebben fejlődő iparág, nem használjuk ki, úgy le fogunk maradni.

Véleménye szerint melyik település tekinthető Körmen versenytársának?

Jelen pillanatban mindenki, a legutolsó falu is. Hát nekünk az a baj, hogy Sárvárral meg Szentgotthárdal kell versenyezni. Én úgy gondolom, hogy jóval feljebb kellene lennünk, nemcsak a Batthyány kultusz miatt, meg a Mjus miatt. Vasváron van egy római kori emlékmű, amit ők ki tudnak talán emelni, azonkívül sok mindent nem, Szentgotthárdon meg szinte csak a fürdő, meg ők a csatát építettek fel kultuszként.

Körmen turisztikai lehetőségeinek kihasználtságáról kérdezem. Összességében elégedett Ön Körmen turisztikai erőforrásainak használatával? Miért? A településre látogató turisták Ön szerint elégedettek? Miért? Mit tapasztal ezzel kapcsolatban? Milyen jövőképet mutat a település turisztikai szempontból? Milyen lehetőségeket lát turizmus szempontjából a település számára? Milyen veszélyeket lát turizmus szempontjából a település számára?

Nagyon nem vagyok elégedett a turisztikai lehetőségek kihasználásával.

A turisták biztos nem elégedettek, ezt hallom is. Például tetszik nekik a város, bent a belváros részben el tudnak menni, nyilván itt az idősebb korosztályról beszélek. A fiatalokat nem tudunk ide csábítani, nincsen éjszakai szórakozóhely, nincsen akár minden hétvégére felépített éjszakába nyúló, nem kell sokáig, mondjuk éjfélig, ahol el tud menni, mert az hogy 10-kor bezár minden, meg vasárnap kihalt a város, az nulla.

Én a GYSEV-et kiemelném, igényesek, gyorsak a vonatok, elérhető lett a város most már normálisan bárholnan, pozitívan állnak hozzá dolgokhoz, most nem azért mert kapunk 50%-ot. A MÁV-val soha nem tudtam kommunikálni. Ők nekem abszolút pozitív. Szép lett most az állomásunk is, modernebb lett, ami nagyon pozitív, mert azért az első benyomása a vendégnek, amikor leszáll a vonatról és az, hogy tényleg igényesen klímás kocsiba lehet közlekedni. Ezt én nagyon kiemelném.



A Rába partban feltétlenül, akkor a városban is egyedi programokban látnék lehetőséget, mert alapvetően a Batthyány kultusz, amint említettem, annyira nem ütött át, lehetne építeni azt is. Viszont hogyha nem építjük úgy, mint a többi település a kulturális programunkat színessé és populárisabbá, akkor el fogunk veszni.

Veszély, hogy nem marketingelünk, így lemaradunk.

5. FEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEK ÉS MÁRKÁZÁS

Ha Ön lenne a döntéshozó, hogyan fejlesztené Körmend turisztikai kínálat szempontjából? Milyen új ötletei lennének még a turisztikai szolgáltatások tekintetében?

Vonzóvá tenném a várost, azoknak, akik nem itt élnek. De a legfontosabb, hogy azok, akik itt élnek jól érezzék magukat a városban.

Ha döntéshozó lennék, feltétlenül lennének új ötleteim. Több kulturális rendezvény. Ezt hadd ne bontsam ki, mert hogyha ezt ki fog jönni, akkor nyúlnak az ötletre. Ez nagyon jellemző.

De különben jövőre, most ahogy kivettem a Polgármester Úr szavaiból lesz rá lehetőségem, ezért nem akarom elsütni.

Van-e Körmendnek kihasználatlan turisztikai vonzereje, amelyről Ön szerint kevesen tudnak? Ha igen, melyek azok?

Milyen konkrét projekteket látna megvalósíthatónak? Milyen szereplők együttműködésében? Hogyan, milyen eszközökkel, forrásból valósítaná ezt meg? Milyen feltételeknek kell teljesülniük a tervezett tevékenység problémamentes megvalósulásához?

Én úgy gondolom, hogy az egész, mert építeni kellene, a Batthyány kultuszt változatlanul, de nemcsak a vallási és kultúra részét, mert az baj, hogy arra építettek fel mindent, amikor boldoggá avatták Batthyányt. Önmagában a kastély is, oké önmagában nagyon leamortizálták. Most, hogyha engem egy ilyen csodálatos épület érdekel, akkor is megnézem, ha romos állapotban van. Hiszen hányan mentek el Egerre meg Sümegre, amíg nem építették fel.

Erősíteném a belvárosban azoknak a szolgáltatásoknak az értékét, ami ott tartja az embereket. Gondolok itt cukrászdára, kávézóra, fagyizóra. Most már egy fagyizónk az van, akár egy kisebb büfére, ami adott esetben, ha már csak szezonálisan is, de tovább nyitva van, mint este 8-9 óra. A városi szórakozási lehetőségeket is feltétlenül bővíteném. Ha mást nem legalább hétfvégén, hogy legyen éjszakai nyúlóan szórakozási lehetőség, ennek a feltételeinek a megteremtése. Rába parti rendezvények előtérbe helyezése ne csak mellékesen szerepeljen és most nem az AlteRábára gondolok, mert az külön marketing. Nekem lesz majd a Rába Stook, Blues fesztivál, meg amit csinállok augusztus 19-re, mert láttam hogy, gyenge a művelődési ház programja, csinállok egy Dévényi Tibi meg a Matyi és a hegedűs programot. Akkor egy helyi zenekar lesz 10 éves annak a programját csináljuk meg, báli zenekar.

Például ilyenek nem jutnak eszébe a művelődési háznak, hogy van egy kis helyi báli zenekarunk, 10 évesek, és akkor a Körmendi napokba berakjuk. És ismerik őket, meg szeretik.

Mit gondol Körmend slow turizmus irányba történő fejlesztéséről? Van olyan projektötlete, ami megfelel ennek a slow turizmus négyesnek? A helyi lakosságot hogyan lehet bevonni? Milyen szereplők együttműködésében valósulhatna meg egy ilyen projekt? Hogyan, milyen eszközökkel, forrásból valósítaná ezt meg? Milyen feltételeknek kell teljesülniük a tervezett tevékenység problémamentes megvalósulásához?

Én mindenképp mondom a fesztiválokban gondolkodom, vagy nagyobb kulturális rendezvényekben, ami populáris és széles skálán mozog, többnapos rendezvényekről van szó, nyilván több napra vonzzuk ide az embereket. És ott egyedül a gasztró kivételével, ez teljesen Alterába, mert odafigyelünk rettentően a környezetbarát dolgokra, szelektív hulladékgyűjtés, öko pohár, tereprendezés előtte és utána, egyedi turisztikai élményről van szó. Nem beszélve arról, hogy Körmenden azért ez egy eléggé összetartó dolog.



Még egy Alterábát nem tudunk csinálni, mert lehetetlen, csak éppen el lehetne menni a színház, komoly zene irányába. Büki gyógybornapok ingyenes rendezvény, Alterába utána egy 4 napos rendezvény, Tóth Tamás barátommal csináljuk. Na az igen. És ezt a körmendi napoknál ott öt éve építettük fel gyönyörűen, most már a régió egyik legnagyobb gasztro-kulturális fesztiválja. Ott van pénz, most már több 6 millióval, mint az Alterába, közel 50 millió, amit az iparúzésiből össze dobunk, ott csak el kell költeni a pénzt. Nekem más, mert elő kell teremteni, mert Kft vagyok. De ott meg van a pénz. Tamással úgy rakjuk össze a programot, hogy vannak ott szállóvendégek, vannak helyiek, meg körülbelül egy olyan 90 kilométeres körzetben vonjuk be az embereket. Tavaly oda raktam a Bródy nagykoncertet. Szóval annyira populáris, meg annyira színes. De mondom, a minőség az megjelenik akár a komolyzenétől, a jazz udvaron keresztül több helyszínen, amit itt már réges-régen az augusztusi napokon meg kellett volna csinálni. Amikor alapvetően tízezer ember van itt a nullára. És ha ezt felépítjük, lehetne 20 ezer. Mert mindig az volt, jó ez így, úgy is kijönnek, tők mindegy kit hívunk. Kicsit a gondolkodással van baj, a statisztika számít.

Az a lényeg, hogy milyen program van a városban. Az a program most nekem szól, mert ahogy most néztem a ByeAlex az igazgatóhelyettes kedvence, a Péter Szabó Szilvia szintén az igazgatóhelyettes kedvence, a Soulwave meg az igazgató úrnak a kedvence. Ezek együtt nem hoznak annyit, mint az R-GO, ellenben kétszer annyiba kerülnek. Csak mondtam egy példát hogy mi a baj itt. Nem kérdezzük meg az embereket, nem így megyünk a városba, hogy mit szeretnél, hanem, hogy mi mit szeretnének és nem baj, hogy mennyibe kerül, ha mi azt szeretjük, akkor menjen a pénz, aztán majd úgyis kijönnek, mert nincs más. Na ez a halál, ez a lassú halál. Már érzékelik az emberek, mert ha már a polgármesterhez visszaüt, tegnap erről beszélgettünk, akkor már baj van.

Én ebbe látom, a többnapos, színes és igényes és valóban környezetbarát, odafigyel a környezetre. Nálam a toi toi WC-ben napi tisztítás van, de úgy, hogy óránként van egy néni, aki bemegy és letörölteti. Ilyen sehol nincsen, de én tisztaságmaniás vagyok. Nekem mániám, ha a vendég bemegy, akkor az olyan, mintha én mennék be. Szóval ez roppant fontos. a WC-be minden évben lámpát vezetek be, hogy éjjel ne legyen sötét, külön-külön. Én figyelek a közönségre. Zenéltem annak idején, meg szerveztem, sőt kényszerből kocsmáros is voltam. Úgyhogy minden oldalát látom, hogy hogyan tudjuk legjobban kiszolgálni a zenekarokat és a közönséget is. Amikor a kettő együtt passzol, akkor jó egy fesztivál. Ez ilyen családias 3 ezer emberrel egy nap.

Milyen személyiség jellemzőkkel tudná leírni Körmentet? (pl.: nő/férfi, idős/fiatal, belső tulajdonságok: nyitott, visszahúzódó, merev, szociális, élénk, sértődékeny, békés, megfontolt, szorongó, társaság kedvelő, vezető, stb.)

Mondjuk azt, hogy szerethető. Mondjuk azt, hogy barátságos, a vélemények alapján a fesztiválnál visszajön, hogy barátságos kis város, kedvesek az emberek.

Az eddig elhangzottakat összefoglalva, egy-egy gondolatot kiemelve, adja meg Körment márkázásához a következő kulcselemeket:

1) Turisztikai vonzerő

AlteRába. Tudod mi a baj, hogy akik nem látják a statisztikákat, hogy mennyi a szállóvendég, mennyit költenek a városba, nem érzik ezt, szinte csak én látom át. Én is egy megosztó személyiség vagyok vagy szeretnek vagy nem, én egy nyílt ember vagyok. Ha véleményen van megmondom, aztán ez elég kettősséget okoz, de szerintem az Alterába feltétlenül turisztikai vonzerő a városnak.

Tavaly jött először az Indexből a főszerkesztő helyettes, nem tudtam, hogy itt van, utána viszont olvastam egy cikket, teljesen pozitív volt. Nemcsak a fesztivál szempontjából, hanem a város szempontjából is. Olyan szintre jutott el, hogy az Index felosztotta a régiókat maguk között és mindenhova mennek lokálisan írni, és ő kérte magának, hogy Vas megye, Őrség, ez a rész, az övé legyen, és ilyen sorozatokban írnak településekről, kultúráról, helyi dolgokról. És például az, amikor egy ilyen embert meg tudunk fogni, hogy az AlteRába miatt megszereti a régiót, azért szerintem ez elég fontos. Országos hírnévnek is. Csak egy példa volt, amit sokan nem látnak.



2)Elérhetőség

Facebook, Instagram

3)Élmények és programok

AlteRába

4)Utazási ajánlatok és csomagok

AlteRába, Kastély, Mjus

5)Támogató szolgáltatások

-

6)Turisztikai infrastruktúra

Rába part

Mi az az élmény, amit Körmend zászlajára tűzhetnek, ami hat a turisták érzelmeire Ön szerint?

AlteRába.

Én mondanám a Körmendi napokat, de az utóbbi időben úgy leamortizálták, és nem vonz turistákat.

Mi az az identitás, életstílus elem, amit a közösségi médiában közvetít a turista, ha Körmendről posztol?

Meg kell csináltatnom, azokat a nagy betűket, Körmend. De rohadt drága, nem volt rá pénz, de egy ilyet meg kellene csinálni.

Én úgy terveztem, hogy ide (szabadidőcentrum) egy Alterába, a városközpontba meg Körmend.

Ezt ajándékba akartam, de mi sose vagyunk nyereséges rendezvény.

Véleménye szerint kik alkotják Körmendre érkező turisták körét?

Én úgy gondolom, hogy sajnós, nem sajnós, mert kellene nekik is, nyugdíjasok. Meg bízunk benne, hogy néhány család is, azért a fürdő miatt.

Nagyon kevés olyannal találkozok, akik bejönnek a városba. Ugye télen is Mjus tele volt, ezt azért tudom, mert én egy hónapig a Főtéren forralt borozók minden nap és találkoztam két olyannal, aki kérdezte, hogy mit tudnának megnézni itt a városban.

Szóval elég gyenge volt. Nyáron meg ott nincs is nyitva semmi, ha nincs rendezvény.

Változtatna a meglévő, Körmendre érkező turisták körén, összetételén, ha az Ön döntése lehetne? Kiket várna szívesebben, és miért?

Fiatalok meg családok, ez a legfontosabb.

Ezért építenék fel normális gyermek programokat, rendezvényeket: Tényleg azzal tudjuk, mi mással tudjuk ide csalogatni, kisváros révén. Szóval nem véletlenül mondom, a turisztika kulturális részét, mert a turisztikába az a legnagyobb lehetőség, meg a Mjus, hogyha tényleg fel tudjuk építeni. Nem győzőm hangsúlyozni, hogy a Mjus nem minket céloz. Még helyben sem, nem a magyaroknak. A magyar előbb elmegy Bükre, mert olcsóbb, vagy Sárvárra, fele annyi.

6. INFORMÁCIÓ FORRÁSOK

Kommunikációs területen mit tenne annak érdekében, hogy több turista érkezzen Körmendre?

Milyen hatékony kommunikációs eszközöket alkalmazna célcsoportonként?

Milyen üzenetet fogalmazna meg a különböző célcsoportoknak?

A legfontosabb itt is a Facebook, Instagram, ez a legfontosabb. Én szerintem a papíralapú azt két szempontból el kell engedni egy környezetszennyező, kettő meg elveszik, kész. Nincs hatása. Online média mindenképpen, valamint országos média, és nem kell spórolni.

Csak akkor tudnék üzenni, ha lenne mire. Ha ezek felépülnek, megvalósulnának, most így nem mondhatom, hogy gyertek Körmendre, mert pezsgő élet van. Gyertek fiatalok, gyertek családok. Hát most egyelőre azt tudnám, amit mindenképpen most jelen pillanatban ki tudnék emelni, meg alpból is fontos, és mindenhol kiemelném, hogy egy nagyon fás kis településről, nyugodt kis településről van



szó, ahol jó levegő van, Rába folyó van. Mi is ültettünk 10 fát a fesztiválon a 10. szülinapra és azt szeretnénk folytatni, meg tényleg ez egy olyan fontos dolog, hogy az itt élőknek sem mindegy, hogy milyen a légkör. Úgy gondolom, hogy jobb mint máshol, fogalmazunk így.

Sok kép kevés szöveg, de a sok kép, most már mi átalakítottuk például a saját marketingünket és sokkal erősebb és sokkal több embert érünk el, az élmény centrikus képekkel. Amihez kellene az élmények, a programok. Más amikor kirakunk egy kastély képet meg más amikor kiraksz egy szerelmespárt amikor vidám, vigyorog, napsütés van és akkor jaj de jó neki, hol van ez, miért van ez, hadd menjek oda, hadd érezzem én is.

Meg tudna említeni, olyan pozitív példát, akár külföldről vagy belföldről, amelyek adaptálhatónak tart?

Büki gyógybornapok, ezért, jó ott megtehetik, abból a költségvetésből, mert ingyenes. Nem vagyok híve az ingyenes rendezvényeknek semmilyen formában, de tudom, hogy kell, mert egy réteget csak azáltal érünk el. De minőségben felépíteni, nem szabad spórolni, nem kell nagyon sok, mert kisebb, apróbb igényes dolgokkal, költséghatékony dolgokkal sűrűbben csinálnám ezeket. Szóval, ahogy felépült a veszprémi utcazene fesztivál. Nem kell nagyokat gondolni, kis színpad, két akusztikus előadóval, de van valami. Akkor egy egyszerű kis retro DJ, aki nem csinál mást csak zenélget egyet a színpadon, hogy aki ott van meghallgassa, mellette van egy büfé, ahol meg tud inni egy sört vagy egy fröccsöt, egy hosszú lépést vagy akár minőségi borokat. Több apró ilyen, de gasztroba nekünk nagyon kellene fejlődnie. Azért mondom a Büki gyógybornapokat, mert az nagyon híres lett az utóbbi időben, ami példaértékű. Tamás barátom körmendi, az igazgató. Persze, azért engem kér meg, hogy segítsek neki.

A legfontosabb, hogy a város marketinget nagyon-nagyon át kell gondolni, meg hogy mire építünk, hogyan építünk. De hála istennek végre egyszer már valaki megkérdezi. Szóval nagyon büszke vagyok a néptáncgyűttesünkre is, de ugyanúgy az országos marketingben tők örülök hogy elengedték végre már, ezt a kell az ostorcsattogtatás, csak ne arról szóljon, meg a kilenclyukú hídról, mert nagyon szép, nagyon jó, de van egy VOLT fesztiválunk, egy Szigetünk ami a fiatal turistákat és behozza Európából. Nekünk erre van szükségünk. Mi picibe gondolkodunk, de legalább a helyieket hozzuk be, a fiatalokat, a családokat. Én ebben látom a legtöbbet, ehhez viszont olyan élmény központok kellene, olyan élmény centrumok, programok, amin keresztül be is hozza őket. Én ezt látom.



9. interjú

1. RÉSZTVEVŐK BEMUTATKOZÁSA

Kérjük meg az interjúalanyt, hogy mutakozzon be! Szempontok legyenek: Milyen tapasztalatai vannak turizmusfejlesztés területén? Milyen turisztikai sikereket ért el az Ön által képviselt szervezet/vállalat?

A legfontosabb az októberi könyvtári hét, könyvtári napok, számtalan programot bonyolítunk itt nálunk és a járásban is, amit koordinálunk. Ezek egy országos programsorozat része, kiemelten a könyves vásárnap, ilyenkor a könyvtár vásárnap is nyitva tart és a szolgáltatásait is kedvezőbb áron biztosítja és családoknak tartunk programokat, játékokat, vetélkedőket, ismeretterjesztő programokat, helytörténetet. Idén főként a környezetvédelem lesz a program. Fotó-, rajzpályázatokat írunk ki előtte.

2. ASSZOCIÁCIÓK

Mi az első szó/gondolat, ami eszébe jut, ha azt mondom: Körmend?

Összetett, itt élek, itt születtem, de az első éveimet nem itt éltem, hanem a szomszéd faluban. Ez a városom.

3. GAZDASÁGFEJLESZTÉS

Most nézzük Körmend gazdaságfejlesztéssel kapcsolatos kérdéseit.

Mi jelképezi Ön számára Körmendet?

Ez is nagyon változott. Most elsősorban én azt gondolom, hogy a zászlóshajó az Egis üzeme, és az Ada, ahol a legtöbb ember dolgozik. De a világ változott és gazdaságilag is változik, vannak állandó és kölcsönbe vett dolgozók. Én úgy gondolom, hogy klasszikusan mindig is egy jó megélhetési forrást biztosított. Az Egis jelenleg a kosárcsapatot is szponzorálja, a dolgozók szociális dolgaira is elég figyelmet fordít. Szép a Rába parti üdülő, itt említem meg, hogy évtizedek óta a gyerekekkel oda tudunk járni. Sok olvasótáboros gyerekünk van, aki Egis-es szülő gyermeke, ebből tudom, hogy a táboroztatást is támogatják. Elég szociális juttatás van.

Egis-ben tartósabb gárda van, nagyon sok embert ismerek, akik évtizedek óta ott dolgoznak, akár családok. Mint amikor valamikor hajdanában a cipőgyárban is.

Talán a szolgáltatásban is egyre több a létszám, ami azt hiszem szükséges is, akár a kereskedelemben, boltokban, a szállásoknál, éttermeknél, a fürdő vonatkozásában is.

Én pillanatnyilag úgy látom és tapasztalom, hogy az, aki szeretne valóban elhelyezkedni az szerintem talál munkát itt a városban és a környéken. Körmendnek nagyon jó az elhelyezkedése, régen úgy fogalmaztunk, hogy a legfontosabb kereskedelmi útvonalak mentén fekszik, ez gyakorlatilag napjainkban is meg van. Én a vasút közlekedést kitűnőnek ítélem, gyakorlatilag a fejlettsége, színvonala jó. Gyakorlatilag 3 óra alatt elérhető Budapest. Busz is gyakorlatilag sokfelé megy a falvak felé. Az elterelő út épül, javítani fogja a város életminőségét, sok kamion ment át a városon. Ha elmegy a kamion forgalom, a sima autós forgalom, az a városon keresztül fog menni. Ami klasszikusan is meg volt Körmendnek a piac körzete régen, az most is meg van, igaz, hogy kisebb. Piac napokon hétfőn nagy forgalom van, én a könyvtár vonatkozásában is elmondhatom, hogy 1980 óta dolgozom itt, és akkor még a piac a katolikus templom mögött volt, és a könyvtár is ott működött, ahol most a gyermekkönyvtár, és egyértelmű volt, hogy aki vidékről jött a piacra, a könyvtárt együtt intézte.

Ez a mai napig is megmaradt, a mai napig a hétfő a könyvtár legforgalmasabb napja. Ugyanúgy összefügg a piaccal is.



Ön szerint mely intézmények, személyek járulnak leginkább hozzá Körmenđ fejlődéséhez? (hazai tulajdonú vállalkozások, multinacionális nagyvállalkozások, polgármesteri hivatal, helyi civil szervezetek, alapítványok, helyi iskolák, egyházak, politikai pártok, polgármester, lakosság)

Az Egis-ről beszéltünk. Ada, viszonylag elég nagy cég, amennyire én tudom, az emberek jönnek, mennek. Úgy gondolom, hogy van több kisebb üzem, ugye a legnagyobb az Egis, Ada.

Vannak kisebb üzemek, amik akár szereléssel, asztalosággal, különböző egyébgel foglalkoznak. Hát most hogy 5-10 vagy 15-20 embert foglalkoztatnak, de hogy a maguk tevékenységében életképesek az biztos, mert valamelyik már évtizedek óta működik. Szükség is van rájuk szerintem, egyre inkább szükség van, akár az építőipari vállalkozásokra, akár egyébre is. Nagyon nehéz találni jó szakembert, mert most nagyon sokan a régiek közül nyugdíj állományban vonultak.

Sokan dolgoznak Ausztriába, mert azért ezt a realitáshoz el kell mondani, hogy elég sokan dolgoznak Körmenđről a szomszédba, meg még messzebb, távolabb is és vannak, akik ingáznak, vannak akik kint élnek, és elsősorban ezek a szolgáltatásban dolgoznak, vagy az egészségügyben. És ugye ugyanakkor azért Körmenđen el kell mondani, hogy a másik nagy munkáltató, én úgy gondolom az Egis, Ada mellett az önkormányzat, de most már ugye kevésbé mióta a Klikk megalakult, mert ugye addig azért az iskolák is ide tartoztak, és így azzal jelentős létszám került át a klikkhez. De hát így is maradt az önkormányzat, a városgazdálkodás, a mi intézményünk, az óvodák és azért ez elég jelentős munkáltatói feladatot jelent. Ugyanakkor ezek olyan intézmények, amik egy város működéséhez, gazdálkodásához feltétlenül szükséges intézmények, hisz az alap dolog, hogy egy városgazdálkodási intézmény hogyan működik hisz az ő feladata a városnak gyakorlatilag a rendbetétele, hogy így fogalmazzak. Úgyhogy ez fontos. És hát mellette a szolgáltató iparban dolgozók, itt most lehet valaki egyéni vállalkozó, de vannak kisebb, nagyobb vállalkozások, amik ilyen rést töltenek be és itt jön, amit beszéltük, hogy a fürdő, a szálloda, a panziók. Szálloda csak egy van, de az is szerintem elég jelentős létszámú foglalkoztatottat lát el, nem tudom pontosan mennyit. De idegenektől hallottam, akik nem itt élnek, hogy jók. Jól a szállodai szolgáltatás, nagyon elégedettek voltak.

Mennyire ismeri a Képvisező Testület munkáját településén?

Viszonylag én úgy mondom, elég jól ismerem, volt egy időszak, amikor magam is képviselő voltam és bizottsági tag is, akkor közvetlen közlelről magam is részt vettem a feladatok elvégzésébe. Hát úgy gondolom, hogy a képviselő testület tagjait nyomon követem egyébként. Én érdeklődésből, de a munkából adódóan is nyomon követem a képviselő testületi üléseket az interneten keresztül, a különböző napirendeket. Én úgy gondolom, hogy az alapvető tájékozódáshoz erre szükség van és mondjuk egy ilyen munkakörben, amibe én dolgozom eleve nem megengedhető, hogy az ember ne legyen ilyen szempontból tájékozott. Sőt azt el kell mondanom, hogy egészen addig míg papír alapon is készültek az önkormányzati ülések jegyzőkönyvei, most két-három éve elektronikusan készül, de régebben papíralapon is készült két példányban és abból az egy példány nálunk van. Mi gyűjtöttük az önkormányzati ülések jegyzőkönyvét és a papír alapúhoz, a városban élő polgár, itt a könyvtárban férhetett hozzá és itt szerezhetett információt a képviselő testületi üléseken elhangzottokról. Úgyhogy most lehet, hogy annak ellenére, hogy a városi TV közvetítette, de ugye nem mindenkinek van városi televíziója, vagy nem azt a rendszert fizeti elő, nagyon hosszú ideig így működött. Az önkormányzati üléseké is meg van és most elektronikusan is és az elektronikus változatok a Körmenđi honlapon visszakereshetőek. Ezek fontosak, mert akár vannak olyan bizonyos rendeletek amire az egyénnek szüksége van, hogy akár mondjuk közműfejlesztéssel kapcsolatban, akár kutyatartástól kezdve bármilyen egyéb rendelet ami a hétköznapi életben fontos, hogy erről tájékozódjon.



Ön milyennek látja Körmend helyzetét más településekhez képest?

Sok minden megváltozott, megváltozott az önkormányzatok finanszírozása, egy csomó minden változott. Annak ellenére, hogy itt a környéken megnézzük, hát most az is bent van, hogy egy pályázat hogyan sikerült, azért elég jelentős és elég sok pályázat nyertese Körmend. Amivel próbált is az önkormányzat élni, itt a Főtér. Hát nekünk a Batthyány kastély, az egy nagyon nagy dolog és nagyon nagy falat, és itt azért egy épületegyüttesről van szó, ami sok épületből áll. Mi örülünk, hogy a mi gyermek könyvtárunk az egyik elsők között van, mivel a legkisebb épület, megújult és a színház is megújult, ami a Batthyány örökségközpont, a mostani kiállítóterem, a kocsiszint is és a lóistálló is. Hát így sorban, reméljük a főépület is. De ezek nagyon-nagyon nagy pénzeket felemészítő beruházások. A főépület nagyon nagy volumen. Bízunk benne, hogy ezek sikerülnek Mert hát egy városképnél, Körmendnél a Várkastély az egy elég meghatározó elem. De ugyanakkor utak fejlődtek, csatornázás, egyéb, sok minden. A közlekedést már mondtam, hogy az gyakorlatilag megújult, a vasútállomás, mert az is önkormányzati projekt volt, meg a buszmegálló is.

Az Ön véleménye szerint mi a Körmenden élő embereknek közös ügye, ami alkalmas lenne arra, hogy összekovácsolja a lakosságát?

Érdekes, hogy kinek mi. Mert ebben lehet a Kastély, a Rába part, a Várkert, azok jobbá tétele. A sport, a kosárcsapat, a kézicsapat. Hát a körmendiség, hogy ez életérzésként, hogyan jelenik meg. Ugye kinek, mi, mert ha én kosárlabda rajongó vagyok, akkor nekem a kosárcsapat a fontos. Ha a kultúra érdekel jobban, akkor engem az érdekel jobban, hogy a Várkastély, a programok és az egyebek. Ha a természet, akkor egyértelműen a Várkert és a Rába part. De a Fő tér, az utak, a járdák állapota. Egyre több az idős, mint általában, ez országosan egyre több.

Én azt szeretném elmondani, hogy azért nálunk szerencsés a helyzet, hogy van Idősek Otthona is van másik szociális ellátó intézményünk is. És ami nagyon-nagyon fontos, és én tudom azt, hogy nagyon-nagyon kihasználtak is, és azt is tudom, hogy vannak városok, ahol ilyen egyáltalán nincsen. Nagyobbnál is fordul elő és kisebbnél is, hogy egyáltalán nincs ilyen, csak szociális ellátórendszer van, magyarul nappali ellátás van csak. Ez egyre inkább fontos, mert azért hogyha a korfát megnézzük és a lakosság összetételét, akkor az idősebb korosztály növekszik. Erre valahol ügyelnünk kell, mert hát figyelembe kell vennünk, hogy ennél a korosztálynál növekszik az életkor, tolódik ki. Ugyanakkor azt is el kell mondani, hogy tolódik ki, de az már nem biztos, hogy egy aktív életet jelent a vége, mert mondjuk már lehet, hogy 85 vagy 95 vagy egyéb életkor az már nem egy olyan aktív életkort jelent és akkor egyre nagyobb szükség van ezekre az ellátó intézményekre.

De előtte is szükség van, hogy olyan programokat és egyebeket tudjuk nyújtani ennek a korosztálynak, mert a saját egyesületünknel, a könyvtárnál is megfigyeltük, mondjuk mindig is nagyon szép számban jártak a nyugdíjasok a könyvtárba és mindig is nagyon igénybe vették a szolgáltatásokat. Aktív korban kevésbé ér rá, amit szeretne elolvasni az marad és ez is hozzátartozik, hogy ugyanakkor mert ugye ott még a gyermeket nevelem, majd az idős szülővel foglalkozom, úgyhogy kevésbé van idő ilyesmire, de amikor már van, akkor bizony ők azok, akik nagyon-nagyon aktívan részt vesznek a különböző programokon, rendezvényeken. Sokan mikor nyugdíjba mennek akkor kapcsolódnak be egyesületi tevékenységekbe és nekik fontos, hogy programkínálat legyen. Tudatos munka az öregek napközi ellátásától kezdve, annak a bővítése, az új információs Központ, az Unger László otthon, a gondozóház, az egyéb. Emellett még az ember mindig azt tapasztalja, hogy igazából még ez kevés az igényekhez képest, kevés mert többre is szükség lenne.



Ahhoz, hogy az emberek jól/otthonosan érezzék magukat a lakóhelyükön, mennyire fontos, hogy legyen például múzeum, könyvtár, strand, színház, városi televízió, uszoda, városi rádió, egyetem, főiskola, ingyenes városi újság, kulturális egyesületek, sportcsarnok, szórakozást nyújtó városi fesztiválok, új stadion, városi sportcsapat?

Szerintem ez mind fontos. Szerintem ez mind kell ahhoz, hogy a városi lét egészen megvalósuljon és kiteljesedjen. Mert én szerintem ahhoz, hogy már városon él az ember, ahhoz már elég sok minden tartozik. Azt hozzá teszem, hogy NB1-es kosárcsapat kis városra nem jellemző, de nekünk 1976 óta van.

Én úgy gondolom, hogy az egyesületi lét szükséges, szükséges ahhoz, hogy közösségbe tevékenykedjenek az emberek. Ugyanakkor fontos a városi kulturális program színesítése, egyéb, ahol az egyesületekre lehet támaszkodni és lehet és kell is, szerintem.

Körmendnek úgy gondolom mindig is jó és pezsgő kulturális élete volt, most elég széles a paletta, mert kinek ez tetszik, kinek az.

Most, aki, mondjuk a Vad Fruttikat szereti, az akkor valószínű nem annyira jön el néptánc, májusfa kitáncolásra, de aki meg azt szereti, az meg nem arra megy el. Ez éppen olyan, mint nálunk, aki a krimet szereti, azt olvassa, aki a sci-fit az meg azt.

Szóval az embereknek más az ízlése, a világa, ezért kellett széles kulturális paletta. Ugyanakkor itt is bejön az, hogy ezek a kulturális szolgáltatások döntő része a városba élőket látják el, de nemcsak a városba élőket látják el, hanem ugyanúgy bejönnek a környező falvakba egy színházi előadás rendezvényre, nem beszélve az augusztus 20-i, augusztus 19. este tűzijátékra, vízi karneválra és az azt követő programokra. Szóval akkor itt 12.000 ember tolong jobbra, balra a Rába parton és a Fő téren és összesen lakunk annyian a városba vagy kevesebben. Itt a kulturális területen éppen úgy megnyilvánul ez a vonzáskörzeti dolog, mint a gazdasági területen, mert a bejáró dolgozók döntő része ide jár be. Úgy gondolom, hogy erre mind szükség van, sőt bizonyos esetben még ezt lehet színesíteni, bővíteni vagy amire kevésbé van igény elhagyni, de ugyanakkor az úgy is mindig kiderül.

Lakóhelyén Ön szerint milyen fejlesztésekre kellene leginkább közpénzeket áldozni? Említse meg a 3 legfontosabbat. (Kultúra, művelődés, szórakozás, Közoktatás, Közbiztonság, Helyi gazdaságfejlesztés, Egészségügy, Segélyezés, szociális tevékenység, Környezetvédelem, közparkok építése, fenntartása, Turizmus, idegenforgalom fejlesztése, Közműfejlesztés (út, csatorna, gáz, stb.)

Az egyik kedvencem épp megvalósul. Megmondom őszintén, én mindig mondtam, hogy a vasúttal szemben a Deák Ferenc utca, ami a vasúthoz megy ki, pont most csinálják azt az utat.

Szociális ellátás. Megmondom őszintén, nem tudom pontosan, hogy például a régi kórház B épület, most az új épületben működik a kórház és hogy a régibe lehet, hogy most per pillanat semmi sem működik, nem tudom hogy mi működik meg mi sem.

De mondjuk el tudom képzelni, hogy abban is megvalósulna, bővülne a szociális ellátás, mert például az talán alkalmas lenne, a környezet és egyéb is, mert van parkosított udvar. Mert ugye amit mondtam, hogy sajnós ez látszik, hogy erre szükség van, mert az élet így hozza, hogy kell. A harmadik pedig a kultúra, művelődés és szórakozás.

Ön szerint milyen mértékben vagy mennyire függ lakóhelyének további sorsa az állami támogatásoktól, települések összefogásától, Európai Unió támogatásaitól?

Én úgy gondolom nagymértékben függ, mert egyrészt ugye az állami támogatásnak fontos szerepe van, fontos, hogy az adókból, egyébből egy önkormányzat mit kap vissza és hogy abból hogyan tud gazdálkodni. Ugyanakkor én úgy gondolom, hogy az önkormányzatoknak is fontos szerepe van és szükség van rájuk egy adott településen. És azért bizonyos dolgokkal, kisebb projektek megvalósításával, ezt azért elsősorban önkormányzati hatáskörben célszerű elvégezni. Na most egy nagyobb beruházásoknál ténylegesen más a helyzet, itt már egyértelmű, hogy az összefogás számít és az európai uniós támogatás, mert azért ha őszinték akarunk lenni és hogy ha visszanezzük a dolgokat, akkor a nagyobb volumeneknél legtöbb helyen európai uniós támogatások voltak és kezdve a közleke-



dés, épületek felújítása, egyebek. Most lehet, hogy nem is olyan látványosak, de amikor nekünk a számítógép parkunkat meg tudtuk valósítani, sőt most már újra kellene, mert eltelt annyi idő, TIOP-os pályázatból, azok mind uniós pályázatból valósultak meg.

Önmagában egy önkormányzat az intézményének az alapműködést tudja biztosítani. Azt, hogy azon túl maximum a pályázati önrészt és élni kell a pályázatok kínálta lehetőségekkel, akkor lehet további fejlesztésre elmenni az alapszint fölé. Én úgy gondolom, hogy szükség van rá saját példa is volt nekünk is, két konzorciumi pályázatunk. Ezek így valósulnak meg és együttműködéssel könnyebb akár nagyobb pénzt, akár egy tájrészt, egy régiót, egy területet könnyebben lehet fejleszteni, könnyebb pénzt szerezni vagy könnyebben sikerül pályázati támogatást nyerni. Én ezt mindenképpen szükségesnek tartom és elég nagymértékű szerepet is játszik. És az is benne van, hogy lehet, hogy éppen pont nem arra nyer ami éppen a legfontosabb lenne.

4. TURISZTIKAI HELYZETKÉP FELTÁRÁSA

Először a régió turisztikai helyzetéről kérdezem a véleményét. Mit gondol erről? Milyen jó példákat, és milyen problémákat lát?

Én az elmúlt évtizedben, vagyis az utolsó tíz évben, én szerintem komoly fejlődést történt ezen a téren. És vannak szerintem pozitív példák, akár most mondhatnánk a szálláshelyek függvényében és elég sok új panzióval. Úgy látom, hogy elég jól hirdetik egymást, ez akár az interneten keresztül a különböző Facebook, honlap és egyéb. De ugyanakkor elég sok szórólap kiadvány van, amik együttesen jelennek meg, a régió kínálta lehetőségek, a vendéglátóhelyek és a szállásadók is. Ugyanakkor sok minden egyéb más is változott, mert elég sok, széles a kulturális paletta. És ezek is ugyanúgy megjelennek szórólapokon és kínálatba, itt most kezd Körmentől, most mondjuk a körmenti napokat vagy a tavaszi napokat, ezeknek is szép kiadvány füzet van, szép, jó minőségű kiadvány füzet, ami széleskörű tájékoztatást biztosít. Még benne vannak akár még ilyenek is, mint az AlteRába fesztivál, hogy vasúti utazási kedvezmény van és ez régió belül is többfelé. Különböző kulturális programokra Savaria Történelmi Karneválra, egyebekre, úgyhogy itt a Nyugat-Magyarországi régióban belül akár ha jól tudom a győri barokk esküvő vagy fesztiválra, de az adventre is, és a soproni Voltra, adventre. Úgyhogy a GYSEV elég sok vasúti kedvezményt biztosít itt a régió belül, a kulturális és fesztivál programokra. Úgy gondolom utazási kedvezményben ez komoly és hirdeti is ezt a GYSEV a saját honlapján. Szerintem ez egy abszolút kedvező dolog. Ugyanakkor, ami a saját hirdetések, a saját meghívók, a programok színesek, szépek és sok esetben átfogóak, amibe együttesen nemcsak egy-egy program, hanem mondjuk egy komplett ilyen program jellegű füzet. Aztán valósultak meg új dolgok, jópofák például Kneipp túra, azt mondom, hogy a maga nemében érdekes dolog és jó. Elég jól kezd az lenni amivel a régió hirdette van, az Ezer apró csoda földje. Valóban az van, hogy a különböző kis falvakban, kis helyeken egy-egy olyan dolog, ami tényleg szimpatikus és érdemes oda elmenni és érdemes felkeresni. Mondjuk a szőcei tőzegláptól kezdve a hegyhátszentmártoni tájház, ezek mind-mind olyan dolgok, amik fontosak. És ez a vidék alkalmas arra, hogy akár gyalog, akár biciklivel, nem is fontos autóval, mert azért a falvak elég közel vannak egymáshoz ahhoz, hogy érdemes lenne biciklivel, erdők vannak, szép a vidék és én úgy gondolom, hogy erre egy nagyon jó kiindulópont akár Körmentől, hogy innen el lehet indulni, itt vonzó is egyre több kiállítás van és a múzeum. Sok időszaki kiállítás van. Hozzánk elsősorban inkább olyanok térnek be, akiket valami plusz dolog érdekel, plusz információt igényel, ilyenekre van elég gyakran példa. Aztán tudom, hogy sokan most már egyre többen megszállnak a fürdőben, szállodában, Mjus-ba, és akkor elmennek egy-egy napot rászánnak arra, hogy a környéket is felfedezik. Lassan az embereknek is jobban lesz igénye, hogy a környezetét szépítse, hogy mondjuk szebb legyen annak a falunak a képe. Az egyéni ház körüli dolog is hozzátartozik. Sokat járok az Őrségbe, és amikor ilyen könyvtáros rendezvény vagy vándorgyűlés van, szoktak lenni túrák és kirándulások és általában mindig én vezetem. Volt nekem olyan, hogy elindultunk, semmi varia. Szombathelytől jöttünk, Jáki templom, az alsó úton jöttünk, még csak nem is a főúton, és hogy jöttünk ki Harasztifalu felé, Körmentől és akkor így mentünk le az Őrségbe, Ivánc irányába. Az Őrszentpé-



teri templomnál körte fogtak, hogy hol vannak a putrik. Mondtam, hogy az nincs. Mert hogy, én olyan kirakat utakon vezetem őket, és a busz a kirakat utakon jön, hogy ők ne lássanak putrit. Mondtam nekik, hogy problémás a helyzet, mert itt már nagyon régóta nincs, még gyerekkoromban is csak mutatóba fordult elő és mondom az meg már nem most volt. Az Őrségben mondom összefüggően jelentősebb cigány lakosság Pankaszon él, de azok is rendes normális családi házban, és mondom évtizedek óta ők a pankaszi téglagyárban dolgoztak annak idején, és rendes családi házakat építettek és ha Pankaszon végig megy valaki egyetlen putrit se lát. Nem akarták elhinni, őszintén megmondva ezek a kolléganők Nógrád, Borsod-Abaúj-Zemplén megyéből, Szabolcs-Szatmár megyéből származtak és nem akarták elhinni, hogy ezen a vidéken ilyen nincs. És az etnikumhoz tartozó lakosság is teljesen másképp él. Ő ezt másképp látja, és azt látja hogy, fejlődünk, hogy más az emberek mentalitása, a hozzáállása és talán a közhöz is más a hozzáállás.

Most nézzük Körmenđ települést! Mit gondol Körmenđ turisztikai helyzetéről? Melyek Körmenđ erősségei turisztikai szempontból? Mitől különleges Körmenđ? Kérem egyetlen, a legfontosabb különlegességet jelölje meg, ami egyedivé teszi azt! Mit gondol, mik Körmenđ gyengeségei? Amit a következők közül nem említett rákérdeznı: Mit gondol Körmenđ viszonylatban: A szálláslehetőségekről, étterem és catering lehetőségekről, turistavonzó eseményekről, szórakozási lehetőségekről, kulturális helyszínekről, természeti és épített környezetről, a hagyományokról.

Nagyon át kell gondolnom. A múzeumba az időszeri kiállításokat, a fürdő, mint turisztikai erősség. Körmenđ turisztikai helyzete hosszú ideig elég sajátos volt, mindig azt mondtuk, hogy egy átmenő város, és hogy kevésbé állnak meg az emberek. Talán én most ezt annyira nem mondanám, mert elég sokan jönnek úgy, hogy célként. Én úgy gondolom, hogy Körmenđ célpont is, nem biztos, hogy egy hetes célpont. Most a fürdő révén igen, már az is van. De már megáll, és szerintem megtekinti a Fő teret, a Várkastélyt, elsősorban be kell vallanunk, hogy azt nézik meg, ugyanakkor azért vannak, akik egyházi szempontból a templomokat is jobban megnézik. Nem tudom azt, hogy mennyire, hogyan, miképp, mert ugye azért a templomok is érdekesek és szépek, a magam nevében a református Harangi freskó az elég egyedülálló, mert kettő van az országban, a másik Debrecenben, és mindkettőt Harangi Jenő festette.

Elég felkészülten jönnek az emberek, megvan, hogy mit szeretnének megnézni. Jónak tartják a Múzeum kiállításait, azt hogy sokrétű, sokféle, hogy van a cipő történeti, a város történeti rész. Szóval ezt nagyon sokan kedvelik, szeretik gyerekcsoportok is. Most ahogy gondolom, hogy elsősorban a belvárosba jön, akkor a Fő téren megy egy kört, egy sétát, mindenképpen érdekes a maga nevében. Itt elöttem van a holokauszt emlékmű, ez is érdekes a maga nevében. Ugyanis ez egy Herendi Porcelán, egyedi fotó technikai eljárással készített emlékmű. Polgár Ildikó Munkácsy díjas keramikus művésznek az alkotása. Akik ehhez a korosztályhoz kötődnek vagy ilyen jellegű dolgokat, emlékeket néznek, általában felkeresik. Az eredetiből van egy mini. A maga nevében ez egy érdekes emlékműnek számít. Attól függ, hogy ki milyen céllal jön. A mi első világháborús emlékművünk is érdekes, A fő attrakció az mindenesetre, az tény is, hogy a Várkastély. De akit a vízi turizmus érdekel, az bizony azért, hogy a Rábának a vadvízi világát megismerje, megáll, kiköt a Bárkaháznál és tesznek egy sétát. Azért sok minden alakult már a Rába parton, mód és lehetőség van arra, hogy akik kajak túráznak, hogy azok tényleg megállóhelyként meg tudjanak állni. Úgyhogy ez fontos, hogy ilyen fejlesztések történtek. Aztán amit mondtam a kastély a fő cél. Vendéglátóipari egységek, most már alakul a Fő tér is, itt a fagyizó. De ugye ez mindig egyénfüggő, hogy mi nyit ki, mert általában a vendéglátóipari egységek vállalkozásként működnek. Berki Csárda, cukrászdák, minicukrászda, az Eszkimó. Vannak olyan helyek, amit fel lehet keresni és érdemes is felkeresni. Sokan szeretik, ami az egyesültünkhöz kötődik, az utcanévtáblákat. Vannak az utcanévtáblák és alatta vannak ezek a bordó táblák. Szeretik az idegenek, de a gyerekek is, jól lehet játszani a gyerekekkel ilyen feladatokat és egyebeket adni, hogy jobban megismerjék a várost.

Gyengeség: a 8as főút környéke kisé zajos, de ez változik, mert már elkezdtek építeni az utat.



Turisztikai szempontból, talán én úgy gondolom, hogy a szálláshely szerintem elegendő. 94-ben 750 évfordulón itt volt a 26. könyvtáros vándorgyűlés és akkor több mint hétszáz ember volt, akkor meg tudtuk ezt oldani, mert még volt középiskolás kollégium és még volt az általános iskolás kollégium is. Most ez már elképzelhetetlen lenne, de 20 évente egyszer van, hogy ennyi embernek adjunk egyszerre szállást. Azért az esetek döntő többségében nem ilyen magas létszámban kell szállást biztosítani. Itt elég nagy jelentőséggel bír a néptánc hagyomány a városfa kitáncolás, ha jól emlékszem 68-tól van. Már mondtam a vízi karnevált, a csónakázást, a tűzijátékot is. Hagyományos rendezvény a májusfa kitáncolás, az augusztusi programok. Ezek a programok jelentős tömegeket vonzottak, vonzának.

Most már csak a Belencsák késes dinasztia van, apáról fiúra szálló kézműves mesterség. Vannak újabbak például szövés területen. És a mi egyesületünk, a helytörténeti dolgokkal. Emlékművek, szobrok. Sok helyi dolognak meg van a saját emlékműve. Faludi Ferencnek három különböző emléktáblája van a városban. Mindig is ügyel a város arra, hogy amikor különböző évfordulók, rendezvények vannak, annak megfelelően készülnek.

Ez a hagyomány, ez a kereskedelmi jelleg, a piac körzet nagyon jól meg is maradt. De itt a környéken Körmeny egy központi település szerepet tölt be.

Véleménye szerint milyen szerepet játszik a turizmus Körmeny gazdasági fejlődésében?

Bízom benne, hogy egyre nagyobb, de nem vagyok benne biztos.

Pillanatnyilag nem tudom, hogy hány százaléka szerepelhet. Bízom benne, hogy azért emelkedik, mert ugye azért az a szálloda elkészült és remélem vállalkozási és iparűzési adóban is jelentkezik. Mert azt tudom, hogy szép számmal jönnek. A fürdőhöz épült a szálloda, és sokkal nagyobb a fürdőkapacitás, mint egy normál szállodánál.

Véleménye szerint melyik település tekinthető Körmeny versenytársának?

Ha Kőszegre nézzük, akkor az egy régi középkori város, mindig is jelentős turizmussal bírt.

Ha Sárvárt tekintjük, Sárváron az a helyzet, hogy ott is ott volt a vár, meg a fürdő már nagyon régóta meg van, és a vár meg a fürdő együtt, ráadásul beláthatóbb a távolság hogy így fogalmazzam. Úgy-hogy klasszikusan évtizedes előnnyel rendelkezik ebből a szempontból.

Akkor Celldömölk hasonló volumenű, meg hasonló nagyságrendű, ott is lett egy fürdő meg van egy Sághegyük. A Sághegy, mint természetvédelmi hely, régen is kihasználták hangversenyekre, túrákra. Tudom, hogy filmeket is forgattak ott. Sajátos adottsággal bíró terület. A Sághegy a szőlőművelés, kulturális dolgok, ott az jelenti a vonzerőt. Meg hát most ott megcsinálták a kráter múzeumot. Szerintem elég jó ötlet volt. Nálunk más sajátosság van a kastély, ez a fő sajátosság. Komoly történelmi múltunk van. Most lett hozzá a fürdő, ez fizikailag kicsit távolabb esik.

Én azért bízom benne, hogy aki a fürdőben van, azért közben be is néz és sétát tesz a városban. A fürdő a vasútállomástól is messze esik.

Én mondjuk, ha Kőszegre akarok menni, akkor nem Körmenyre jövök. De ha Körmenyre akarok jönni, akkor ide jövök és összekapcsolom egy Őrségi úttal, meg Vasvárt egy Hegyháttal.

Turisztikai szempontból jó helyen vagyunk, és szerintem elég sokan jönnek, de most csak megállnak és tovább mennek.

Én úgy látom, elég szépen mennek a múzeumban. Ez is változó, kiállítás függő, iskolai tanulmányi kirándulás függő, pedagógus függő is.



Körmend turisztikai lehetőségeinek kihasználtságáról kérdezem. Összességében elégedett Ön Körmend turisztikai erőforrásainak használatával? Miért? A településre látogató turisták Ön szerint elégedettek? Miért? Mit tapasztal ezzel kapcsolatban? Milyen jövőképet mutat a település turisztikai szempontból? Milyen lehetőségeket lát turizmus szempontjából a település számára? Milyen veszélyeket lát turizmus szempontjából a település számára?

Hát itt egy probléma van, nem vagyok képbe, hogy pontosan mi a kihasználási százalék. De azért jobb lenne, ha emelkedő tendenciát mutatna, mert nincs olyan amivel elégedettek lehetünk. Az a jobb, ha emelkedik a dolog, és minél több érdeklődő van.

Nem tudok semmilyen felmérést a turisták elégedettségéről. Én a fürdőről tudom, hogy elégedettek. Hát én most a bizalmat mondanám, én bízom abban, hogy a kastély felújításával a turisztika jobban fog fejlődni, és azt elő fogja mozdítani vagy még jobban elő fogja mozdítani. Alapvetően ez egy olyan adottság, egy olyan épület, egy olyan komplexum, mi ezt szolgálná és segítené. Az egy speciális helyzet sajnos, hogy nálunk ugye az épületek megmaradtak a berendezések nélkül.

De itt én bízom abban, hogy azért ezek a felújítások jók. A Várkertnél már többször volt próbálkozás, jelentős a faállomány. Itt a Rába, Csörnősz mentén védett területnek számít, az Őrségi nemzeti parkhoz tartozik, lápos rész van a kettő között. Védett tűzikes erdő, a nemzeti park emberei vezetnek ott túrákat. Én saját magam szoktam városi túrákat tartani, például októberi könyvtári napokon hirdetjük meg.

Én abban bízom, hogy ez egy olyan iparág, ami fejlődni fog, mert alapvetően a városnak szerintem az adottságai jók.

Vannak még helyek, aminél szükséges a bővítés, a felújítás, a megnyitás, új tartalommal való megtöltés. Ugyanakkor a természeti dolgok is, mert a Rába az egy külön terület és adottság és az, hogy itt Körmenden vagyunk és szeretjük a Rábánkat az egy életstílus, és nagyon sokan lejárnak. Én úgy gondolom, hogy ez egy életérzés, a Rába és a Bárkaház már elég jó alakul. A kajak kenu szakosztály elindult, ami egy új sportolási lehetőséget, de ugyanakkor most nem kell versenyszerűen sportolni, persze arra is elég, hogy hobby szinten menjek kajak túrára, megismerkedj a vízi közlekedés szabályaival, azzal, hogy ne szemetelj, a környezetvédelemmel, a Rába tisztítási akciókkal.

5. FEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEK ÉS MÁRKÁZÁS

Ha Ön lenne a döntéshozó, hogyan fejlesztené Körmend turisztikai kínálat szempontjából? Milyen új ötletei lennének még a turisztikai szolgáltatások tekintetében?

Van-e Körmendnek kihasználatlan turisztikai vonzereje, amelyről Ön szerint kevesen tudnak? Ha igen, melyek azok?

Milyen konkrét projekteket látna megvalósíthatónak? Milyen szereplők együttműködésében? Hogyan, milyen eszközökkel, forrásból valósítaná ezt meg? Milyen feltételeknek kell teljesülniük a tervezett tevékenység problémamentes megvalósulásához?

Én most nem tudom, hogyan van az a kollégium. Én azt nyilvánossá tenném, ilyen ifjúsági szálláshelyként, mert saját tapasztalatból tudom, hogy azért az jobb hogy ha az ember tud párezer forintért csoportnak, főleg gyerekcsoportnak ilyen szálláshelyet biztosítani. És azért nem lenne rossz, mert talán fiatalok is lennének. Én még azt mondom, még az Alterábások is igénybe vennék. Szóval én ebbe így látnék fantáziát. Nagyon jó játékok vannak a Vadászházban, amit szeretnek a gyerekek. A Várkertben el tudnék képzelni ilyen Tanösvény szerűt és játékokat. Láttam külföldön ilyeneket, hogy Tanösvényhez kapcsolódnak ilyen típusú játékok, amik ilyen időjárásállóak. Én nem akarnék oda egy kalandparkot meg ilyesmit. Próbálkoztak, hogy a Várkertben holtágnak a csónakázó tóvá tételével, de kicsit macerás.

Aztán most hála isten a Dózsa György utcán elkészült, új játszótér épült, vannak sportszerek is, de már az egyiket tönkre is tették.

Én valahol turizmus szempontból is a fiataloknak valami olyan helyet vagy kikapcsolódási helyet tudnék elképzelni, amin lenne, egy ilyen szabadidős vagy hogyan mondjam, ahol gördeszka pálya vagy



valami ilyesmi lenne. A fiataloknak talán a legkevésbé megoldott, itt a tinédzser korosztályra gondolkodok, a szórakozási lehetősége és nekik valami kulturált, sporttal is összefüggő szórakozási lehetőség, akár a Rába parton, akár a pályán valahol.

A Várkertben el tudnék képzelni egy szökőkutat, a Batthyány szobor mellett, padokkal. Szép, hangulatos lenne, és az védett, mert éjszaka zárva van.

Mit gondol Körmend slow turizmus irányba történő fejlesztéséről? Van olyan projektötlete, ami megfelel ennek a slow turizmus négyesnek? A helyi lakosságot hogyan lehet bevonni? Milyen szereplők együttműködésében valósulhatna meg egy ilyen projekt? Hogyan, milyen eszközökkel, forrásból valósítaná ezt meg? Milyen feltételeknek kell teljesülniük a tervezett tevékenység problémamentes megvalósulásához?

A helyi gasztronómiában én látok fantáziát. Hát valamikor volt egy nagyon jó szakács a Berki csárdába, Pilnei Zoltán, de már nem ő van, ő egy hihetetlenül jó szakács volt. Ő előadásokat is tartott, helyi ételeket készített.

Családokon belül is meg van, hogy például olyan rétest készítenek, ami itt ezen a mi vidékünkön jellemző és amit mondjuk anyám, nagyanym készítenek. Én ebben látok fantáziát meg kell őszintén mondanom. Most lehet, hogy hülyeség, de látok benne fantáziát. Nemrég hallottam egy előadást az úgynevezett virágok és a különböző füvek fogyaszthatóságáról. Ezeknek most örült nagy keletje van. Én ebben látok fantáziát. És én úgy gondolom, hogy én ezt szorgalmaznám is. Most például a sümegi várban ki volt téve, hogy a bodza szörp 7 dl-es 2100 Ft. Hát nem tudom, én azt mondjuk, nagyon drágállom.

Fenntarthatóság: Bízunk benne, hogy ilyen lenne, de hát most én úgy gondolom, hogy inkább egyedül a fürdő az. Szerintem van olyan, aki hosszabb ideig kikapcsolódik, de általában gondolom ez a három-négy napos jellemző. Azért lehet, hogy elmennek egy Őrségi útra vagy akár bejönnek a központba. Amúgy a környezetbarát beruházások én ezt fontosnak tartom, fontosnak a szelektív hulladékgyűjtést, az nálunk viszonylag korán kezdődött, az más kérdés, hogy az egyének is úgy kell gyűjteni. Az egyéni lakosságnál fontos a felvilágosítás, a gyerekeknek már gyerekkorban el kell kezdeni a szelektív hulladékgyűjtést, fontos az, hogy egy kiránduláson legyen 1 felügyelő, hogy nem lehet eldobni, hanem összegyűjteni hátizsákba és majd a szemetesbe kidobni. Fontos és én szerintem ezt gyerekkorban, óvodáskorban el kell kezdeni és akkor ezt szépen ki lehet alakítani. A víz egyre nagyobb kincsé fogok válni, mert azért, hogy az időjárás változik, nagyon befolyásolni fogja. Ez változik, hogy mi az élmény, valakinek a kalandpark, valakinek meg a múzeum. Ezért kellene ilyenek is és olyanoknak is. Hát most az, hogy olyan dolgokat tudjon kínálni, ami aktív, hát itt azért mondom, hogy a Rába partnál lehet akár egy kenu túra. Tanösvény, természetjáró túra. Hát igazából azt kell visszahozni, amit nagyanyáink gyerekkorunkban sütöttek, főztek. Ehhez kell egy olyan hely, ahol ezt lehet művelni, meg főleg olyan emberek, akik ezt csinálják.

A népesség megtartás az a nehezebb ügy, megmondom őszintén. Én úgy látom, lehet hogy rosszul látom, azért a fiatalok döntő része egyszerre szeretne mindent, valahol ez teljesen érthető is, csak egyszerre senkinek nem adatott meg minden, ahhoz idő kell, türelem és évek hogy az ember meg tudja oldani a dolgokat. Ők szeretnék egyszerre jót, jó helyen, jó fizető állást és ha azt nem kapják meg akkor mennek tovább, mert ugye a távolságok lerövidültek. Ezért is kicsit nehezebb a népesség megtartása.

El tudnám képzelni, hogy reggel levezetésként egy kis kajakozás a Rábán. Aztán reggelizik hagyományos ételt, süteményt, lekvárt, lehet barack, cseresznye, meggy, alma, szőlő. Reggelihez szörp, limonádé. Délelőtt akkor lehetne egy városnézés, múzeum és ilyen jellegű, belefér egy Rába parti séta. Vadászkastély megtekintése, majd utána Várkert. Megnézi a múzeumi kiállításokat, a Fő téren tesz egy sétát, akár egy fagyit eszik. Eszik egy jó halászeletet vagy valami halételt a Halász Csárdába. Utána elsétál a minicukiba és ott iszik egy kávé és eszik egy Batthyány szeletet. Ezután elindul a Fő tér irányába a sétálóutcába, akár elmehet a református templomba és akkor úgy dönt a család, hogy valami



aktív kikapcsolódást szeretne. Két lehetőség lehet, vagy hogy bemegy a fürdőbe vagy rosszabb időben akár egy lovaskocsikázás. De mondjuk, ha mást akarnak, akkor át tudnak menni akár mondjuk Rábahídvégre, a Csodaszarvas tájparkba. De, ha belefér akkor egy kis környék, akár a Jáki templom. El lehet menni a Berki Csárdába vacsorázni.

Milyen személyiség jellemzőkkel tudná leírni Körmentet? (pl.: nő/férfi, idős/fiatal, belső tulajdonságok: nyitott, visszahúzó, merev, szociális, élénk, sértődékeny, békés, megfontolt, szorongó, társaság kedvelő, vezető, stb.)

Szombathelyet a nyugat királynőjének hívták.

Nem gyerek szerintem, nem is fiatal nő, mert ahhoz több elegancia kell. Talán férfi. Egy középkorú férfi, aki mondjuk egyrészt már bizonyos fokú dolgokban már fáradt, de ugyanakkor másik oldalt meg mindig új utakra tör és kész arra hogy, változtasson. Egy megállapodott ember.

Az eddig elhangzottakat összefoglalva, egy-egy gondolatot kiemelve, adja meg Körment márkázásához a következő kulcselemeket:

1)Turisztikai vonzerő

Szerintem, Körment az élhető város.

2)Elérhetőség

Körment úton, vízen, vasúton.

3)Élmények és programok

Színes kulturális kavalkáddal Körment téged vár.

4)Utazási ajánlatok és csomagok

Életre szóló élmények a Nyugati végeken.

5)Támogató szolgáltatások

Hal

6)Turisztikai infrastruktúra

Az ország legnagyobb medencéjével rendelkező fürdője, így is reklámozzák

Mi az az élmény, amit Körment zászlajára tűzhetnek, ami hat a turisták érzelmeire Ön szerint?

Attól függ, ki milyen céllal jön, mert kicsit vad, kicsit romantikus, attól függ melyik részre megy.

Mi az az identitás, életstílus elem, amit a közösségi médiában közvetít a turista, ha Körmentről posztol?

Én, ahogy láttam, amit posztoltak az Alterábások, a háttérben a víz, a part volt.

Véleménye szerint kik alkotják Körmentre érkező turisták körét?

Osztálykirándulók, gyerekek. Elég sok család jön, azok valószínű átmenők. Valamint idősek. Alterába alkalmával a fiatalok.

Változtatna a meglévő, Körmentre érkező turisták körén, összetételén, ha az Ön döntése lehetne? Kiket várna szívesebben, és miért?

Fiatalok, korábban mondtam, hogy kell valamit kialakítani az ő részükre.

6. INFORMÁCIÓ FORRÁSOK

Kommunikációs területen mit tenne annak érdekében, hogy több turista érkezzen Körmentre?

Milyen hatékony kommunikációs eszközöket alkalmazna célcsoportonként?

Milyen üzenetet fogalmazna meg a különböző célcsoportoknak?

Összetett, a fiatal generációt akarom megszólítani, akkor elsősorban az új technológiát kell használni, az Internetet, a mobilt, a közösségi médiát. Az idősebb generáció egy része is használja. Mindenkép-



European Union



pen arra alkalmazott dolgokat kell készíteni. Azon keresztül lehet megszólítani őket. Elsősorban éjjel-nappal azzal dolgoznak és foglalkoznak.

Kell az írott sajtó, mert van egy réteg, akik nem használják ezeket a mobil eszközöket.

Kép is kell és szöveg is kell. Manapság önmagában a szöveg szerintem kevés, kell hozzá képi megjelenítés. Kellendőbb a kép és a kevés szöveg.

Meg tudna említeni, olyan pozitív példát, akár külföldről vagy belföldről, amelyek adaptálhatónak tart?

Nekem például tetszenek, Szombathely most például megcsinálta, a makettet a Fő téren, amin a város szerkezete van. És több olasz városban van. Több helyen is van erre egészen jó példa.

Olyanról is hallottam, hogy léteznek már sétáló audio guide-k. Abban van ráció, a műemlékek miatt, és akkor van felolvasás. Lehet még egy dotto is elmenne, hangulata lenne.



10. interjú

1. RÉSZTVEVŐK BEMUTAKOZÁSA

Kérjük meg az interjúalanyt, hogy mutakozzon be! Szempontok legyenek: Milyen tapasztalatai vannak turizmusfejlesztés területén? Milyen turisztikai sikereket ért el az Ön által képviselt szervezet/vállalat?

Turizmussal így az intézmény kapcsán nem kerülünk közvetlen kapcsolatba

2. ASSZOCIÁCIÓK

Mi az első szó/gondolat, ami eszébe jut, ha azt mondom: Körmend?

Talán a nyitottság. Az emberek, ahogy nyitottak, odafigyelnek egymásra.

3. GAZDASÁGFEJLESZTÉS

Most nézzük Körmend gazdaságfejlesztéssel kapcsolatos kérdéseit.

Mi jelképezi Ön számára Körمندet?

Egis, azt gondolom, hogy minden körمندinek. Nem vagyok törzsgyökeres körმendi, Baranya megyéből költöztünk ide 29 éve. De most már többet éltem itt. Kisebbik lányom meg már itt született Körმenden.

Ön szerint mely intézmények, személyek járulnak leginkább hozzá Körმend fejlődéséhez? (hazai tulajdonú vállalkozások, multinacionális nagyvállalkozások, polgármesteri hivatal, helyi civil szervezetek, alapítványok, helyi iskolák, egyházak, politikai pártok, polgármester, lakosság)

Az Egis ugye a nagy, a nagy-nagy, ami automatikusan beugrik Körმendről, ami gazdasági vállalkozás. De említésre méltó a Babati és Társa, a húsfeldolgozó, ők is piciben kezdték, már szépen kinőtték magukat. Sőt először talán csak Körმenden és most már egész Dunántúlon. Korábban olvastam, hogy Korea felé is tekingettek, de nem követtem nyomon, hogy abból lett-e valami, de korábban szó volt arról, hogy valahol a Távol-Keleten terjeszkedtek volna. Civil szervezetek közül gazdasági a Bereki Bárkások, ők turizmusban is érdekeltek, hagyományőrzők, a fúvósok, városi vegyeskar. Egyházi oldalról a Karitás, nekünk szoros kapcsolatunk van, képzésekkel foglalkoznak, adományosztással, gyűjtéssel. Egy kicsit egymásra szorulunk, időközönként segítjük egymás munkáját.

Építőipari vállalkozó van a Ferrum Kft., van egy másik, akik a hátsó épületünket építették, a nevét nem tudom megmondani, nemcsak családi házakat, emeletes házakat, önkormányzati épületeket és építettek a városban. Tóth Lászlónak a vállalkozása, ő is épít lent a Rába parton.

Mennyire ismeri a Képvisező Testület munkáját településén?

Van rálátásom, nekem is van beszámolási kötelezettségem a Képvisező Testület előtt. Bizonyos időközönként meghívást kapok és akkor beszámolólok, hogy mi történt itt. Én úgy látom, hogy nagyjából összhangban van, tehát egyetértésben. Most az utolsó beszámolómat egyhangúlag elfogadták, de általában 1 képviselő azért mindig tartózkodik. De összességben én azt látom, hogy együtt tudnak működni közös célok érdekében. Támogatják az egyes biztosságok munkáit is.

Ön milyennek látja Körمند helyzetét más településekhez képest?

Ha Szentgotthárdot nézzük Körმendhez, úgy látom, hogy Szentgotthárd a határ közelsége miatt, nem tudom, hogy ez a 30 kilométer mennyire befolyásolja, ott sokkal nagyobb a gazdasági aktivitás, mint Körმenden. Sokkal több vállalkozás alakult meg Szentgotthárdon, mind Körმenden. Pedig itt van a gyönyörűen kialakított ipari parkunk, ami közművesítve van, de még sincs tele. Vagy, mert kicsinek találják. Anno a férjem Szentgotthárdon az Opelban dolgozott, egy amerikai cégnek dolgoztak



be, mint Opel alkalmazottak, és Körmenten szerettek volna területet, de nem volt akkor terület, hogy ide tudtak volna jönni, így Szentgotthárdra mentek.

Az Ön véleménye szerint mi a Körmenten élő embereknek közös ügye, ami alkalmas lenne arra, hogy összekovácsolja a lakosságát?

A kosárlabdáért mindig összefognak. Infrastruktúra fejlesztés, szerintem abban is. Mert először is én úgy veszem észre, ha szóba kerül egy parknak a kialakítása, felújítása, kerékpárút kialakítása, akkor háborgunk, hűzöngünk, hogy jaj megint kivágunk egy fát, vagy itt van a Főterünk kialakítása, ahol korábban rengetek fa volt, de most van egy csodaszép tér, ahol lehet különböző programokat szervezni. Aztán belátják az emberek, igen jó döntés volt. De először mindig idegenkednek a változástól.

Ahhoz, hogy az emberek jól/otthonosan érezzék magukat a lakóhelyükön, mennyire fontos, hogy legyen például múzeum, könyvtár, strand, színház, városi televízió, uszoda, városi rádió, egyetem, főiskola, ingyenes városi újság, kulturális egyesületek, sportcsarnok, szórakozást nyújtó városi fesztiválok, új stadion, városi sportcsapat?

Úgy gondolom, hogy amikor van egy nagyobb rendezvény Körmenten, bármilyen irányú is, meg tudunk mozgatni tömegeket, szívesen ülnek ki az emberek. Ebbe majd mi is szeretnénk bekapcsolódni, oly módon, hogy ugye a fogyatékkal élők nem igazán voltak úgy az emberek látóterében. 2004-ben amikor a fogyatékosok nappali intézménye megalakult, elkezdtek kivinni az ellátottakat a városba, kerekesszékekkel sétáltunk, akkor mindenki, honnan került ide ennyi ember. Most már kimehetünk a városba, úgy, hogy senki nem néz ránk csodálkozva. De mi szeretnénk ennél tovább menni, nemcsak az utcán megmutatni őket, hanem, hogy mire képesek. Színházi gálaműsor keretében, illetve jövőre egy családi nap keretében szeretnénk megmutatni, hogy igen is nagyon ügyesek, nagyon sok mindenre képesek, mint ahogy már Celldömölkön, Szombathelyen különböző rendezvényeken szép helyezéseket értek el.

Nagyon fontos szerintem a könyvtár is, a színház, nyáron nagyon jó programjaik vannak, a gyermekkönyvtár olvasótáborába bejutni szinte lehetetlen, mert olyan nagy rá az igény. Több csoportot is indítottak idén. Korábban öröklődés útján, tehát ha valaki kiesett, úgy mehetett. Nagyon nagy igénynek és sikernek örvend. A színház nagyon jó, hogy van. Nincs állandó társulat, mert horribilis összegért jönnének el, és ezért képtelenség bérletes programot elindítani. Sokan örülnének neki, de ez nagyon nagy anyagi áldozattal járna a színház látogató közönségnek és a színháznak is.

Mjús az nagyon jó, hallom kollegáktól, meg ismerősöktől is, hogy rengetegen mennek ki. Szerintem kisgyermekes családoknak különösen, a játszóház miatt, van kulturált kávéház, lehet fürödni télen, nyáron, kicsit lazítani. Ha vendég érkezik családokhoz és nem tudják pl. lakodalomkor elszállásolni, akkor ott kiváló körülmények között el tudják szállásolni.

A városi televízióból én kiesem, mert nem körmentei vagyok, Katafán lakunk, de van és szerintem fontos is, hogy az emberekhez eljuthasson minden fontos információ. Nincs olyan körmentei, aki ne hallgatná a rádiót. Intézményi szinten is meg tudjuk keresni a rádiót, akár a TV-t is, hogy ha van valami kiemelkedő programunk, eseményünk, meg hozzánk is lejutnak más intézmények programjai.

Kosárlabda fontos, bárhogya is áll a csapat tömve van a sportcsarnok, bármilyen helyezést is érnek el. Van a Rába Vidék, nemcsak körmentei, hanem Szentgotthárdtól Vasvárig, tágabb területet fed le. A Körmentei Híradó, pedig speciális helyi újság.

Néptáncgyűttesek, Béri Balogh Ádám Körmenten, országos ismertségnek örvend. Mi mint intézmény a seniorokkal tartjuk a kapcsolatot, bár a Béri Balogh Ádámosok közül néhányan az adventi időszakban meglátogatják úgy az időseket, mint a fogyatékkal élőket, és színesítik mindennapjaikat a kis programjaikkal. A senior néptáncgyűttes tagjai közül többen vannak olyanok, akiknek fogyatékkal élő hozzátartozói vannak, ebből kifolyólag szerintem érzékenyebbek a mi programjainkra és bármikor hívjuk őket jönnék és a végén egy kis táncszíni színesítik a műsorukat. Fontos, hogy ott legyenek ők is, hogy megmutassák magukat.



Lakóhelyén Ön szerint milyen fejlesztésekre kellene leginkább közpénzeket áldozni? Említse meg a 3 legfontosabbat. (Kultúra, művelődés, szórakozás, Közoktatás, Közbiztonság, Helyi gazdaságfejlesztés, Egészségügy, Segélyezés, szociális tevékenység, Környezetvédelem, közparkok építése, fenntartása, Turizmus, idegenforgalom fejlesztése, Közműfejlesztés (út, csatorna, gáz, stb.)

Nekem az első és legfontosabb, körmendieknek meg egészen biztos, ilyenkor nem látszik, de ha májusban jöttetek volna hozzánk, akkor láttátok volna, hogy az úton áll a víz, nagyon nehéz közlekedni, gyalogosnak is, autósoknak is. Ez az egyik legfontosabb, hogy arra fordítsunk.

A szociális ellátások fontosak. Ugyan 12 feladat van az intézményünkben, de még mindig tudnánk olyan feladatellátást mondani, ami Körmenden nincs, és bizony jó lenne, ha lenne. Figyeljük a pályázatokat. A 12 feladat ellátás Körmenden az idősek klubja, az időskorúak gondozóháza, étkeztetés. Körmenden és 25 településen család és gyermekjóléti szolgálat, támogató szolgálat, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, fogyatékosok nappali intézménye, szenvedélybetegek nappali intézménye. Járásban működik a család és gyermekjóléti központ, a járás 46 településén van jelen.

A városi szociális ellátás így intézményesítetten 1963-ban indult, házi segítségnyújtás és idősek klubja, 1999-ig. A korábbi polgármester nem érezte, hogy tenni kell a szociális ellátásért, de a jelenlegi Polgármester személyében, olyan emberre talált a város, akinek igen is fontos a szociális ellátás. Országosan egyedülálló rendszer, ha hozzánk jön valaki, akkor azt mondja, hogy ilyen nem sok van az országban. 2000-ben lett egy időskorúak gondozóháza, 14 férőhellyel és 2004. május 1-vel a fogyatékosok és a szenvedélybetegek nappali intézménye. A családsegítő 1996-tól már a városban működött, de nem a mi intézményünk keretében, 2004-ben lettek beintegrálva. Közművelődés a harmadik.

Ön szerint milyen mértékben vagy mennyire függ lakóhelyének további sorsa az állami támogatásoktól, települések összefogásától, Európai Unió támogatásaitól?

Szerintem nagy sok függ ettől, mert sajnos a befolyt adóból nem rendelkeznek akkora tőkével, hogy abból nagyobb horderejű dolgokat meg lehessen valósítani. Itt van a gyönyörű kastélyunk, ahhoz is nagyon sok pénz kell nemcsak állami, hanem uniós pénzek is. Igen, fontos.

A települések összefogása az is nehéz kérdés, mert itt látom a mi intézményünk kapcsán, hogy amikor be kell fizetni, akkor meg van, de mindenki arra hivatkozik, hogy nekünk is mennyi kiadásunk van. Biztos, hogy lehet olyan célokat találni. A mi intézményünknel is volt összefogás, mert a fenntartónk az a Körmendi kistérségi társulás, muszáj is volt neki összefogni valamilyen szinten.

4. TURISZTIKAI HELYZETKÉP FELTÁRÁSA

Először a régió turisztikai helyzetéről kérdezem a véleményét. Mit gondol erről? Milyen jó példákat, és milyen problémákat lát?

Régió szinten, amit az egész országban is látunk, ahol olyan volt a városvezetés mindenhol létrejöttek a wellness hotelek, szállodák, fürdők. Itt Körmend környékén nagyon sok van, Szentgotthárd, Sárvár, Celldömölk, Lenti, Körmenden a Mjus, nagyon nagy a kínálat. Ami nem rossz, a fürdőknek biztos más lenne a véleményük. A helyi lakosoknak csak előny, hogy itt van és nem kell elutazni. Egyébként a Rábára is sokan járnak le. Nagyon sokat hallom nosztalgizálni a körmendi embereket a Rábával kapcsolatban, milyen jó is volt, amikor strand volt, milyen nagy remények voltak, de nem valósult meg. Van a Bereki egyesület, de ők inkább a kajakozásra mennek. A fürdési lehetőség a Rábán mint olyan, és akkor itt bejön a környezetvédelem, hogy a Rába vizét ha tudnánk valamilyen szinten védeni.

Máriaút kiépítése, vagyis a Szent Márton út, több szakasza, Szentgotthárdtól Vasvárig összefüggő szakasz illetve Szombathelytől Lentiig.



Most nézzük Körmend települést! Mit gondol Körmend turisztikai helyzetéről? Melyek Körmend erősségei turisztikai szempontból? Mitől különleges Körmend? Kérem egyetlen, a legfontosabb különlegességet jelölje meg, ami egyedivé teszi azt! Mit gondol, mik Körmend gyengeségei? Amit a következők közül nem említett rákérdezni: *Mit gondol Körmend viszonylatban: A szálláslehetőségekről, étterem és catering lehetőségekről, turistavonzó eseményekről, szórakozási lehetőségekről, kulturális helyszínekről, természeti és épített környezetről, a hagyományokról.*

Ha épületet nézünk egyedi a vár, ugyan van sok vár, kastély Magyarországon, de szerintem a körmendi állapotát illetően is nagyon sokat kellene még rákölneni, de nagyon szép. Főleg ha Egerszeg felől jövünk be, akkor egy csoda. A tölgyfasor a várhoz kifelé is vezetett.

Rendezvény kapcsán országosra nőtte ki magát az Alterába fesztivál, az ország minden pontjáról ide vonzza a fiatalokat, idősebbeket, egyre színesebb palettát kínálnak. A VOLT fesztivál nagyobb Sopronban, de ár-érték arányban azonos. Sokan jönnek minden évben.

Igazából egy csomópont Körmend, nagyon sok helyre el lehet indulni, kerékpárral is mondjuk. Be lehet járni a környék településeit, egész Ausztriáig. Az Őrség itt van a szomszédban, ez is nagy erősség.

A szállások valamilyen szinten korlátozottak, ha lenne egy kiépített kemping, lehet, hogy sokkal többen jönnének. A szállodai árakat nem tudják megfizetni. Kiváló lehetőség lenne, az hiányzik innen.

Vannak nívós éttermek és korrekt áron, sok kis falatozó, pizzériák, kifőzdék.

Augusztus 20-a előtti nap, augusztus 19.-e hatalmas tömegeket mozgat meg, régiós szinte, csónakfelvonulás és a tűzijáték vonzó és az utána lévő programok is.

Régen állítólag volt, ezt most olvastam, kertmozi, és ezt újra élesztették. Nagyon jó ötletnek találom.

Véleménye szerint milyen szerepet játszik a turizmus Körmend gazdasági fejlődésében?

Szerintem most egyenlőre több a ráfordítás, mint a bevétel, turizmus kapcsán. Át lehet ezt fordítani, megfelelő reklám anyaggal. Korábban mikor még a Fő tér felújítása előtt, rengeteg turistabusz volt Körmenden, sokan jöttek megnézni a várat. Ha lenne tájékoztatás, igaz a kastély nem minden épülete van még felújítva, de a Vadászház gyönyörűen fel lett újítva, a Várkert nagyon szép, úgyhogy vissza lehetne őket csalogatni. Szerintem a Fő tér, a város felújítása miatt nem jönnek, mert hosszú idő volt, kb. 2 év.

Véleménye szerint melyik település tekinthető Körmend versenytársának?

Szentgotthárd.

Körmend turisztikai lehetőségeinek kihasználtságáról kérdezem. Összességében elégedett Ön Körmend turisztikai erőforrásainak használatával? Miért? A településre látogató turisták Ön szerint elégedettek? Miért? Mit tapasztal ezzel kapcsolatban? Milyen jövőképet mutat a település turisztikai szempontból? Milyen lehetőségeket lát turizmus szempontjából a település számára? Milyen veszélyeket lát turizmus szempontjából a település számára?

Amit mondtam nem, de az is lehet, hogy többet tartózkodom bent az intézményben és nem látom, hogy mennyien vannak. Kevés a turistacsoport. Ha meg lesz az elkerülő út, akkor attól félek, hogy még kevesebben jönnek. Ha nem célirányosan ide jön, hanem átutazóba jön, akkor az elkerülő út le tud ebből a forgalomból venni.

Nekem tapasztalatom olyan szinten van az elégedettséggel kapcsolatban, ha hozzánk jönnek vendégek, akkor őket el szoktuk vinni és mindig pozitívan nyilatkoznak. Makóról voltak vendégeink a Mjusbán aludtak, a kastélyról csak áradoztak. Pozitívak voltak.

Akadály mentesítve van minden, sőt a város kiemelten figyel a fogyatékkal élőkre és az intézményünkre. Ha bármilyen rendezvény van, arra mindig hivatalosak vagyunk, színházi esemény, kulturális



program, színházi beszélgetős műsor. Mindig kapunk 10-20 főnek jegyet, ingyenesen. Színházterem akadály mentesítve lehet, van lift.

Szeretném hinni, hogy lesz neki jövője, mint a régi szép időkben. Jelentősen visszaesett a forgalom, időszakokra koncentrálódnak. Egyre többen kerékpároznak, egyre több csoport is jön az Őrségbe táborozni, kirándulni, családok. Van lehetőség.

Veszély az elkerülő út. Jártunk úgy, hogy színház után el akartunk menni étterembe, és zárva volt. 9 óra után már nem volt. Szerintem 8 óráig vesznek fel rendelést.

5. FEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEK ÉS MÁRKÁZÁS

Ha Ön lenne a döntéshozó, hogyan fejlesztené Körmend turisztikai kínálat szempontjából? Milyen új ötletei lennének még a turisztikai szolgáltatások tekintetében?

Amit korábban említettem a kemping, a Rába partnak a rendbetétele. Egy olyan kemping, nem kell, hogy óriási legyen, a kiszolgáló szolgáltatás, az infrastruktúra olyan legyen, hogy vissza jöjjenek. Le-hessen főzni, mosni, fürdési lehetőség, sátrazni, lakókocsizni.

Rába- strand fejlesztése. Baranyai ötlet, a kempinget, strandot úgy alakították, ki hogy, van egy Ha van egy rendezvény, a Fő téren vannak faházak, azok nyitva vannak és minden igényt kielégítenek.

Én még mindig a Rábában gondolkodom, itt van a Bereki Bártás sportegyesület, elsősorban sport, de lehetne szervezett túrákat szervezni. Igaz, hogy a Rábának a sodrása erős, ez komoly szervezést, fel-készülést igényel, de felejthetetlen élmény, hogy egy homokpadon megállunk és kukoricát vagy sza-lonnát sütünk menet közben. Nem feltétlenül arra gondolok, hogy Szentgotthárdtól Körmendig le kell menni, hanem ilyen 5-10 km-es távokra. Nyilván, ha van igény, akkor egészen Körmendig, vagy akár Győrig is le lehet menni. Ezt a vonalat is érdemes lenne végig gondolni.

Van-e Körmendnek kihasználatlan turisztikai vonzereje, amelyről Ön szerint kevesen tudnak? Ha igen, melyek azok?

A Vadászlakot még nem annyira, mert az most lett felújítva.

Tózi ke virágzás tavasszal, Dobogó erdő, felejthetetlen élmény. A helyi iskolák ki is használják ezt a lehetőséget, hogy kitérőznek. A töltésen egy 3 km-es túra a központból.

Milyen konkrét projekteket látna megvalósíthatónak? Milyen szereplők együttműködésében? Hogyan, milyen eszközökkel, forrásból valósítaná ezt meg? Milyen feltételeknek kell teljesülniük a tervezett tevékenység problémamentes megvalósulásához?

Mindenképpen pályázatból lehetne magvalósítani. De ha mondjuk, egy civil szervezet befolyászik, arra, hogy Rába turizmusának fellendítése és veszünk 20 kenut, megfelelő felszereléssel, ezzel már el lehet indulni. Szakemberek, túravezetők képzése is elengedhetetlen. Rába még mindig egy vadvíz.

Mit gondol Körmend slow turizmus irányba történő fejlesztéséről? Van olyan projektötlete, ami megfelel ennek a slow turizmus négyesnek? A helyi lakosságot hogyan lehet bevonni? Milyen szereplők együttműködésében valósulhatna meg egy ilyen projekt? Hogyan, milyen eszközökkel, forrásból valósítaná ezt meg? Milyen feltételeknek kell teljesülniük a tervezett tevékenység problémamentes megvalósulásához?

Programsorozatot el tudnék képzelni, akkora történelmi múlttal rendelkezik és a helyi gasztronómiát ki lehetne aknázni a helyi specialitásokat. A környéken van is olyan étterem, ami erre kiélezte a menü sorát. Körmenden a Berki Csárdában is van arra lehetőség, hogy a helyi ételeket válasszuk.

A piac kapcsán szóba jött az is, hogy nagyon sok kistermelő van Körmenden és a környéken is. Az ő termékeikre kellene termelői piacot létrehozni. Az ökológiai lábnyomunk is csökken, mert nem az ország másik feléről hozott termékeket, hanem az itt megtermelt termékeket fogyasztjuk, vásároljuk. Ezáltal, akik foglalkoznak a termékek előállításával, a jólétük is jobb lehet, kinőhetik magukat akkorá-



ra, hogy tudnak alkalmazni embereket. Kezdődhet ez a piacon, de egy városi rendezvény kapcsán megmutathatják magukat a faházakban.

Van jelenleg termelői piac, zömében az idősek árulnak, de lehetne fejleszteni.

Milyen személyiség jellemzőkkel tudná leírni Körmentet? (pl.: nő/férfi, idős/fiatal, belső tulajdonságok: nyitott, visszahúzó, merev, szociális, élénk, sértődékeny, békés, megfontolt, szorongó, társaság kedvelő, vezető, stb.)

Nyugodtság, nagyon is nyugodt. Inkább egy nő, kedves jut eszembe. Merésznek is gondolom, mert próbálkoznak sok minden újjal.

Az eddig elhangzottakat összefoglalva, egy-egy gondolatot kiemelve, adja meg Körment márkázásához a következő kulcselemeket:

1) Turisztikai vonzerő

Kastély

2) Elérhetőség

Szerintem jó. Jó helyen van Körment ilyen szempontból.

3) Élmények és programok

Fesztiválok, Tavaszi fesztivál, augusztus 19., AlteRába

4) Utazási ajánlatok és csomagok

Kerékpáros turizmust fel lehetne lendíteni és a gyalogos turizmus, bakancsos turizmus

5) Támogató szolgáltatások

Transzfer szolgáltatások, gondolok arra is, ha valaki elindul gyalogosan és nem akarja vinni a csomagjait és megbeszélte időpontban, helyen hozzáférhet a csomagjaihoz, vagy ha már nem bírja tovább beszállhat a kocsiba

6) Turisztikai infrastruktúra

Szálláshely, kemping, természetjáró útvonalak karbantartása

Mi az az élmény, amit Körment zászlajára tűzhetnek, ami hat a turisták érzelmeire Ön szerint?

Kastély a történelmi vonal, és a sport vonalnál egy sportszerető a sportcsarnokot.

Mi az az identitás, életstílus elem, amit a közösségi médiában közvetít a turista, ha Körmentről posztol?

Attól függ milyen célból érkezett a városba. Ha történelmi látványosság, akkor megint a kastély. Ha sport, akkor a Rába lehet, a sportcsarnok.

A tömegközlekedést nem is említettem, a tömegközlekedés is jó, és gyönyörű vasútállomásunk van a felújítás után.

Véleménye szerint kik alkotják Körmentre érkező turisták körét?

Idősek és a nyugdíjasok.

A szállodába pedig a kisgyermekes családok.

Változtatna a meglévő, Körmentre érkező turisták körén, összetételén, ha az Ön döntése lehetne? Kiket várna szívesebben, és miért?

Én annyiban változtatnék, ha lenne erre lehetőségem, hogy az 50-60-as korosztályt is megcélozzam. Most újra nagy divat az aktív szabadidő eltöltés, kerékpár, gyalogos turizmus. A településekkel párhuzamosan a 8-as úton lehetne biciklizni.



6. INFORMÁCIÓ FORRÁSOK

**Kommunikációs területen mit tenne annak érdekében, hogy több turista érkezzen Körmentre?
Milyen hatékony kommunikációs eszközöket alkalmazna célcsoportonként?**

Milyen üzenetet fogalmazna meg a különböző célcsoportoknak?

A kiadványokat, mint említettük, ide térképes szórólapokat, kiadványokat is gondolok.

A Körment rádió, Szombathelyen is lehet hallgatni, a rendezvény előtt jóval korábban ebben hirdetni.

Tourinformon keresztül messzebb is el lehet jutni, vagy eljuttatni a szórólapokat.

Munkahelyeken hirdetni, akár munkahelyi közösségeknek.

Inkább több képet alkalmaznék, de legyen szöveg is, ne csak pár mondat, mert abból, nem ismeri meg.

Meg tudna említeni, olyan pozitív példát, akár külföldről vagy belföldről, amelyek adaptálhatónak tart?

Régi emlékeim vannak. 2000-ben az USA-ban voltunk, leginkább sporteseményekhez kapcsolódóan, hatalmas tömegeket tudtak megmozgatni, futás, maraton, kosárlabda. De lehet, hogy itt is érdemes lenne futóversenyeket szervezni Körmenten. Volt Körbe Körment régen. Meg lehetne hirdetni tágabb körben. Mi külföldön szállodában laktunk és a szálloda is hirdette és kedvezményt kaptunk. Fel lehetne eleveníteni a futóversenyt, és a környéken vannak maratonfutók.

Körment egy jó hely, mert nagyon sok minden van elérhető távolságra.

Kvalitatív kutatás résztvevői

A kutatásba bevont interjúalanyok az önkormányzat által összeállított adatbázisokból kerültek kiválasztásra.

Az interjúktól eltérő sorrendben:

Andorka Imre

Bebes Árpád

Czvitkovics Gyula

Dröszler Ferenc

Érsek István

Hegedüs László

Mecseriné Doktor Rozália

Molnár Dániel

Szálkai Istvánné

Tóth Gábor